ULUSLARARASI ÇOKSATAN

İSTASYON ON BİR

ROMAN

EMILY ST. JOHN MANDEL

BRO★SIS

ARTHUR C. CLARKE ÖDÜLÜ 2015

PEGASUS

Şehirlerin altında hızla geçip giden trenler artık yok...
Artık şehirler yok...
Telefon yok... İnternet yok...

1. GÜN
Ölümcül bir grip virüsü dünyanın yüzeyinde bir nötron bombası gibi patlar. Haberler ölüm oranının % 99'un üzerinde olduğunu bildirirler.

2. HAFTA
Medeniyet yıkılır.

20. YIL
Seyyar Senfoni adındaki aktör ve müzisyenlerden kurulu bir grup, konserler vermek ve Shakespeare oynamak için yerleşim yerlerini dolaşırlar. Salgından yirmi yıl sonra, hayat göreceli olarak güvenlidir. Ama yeni bir tehlike belirir ve hayatta kalan herkesin tekrar inşa etmeye çalıştığı umut dolu dünyayı tehdit eder.

İstasyon On Bir, altı kişinin hayatlarının kesişmesini anlatır. Bunlar: meşhur aktör Arthur Leander; son anda grip konusunda uyarılan Jeevan; Arthur'un ilk eşi Miranda; Arthur'un en eski dostu Clark; Seyyar Senfoni'deki bir oyuncu olan Kirsten ve kendi kendini peygamber ilan eden esrarengiz kişidir...

"Çok iyi bir roman. Oldukça güzel... Bu yıl okuduğum kitaplar arasında diğerlerinin önüne çıkanlardan biri: *İstasyon On Bir*... Güzel yazılmış ve müthiş melankolik, uzun zaman unutulmayacak ve tekrar okunacak bir kitap."
George R.R. Martin, *Game of Thrones*'un yazarı

www.pegasusyayinlari.com
ISBN: 978-605-299-349-1

"Nadiren, bir kitap yeni bir eski arkadaşa, onca zamandır okumak istediğinizi hiç bilmediğiniz bir öyküye dönüşür. *İstasyon On Bir* insana aynı zamanda hem tanıdık hem de olağanüstü gelen nadir bir eser, gelecek, şu an, geçmiş, ölüm, yaşam ve Shakespeare'i ustaca birbirine dokuyor. Bu gerçekten çok özel bir şey."
—Erin Morgenstern,
***Gece Sirki*'nin yazarı**

"...Bir aşk mektubu havasında okunuyor – kaybedebileceğimiz bütün o şeyleri ve hâlâ elimizde olan bütün o şeylerin değerini hatırlatıyor."
—Karen Joy Fowler

"İyi bir kitabı bitirdiğimde biraz kızarım — daha fazla okuyamadığım ve tekrar ilk kez okuyamayacağım için küserim. Son okuduğum iyi kitap Emily St. John Mandel'in *İstasyon On Bir*'idir."
—Daniel Handler

"Distopik kurgunun sizin tarzınız olmadığını düşünüyorsanız bile, bu harika kitabı bir denemenizde ısrar ediyorum."
— Deborah Harkness,
***Cadıların Keşfi*'nin yazarı**

"Bu kitabı okurken, sürekli kitabı bırakıp etrafıma baktım ve 'Her şey bir mucize,' diye düşündüm."
— NPR.org

"Sanat, aşk ve insan ruhunun zaferinin bir güzellemesi..."
— Doug Knoop, *Seattle Times*

İSTASYON ON BİR

Pegasus Yayınları: 1815
Bestseller Roman: 771

İSTASYON ON BİR
EMILY ST. JOHN MANDEL
Özgün Adı: Station Eleven

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan
Editör: Kemal Küçükgedik
Düzelti: Ayten Koçal
Sayfa Tasarım: Meral Gök

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık
Sertifika No: 11946
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: İstanbul, Aralık 2017
ISBN: 978-605-299-349-1

Türkçe yayın hakları © PEGASUS YAYINLARI, 2017
Copyright © 2014, Emily St. John Mandel

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Curtis Brown Ltd.'den alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitapta yer alan fotoğraf/resim ve metinler Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.'den izin alınmadan fotokopi dâhil, optik, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han
No: 11/9 Taksim / İSTANBUL
Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46
www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com
pegasusyayinlari pegasusyayinevi pegasusyayinlari

EMILY ST. JOHN MANDEL

İSTASYON ON BİR

İngilizceden çeviren:
Ferhan Ertürk

PEGASUS YAYINLARI

EMILIE JACOBSON'IN ANISINA

Sıcak rüzgâr palmiye yaprakları arasında ve aklımda kar
Başka, akıl almaz bir hayata ait olan
Her şeyin olduğu o uzak bölgemde.
Bu gezegenin parlak tarafı gidiyor karanlığa doğru
Her biri kendi saatinde uykuya dalıyor şehirleri,
Ve benim için çok, şimdi de sonra da.
Dünya çok büyük.

– Czeslaw Milosz
Ayrı Defterler

I. TİYATRO

I

Kral mavi ışık havuzunda, desteksiz ayakta duruyordu. Bu *Kral Lear*'ın dördüncü sahnesiydi, Toronto'daki Elgin Tiyatrosu'nda bir kış gecesi. O akşam erken saatlerde, seyirciler girerken üç küçük kız sahnede Lear'ın kızlarının çocukluk hali olarak bir el çırpma oyunu oynamış ve şimdi deli sahnesinde halüsinasyonlar olarak geri dönmüşlerdi. Onlar etraftaki gölgelerde kaçışırken kral sendeleyip onlara yetişmeye uğraşıyordu. Adı Arthur Leander'dı. Elli bir yaşındaydı ve saçlarında çiçekler vardı.

"Beni tanıyor musunuz?" diye sordu Gloucester'ı oynayan aktör.

"Gözlerinizi yeteri kadar iyi hatırlıyorum," dedi Arthur, Cordelia'nın çocuk halinden dikkati dağıldı ve her şey o anda oldu. Yüzünde bir değişiklik belirdi, tökezledi, bir sütuna ulaşmaya çalıştı ama mesafeyi yanlış tahmin etti ve elinin yanını sertçe çarptı.

"Onların belden aşağısı sentor," dedi ve bu sadece yanlış replik olmakla kalmadı, aynı zamanda hırıltılı, zor duyulabilir bir sesle söylenmişti. Yaralı bir kuş gibi elini göğsüne getirdi. Edgar'ı canlandıran aktör onu yakından izliyordu. Arthur'un hâlâ rol yapıyor olması mümkündü ama ilk sıradaki bir adam yerinden doğruldu. Sağlık ekibi eğitimi alıyordu. Adamın kız arkadaşı kolundan çekip fısıldadı, "Jeevan! Ne yapıyorsun?" Ve Jeevan da başlangıçta kendinden emin değildi, arkasındaki sıralar oturması için mırıldandılar. Bir teşrifatçı ona doğru ilerledi. Sahneye kar yağmaya başladı.

"O çalıkuşu da aynı şeyi yapıyor," diye fısıldadı Arthur ve oyunu çok iyi bilen Jeevan, aktörün on iki satırı atladığını fark etti. "Çalıkuşu..."

"Efendim," dedi teşrifatçı, "lütfen..."

Ama Arthur Leander'ın zamanı kalmamıştı. Sallandı, gözleri odağını kaybetti ve Jeevan onun artık Lear olmadığını anladı. Jeevan teşrifatçıyı kenara itti ve sahneye çıkan basamaklara doğru hızlandı ama ikinci teşrifatçı koltukların arasındaki yoldan hızla aşağı koşup Jeevan'ı basamakları umursamadan sahneye fırlamaya zorladı. Sahne tahmininden daha yüksekti ve yenine yapışmış olan ilk teşrifatçıyı tekmelemek zorunda kaldı. Kar plastikti, Jeevan çevresindeki yarı şeffaf küçük plastik parçaların ceketine yapıştığını ve tenine değdiğini fark etti. Edgar ve Gloucester'ın dikkatleri kargaşadan dolayı dağılmıştı, ikisi de kontrplak bir sütuna dayanmış, gözlerini boşluğa dikmiş Arthur'a bakmıyorlardı. Kuliste bağrışmalar vardı, iki gölge hızla yaklaştı ama Jeevan artık Arthur'un yanına gelmişti ve bilincini kaybeden aktörü yakalayıp nazikçe yere yatırdı. Etraflarında hızla yağan karlar mavi-beyaz ışığın içinde parıldıyordu. Arthur nefes almıyordu. İki gölge –güvenlik görevlileri– birkaç adım ileride durmuş, büyük ihtimalle artık Jeevan'ın kafadan kontak bir hayran olmadığını kavrıyorlardı. Seyirciler bir ses gürültüsü, cep telefonu kameralarının flaşları, karanlıkta muğlak bağırışlardan bir kargaşa oluşturmuşlardı.

"Tanrım," dedi Edgar. "Aman Tanrım." Daha önce kullandığı İngiliz aksanını bırakmış ve Alabamalıymış gibi konuşuyordu ki zaten oralıydı. Gloucester yüzünün yarısını kapatan sargı bezini çekti, oyunda bu noktadan itibaren karakterinin gözleri kör ediliyordu ve sanki olduğu yerde donakalmış gibi göründü, ağzı bir balık gibi açılıp kapanıyordu.

Arthur'un kalbi durmuştu. Jeevan kalp masajına başladı. Birisi bağırdı ve perde bir kumaş ve gölge vınlamasıyla kapandı, izleyicileri ortamdan çıkarttı ve sahnenin aydınlığını yarıya indirdi. Plastik kar hâlâ yağıyordu. Güvenlik görevlileri geri çekilmişlerdi.

Işıklar değişmiş, kar fırtınasının mavi ve beyazlarının yerini kıyaslandığında sarı görünen floresan parıltısı almıştı. Jeevan bu ışıkta sessizce çalışırken bazen Arthur'un yüzüne göz atıyordu. *Lütfen*, diye düşündü, *lütfen*. Arthur'un gözleri kapalıydı. Perdede bir hareket oldu, birisi kumaşa vurdu ve el yordamıyla diğer taraftan bir açıklık aradı ve sonra gri takım elbiseli yaşlıca bir adam Arthur'un göğsünün diğer tarafında diz çöktü.

"Ben kardiyoloğum," dedi. "Walter Jacobi." Gözleri gözlüğü yüzünden büyük gözüküyordu ve kafasının üzerinde bir tutam saçı vardı .

"Jeevan Chaudhary," dedi Jeevan. Onun ne kadardır orada olduğundan emin değildi. İnsanlar etrafında dolanıyorlardı ama Arthur ve şimdi onlara katılan bu diğer adam dışında diğer herkes uzak ve hayal meyal görünüyordu. Bu sanki fırtınanın merkezinde olmak gibi bir şey, diye düşündü Jeevan; burada o, Walter ve Arthur beraberce sakinlik içindeydiler. Walter sanki ateşi olan bir çocuğu sakinleştiren bir ebeveyn gibi aktörün alnına bir kez, nazikçe dokundu.

"Ambulans çağırdılar," dedi Walter.

İnen perde sahnede beklenmedik bir mahremiyet yarattı. Jeevan yıllar önce kısa bir dönemlik kültür, sanat ve eğlence gazeteciliği kariyeri sırasında, Los Angeles'ta Arthur'la röportaj yaptığı zamanı düşünüyordu. Kız arkadaşı Laura'yı merak ediyordu; ön sıradaki yerinde mi bekliyordu yoksa lobiye mi çıkmıştı acaba? Lütfen, tekrar soluk almaya başla, lütfen, diye düşünüyordu. Perdenin indiğinde dördüncü duvarı nasıl kapatıp sahneyi bir odaya, bir tavan yerine mağaramsı bir boşluk da olsa, bir ruhun fark edilmeden iskeleler ve projektörler arasından sızabileceği bir odaya dönüştürdüğünü düşünüyordu. Bu saçma bir düşünce, dedi kendi kendine Jeevan. Salaklaşma. Ama şimdi ensesinde bir karıncalanma, yukarıdan izlendiğine dair bir his vardı.

"Nöbeti devralmamı ister misin?" diye sordu Walter. Jeevan kardiyoloğun kendini işe yaramaz hissettiğini anlayıp başıyla onay-

ladı, ellerini Arthur'un göğsünden kaldırdı ve Walter tempoyu sürdürdü.

Hiç de bir oda değil, diye düşündü şimdi Jeevan. Bütün o girişler, kanatlar arasındaki karanlık boşluklar, olmayan tavanla hiç de kalıcı bir yere benzemiyordu. Daha çok bir terminale benziyor, bir tren istasyonu ya da bir havaalanı, herkes hızla geçiyor, diye düşündü. Ambulans gelmişti, iki sağlıkçı absürt bir şekilde hâlâ yağan karların içinden yaklaştılar ve sonra kargalar gibi yerdeki aktörün üstündeydiler, koyu üniformalı bir adam ve bir kadın Jeevan'ı yana itti, kadın o kadar gençti ki ergen olduğunu söylese kimse yadırgamazdı. Jeevan ayağa kalkıp geriye çekildi. Parmak uçlarıyla dokunduğu, Arthur'un yanına yığıldığı sütun düz ve cilalıydı, ahşap taş gibi görünsün diye boyanmıştı.

Her tarafta sahne görevlileri, aktörler, ellerinde kâğıt altlıkları olan isimsiz çalışanlar vardı. Birisinin, "Tanrı aşkına," dediğini duygu Jeevan, "birisi bu lanet olası karı durdurabilir mi?" Regan ve Cordelia el ele perdenin yanında ağlıyorlardı, Edgar elleriyle ağzını kapatmış bir şekilde yakında bir yere bağdaş kurmuştu. Goneril cep telefonuyla sessizce konuşuyordu. Takma kirpikleri gözlerini gölgeliyordu.

Hiç kimse Jeevan'a bakmadı ve o bu gösterideki rolünün bittiğini fark etti. Sağlık ekibi başarılı olmuş gibi görünmüyordu. Laura'yı bulması lazımdı. Büyük ihtimalle üzgün bir şekilde onu lobide bekliyordu. Uzak bir ihtimal olsa da, ki bu yine de bir ihtimaldi, Jeevan'ın yaptıklarını takdire şayan bulabilirdi.

Birisi en sonunda karı durdurmayı başardı, son birkaç yarı şeffaf parça aşağı süzüldü. Jeevan sahneden çıkmak için en kolay yolu ararken bir hıçkırık duydu ve daha önce fark etmediği bir çocuk gördü, küçük bir aktris, sahnede, solundaki kontrplak sütunun yanında diz çökmüştü. Jeevan bu oyunu dört kez izlemişti ama daha önce hiç çocuk yoktu ve bunun biraz yenilikçi bir sahneleme olduğunu düşündü. Kız hem yüzünde hem elinin arkasında makyaj izleri bırakan bir şekilde gözlerini silip duruyordu.

"Hazır," dedi sağlık ekibinden biri ve diğeri bedene elektroşok uygularken geri çekildi.

"Selam," dedi kıza Jeevan. Onun yanına diz çöktü. Niçin hiç kimse onu buradan uzaklaştırmak için gelmemişti? Kız ilk yardım yapanları izliyordu. Jeevan'ın çocuklarla deneyimi yoktu ama her zaman bir ya da iki çocuğu olmasını istemesine rağmen, onlarla nasıl konuşacağından tam manasıyla emin değildi.

"Hazır," dedi paramedik, tekrar.

"Ona bakmasan iyi olur," dedi Jeevan.

"Ölecek, değil mi?" Kız küçük hıçkırıklar halinde soluyordu.

"Bilmiyorum." Rahatlatıcı bir şey söylemek istedi ama durumun iyi görünmediğini kabullenmek zorunda kaldı. Arthur sahnede kımıldamıyordu, iki kez elektroşok uygulanmıştı, Walter onun bileğini tutuyordu ve nabzın atmasını beklerken suratsız bir ifadeyle gözlerini uzaklara dikmişti. "Adın ne?"

"Kirsten," dedi kız. "Ben Kirsten Raymonde'um." Sahne makyajı şaşırtıcıydı.

"Kirsten," dedi Jeevan, "annen nerede?"

"Saat on birde alacak beni."

"Ölüm saati," dedi bir paramedik.

"O zaman sen buradayken kim sana göz kulak oluyor?"

"Sığırtmaç Tanya." Kız gözlerini Arthur'a dikmişti. Jeevan onun görüntüsünü kapatmak için yer değiştirdi.

"Yirmi bir on dört," dedi Walter Jacobi.

"Sığırtmaç mı?" diye sordu Jeevan.

"Ona öyle diyorlar," dedi Kirsten. "Ben buradayken bana o göz kulak oluyor." Takım elbiseli bir adam sahnenin sağında belirmişti ve Arthur'u sedyeye bağlayan sağlık görevlileriyle hızlı hızlı konuşuyordu. Görevlilerden biri omuz silkti ve Arthur'un yüzüne bir oksijen maskesi takmak için battaniyeyi aşağı çekti. Jeevan bu düzenbazlığın, Arthur'un ailesinin onun öldüğünü akşam haberlerinde öğrenmemesi için olması gerektiğini fark etti. Bu incelik yüzünden duygulandı.

Jeevan ayağa kalktı ve elini burnunu çeken çocuğa uzattı. "Hadi gel," dedi, "gidip Tanya'yı bulalım. Büyük ihtimalle seni arıyordur."

Bu hiç olası görünmüyordu. Eğer Tanya sorumluluğundaki çocuğu arıyor olsaydı kesinlikle şimdiye kadar bulmuş olması lazımdı. Jeevan küçük kızı kenara götürdü ama takım elbiseli adam gözden kaybolmuştu. Sahne arkası karmakarışıktı, Walter sedyenin önündeydi, Arthur'un cenaze alayı geçerken yolu açmak için bağırıyorlardı. Geçit töreni sahne kapılarına doğru giden koridorda gözden kayboldu ve peşinden kargaşa arttı; herkes ya ağlıyor, ya telefonla konuşuyor, ya küçük gruplar halinde toplanıp olayı birbirlerine anlatıyor –"Oraya baktığımda yere düşüyordu"– ya bağırarak emirler veriyor ya da başkalarının bağırarak verdiği emirleri umursamıyorlardı.

"Bütün bu insanlar içinde," dedi Jeevan. Kalabalıkları pek sevmezdi. "Tanya'yı görüyor musun?"

"Hayır. Görmüyorum."

"Şey," dedi Jeevan, "belki bir yerde durup onun bizi bulmasını sağlamalıyız." Bir keresinde ormanda kaybolursanız ne yapmanız gerektiğine dair bu bir broşürde bunun tavsiye edildiğini okuduğunu hatırladı. Arka duvarda birkaç iskemle vardı ve birine oturdu. Buradan setin boyanmamış kontrplaklarını görebiliyordu. Bir sahne görevlisi karları süpürüyordu.

"Arthur iyileşecek mi?" Kirsten yanındaki iskemleye çıkmıştı ve iki eliyle de elbisesinin kumaşına sıkı sıkı yapışmıştı.

"Tam şu anda," dedi Jeevan, "dünyada en sevdiği şeyi yapıyordu." Jeevan bunu bir ay önce okuduğu bir röportaja göre söylemişti, Arthur *The Globe and Mail*'e röportaj vermişti –"Bütün hayatım boyunca Lear'ı oynayacak kadar yaşlanmayı bekledim ve sahnede olmaktan daha çok sevdiğim bir şey yok, onun önemi..."– ama şimdi geriye bakıldığında bu sözlerin içi boş görünüyordu. Arthur aslında bir film aktörüydü ve Hollywood'da kim yaşlanmaya can atardı ki?

Kirsten sakindi.

"Demek istediğim şey, en son yaptığı şey rol yapmaksa," dedi Jeevan, "o zaman son yaptığı şey onu mutlu eden bir şeydi."

"En son yaptığı şey o muydu?"

"Sanırım öyle. Çok üzgünüm."

Setin arkasında şimdi ışıldayan karlar küçük bir dağ oluşturmuştu.

"Bu benim de dünyada en sevdiğim şey," dedi Kirsten, bir süre sonra.

"O neymiş?"

"Oyunculuk," dedi kız ve o sırada yüzü yaş izleriyle çizgi çizgi genç bir kadın kalabalığın içinden, kolları iki yana açık bir şekilde çıktı. Kirsten'in elini tutarken Jeevan'a hemen hemen hiç bakmadı. Kirsten omzunun üzerinden bir kez geri baktı ve gözden kayboldu.

Jeevan ayağa kalktı ve yürüyüp sahneden uzaklaştı. Hiç kimse onu durdurmadı. Laura'yı onu bıraktığı ilk sıranın ortasında beklerken görmeyi umuyordu –ne kadar zaman geçmişti?– ama kadife perdelerin arasından yolunu bulduğunda seyirciler gitmişti, teşrifatçılar salonu süpürüp koltukların arasına atılmış programları topluyorlardı, bir koltuğun arkasına atılmış unutulmuş bir fular vardı. Şaşaalı, kırmızı halılı lobiye çıktı, teşrifatçılarla göz göze gelmemeye dikkat ediyordu ve lobide seyircilerden kalan birkaç kişi vardı ama Laura aralarında değildi. Onu aradı ama Laura gösteri için telefonunu kapatmış ve belli ki tekrar açmamıştı.

"Laura," dedi, onun sesli mesaj kaydına, "ben lobideyim. Nerede olduğunu bilmiyorum."

Bayanlar tuvaletinin kapısında durup görevliye seslendi ama kadın tuvaletin boş olduğunu söyledi. Lobiyi bir kez dolaştı ve vestiyere gitti, paltosu askılarda asılı duran son birkaç tanenin arasındaydı. Laura'nın mavi paltosu yoktu.

Yonge Caddesi'ne kar yağıyordu. Tiyatrodan ayrıldıktan sonra, ceketine hâlâ yapışmış olan bu yarı şeffaf plastik parçalarının yankısı

Jeevan'ı ürkütmüştü. Altı paparazzi akşamı sahne kapısının dışında geçiriyordu. Arthur bir zamanlardaki kadar meşhur değildi ama filmleri hâlâ satılıyordu, özellikle şimdi bir yönetmenle onu aldatan model-aktrisle boşanma savaşına girdiği için.

Çok yakın zamanlara kadar Jeevan da bir paparazziydi. Eski iş arkadaşlarına görünmeden kaçabileceğini umuyordu ama bunlar aralarından fark edilmeden kaçmaya çalışan insanları fark etme yeteneği de dahil olmak üzere profesyonel vasıfları olan insanlardı ve hepsi bir anda üzerine çöktüler.

"İyi görünüyorsun," dedi içlerinden biri. "Üzerindeki de şık bir palto." Jeevan yeteri kadar sıcak tutmayan ama anorak ve genelde kot giyen eski iş arkadaşlarına daha az benzemesini sağlayan denizci paltosunu giyiyordu. "Nerelerdesin, adamım?"

"Barmenlik yapıyorum," dedi Jeevan. "Sağlık ekibi eğitimi alıyorum."

"ATH mi? Harbiden mi? Geçimini sağlamak için kaldırımdan sarhoşları taşımak mı istiyorsun?"

"Eğer söylemek istediğin buysa, önemli bir şey yapmak istiyorum."

"Peki, tamam. Sen içerideydin, değil mi? Ne oldu?" Birkaç tanesi telefonlarıyla konuşuyordu. "Sana söylüyorum, o herif öldü," diyordu, Jeevan'ın yanındaki biri. "Şey, tabii, kar çekimi zorlaştırıyor ama sana şimdi yolladığıma bir bak, onu ambulansa bindirirlerkenki yüzüne..."

"Ne olduğunu bilmiyorum," dedi Jeevan. "Dördüncü sahnenin ortasında perdeyi indirdiler." Bunun nedeni kısmen, o anda büyük ihtimalle Laura dışında hiç kimseyle konuşmak istememesi, kısmen de özellikle onlarla konuşmak istememesiydi. "Onun ambulansa bindirildiğini gördünüz mü?"

"Onu sedyeyle sahne kapılarından çıkardılar," dedi fotoğrafçılardan biri. Hızlı, gergin hareketlerle sigara içiyordu. "Sağlık görevlileri, ambulans, ne var ne yok hepsi."

"Nasıl görünüyordu?"

"Dürüst olmak gerekirse, boktan bir ceset gibi."

"Botoks var, bir de *botoks var*," dedi içlerinden biri.

"Bir açıklama yapıldı mı?" diye sordu Jeevan.

"Takım elbiseli birisi gelip bizimle konuştu. Dermansızlık ve bil bakalım ne, su kaybı." Birkaç tanesi güldü. "Bu insanların sorunu her zaman dermansızlık ve su kaybıdır, değil mi?"

"Kimsenin de onlarla konuşmak aklına gelmiyor," dedi botoksçu. "Eğer birileri bu aktörlerden bir ikisini kenara çekip, 'Dinle, dostum, şu haberi yay: Sıvı içip sık sık uyumanız gerekiyor, tamam mı?' diyecek cesareti bulsa keşke.'"

"Malesef sizden daha az şey gördüm," dedi Jeevan ve önemli bir telefon almış numarası yaptı. Soğuk telefonu kulağına bastırıp Yonge Caddesi'nde yürüdü, yarım blok ileride bir kapı eşiğine girip tekrar Laura'yı aradı. Telefonu hâlâ kapalıydı.

Bir taksi çağırsa yarım saatte evde olabilirdi ama açık havada, diğer insanlardan uzakta olmaktan hoşlanıyordu. Kar şimdi daha hızlı yağıyordu. Aşırı derecede, suçlu bir şekilde yaşadığını hissetti. Adaletsizliğe bak, Arthur bir yerde buz gibi ve kımıldamadan yatarken onun kalbi kusursuz atıyordu. Ellerini iyice cebine sokup karlar yüzünü acıtırken Yonge Caddesi'nden kuzeye doğru yürüdü.

Jeevan tiyatronun kuzeydoğusunda, Cabbagetown'da yaşıyordu. Bu, yirmili yaşlarında hiç düşünmeden yapacağı türden bir yürüyüştü, yanından kırmızı tramvaylar geçerken şehirde birkaç mil ama bu yürüyüşü bir süredir yapmamıştı. Şu anda yapabileceğinden emin değildi ama sağa, Carlton Caddesi'ne döndüğünde belli bir hız hissetti ve bu onun ilk tramvay durağını geçmesini sağladı. Allan Gardens Parkı'na geldi, burası aşağı yukarı yarı yoldu ve burada kendini beklenmedik bir neşeyle gafil avlanmış buldu. Arthur öldü, dedi kendi kendine, onu kurtaramadın, bunda mutlu olacak hiçbir şey yok. Ama vardı, neşelenmişti çünkü bütün hayatı boyunca mesleğinin ne olacağını merak etmişti ve şimdi kesinlikle bir sağlık görevlisi olmak istediğinden emindi. Diğer insanların sadece baktığı anlarda, o öne çıkmak isteyen kişi olmuştu.

Koşarak parka girmek için saçma bir arzu hissetti. Park fırtınadan, bütün kar ve gölgelerden, ağaçların siyah siluetlerinden, kış bahçesinin cam kubbesinin su altındaymış gibi parıltısından dolayı yabancılaşmıştı. Çocukken avluda sırtüstü yatıp üstüne karların yağmasından hoşlanırdı. Cabbagetown birkaç blok ileride görünüyordu, kar Parliament Caddesi'nin ışıklarını karartmıştı. Cebindeki telefon titreşti. Laura'dan gelen mesajı okumak için durdu: *Başım ağrıdığı için eve gittim. Süt alabilir misin?*

Ve burada, bütün hızını kaybetti. Daha ileri gidemezdi. Tiyatro biletleri romantik bir jest, kavga etmekten başka bir şey yapmıyoruz, hadi romantik bir şey yapalım amacıyla alınmıştı ve Laura onu orada terk etmiş, onu ölü bir aktöre kalp mesajı uygularken bırakıp eve gitmişti ve şimdi süt almasını istiyordu. Durmuş olan Jeevan üşüyordu. Ayak parmakları uyuşmuştu. Fırtına bütün büyüsünü kaybetmişti ve bir saniye önce hissettiği o mutluluk yavaş yavaş yok oluyordu. Gece karanlık ve hareketlerle doluydu, kar sessizce ve hızla yağıyordu, caddeye park edilmiş arabalar kendi yumuşak dış hatlarının üstünde büyüyorlardı. Eve, Laura'nın yanına gitse söyleyeceklerinden korkuyordu. Bir yerde bir bar bulmayı düşündü ama hiç kimseyle konuşmak istemedi ve düşündükçe de sarhoş olmak istemediğini fark etti. Bundan sonra nereye gideceğini düşünürken bir an yalnız kalmak istiyordu sadece. Parkın sessizliğine doğru yürüdü.

2

Elgin ve Winter Garden Tiyatro Merkezi'nde birkaç kişi kalmıştı. Bir kadın çamaşır makinesinde kostümleri yıkıyordu, bir adam yakınında başka kostümleri ütülüyordu. Cordelia'yı oynayan aktris sahne amiri yardımcısıyla kuliste tekila içiyordu. Genç bir sahne görevlisi sahneyi paspaslıyor ve iPod'undaki müzikle kafasını sallıyordu. Bir soyunma odasında, işi çocuk oyunculara göz kulak olmak olan bir kadın Arthur öldüğünde sahnede olan, hıçkırıklar içindeki küçük kızı teselli etmeye çalışıyordu.

Geride kalmış altı kişi, merhametli bir barmenin kaldığı lobideki bara gitmişti. Sahne amiri, Edgar ve Gloucester, bir makyöz, Goneril ve seyircilerin arasındaki baş yapımcı da oradaydı. Jeevan, Allan Gardens Park'ta yağan kar yığınlarını yararak ilerlediği sırada, barmen Goneril'e viski koyuyordu. Konuşma Arthur'un yakınlarına haber vermekten açılmıştı.

"Ama ailesi kim?" Goneril bir bar taburesinin üzerine tünemişti. Gözleri kıpkırmızıydı. Makyajsız yüzü mermer gibiydi, barmenin o güne kadar hiç görmediği kadar soluk ve pürüzsüzdü teni. Sahne dışında hem çok daha küçük, hem de daha az kötü görünüyordu. "Elimizde kim var?"

"Bir oğlu vardı," dedi makyöz. "Tyler."

"Kaç yaşında?"

"Yedi ya da sekiz." Makyöz, Arthur'un oğlunun tam kaç yaşında olduğunu biliyor ama dedikodu dergileri okuduğunun bilinmesini

istemiyordu. "Sanırım annesiyle İsrail'de, belki Kudüs ya da Tel Aviv'de yaşıyor." Kudüs'te olduğunu biliyordu.

"Tamam, o sarışın aktris," dedi Edgar. "Elizabeth, değil mi? Eliza? Öyle bir şey."

"Üçüncü eski karısı mı?" diye sordu yapımcı.

"Bence o çocuğun annesi iki numaralı eski karısıydı."

"Zavallı çocuk," dedi yapımcı. "Arthur'un yakın olduğu birisi var mıydı?"

Bu rahatsız edici bir sessizliğe neden oldu. Arthur'un çocuk aktrislere göz kulak olan kadınla süren bir ilişkisi vardı. Yapımcı hariç orada olanların hepsi bunu biliyordu ama hiçbiri diğerlerinin bildiğini bilmiyordu. Kadının ismini söyleyen Gloucester oldu.

"Tanya nerede?"

"Tanya da kim?" diye sordu yapımcı.

"Çocuklardan biri henüz alınmadı. Sanırım Tanya çocukların soyunma odasında." Sahne amiri daha önce hiç kimsenin öldüğünü görmemişti. Bir sigara istedi.

"Şey," dedi Goneril, "ortada başka kim var? Tanya, küçük çocuk, bütün eski karıları, başka? Kardeşler, ebeveynler?"

"Tanya da kim?" diye tekrar sordu yapımcı.

"Kaç tane eski karısı vardı ki?" Barmen bir bardağı parlatıyordu.

"Bir erkek kardeşi vardı," dedi makyöz, "ama adını hatırlayamıyorum. Sadece bir kardeşi olduğunu söylediğini hatırlıyorum."

"Sanırım üç ya da dört tane vardı," dedi Goneril, eski eşlerinden bahsederken. "Üç mü?"

"Üç." Makyözün gözleri dolmuştu. "Ama son boşanmanın bittiğinden emin değilim."

"O zaman Arthur... anında, bu akşam hiç kimseyle evli değil miydi?" Yapımcı bunun salakça geldiğini biliyordu ama başka nasıl cümle kuracağını bilmiyordu. Arthur Leander daha birkaç saat önce yürüyerek tiyatroya girmişti ve yarın giremeyeceği inanılmaz bir şeydi.

"Üç boşanma," dedi Gloucester. "Hayal edebiliyor musun?" Kendisi de daha yeni boşanmıştı. Arthur'un ona en son söylediği şeyi hatırlamaya çalışıyordu. İkinci sahnedeki engelleyici bir şey hakkında mıydı? Hatırlayabilmeyi istedi. "Kimseye haber verildi mi? Kimi arıyoruz?"

"Avukatını çağırmam lazım," dedi yapımcı.

Bu çözüm tartışılmazdı ama o kadar bunaltıcıydı ki grup birisi konuşabilene kadar birkaç dakika sessiz kaldı.

"Avukatı, " dedi en sonunda barmen. "Tanrı aşkına, duruma bak. Ölüyorsun ve avukatını çağırıyorlar."

"Başka kimler var?" diye sordu Goneril. "Menajeri? Yedi yaşındaki o çocuk? Eski eşleri? Tanya?"

"Biliyorum, biliyorum," dedi barmen. "Bu müthiş bir şey." Tekrar susmuşlardı. Birisi karın ne kadar hızlı yağdığına dair bir yorum yaptı ve bunu lobinin diğer ucundaki cam kapılardan görebiliyorlardı. Bardan bakıldığında kar neredeyse soyutmuş gibi görünüyordu, ıssız bir caddenin kötü havası hakkında bir film.

"Şey, Arthur'un şerefine," dedi barmen.

Çocukların soyunma odasında, Tanya Kirsten'e bir kâğıt ağırlığı veriyordu. "Al," dedi onun Kirsten'in eline koyarken, "sürekli ebeveynlerine ulaşmaya çalışıyorum, ağlamayı bırak ve bu güzel şeye bak..." ve yaşlı gözlü, nefes nefese, sekizinci yaş gününe birkaç gün kalmış olan Kirsten objeye bir göz attı ve onun kendisine o güne kadar verilen en güzel, en harika, en tuhaf şey olduğunu düşündü. Bu, içinde bir fırtına bulutu olan bir cam yumrusuydu.

Lobide, barda toplanmış insanlar kadehlerini tokuşturdular, "Arthur'a," dediler. Birkaç dakika daha içkilerini içtiler ve sonra fırtınada herkes kendi yoluna gitti.

O gece bardakilerin içinde, en uzun yaşayan barmen oldu. Üç hafta sonra şehirden çıkarken yolda öldü.

3

Jeevan, Allan Gardens Parkı'nda tek başına dolaştı. Seranın sönük ışığının bir deniz feneri gibi ona yol göstermesine izin verdi, artık kar yığınları neredeyse dizine kadar yükseliyordu, ilk ayak izi bırakan olmanın o çocukluk zevkini tattı. İçeri baktığında çok uzun zaman önce çıktığı Küba tatilini ona hatırlatan palmiye yapraklarının şekli, bulanık cam tarafından buğulanmış tropik çiçekler ve içerideki cennet onu sakinleştirdi. Gidip kardeşini görmeye karar verdi. O akşamı, hem Arthur'un ölümünün iğrençliğini hem de sağlık görevlisi olmanın hayatında doğru şeyi yaptığını açığa çıkarmasını Frank'e anlatmayı çok istedi. Bu akşama kadar, bundan emin değildi. Çok uzun zamandır bir iş arıyordu. Barmenlik, paparazzi fotoğrafçılığı, eğlence dünyası gazeteciliği, sonra tekrar paparazzi fotoğrafçılığı, ardından tekrar barmenlik yapmıştı ve bütün bunlar son on iki yılda olmuştu.

Frank göle bakan, şehrin güney kenarındaki bir cam kulede yaşıyordu. Jeevan parktan ayrıldı ve bir süre kaldırımda beklerken, ısınmak için zıplayıp durdu; gecenin karanlığında bir gemi gibi süzülen bir tramvaya bindi ve geldiği Carlton Caddesi'nde yavaş yavaş ilerlerken alnını cama dayadı. Fırtınadan dolayı artık görüş mesafesi çok düşmüştü, tramvay yürüme hızında ilerliyordu. Elleri, Arthur'un isteksiz kalbine kompres yapmaktan ağrıyordu. Yıllar önce Hollywood'da Arthur'un fotoğraflarını çekmenin anılarının üzüntüsü yüreğindeydi. Sahne makyajıyla çarpıcı o küçük kızı; Kirsten Raymonde'u, gri takım elbisesiyle diz çöken kardiyoloğu,

Arthur'un yüzündeki kırışıkları, son sözlerini düşünüyordu – "O çalıkuşu" ve bu tabii ki kuşları, dürbünüyle Frank'le kuş izlemeye gidişlerini, Laura'nın en sevdiği, sarı papağanlarla dolu mavi yazlık elbisesini düşünmesine neden oldu. Laura, onlara neler olmuştu? Hâlâ daha sonra eve gidebilirdi ya da her an Laura arayıp özür dileyebilirdi. Neredeyse başlangıç yerine geri dönmüştü, tiyatro kapanmış ve birkaç blok güneyde ışıkları sönmüştü. Tramvay Yonge Caddesi'nin dışında durdu ve rayların ortasına kaymış bir araba gördü, üç kişi onu iterken lastikleri karda fırıl fırıl dönüyordu. Cebindeki telefon titreşti ama bu kez arayan Laura değildi.

"Hua," dedi. Birbirlerini çok nadir görmelerine rağmen Hua'yı en yakın arkadaşı olarak görüyordu. Hua MCAT için çalışıp Jeevan başarısız bir şekilde düğün fotoğrafçısı olmaya çalışırken üniversiteden sonra beraber birkaç yıl bir bar işletmişlerdi ve sonra Jeevan aktörlerin resimlerini çekmek için başka bir arkadaşının peşinden Los Angeles'a gitmiş ve Hua da tıbba başlamıştı. Şimdi Hua Toronto General'da uzun saatler çalışıyordu.

"Haberleri izliyor musun?" dedi Hua, garip bir gerilimde.

"Bu akşam mı? Hayır, tiyatroya biletlerim vardı. Aslında, olanlara inanmayacaksın, ben–"

"Dur ve dinle, sana gerçekten çok kötü bir şey söylersem bu panik ataklarından birini başlatır mı, bana bunu dürüstçe söylemeni istiyorum."

"Üç yıldır anksiyete nöbeti geçirmedim. Doktorum bütün hepsinin sadece geçici bir stres olduğunu söyledi; neyle ilgili olduğunu biliyorsun zaten."

"Tamam, Gürcistan Gribi'ni duydun mu?"

"Tabii ki," dedi Jeevan, "bildiğin gibi haberleri takip etmeye çalışıyorum." Bir gün önce Gürcistan'da yeni bir tehlikeli grip hakkında bir haber yayınlanmıştı, ölüm oranları ve ölü sayısı hakkında çelişen raporlar vardı. Detaylar üstünkörüydü. Haber kaynaklarının kullandığı –Gürcistan Gribi– isim Jeevan'a rahatlatıcı bir şekilde hoş gelmişti.

"Yoğun bakımda bir hastam var," dedi Hua. "On altı yaşında bir kız, dün gece Moskova'dan gelmiş, bu sabah erken saatlerde grip belirtileriyle acil servise gelmiş." Ancak şimdi Jeevan Hua'nın sesindeki dermansızlığı duydu. "Hiç de iyi görünmüyor. Şey, öğle olmadan on iki hastamız daha oldu, hepsinde aynı belirtiler vardı, sonuçta hepsinin aynı uçakta oldukları ortaya çıktı. Hepsi uçaktayken hastalanmaya başlamışlar."

"Akrabalar mı? İlk hastanın arkadaşları mı?"

"Herhangi bir yakınlık yok. Hepsi Moskova'dan kalkan aynı uçaktaymışlar."

"O on altı yaşındaki?"

"İyileşeceğini sanmıyorum. Yani ortada bu ilk hasta grubu var, Moskova'dan gelen yolcular. Bugün öğleden sonra yeni bir hasta geldi. Aynı belirtiler ama bu hasta o uçakta değilmiş. Havaalanındaki bir görevliymiş."

"Senin neden bahsettiğinden emin değilim..."

"Bir kapı görevlisi," dedi Hua. "Diğer hastalarla tek teması onlardan birisiyle otel servisinin nereden kalktığı hakkında konuşmasıymış."

"Ya?" dedi Jeevan. "Bu kötü bir şeye benziyor." Tramvay hâlâ yolda kalmış arabanın arkasında duruyordu. "Sanırım bu gece geç saatlere kadar çalışacaksın?"

"O SARS[1] salgınını hatırlıyor musun?" diye sordu Hua. "O yaptığımız sohbeti?"

"Hastanenin karantinada olduğunu duyunca seni Los Angeles'tan aradığımı hatırlıyorum ama ne dediğimi hatırlamıyorum."

"Ödün patlamıştı. Ben de seni yatıştırmak zorunda kalmıştım."

"Tamam, sanırım onu hatırlıyorum. Ama bak, açıklamam gerekirse, onlar o kadar çok abartmışlardı ki..."

"Bir gün gerçek bir salgın olursa seni aramamı söylemiştin."

"Hatırlıyorum."

---

1 Gizemli zatürre de denilen akut solunum yetersizliği sendromunun kısa yazılışı. (ç. n.)

"Bu sabahtan beri hastaneye iki yüzün üstünde grip hastası başvurdu," dedi Hua. "Son üç saatte yüz atmış kişi. On beş tanesi öldü. Acil yeni vakalarla dolu durumda. Koridorlara yataklar koyduk. Kanada Halk Sağlığı bir bildiri yayınlamak üzere." Jeevan, onun sesinde sadece halsizlik olmadığını fark etti. Hua korkuyordu.

Jeevan zil kordonunu çekti ve arka kapıya doğru gitti. Diğer yolculara göz attığını fark etti. Alışveriş torbası olan genç bir kadın, cep telefonuyla bir oyun oynayan resmî takım elbiseli bir adam, sessizce Hintçe konuşan yaşlıca bir çift. Onların arasında havaalanından gelen var mıydı? Jeevan hepsinin etrafında soluduğunun farkındaydı.

"Ne kadar paranoyak olabileceğini biliyorum," dedi Hua. "İnan bana, eğer bunun önemsiz olduğunu düşünseydim, arayacağım son kişi sen olurdun ama..."

Jeevan avucunu kapının camına sertçe vurdu. Ondan önce kapıya kim dokunmuştu? Şoför omzunun üstünden ona öfkeli bir bakış attı ama çıkması için kapıları açtı. Kapılar Jeevan'ın arkasından kapandılar ve fırtınaya çıktı.

"Ama bunun önemli olduğunu düşünüyorsun." Jeevan kara saplanmış arabanın yanından geçti, tekerlekler hâlâ karda boşuna dönüyorlardı. Yonge Caddesi tam önündeydi.

"Bunun önemli olduğundan eminim. Dinle, işe geri dönmem gerekiyor."

"Hua, bütün gün bu hastalarla mı çalıştın?"

"Ben iyiyim, Jeevan, iyi olacağım. Kapatmam gerekiyor. Seni daha sonra arayacağım."

Jeevan telefonu cebine koydu ve karların içinde yürüdü, Yonge Caddesi'nden güneye, göle ve kardeşinin yaşadığı kuleye döndü. Eski dostum Hua, iyi misin yoksa iyi olacak mısın? Aşırı tedirgindi. Elgin ve Winter Garden Tiyatro Merkezi'nin ışıkları tam ilerisindeydi. Tiyatronun içi şimdi karanlıktı, kollarında ölü Cordelia gevşek bir şekilde yatarken, Arthur'un saçlarında çiçeklerle mavi ışığın içine baktığı posterler hâlâ *Kral Lear*'ın reklamlarını yapıyorlardı. Jeevan

bir süre durup o posterlere baktı. Hua'dan gelen o garip telefonu düşünerek yavaş yavaş yürüdü. Yonge Caddesi tamamen bomboştu. Valiz satan bir dükkânın kapı eşiğinde soluklanmak için durdu ve bir taksinin karları kürenmemiş caddede yavaşça ilerlemesini izledi, fırtına taksinin farlarına yakalanmıştı ve bu görüntü, farlarda uçuşan karlar, onu o sahneye, Elgin Tiyatrosu'nun sahnesindeki fırtına efekti anına geri götürdü. Arthur'un boş bakışının görüntüsünü yok etmek için başını iki yana salladı ve Gardiner Otobanı'nın altından Toronto'nun donuk güney ucuna doğru giden gölge ve turuncu ışıklar içindeki bitkin bir şaşkınlığa geçti. Kar fırtınası Queens Rıhtımı'nda daha da azgındı, rüzgâr gölü yarıyordu. Hua tekrar aradığında, Jeevan en sonunda Frank'in binasına gelmişti.

"Seni düşünüp duruyorum," dedi Jeevan. "Gerçekten..."

"Dinle," dedi Hua, "şehirden kaçman gerekiyor."

"Ne? Bu gece mi? Neler oluyor?"

"Bilmiyorum, Jeevan. Bu kısa cevap. Neler olduğunu bilmiyorum. Bu bir grip, bu kadarı belli ama bunu gibi bir şeyi daha önce hiç görmedim. Çok hızlı. Göründüğü kadarıyla çok çabuk yayılıyor–"

"Durum kötüleşiyor mu?"

"Acil servis dolu," dedi Hua. "Bu da büyük bir sorun çünkü acil serviste çalışanların yarısı çalışamayacak kadar hasta."

"Onlara hastalardan mı hastalık bulaştı?"

Frank'in binasının lobisinde, gece kapı görevlisi bir gazetenin sayfalarını çevirdi, arkasındaki duvarda, yukarıda gri ve kırmızı bir soyut tablo aydınlatılmıştı, kapı görevlisi ve tablo parlak zeminde şeritlerle yansıyordu.

"Bu benim bugüne kadar gördüğüm en hızlı kuluçka süresi. Şimdi bir hastaya baktım, bu hastanede hademe olarak çalışıyor, bu sabah ilk hastalar gelmeye başladığında görevdeydi. Vardiyasında birkaç saat geçirdikten sonra kendini hasta hissetmeye başladı, erken evine döndü, erkek arkadaşı iki saat önce onu geri getirdi

ve şimdi suni solunum cihazında. Buna maruz kalırsan, birkaç saat içinde hastalanıyorsun."

"Hastanenin dışına yayılacağını sanıyor musun?" Jeevan düşüncelerini toparlamakta zorlanıyordu.

"Evet, hastanenin dışında olduğunu biliyorum. Bu tam bir salgın. Eğer burada yayılıyorsa, şehre de yayılıyor ve ben daha önce hiç böyle bir şey görmedim."

"O zaman diyorsun ki..."

"Ben şimdi buradan gitmen gerektiğini söylüyorum. Ya da eğer gidemezsen, en azından yiyecek depola ve dairenden dışarı çıkma. Birkaç telefon etmem lazım." Telefonu kapattı ve Jeevan kar fırtınasında tek başınaydı. Gece kapı görevlisi bir gazetenin sayfasını çevirdi. Hua dışında başka birisi olsaydı, ona inanmazdı ama Jeevan bir şeyleri olduğundan daha hafif göstermek konusunda ondan daha yetenekli hiç kimse tanımamıştı. Eğer Hua salgın var demişse, o zaman *salgın* yeteri kadar güçlü bir kelime değildi. Jeevan, Hua'nın tanımladığı bu hastalığın hayatında bir *önce* ve *sonra* çizgisi çekeceğinin ani kesinliği karşısında ezildi.

Jeevan'ın aklına pek fazla zaman olmayabileceği geldi. Frank'in binasına giderken geri döndü, rıhtımdaki ışıkları sönmüş bir kafeteryanın yanından geçti, minik liman karla kaplı gezi gemileriyle doluydu ve limanın diğer tarafındaki markete girdi. Bir ya da iki saniye içeride durup ışıkta gözlerini kırpıştırdı. İçeride dolaşan bir ya da iki müşteri daha vardı. Birilerini araması gerektiğini düşündü ama kimi arayacaktı? Hua tek yakın arkadaşıydı. Kardeşini birazdan görecekti. Ebeveynleri ölmüştü ve bir türlü Laura'yla konuşmayı kendine yediremiyordu. Frank'e gidip orada haberlere baktıktan sonra telefonundaki kişilere göz atmaya ve tanıdığı herkesi aramaya karar verdi.

Fotoğraf baskısı tezgâhının üstüne konmuş olan küçük televizyon altyazılı haberler gösteriyordu. Jeevan ona doğru ilerledi. Toronto General'ın dışında, karda duran bir yayıncının görüntülerinde, başının üzerinden beyaz metin geçiyordu. Toronto

General ve diğer iki yerel hastane karantinaya alınmıştı. Kanada Halk Sağlığı, Gürcistan Gribi salgını olduğunu onaylıyordu. Bu kez sayıları yayınlamıyorlardı ama ölümler vardı ve yakında daha fazla bilgi gelecekti. Gürcistan ve Rus yetkililerin oradaki krizin ciddiyeti hakkında bir şekilde açık olmadıklarına dair imalar vardı. Yetkililer herkesten sakin olmaları için ellerinden geleni yapmaya çalışmalarını rica ediyorlardı.

Jeevan'ın felaket hazırlıkları hakkında bildikleri tamamen aksiyon filmlerine dayanıyordu ama diğer taraftan, bir yığın aksiyon filmi izlemişti. Suyla başlayıp büyük alışveriş arabalarından birine sığdırabildiği kadar koli ve şişe doldurdu. Kasalara giderken arabanın ağırlığından zorlanırken bir anlık şüphe duydu –aşırı mı tepki gösteriyordu?– ama geri dönmek için geç olduğunda karar verdi. Tezgâhtar bir kaşını kaldırdı ama hiçbir şey söylemedi.

"Tam kapının önünde park ettim," dedi Jeevan. "Arabayı geri getireceğim." Tezgâhtar yorgun bir şekilde başıyla onayladı. Sürekli gözlerinin önüne düşen kara kâküllerini yana iten genç bir kızdı, büyük ihtimalle yirmilerinin başlarında. Aşırı ağır arabayı zorlukla dışarı çıkardı ve çıkıştaki karların içinden yarı itip yarı kaydırarak ilerletti. Orada bank ve saksılardan küçük park gibi bir düzenlenmeye inen bir rampa vardı. Araba eğimde hızlandı, kar yığınına saplandı ve bir saksıya doğru yan yan kaydı.

Saat on biri yirmi geçiyordu. Süpermarket kırk dakika sonra kapanacaktı. Alışveriş arabasını Frank'in dairesine çıkartmanın, boşaltmanın ve daha fazla erzak almak için dükkâna dönmeden önce açıklamaların ve akıl sağlığı hakkındaki sıkıcı şüpheleri gidermeye çalışmasının ne kadar süreceğini hayal etti. Şimdilik bu market arabasını burada bırakmanın bir sorunu olur muydu? Sokakta hiç kimse yoktu. Markete dönerken yolda Hua'yı tekrar aradı.

"Şimdi neler oluyor?" Jeevan, Hua'yla konuşurken dükkânda hızla ilerledi. Bir damacana daha su –Jeevan insanın asla çok fazla suyu olamayacağını düşünüyordu– ve sonra kutularla yiyecek, raflarda duran ton balığı, konserve fasulye, hazır çorba ve makarnaların

hepsini, uzun süre bozulmayacakmış gibi duran her şeyden aldı. Hastane grip hastalarıyla dolmuştu ve durum şehirdeki diğer hastanelerle aynıydı. Ambulans hizmeti mahvolmuştu. Şimdiye kadar, Moskova uçağında olan bütün hastalar ve ilk hastalar geldiğinde görevde olan iki acil hemşiresi de dâhil olmak üzere, otuz yedi hasta ölmüştü. Jeevan tekrar kasanın yanında durdu, tezgâhtar kutuları ve paketleri okuttu. Hua karısını aradığını ve ona çocukları alıp şehirden bu akşam ayrılmasını ama uçakla gitmemesini söylediğini söyledi. O akşamın Elgin Tiyatrosu'nda geçen bölümü sanki muhtemelen farklı bir hayattaymış gibi görünüyordu. Tezgâhtar çok yavaş hareket ediyordu. Jeevan ona kredi kartını verdi ve kız sanki onu beş ya da on dakika önce görmemiş gibi dikkatle inceledi.

"Laura ve kardeşini al," dedi Hua, "ve hemen şehirden ayrılın."

"Kardeşim olmadan bu gece şehirden gidemem. Bu saatte tekerlekli iskemle taşıyacak bir minivan kiralayamam."

Karşılık olarak sadece boğuk bir ses geldi. Hua öksürüyordu.

"Hasta mısın?" Jeevan market arabasını kapıya doğru itiyordu.

"İyi geceler, Jeevan." Hua telefonu kapattı ve Jeevan karda tek başınaydı. Kendini cin çarpmış gibi hissetti. Bir sonraki araba tamamen tuvalet kâğıdıydı. Ondan sonraki araba konserve yiyecekler, donmuş etler, aspirin, çöp torbaları, çamaşır suyu, selo banttı.

"Bir hayır kurumu için çalışıyorum," dedi kasanın arkasındaki kıza, üç ya da dördüncü seferinde ama kız ona pek dikkat etmiyordu. Sürekli fotoğraf banyosu tezgâhının üzerindeki küçük televizyona bakıyor, Jeevan'ın aldıklarını otomatik pilota bağlamış gibi okutuyordu. Jeevan altıncı gelişinde Laura'yı aradı ama sesli mesajla karşılaştı.

"Laura," diye başladı. "Laura." Onunla doğrudan konuşmasının daha iyi olacağını ve saat on bir elli olduğu için buna zamanı olmadığını düşündü. Başka bir arabayı yiyecekle doldururken, bu ekmek ve un kokulu dünyada, bu neredeyse yok olmuş yerde hızla dolaştırırken, Frank'in uykusuzluk ve kitap projesiyle, bir günlük *New York Times*'ı ve Beethoven'ıyla kar fırtınasının üstündeki yirmi

ikinci kattaki dairesini düşünüyordu. Jeevan bir an önce onun yanına ulaşmayı istedi. Laura'yı daha sonra aramaya karar verdi, fikrini değiştirdi ve kasada dururken tezgâhtarla göz teması kurmamaya çalışarak onu ev telefonundan aradı.

"Jeevan, neredesin?" Sesi biraz suçlayıcıydı. Jeevan kredi kartını verdi.

"Haberleri izliyor musun?"

"İzlemem mi gerekiyor?"

"Bir grip salgını var, Laura. Bu ciddi bir şey."

"O Rusya'daki mi ne, o mu? Ondan haberim var."

"O şimdi burada. Herkesin sandığından çok daha kötü. Biraz önce Hua'yla konuşuyordum. Şehirden gitmen gerekiyor." Kasadaki kızın ona bakışını görecek kadar zamanında başını kaldırdı.

"*Gerekiyor* mu? Ne? Neredesin, Jeevan?" Slipi imzaladı, arabayla dükkânın düzeninin bitip fırtınanın azgınlığının başladığı çıkışa doğru gitmeye çabaladı. Bir elle arabayı itmek zordu. Şimdiden banklar ve saksılar arasında rastgele bırakılmış, artık kar serpintisiyle kaplı beş araba vardı.

"Hemen haberleri aç, Laura."

"Yatmadan önce haberleri izlemekten hoşlanmadığımı biliyorsun. Panik atak mı geçiriyorsun?"

"Ne? Hayır. İyi olduğundan emin olmak için kardeşime gidiyorum."

"Niçin iyi olmasın ki?"

"Sen dinlemiyorsun bile. Beni asla dinlemiyorsun." Jeevan bunun olası bir grip salgını karşısında söyleyecek önemsiz bir şey olduğunu biliyordu ama dayanamadı. Arabayı diğerlerinin içine sürdü ve hızla dükkâna geri döndü. "Beni tiyatroda bırakıp gittiğine inanamıyorum," dedi. "Beni ölü bir aktöre kalp masajı yaparken bırakıp gittin."

"Jeevan, bana nerede olduğunu söyle."

"Bir marketteyim." Saat on elli beşti. Son araba tamamen zevkine alınan ürünlerdi: sebzeler, meyveler, torba torba portakallar

ve limonlar, çay, kahve, krakerler, tuz, paket keklerdi. "Bak, Laura, tartışmak istemiyorum. Bu girip ciddi ve hızlı."

"Hızlı olan ne?"

"Bu grip, Laura. Çok hızlı. Bana Hua söyledi. Çok çabuk yayılıyor. Bence şehirden gitmen gerekiyor." Son anda, bir buket fulya ekledi.

"Ne? Jeevan..."

"Bir uçağa binecek kadar sağlıklısın," dedi, "ve bir gün sonra ölü. Ben kardeşimle beraber kalacağım. Şimdi eşyalarını toplayıp herkes bunu öğrenip yollar tıkanmadan annenin yanına gitmen gerekiyor."

"Jeevan, beni endişelendiriyorsun. Bu bana paranoyakça geliyor. Seni tiyatroda bıraktığım için üzgünüm, gerçekten başım ağrıyordu ve ben..."

"Lütfen haberleri aç," dedi Jeevan. "Ya da internette oku, bir şey yap."

"Jeevan lütfen, nerede olduğunu söyle ve ben..."

"Lütfen söylediğimi yap, Laura," dedi ve sonra telefonu kapattı çünkü son kez kasadaydı ve Laura'yla konuşma zamanı geçmişti. Hua'yı düşünmemek için çok zorlanıyordu.

"Kapatıyoruz," dedi tezgâhtar.

"Bu son," dedi kıza. "Benim deli olduğumu sanıyor olmalısın."

"Daha kötülerini gördüm." Jeevan onu korkuttuğunu fark etti. Kız onun telefon konuşmalarının bazılarını duymuştu ve orada rahatsız edici haberleriyle o televizyon vardı.

"Şey, hazırlıklı olmaya çalışıyorum."

"Niçin?"

"Ne zaman bir felaket olacağını asla bilemezsin," dedi Jeevan.

"Bu mu?" Kız televizyonu işaret etti. "SARS gibi olacak," dedi. "Onu çok büyük bir şeymiş gibi gösterdiler, sonra çabucak söndü." Tamamen ikna olmuş gibi görünmüyordu.

"Bu SARS gibi değil. Şehirden ayrılman gerekiyor." Jeevan sadece dürüst olmak, belki de bir şekilde ona yardımcı olmak is-

temişti ama hemen bir hata yaptığını anlamıştı. Kız korkmuştu ve onun deli olduğunu düşünüyordu. Kız son şeyleri de okuturken ona sıkıntılı bir şekilde baktı ve bir süre sonra Jeevan yine dışarıdaki karların içindeydi, üretim bölümünden keçi sakallı bir genç adam kapıları arkasından kilitliyordu. Bu karda kardeşinin dairesine götürecek yedi devasa alışveriş arabasıyla, terden sırılsıklam ve soğuktan donan, aynı zamanda kendini salak ve biraz delirmiş hissedip bir taraftan da korkarak duran Jeevan aklından Hua'yı çıkaramıyordu.

Arabaları birer birer karda itip kardeşinin lobisine getirmek, sonra onları yük asansörüne götürmek –ki programlanmamış kullanım için gece kapı görevlisine para yedirmişti– ve onları sırayla yirmi ikinci kata çıkartmak neredeyse bir saatini aldı. "Benim işim hayatta kalmaktır," diye açıkladı Jeevan.

"Burada o insanlardan çok yok," dedi kapı görevlisi.

"Bu yüzden burası bunun için çok uygun," dedi Jeevan, biraz çılgın gibi.

"Ne için iyi bir yer?"

"Hayatta kalmak için."

"Anlıyorum," dedi kapı görevlisi.

Altmış dolar sonra, Jeevan kardeşinin dairesinin kapısında tek başına duruyordu, arabalar koridorda sıraya dizilmişlerdi. Belki, diye düşündü, onu marketten araması lazımdı. Bir salı günü saat birdi, koridordaki bütün kapılar kapalı ve sessizdi.

"Jeevan," dedi Frank, kapıya geldiğinde. "Beklenmedik bir hoş ziyaret."

"Ben..." Jeevan nasıl açıklayacağını bilmiyordu, bu yüzden geri çekilip konuşmak yerine güçsüz bir şekilde arabaları gösterdi. Frank tekerlekli iskemlesini ilerletip koridora göz attı.

"Bakıyorum alışverişe gitmişsin," dedi Frank.

4

Elgin ve Winter Garden Tiyatro Merkezi artık boşalmıştı, aşağıdaki lobide telefonundan Tetris oynayan güvenlik görevlisi ve yukarıdaki bir büroda ürkünç bir telefon konuşması yapmaya karar veren başyapımcı hariç kimse yoktu. Saat gecenin biri olduğu için Arthur'un avukatı telefonu açınca şaşırdı ama tabii ki avukat Los Angeles'taydı. Eğlence dünyasının avukatları Pasifik saatine göre normalde ona kadar çalışırlar mıydı? Yapımcı hukuk mesleğinin bu alanının aşırı derecede rekabetçi olması gerektiğini düşündü. Arthur'un ölüm haberini verip yatmaya gitti.

Bütün hayatı boyunca bir işkolik olan ve yirmi dakikalık güç şekerlemeleri konusunda kendini geliştirmiş olan avukat Arthur Leander'ın vasiyetnamesini ve sonra Arthur Leander'ın bütün e-postalarını inceleyerek iki saat geçirdi. Bazı soruları vardı. Bir çok yarım kalmış iş vardı. Bir keresinde garip bir Hollywood akşam yemeğinde tanıştığı, Arthur'un en yakın arkadaşını aradı. Sabah, gittikçe artan bir yığın sinir bozucu telefon konuşmalarından sonra, Arthur'un en yakın arkadaşı Arthur'un eski eşlerini aramaya başladı.

5

Telefon geldiğinde Miranda Carroll Malezya'nın güney kıyısındaydı. Bir deniz nakliyat şirketinde yöneticiydi ve patronunun söylediğine göre, koşulları yerden gözlemlemek için bir haftalığına yollanmıştı.

"Yerden mi?" diye sormuştu.

Leon gülümsemişti. Bürosu Miranda'nınkinin yanındaydı ve aynı Central Park manzarasına sahipti. Uzun zamandır, on yıldan fazladır beraber çalışıyorlardı, beraber iki yeniden yapılanma ve Toronto'dan New York'a yer değişimi atlatmışlardı. Tam anlamıyla arkadaş değillerdi, en azından büro dışında görüşme anlamında ama Miranda, Leon'u en iyi niyetli müttefiki olarak görüyordu. "Haklısın, garip bir kelime seçimi," demişti Leon. "O zaman denizden koşulları."

Dünya deniz taşımacılığı filosunun yüzde on ikisinin Malezya sahilinde demirlediği seneydi, konteyner gemileri ekonomik bir çöküşten dolayı boş yatıyorlardı. Gündüzleri, ufuk çizgisi boyunca gri-kahverengi şekiller olan devasa tekneler pus içinde belli belirsizdi. Bir gemide iki ila altı kişi, çekirdek kadro boş kamaralarda ve koridorlarda dolaşıyor, ayak sesleri yankılanıyordu.

"Kasvetli," dedi Miranda'ya bir tanesi, bir şirket helikopteriyle bir çevirmen ve bir yerel mürettebat şefiyle bir güverteye indiğinde. Şirketin burada demirli bir düzine gemisi vardı.

"Orada öyle rahatlayamazlar," demişti Leon. "Yerel mürettebat şefi kötü değil ama şirketin konuyla ilgilendiğini bilmelerini

istiyorum. Gözümde denizin üzerinde parti veren bir donanma canlandırmadan duramıyorum."

Ama adamlar ciddi, çekingen ve korsanlardan korkuyorlardı. Üç aydır karaya çıkmamış bir adamla konuşmuştu.

O akşam otelin altındaki kumsalda, Miranda açıklayamadığı bir yalnızlığa kapıldı. Bu filo kalıntısı hakkında bilinmesi gereken her şeyi bildiğini sanıyordu ama bu güzellik karşısında hazırlıksızdı. Gemiler karanlıkta çarpışmayı engellemek için ışıklandırılmışlardı ve onlara baktığında kendini karanlık bir kıyıda sahile vurmuş gibi hissetti, ufuktaki ışık parıltısı hem gizemi hem de inanılmaz derecede uzak, bir masal krallığını içinde barındırıyordu. Elinde telefonunu tutmuş, bir arkadaşının aramasını bekliyordu ama telefon titreşmeye başladığında ekrandaki numarayı tanımadı.

"Alo?" Yakında, bir çift İspanyolca sohbet ediyordu. Son birkaç ay bu dili çalıştığından her üç ya da dört kelimeden birini anlıyordu.

"Miranda Carroll?" Bir erkek sesi, neredeyse tanıdık ve çok İngiliz aksanlıydı.

"Evet, kim arıyor?"

"Beni hatırlayacağını sanmam ama yıllar önce Cannes'daki bir partide kısaca tanışmıştık. Clark Thompson. Arthur'un arkadaşı."

"Ondan sonra tekrar karşılaştık," dedi. "Los Angeles'daki bir akşam yemeğinde."

"Evet," dedi Clark. "Evet, tabii ki nasıl unuttum..." Tabii ki onun unutmadığını fark etti Miranda. Clark kibar davranıyordu. Gırtlağını temizledi. "Miranda," dedi, "korkarım oldukça kötü bir haber için arıyorum. Otursan iyi olur."

Miranda ayakta kaldı. "Söyle," dedi.

"Miranda, Arthur dün gece kalp krizinden öldü." Denizin üzerindeki ışıklar bulanıklaştı ve üst üste binen bir hale dizisine dönüştü. "Çok üzgünüm. Bunu haberlerden öğrenmeni istemedim."

"Ama onu daha yeni gördüm," dediğini duydu kendi kendine. "İki hafta önce Toronto'daydım."

"Bunu kabullenmesi zor." Tekrar gırtlağını temizledi. "Bu bir şok, bu... ben onu on sekiz yaşımdan beri tanırım. Bu benim için de imkânsız görünüyor."

"Lütfen," dedi Miranda, "daha başka söyleyebileceğin bir şeyler var mı?"

"Aslında, şey, onun bunu uygun görebileceğini söylersem umarım bunu patavatsızlık olarak görmezsin ama aslında sahnede öldü. Bana *Kral Lear*'ın dördüncü sahnesinde ağır bir kalp krizinden öldüğü söylendi."

"Olduğu yere mi yığıldı?..."

"Bana seyirciler içinde iki doktor olduğu, olanları fark ettiklerinde sahneye geldikleri ve onu kurtarmaya çalıştıkları ama yapabilecekleri hiçbir şey olmadığı söylendi. Hastaneye geldiğinde öldüğü ilan edilmiş."

Arama sona erdiğinde demek böyle bitiyor, diye düşündü ve bunun banalliğiyle sakinleşti. Yabancı bir ülkede bir telefon alırsınız ve bir zamanlar beraber yaşlanacağınızı sandığınız adam bir anda bu dünyadan ayrılmış olur.

İspanyolca sohbet yakındaki karanlığın içinde devam etti. Gemiler hâlâ ufukta parıldıyordu; hâlâ meltem yoktu. New York'ta saat sabahtı. Clark'ın Manhattan'daki ofisinde telefon ahizesini yerine koymasını gözünde canlandırdı. Bu, bir telefonun üzerindeki tuşlara basıp dünyanın diğer ucundaki birisiyle konuşmanın mümkün olduğu dönemin son ayıydı.

6

Eksik bir liste:

Yeşil ışıkla aydınlatılmış klorlu havuzlara balıklama atlama artık yok. Projektörlerin altında oynanan top oyunları artık yok. Yaz gecelerinde güvelerin uçuştuğu veranda ışıkları artık yok. Elektrikli üçüncü rayın göz kamaştırıcı gücüyle şehirlerin yüzeyinin altından giden trenler artık yok. Şehirler artık yok. Filmler artık yok, sadece nadiren, konuşmaların yarısını gürültüsüyle bastıran jeneratörle gösterilenler ve otomobil benzini iki ya da üç yıl sonra bayatladığı için jeneratör yakıtı bitene kadar bir süre hariç. Havacılık yakıtı daha uzun süre bozulmuyor ama elde etmek zor.

İnsanlar konser sahnesinin fotoğraflarını çekmek için telefonlarını kalabalığın üstüne kaldırırken loş ortamda parıldayan ekranlar artık yok. Rengarenk halojenlerin aydınlattığı konser sahneleri artık yok, electronica, punk, elektro gitarlar artık yok.

Tıbbi ürünler artık yok. Elini çizdiğin, akşam yemeği için sebze keserken parmağını kestiğin, bir köpek ısırdığı zaman hayatta kalacağının kesinliği artık yok.

Uçuşlar artık yok. Uçak pencerelerinden gökyüzünde görünen şehirler, parıldayan ışık noktaları artık yok; on bin metre yükseklikten aşağı bakıp o anda o ışıkların aydınlattığı yaşamları hayal etmek artık yok. Uçaklar artık yok, öndeki sehpalarınızı kapalı konuma getirin artık yok ama hayır, bu doğru değil, tek tük uçaklar var. Apronlarda ve hangarlarda kımıldamadan duruyorlar. Kanatlarında karlar birikiyor. Soğuk aylarda, yiyecek saklamak için

idealler. Yazları meyve bahçelerinin yakınlarında olanlar sıcakta kuruyan meyve sandıklarıyla doluyorlar. Ergenler seks yapmak için gizlice içlerine giriyorlar. Paslanıp gidiyorlar.

Ülkeler artık yok, sınırlarda asker kalmamış.

İtfaiyeler artık yok, polis artık yok. Yol bakımı ya da çöp toplama artık yok. Cape Canaveral'dan, Baykonur Kosmodromu'ndan, Vandenburg'dan, Plesetsk'ten, Tanegaşima'dan kalkan, atmosferden çıkıp uzaya girerken arkasında izler oluşturan uzay araçları artık yok.

İnternet artık yok. Sosyal medya artık yok, rüya tekrarlarının, gergin umutların ve öğle yemeği fotoğraflarının, yardım çağrılarının, memnuniyet ifadelerinin, tam ya da kırık kalp ikonlarıyla ilişki durumu güncellemelerinin, daha sonra buluşma planlarının, ricaların, şikâyetlerin, arzuların, Cadılar Bayramı için ayı ya da biber şeklinde giyinmiş bebek resimlerinin içinde dolaşmak artık yok.

Başkalarının hayatlarını okumak ve yorum yapmak, bunu yaparken odada kendini biraz daha az yalnız hissetmek artık yok. Avatarlar artık yok.

2 . BİR YAZ GECESİ RÜYASI

7

Hava yolculuğunun sona ermesinden yirmi yıl sonra, Seyyar Senfoni'nin karavanları alev alev yanan gökyüzünün altında yavaşça ilerliyordu. Temmuzun sonu gelmişti ve baştaki karavanın arkasına takılı yirmi beş yıllık termometre 106 Fahrenhayt, 41 santigrat dereceyi gösteriyordu. Michigan Gölü yakınındalardı ama buradan gölü göremiyorlardı. Ağaçlar iki yanından yolu daraltıyor, kaldırımdaki çatlaklardan fışkırıyor, fidanlar karavanların altında eğiliyor ve yumuşak yapraklar hem atların hem de Senfoni'nin bacaklarına sürünüyordu. Sıcaklık dalgası bir hafta boyunca acımasızca sürmüştü.

Çoğu, kimsenin istemediği kadar sıklıkla gölgede dinlenmek zorunda olan atların yükünü azaltmak için yayaydı. Senfoni bu bölgeyi iyi bilmiyor ve bir an önce gitmek istiyordu ama bu sıcakta bu imkânsızdı. Silahları elllerinde yavaş yavaş yürüyorlardı, aktörler repliklerini çalışıyor ve müzisyenler aktörleri umursamamaya çalışıyor, gözcüler yolun ilerisindeki ve gerisindeki tehlikeleri gözlüyorlardı. "Bu kötü bir sınav değil," demişti yönetmen, o gün daha önce. Gil yetmiş iki yaşındaydı, ikinci karavanın arkasında gidiyordu, bacakları geçmişte olduğu kadar iyi değildi. "Eğer repliklerinizi tehlikeli bölgelerde hatırlayabilirseniz, sahnede sorun yaşamazsınız."

"Bedeni yaban çiçekleriyle bezeli," dedi Kirsten. Yirmi yıl önce, çoğunu hatırlayamadığı bir yaşamda, *Kral Lear*'ın Toronto'da kısa ömürlü bir sahneye konuşunda sözsüz bir küçük rol almıştı. Şimdi

altı bir otomobil lastiğinden kesilmiş sandaletler ve kemerinde üç bıçakla yürüyordu. Elinde oyunun ciltsiz bir kitabı vardı, sahne yönlendirmelerinin altı sarıyla çizilmişti. Devam edip, "Fantastik bir kılıkta Lear girer," dedi.

"Gelen kim?" dedi Edgar'ın rolünü öğrenen adam. Adı August'tu ve daha yeni oyunculuğa başlamıştı. O ikinci keman ve gizli bir şairdi; Kirsten ve yedinci gitar hariç Senfoni'de onun şiir yazdığını hiç kimse bilmiyordu. "Aklı başında biri... asla... replik?"

"Bu kılıkta dolaşmaz," dedi Kirsten.

"Teşekkürler. Aklı başında biri asla bu kılıkta dolaşmaz."

Karavanlar bir zamanlar kamyonetti ama şimdi çelik ve tahta tekerlekler üzerinde, çifte atlar tarafından çekiliyorlardı. Benzinin sonunun gelmesiyle işe yaramaz hale gelen bütün parçalar çıkarılmıştı –motor, yakıt sistemi, yirmi yaşından küçük olanların hiç çalışırken görmedikleri bütün diğer parçalar– ve her şoför mahallinin üzerine sürücüler için bir bank yerleştirilmişti. Şoför mahallerinden ağırlık yapan her şey sökülmüştü ama onun dışında kapanan kapıları, kırılması zor olan otomobil camlı pencereleriyle bozulmadan kalmıştı çünkü tehlikeli bölgeden geçerken çocukları koymak için görece güvenli bir yerin olması güzel bir şeydi. Karavanların ana yapısı kamyonetlerin arkasına, çatının üzerine gerilmiş muşambalardan yapılmıştı. Üç karavanın da muşambası silah metali grisine boyanmış, iki tarafına da beyaz renkle SEYYAR SENFONİ yazılmıştı.

"Hayır, para bastığım için kimse beni tutuklayamaz," dedi Dieter, omzunun üzerinden. Yeteri kadar yaşlı olmasa da Lear'ın rolünü çalışıyordu. Dieter diğer aktörlerin biraz ötesinde yürüyor, en sevdiği atla mırıldanarak konuşuyordu. Atı Bernstein, geçen hafta birinci çello yayına kiriş germek gerektiği için kuyruğunun yarısını kaybetmişti.

"O," dedi August, "insanın içi parçalanıyor!"

"İç parçalayıcı şeyin ne olduğunu biliyor musun?" diye mırıldandı üçüncü trompet. "Bir sıcak hava dalgasında *Kral Lear*'ı arka arkaya üç kez dinlemek."

"Daha iç parçalayıcı olan şeyin ne olduğunu biliyor musun?" On beş yaşındaki Alexandra, Senfoni'nin en genç oyuncusuydu. Onu yolda bebekken bulmuşlardı. "Bölgenin en uzak sınırındaki kasabalar arasında dört gündür yolda olmak."

"*İç parçalayıcı* ne demek?" diye sordu Olivia. Altı yaşında, tuba ve oyuncu Lin'in kızıydı, ikinci karavanın arkasında Gil ve bir oyuncak ayıyla yolculuk yapıyordu.

"Birkaç saat içinde Suyun Kenarındaki St. Deborah'da olacağız," dedi Gil. "Kesinlikle endişe edecek hiçbir şey yok."

Grip dünyanın dört bir yanında nötron bombası gibi patlamış ve ardından çöküşün şoku gelmişti, ilk korkunç yıllarda herkes seyahat ederken, herkes daha önceki gibi hayatın devam ettiği bir yere gidemeyeceklerini ve bulabildikleri bir yere yerleşebileceklerini anlamadan önce, güvenlik için otobüs durakları, eski lokantalar ve otellerde bir arada toplanırlardı. Seyyar Senfoni bu değişmiş dünyanın yerleşim yerleri arasında dolaşıyor ve bunu çöküşten sonraki beşinci yılda, şefleri askerî orkestradaki birkaç arkadaşını toplayıp yaşadıkları hava üssünü bırakıp ve bu bilinmeyen doğanın içine çıktığından beri yapıyorlardı.

O zamanlar çoğu insan, üçüncü yılda bütün benzin bozulduğu için ve sonsuza kadar yürüyemeyeceklerinden dolayı, bir yere yerleşmişti. Altı ay kasabadan kasabaya –kasaba kelimesi üstünkörü kullanılıyordu; bu yerlerden bazıları dört ya da beş ailenin beraber yaşadıkları eski bir kamyon durağıydı– dolaştıktan sonra şefin orkestrası Chicago'dan beraber kaçan, sonra birkaç yıl bir çiftlikte çalışan ve üç aydır yolda olan Gil'in Shakespeare Oyuncuları Topluluğu'yla karşılaşmıştı ve etkinliklerini birleştirmişlerdi.

Çöküşten yirmi yıl sonra, Huron ve Michigan göllerinin kıyıları boyunca, batıda Traverse City kadar uzağa, doğu ve ku-

zeyde 49. paralelden Kincardine'e kadar gidip gelerek hâlâ hareket halindelerdi. St. Clair Nehri'ni güneydeki Marine City ve Algonac balıkçı kasabalarına kadar takip etmiş ve geri dönmüşlerdi. Bu bölgenin çoğunluğu artık sakindi. Nadiren başka gezginlerle karşılaşırlardı, çoğu kasabalar arasında çeşitli şeyler taşıyan satıcılardı. Senfoni, müzik, –klasik, caz, çöküş öncesi pop şarkıların orkestraya uyarlamalarını– çalıyor ve Shakespeare sahneliyordu. İlk birkaç yıl daha modern oyunlar sergilemişlerdi ama şaşırtıcı ve hiç kimsenin öngöremediği bir şekilde seyirciler Shakespeare'i diğer tiyatro oyunlarına tercih ediyormuş gibi görünüyorlardı.

"İnsanlar dünyayla ilgili en iyi şeyi istiyorlar," dedi Dieter. Kendisi de bulunduğu zamanda yaşamakta zorluk çektiğini fark etmişti. Üniversitedeyken bir punk grubundaydı ve bir elektro gitarın sesini özlemişti.

Artık Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya iki saatten az zaman kalmıştı. *Lear* provası dördüncü sahnenin yarısında dağıldı, herkes yorgundu, sıcakta sinirler bozuluyordu. Atları dinlendirmek için durdular ve kendini yorgun hissetmeyen Kirsten bir ağaca bıçak atmak için yolda biraz ilerledi. Beş adımdan attı, on adımdan, yirmi adımdan. Ağaca giren bıçakların tatmin edici sesi. Senfoni tekrar yola çıktığında, Alexandra'nın dinlenip bir kostümü tamir ettiği ikinci karavanın arkasına çıktı.

"Peki," dedi Alexandra, önceki bir sohbete kaldığı yerden başlayıp, "Traverse City'de o bilgisayarın ekranını gördüğün zaman..."

"Niçin soruyorsun?"

Yeni ayrıldıkları yer olan Traverse City'de, bir mucit tavan arasında bir elektrik sistemi donanımı kurmuştu. Kapsam olarak küçüktü, hızlıca çevrildiğinde bir dizüstü bilgisayarı çalıştırabilecek sabit bir bisikletti ama mucidin görkemli tutkuları vardı: Amacı aslında elektrik sistemi değildi, amacı internet aramaktı. Senfoni üyelerinden daha genç olan birkaç kişi bunu söylediğinde biraz heyecanlandılar, onlara anlatılan WiFi ve hayal etmesi imkânsız

Bulut hakkındaki hikâyeleri hatırladılar, İnternet, görünmez ışık iğneleri halinde etraflarındaki havada hâlâ bir şekilde var olabilir mi diye merak ettiler.

"Hatırladığın gibi miydi?"

"Bilgisayar ekranlarının neye benzediğini aslında hatırlamıyorum," diye kabul etti Kirsten. İkinci karavan özellikle kötü sarsılırdı ve ona binmek her zaman bütün kemikleri takırdıyormuş gibi hissetmesine neden olurdu.

"Öyle bir şeyi nasıl hatırlayamazsın? Güzeldi."

"Sekiz yaşındaydım."

Alexandra başıyla onayladı, tatmin olmamıştı ve belli ki sekiz yaşındayken açık bir bilgisayar ekranı görmüş olsa onu hatırlayacağını düşünüyordu.

Traverse City'de Kirsten gözlerini ekrandaki *Bu internet sayfası geçerli değil* mesajına dikmişti. Mucidin interneti bulabileceğine cidden inanmamıştı ama elektrik karşısında büyülenmişti. Sehpanın üzerindeki pembe abajurlu bir lambanın, kabarık bir yarım ay şeklindeki bir gece lambasının, yemek odasındaki bir avizenin, göz kamaştırıcı bir sahnenin görüntülerini zihninde saklıyordu. Mucit ekranın kararmaması için çılgınca pedal çevirirken, uydular hakkında bir şeyler açıkladı. Alexandra hiçbir anısı olmayan o büyülü ekrana mest olarak bakıyordu. August gözlerini şaşkın bir ifadeyle ekrana dikmişti.

Kirsten ve August terk edilmiş evlere girdiklerinde –bu onların hobisiydi, bazen işe yarar şeyler buldukları için şef tarafından hoş görülüyordu– August her zaman özlem içinde televizyonlara bakardı. Bir genç olarak sakin ve biraz utangaçtı, klasik müzik saplantısı vardı; sporla hiçbir ilgisi yoktu ve özellikle insanlarla iyi geçinme konusunda hiç becerikli olmamıştı, bu da müşterek kullanılan Birleşik Devletler Ordusu üssünün evlerindeki okuldan sonra abileri beyzbol oynayıp yeni arkadaşlar edinirlerken onun evde tek başına uzun saatler geçirmesi manasına geliyordu. Televizyon dizilerinin güzel

tarafı ebeveynlerinin ya Maryland, ya California ya da Teksas'ta görev aldığı için her yerde benzer programları olmasıydı. Çöküş öncesi televizyon seyredip keman çalarak ya da ikisini de aynı anda yaparak çok fazla zaman geçirmişti ve Kirsten bunu gözünde canlandırabiliyordu: August dokuz, on, on bir yaşında, gözlerinin üzerine dökülen kara saçlarıyla soluk renkli ve cılız, ciddi ve bir şekilde sabit bir ifadeyle çelik mavisi bir ışık içindeki küçük çocuk bir keman çalıyor. Şimdi evlere girdiklerinde, August *TV Rehberi* arıyordu. Salgın başladığında çoğu eskimişti ama sonuna kadar birkaç kişi tarafından kullanılmışlardı. Sonrasında sakin zamanlarda onların sayfalarına göz atmaktan hoşlanıyordu. Bütün o dizileri hatırladığını iddia ediyordu: uzay gemileri, devasa kanepeleri olan *sit-com*'ları, New York sokaklarında koşuşturan polis memurlarını, sert ifadeli hâkimlerin yönettiği mahkeme salonlarını. *TV Rehberi* sayılarından daha da nadir olan şiir kitaplarını arar ve onları akşamları ya da Senfoni'yle yürürken incelerdi.

Kirsten evlere girdiğinde, sosyete dedikodusu dergilerini arardı çünkü bir keresinde, on altı yaşındayken, tozdan kararmış bir masadaki bir dergiye göz gezdirirken geçmişini bulmuştu:

Mutlu Bir Tekrar Buluşma: Arthur Leander LAX'da oğlu Son Tyler'ı alıyor
ÜSTÜ BAŞI DÖKÜLEN ARTHUR
ANNESİ, MODEL, AKTRİS ELİZABETH COLTON'LA
KUDÜS'TE YAŞAYAN, YEDİ YAŞINDAKİ TYLER'I KARŞILIYOR.

Fotoğraf: Üç günlük sakalı, buruşuk elbisesi, beyzbol şapkasıyla Arthur kameraya gülümserken babasının yüzüne sevinçle bakan küçük bir çocuğu taşıyor. Gürcistan Gribi bir yıl sonra başlayacaktı.

"Onu tanıyorum," demişti August'a, nefes nefese. "Sana gösterdiğim çizgi romanları bana o verdi!" Ve August başıyla onaylamış ve o çizgi romanları tekrar görmek istemişti.

Çöküş öncesi dünyadan Kirsten'in hatırlamadığı bir yığın şey vardı –açık adresi, annesinin adı, August'un hiç durmadan anlattığı

televizyon dizileri– ama Arthur Leander'ı hatırlıyordu ve sonrasında bulduğu bütün dergilerde onu aramıştı. Parçalar toplayıp sırt çantasındaki kilitli poşette sakladı. Dalgın ve formsuz görünen, Arthur'un bir plajda tek başına bir resmi. İlk karısı Miranda'yla bir resmi ve sonra kameralara gülümsemeyen, yetersiz beslenmiş görünen bir sarışın olan ikinci eşi Elizabeth'le. Sonra Kirsten'le yaklaşık aynı yaştaki oğluyla ve sonra ikinciye çok benzeyen üçüncü karısıyla.

"Bir arkeolog gibisin," dedi Charlie, Kirsten ona bulduklarını gösterdiğinde. Charlie küçükken arkeolog olmak istemişti. İkinci çello ve Kirsten'in en yakın arkadaşlarından biriydi.

Kirsten'in koleksiyonundaki hiçbir şey onun hatırladığı Arthur Leander'ın izlenimini bırakmıyordu ama Kirsten tam olarak ne hatırlıyordu ki? Arthur nezaket ve kır saçların hızla geçip giden bir izlenimiydi; bir zamanlar eline iki çizgi roman sokuşturan bir adamdı –"Sana bir hediyem var," dediğinden Kirsten neredeyse emindi– ve bu andan bir süre sonra, yere yığılışından önce aklında tuttuğu en net anıydı: Bir sahne, sağlık görevlileri üzerine eğilmiş durumda, Arthur kıpırdamadan sırtüstü yatarken onunla konuşan takım elbiseli bir adam, toplanan insanlar, sesler ve ağlamalar, içeride olmalarına rağmen bir şekilde karın yağışı, üzerlerinde parıldayan elektrik ışıkları.

8

Arthur Leander'ın ona verdiği çizgi roman: Senfoni'deki başka hiç kimsenin hiç duymadığı bir serinin iki sayısı, *Doktor On Bir*, Cilt. 1, No. 1: *İstasyon On Bir* ve *Doktor On Bir*, Cilt. 1, No. 2: *Takip.* Yirminci Yıl'da, Kirsten onları ezberlemişti.

Doktor On Bir bir fizikçiydi. Bir uzay istasyonunda yaşıyordu ama bu küçük bir gezegeni andıran bir şekilde tasarlanmış, oldukça gelişmiş bir uzay istasyonuydu. Orada koyu mavi okyanuslar, köprülerle bağlanmış kayalık adalar, ufukta iki ayı olan turuncu ve koyu kırmızı gökyüzü vardı. Çöküşten önce yayıncılık işinde olan kontrfagot Kirsten'e bu çizgi romanın bütün o ışıltılı resimleriyle, o arşivlik kâğıtlarla çok masraflı, bu yüzden aslında geleneksel seri üretim bir çizgi roman değil, birisinin özel projesi olarak yapıldığını söylemişti. O kişi kim olabilirdi ki? İki sayıda da biyografi bilgisi yoktu, yazar adının yerine baş harfler vardı. "Yazan M. C." İlk sayının kapak içinde, birisi kurşun kalemle "10'un 2. kopyası" yazmış. İkincisinde "10'un 3. kopyası." Bu dergilerin her birinden dünyada sadece on kopya olması mümkün müydü?

Kirsten bu çizgi romanlara elinden geldiği kadar iyi bakıyordu ama sayfa uçları kıvrılmış, kenarları yumuşamıştı. İlk sayı iki sayfalık bir çizimle başlıyordu. Doktor On Bir alacakaranlıkta çivit rengi okyanusa yukarıdan bakan kara kayaların üzerinde duruyordu. Adalar arasında küçük tekneler gidip geliyor, ufukta rüzgâr türbinleri dönüyordu. Elinde fötr şapkası vardı. Yanında küçük, beyaz bir hayvan duruyordu. Yaşlı Senfoni üyelerinin birçoğu

bu hayvanın bir köpek olduğunu doğruladılar ama bu Kirsten'in gördüğü hiçbir köpeğe benzemiyordu. Adı Luli'ydi. (Bir tilki ile bir bulutun birleşmesinden oluşmuşa benziyordu.) Karenin altında bir satır metin vardı: *Mahvolmuş yuvama bakıp dünyadaki yaşamın tatlılığını unutmaya çalıştım.*

9

Senfoni, Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya öğleden sonra geldi. Çöküşten önce, burası kesinlikle sıradan kasabalardan biriydi –bir otel ve bir Walmart'ı olan bir yol boyunca uzanan birkaç lokanta zinciri ve bir benzin istasyonu. Kasaba, Senfoni'nin bölgesinin güneybatı sınırını işaretliyordu, ötesinde bilindiği kadar pek bir şey yoktu. İki yıl önce Charlie ve altıncı gitarı burada bırakmışlardı, Charlie altıncı gitarın çocuğunu taşıyordu, yolda doğum yapmak zorunda kalmasın diye benzin istasyonunun yanındaki eski Wendy's'de kalmaları için düzenlemeler yapılmıştı. Şimdi Senfoni kasabanın kuzey ucuna dikilmiş bir nöbetçiyle karşılaşmıştı, yaklaşık on beş yaşında bir oğlan yolun kenarındaki gökkuşağı renklerinde bir plaj şemsiyesinin altında oturuyordu. "Sizi hatırlıyorum," dedi yanına geldiklerinde. "Walmart'ta kamp kurabilirsiniz."

Senfoni kasten yavaşça Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya girdi, birinci trompet bir Vivaldi konçertosundan bir solo çalıyordu ama geçerlerken müziğin neredeyse hiç izleyici çekmemesi garipti. Traverse City'ye gelmelerinin ardından onları takip eden kalabalık yüz kişiye çıkmıştı ama burada sadece dört ya da beş kişi bakmak için kapılarına gelmiş ya da binaların arasından çıkmıştı, gülümsemiyorlardı ve hiçbiri Charlie ya da altıncı gitar değildi.

Walmart kasabanın güney ucundaydı, park yeri sıcaktan titreşiyordu. Senfoni karavanları kırık kapıların yanma park etti, atların bakımını yapmak ve hangi oyunu sergileyeceklerini ya da bu akşam

sadece müzik mi olacağına dair o tanıdık ritüellerine koyuldular ve hâlâ ne Charlie ne de altıncı gitar ortalıkta görünüyordu.

"Büyük ihtimalle bir yerde çalışmaya gitmişlerdir," dedi August ama Kirsten'e kasaba biraz fazla boş göründü. Seraplar uzakta, yolun üzerinde hayalet havuzlar oluşturuyordu. El arabası süren bir adam sanki suyun üzerinde yürüyormuş gibiydi. Bir kadın binalar arasında bir kirli çamaşır bohçası taşıdı. Kirsten başka hiç kimseyi görmedi.

"Ben bu akşam *Lear'ı* öneriyorum," dedi Sayid, bir aktör, "ama burasını daha bunaltıcı yapmak istiyor muyuz bilmiyorum."

"Bu sefer sana katılıyorum," dedi Kirsten. Diğer oyuncular tartışıyorlardı. *Kral Lear* mı, çünkü bütün hafta onun provasını yapmışlardı –August gergin görünüyordu– yoksa *Hamlet* mi, çünkü bir aydır onu sergilememişlerdi?

"*Bir Yaz Gecesi Rüyası*," dedi Gil, çıkmazı bozarak. "Bu akşam perilerin gerektiğine inanıyorum."

"Bütün kumpanyamız burada mı?"

"İsim listesine göre birer birer isimleri söylesen daha iyi olur." Jackson on yıldır Bottom'ı oynuyordu ve bugün ezberi başaran tek kişiydi. Kirsten bile metne iki kez bakmak zorunda kalmıştı. Titania'yı haftalardır oynamamıştı.

"Burası sakin görünüyor, değil mi?" Dieter provanın hareketinin tam dışında Kirsten'le beraber duruyordu.

"Ortalık tüyler ürpertici. Son kez buraya gelişimizi hatırlıyor musun? Geldiğimizde on ya da on beş çocuk kasabanın içinde bizi takip edip provayı izlemişti."

"Sıra sende," dedi Dieter.

"Yanlış hatırlamıyorum, değil mi?" Kirsten oyunun içine giriyordu. "Etrafımızda toplanmışlardı."

Dieter kaşlarını çatıp boş yola baktı.

"Ah, işte Oberon geliyor," dedi Alexandra, Puck'ı oynayan, "şöyle yol aç bakalım."

"Kraliçem de geldi," dedi periyi oynayan Lin. "Oberon burada olmasaydı keşke!"

"Ay ışığında yine çıktın karşıma, kibirli Titania." Sayid kendini Kirsten'in bir zamanlar âşık olduğu bir kral havasına büründürdü. Bu park yerinde bastıran bir sıcak hava dalgasında, tişörtünün koltuk altlarında ter izleri ve diz boyu yırtılmış kotuyla bir kral olarak tamamen inandırıcıydı.

"Yine mi sen, kıskanç Oberon?" Kirsten mümkün olan en sabit şekilde ilerledi. Dört ay öncesinde Kirsten sıkıntıdan bir seyyar satıcıyla yatana kadar, iki yıl boyunca beraberdiler ve şimdi, *Bir Yaz Gecesi Rüyası*'nı beraber oynadıklarında Kirsten onun gözlerine bakmakta zorlanıyordu. "Yürüyün gidelim. Yemin ettim, ne yatağına girerim, ne yanında dururum." Buna yandan duyulabilir kıs kıs bir gülme geldi. Sayid zoraki gülümsedi.

"Tanrım," diye arkasından Dieter'in mırıldandığını duydu, "bu gerçekten gerekli mi?"

"*Dur bakalım*, huysuz yosma!" dedi Sayid, kelimeleri uzatarak. "Efendin değil mi karşındaki?"

10

Seyyar Senfoni'nin sorunu çöküş öncesi, hiç şüphesiz kayıtlı tarihin çok öncesinden beri her insan grubunun yaşadığı sorunun aynısıydı. Mesela, üçüncü çelloyla başlayalım: Dieter'in tehlikeli bölgede enstrüman çalışmanın riskleri, sesin güzel bir günde bir mil öteye gidebileceği hakkında pervasızca yaptığı ihtarın ardından, aylardır Dieter'i yıpratma mücadelesi veriyordu. Dieter bunu fark etmemişti. Bununla beraber, Dieter bir zamanlar rol yapması konusunda söylediği bir şey için ikinci kornoya oldukça dargındı. Bu dargınlık fark edilmişti –ikinci korno onun dar kafalı olduğunu düşünüyordu– ama ikinci korno hoşlanmadığı insanları düşündüğünde, Dieter'i yedinci gitarın çok daha altında sıralamıştı – Senfoni'de gerçekten yedi gitar yoktu ama gitaristlerde başka bir gitarist öldüğünde ya da ayrıldığında sayılarını değiştirmeme geleneği vardı. Bu yüzden güncel Senfoni kadrosunda dört, yedi ve sekiz vardı, altıncının yeri şimdilik belirsizdi çünkü Walmart'ın otoparkında *Bir Yaz Gecesi Rüyası*'nın provasını yapmışlardı, karavanların arasına *Bir Yaz Gecesi Rüyası* fonunu asmışlardı, Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya geleli saatler olmuştu ve niçin yanlarına gelmemişti? Her neyse, gözleri neredeyse hiç görmediği için, tamirat ve avcılık gibi, yapılması gereken işlerin çoğunu yapamayan, yardımcı olmak için başka bir yol bulsa her şey yolunda olacakken hiç uğraşmayan yedinci gitar ikinci kornocuya göre aslında sırtlarında yüktü. Yedinci gitar neredeyse kör olduğu için gergin birisiydi. Aşırı kalın gözlüğüyle doğru dürüst görebiliyordu

ama onu altı yıl önce kaybetmişti ve o zamandan beri mevsime göre imbikten geçmiş saf renkli –yazları çoğu yeşil, kışları çoğu gri ve beyaz– bulanık figürlerin görüntüye süzülüp sonra o daha ne olduklarını anlayamadan ortadan kayboldukları karmaşık bir manzaranın içinde yaşıyordu. Baş ağrılarının görmek için kendini zorlamasından mı yoksa karşısına çıkan şeyleri asla görememenin anksiyetisinden mi olduğunu bilemiyordu ama yedinci gitar ne zaman göremediği partisyonların ne olduğunu anlayabilmek için provayı durdursa, yüksek sesle iç çekmeyi bir alışkanlık haline getiren birinci flütün hiç de yardımcı olmadığını biliyordu. Ama birinci flüt, her zaman provaları kaçıran, her zaman Kirsten ve yakın zamana kadar Charlie'yle beraber evlere giren, Senfoni'nin ek iş olarak müzik yapan bir çöpçü birliği olduğunu düşünen ikinci keman, August'a sinirlendiği kadar yedinci gitara sinirlenmiyordu. ("Bir çöpçü birliğine katılmak istiyorsa," demişti dördüncü gitara, "niçin bir çöpçü birliğine katılmıyor?" "Kemanların nasıl olduğunu bilirsin," demişti dördüncü gitar.) August o ve Kirsten hakkında, sadece yakın arkadaş olmalarına ve bir gece Huron Gölü'nün güney ucundaki bir kasabadaki otobüs deposunun harabelerinin arkasında oranın sakinleriyle içki içerken –sonsuza kadar arkadaşız, başka bir şey olmayacak– diye bu konuda yemin edip gizli bir anlaşma yapmalarına rağmen, üstü kapalı yorumlar yapan üçüncü kemana kızıyordu ve üçüncü keman son reçineyi kullandığı için çok eski bir tartışmadan dolayı birinci kemana sinirleniyordu. Bu arada birinci kemanın arası Sayid'le soğuktu çünkü onun yerine Kirsten'i tercih etmişti. Kirsten de lanet olası Senfoni'de hiç kimse Fransızca bilmezken cümlelerinde arada sırada Fransızca kelimeler kullanma alışkanlığı yüzünden Viyola'yı görmezden gelmeye çalışmak için oldukça enerji harcıyordu, bu arada da Viyola başka birisine gizlice dargındı. Bu örnekler devam ediyordu ve bu küçük kıskançlıklar, nevrozlar, tanımlanmamış travma sonrası stres bozukluklarının toplamı ve fokurdayan dargınlıklar beraber yaşıyor, beraber seyahat ediyor, beraber prova yapıyor, yılın üç yüz altmış beş günü, beraber

performans veriyorlardı, daima birlikteydiler, daima turdaydılar. Bunu dayanabilir yapan şey arkadaşlık, yoldaşlık, müzik, Shakespeare, son reçineyi kimin yayında kullandığı ya da kimin kiminle yattığı önemli olmadığındaki anların üstün güzelliği ve neşesiydi, bununla beraber birisi –büyük ihtimalle Sayid– karavanlardan birinin içine "Sartre: Cehennem diğer insanlardır," yazmıştı ve başka birisi "diğer insanlardır"ı karalayıp altına "flütlerdir" demişti.

İnsanlar bazen Senfoni'den ayrılırlardı ama kalanlar nadiren açıkça konuşulan bir şeyin farkındalardı. Yirminci yılda medeniyet, küçük kasabaların oluşturduğu bir takımadaydı. Bu kasabalar vahşileri püskürtmüş, komşularını gömmüş, çöküş sonrasının kana bulanmış yıllarında birlikte yaşamış, ölmüş ve acılar çekmiş, tarif edilemeyecek kadar korkunç engellere rağmen sakinliklerini koruyarak hayatta kalmışlardı ve yabancılara kapılarını açmaya pek hevesli değillerdi.

"Küçük kasabalar *daha önce* bile kolay değillerdi," demişti bir keresinde August sabahın üçünde, New Phoenix kasabasının yakınında soğuk bir ilkbahar gününde, Kirsten'in hatırladığı kadarıyla bunu ilk kez biriyle konuşuyordu. O zaman on beş yaşındaydı, bu da August'un on sekiz olduğu manasına geliyordu ve sadece bir yıldır Senfoni'deydi. O günlerde Kirsten uyumakta oldukça sorun yaşıyordu ve sık sık gece nöbetçisiyle beraber sabahlıyordu. August salgın öncesi yaşamını, onu gözden geçirip farklı aksanlarda, "Sen buralı değilsin, değil mi?" cümlesinin farklı yorumlarından oluşan sonsuz bir dizi olarak hatırlıyordu, bu soruların arasına hareket eden yük kamyonları serpilmişti. Gülünç bir şekilde rahat olan o dünyada yiyecekler süpermarketlerin raflarındaydı, yolculuk benzinle çalışan bir makinenin içinde bir koltuğa oturmak kadar kolaydı, su musluklardan geliyordu ve yeni bir yerde kabullenilmek o zamanlar bile kolay değilse, artık çok daha zordu. Senfoni çekilmezdi, cehennem diğer flütler ya da diğer insanlar ya da son reçineyi kullanandı ya da en son provayı kaçıran kişiydi ama işin doğrusu Senfoni onların tek yuvasıydı.

Bir Yaz Gecesi Rüyası provasının sonunda, Kirsten baş ağrısının geçmesini dileyerek, avuçlarını alnına sıkıca bastırmış, karavanların yanında duruyordu.

"İyi misin?" diye sordu August.

"Cehennem diğer aktörlerdir," dedi Kirsten. "Ve eski erkek arkadaşlar."

"Müzisyenlerden ayrılma. Sanırım genelde bizim aklımız daha başımızda."

"Ben yürüyüşe çıkıp Charlie'yi bulabilecek miyim diye bakacağım."

"Seninle gelirdim ama akşam yemeği görevindeydim."

"Tek başıma gitmemin bence bir mahzuru yok," dedi.

Akşama doğru kasabanın üzerine bir uyuşukluk çökmüştü, ışık koyulaşıyor ve gölgeler yola doğru uzuyordu. Yol burada da her yer gibi dağılıyordu, derin çatlaklar ve çukurlar yabani ot bahçesi gibiydi. Kaldırımın kenarındaki sebzeliklerin yanında kır çiçekleri vardı, Kirsten'in onların yanından geçerken uzattığı eline beyaz çiçekli havuç değdi. Kirsten kasabanın en eski ailelerinin yaşadığı Motor Lodge'un yanından geçti, çamaşırlar rüzgârda çırpınıyordu, motel odalarının kapıları açıktı, küçük bir oğlan sebze bahçesinin içindeki domateslerin arasında oyuncak bir arabayla oynuyordu.

Nihayetinde yalnız, Senfoni'nin gürültüsünden uzak olmanın keyfi buydu. McDonald's tabelasına bakmak ve bakışını yukarı dikip sadece tabela ve gökyüzünden ayırmadan, çabucak bunun hâlâ eski dünya olduğunu, bir burger almak için durabileceğini hayal etmek mümkündü. Son kez buraya geldiğinde, IHOP'ta üç ya da dört aile barınıyordu; tahtalar çakılarak kapatıldığını görünce şaşırdı; ne anlama geldiği belli olmayan, gümüş rengi bir sprey boyayla yapılmış bir sembol –altına doğru fazladan bir çizgisi olan küçük *t* harfi gibi bir şey– olan kapının üzerine çapraz bir kalas çakılmıştı. İki sene önce, peşinde bir çocuk kalabalığıyla kasabada dolaşmıştı ama şimdi sadece iki tane görmüştü, oyuncak arabayla oynayan oğlan ve bir kapı eşiğinden onu izleyen, yaklaşık on bir yaşındaki

bir kız. Silahlı ve aynalı güneş gözlüğü olan bir adam, pencereleri bir zamanlar çiçekli çarşaflar olan perdelerin gizlediği benzin istasyonunda nöbet bekliyordu. Genç ve hamile bir kadın benzin pompalarının yanındaki bir şezlongda güneş banyosu yapıyordu. Kasabanın ortasında silahlı bir nöbetçinin varlığı burasının güvenli olmadığını gösteriyordu –son zamanlarda saldırı mı olmuştu?– ama hamile bir kadın açıkta güneş banyosu yapıyorsa o kadar da emniyetsiz olamazdı. Bu pek mantıklı değildi. McDonald's'ta iki aile kalıyordu ama nereye gitmişlerdi? Şimdi, kapıya bir tahta çakılmış, o garip sembolle boyanmıştı.

Wendy's mimari açıdan özensiz bir dönemde monte edilmiş gibi görünen, köşeli bir alçak binaydı ama güzel bir ön kapısı vardı. Kapı yeni eklenmişti, masif ahşaptı ve birisi oyma tokmağın kenarına bir sıra çiçek oyma zahmetine girmişti. Kirsten kapıyı çalmadan önce parmak uçlarını ahşap taç yapraklar üzerinde gezdirdi.

Arkadaşından ayrı seyahat ettiği iki yıldan uzun süredir bu anı kaç kez hayal etmişti? Çiçekli kapıyı çalıyor, Charlie kucağında bir bebekle açıyor, göz yaşları ve kahkahalar, yanında altıncı gitar sırıtıyor. Seni çok özledim. Ama kapıyı açan kadın tanıdık değildi.

"İyi günler," dedi Kirsten. "Charlie'yi arıyorum."

"Pardon, kimi?" Kadının ses tonu düşmanca değildi ama gözlerinde bir tanıma yoktu. Ya Kirsten'in yaşındaydı ya da biraz daha küçüktü ve Kirsten onun iyi göründüğünü düşünmüyordu. Çok soluk ve çok zayıftı, gözlerinin altında siyah halkalar vardı.

"Charlie. Charlotte Harrison. Yaklaşık iki yıl önce buradaydı."

"Wendy's'de mi?"

"Evet." Ah Charlie, neredesin? "O benim arkadaşım, çellocu. Kocasıyla, altıncı... kocası, Jeremy'yle buradaydı. Hamileydi."

"Ben bir yıldır buradayım ama belki buradaki başka birisi bilebilir. İçeri girmek ister misin?"

Kirsten havasız bir koridora girdi. Burası binanın arkasındaki, bir zamanlar endüstriyel mutfak olan bir ortak odaya açıldı. Açık arka kapının ötesinde bir mısır tarlası gördü, on metre kadar sonra

orman başlayana dek mısır vardı. Kapının yanındaki bir iskemleye oturmuş yaşlıca bir kadın örgü örüyordu. Kirsten kasabanın ebesini tanıdı.

"Maria," dedi.

Maria'nın arkasındaki açık kapıdan ışık geliyordu. Başını kaldırıp baktığında yüzündeki ifadeyi görmek imkânsızdı.

"Sen Senfoni'yle beraberdin," dedi. "Seni hatırlıyorum."

"Charlie ve Jeremy'yi arıyorum."

"Üzgünüm, onlar buradan ayrıldılar."

"Ayrıldılar mı? Niçin ayrıldılar? Nereye gittiler?"

Ebe, Kirsten'i içeri davet eden kadınla bakıştı. Kadın yere baktı. İkisi de konuşmadı.

"En azından ne zaman gittiklerini söyleyin," dedi Kirsten. "Gideli ne kadar oldu?"

"Bir yıldan biraz daha fazla."

"Bebeği oldu mu?"

"Küçük bir kız, Annabel. Mükemmel derecede sağlıklı."

"Ve bana söyleyecek başka bir şeyin yok mu?" Kirsten hayalinde ebenin gırtlağına bir bıçak dayıyordu.

"Alissa," dedi diğer kadına Maria, "çok solgun görünüyorsun, hayatım. Niçin gidip biraz yatmıyorsun?"

Alissa başka bir odaya açılan perdeli kapının arkasında gözden kayboldu. Ebe hızla ayağa kalktı. "Arkadaşın peygamberin asılmalarını reddetti," diye Kirsten'in kulağına fısıldadı. "Kasabadan ayrılmaları gerekti. Soru sormayı bırak ve sizinkilere mümkün olduğu kadar çabuk buradan ayrılmalarını söyle." Tekrar iskemlesine oturdu ve örgüsünü aldı. "Geldiğin için teşekkürler," dedi, yan odadan duyulabilecek kadar yüksek bir sesle. "Senfoni'nin bu akşam programı var mı?"

"*Bir Yaz Gecesi Rüyası.* Orkestra eşliğinde." Kirsten sesini sakin tutmakta zorlanıyordu. İki yıl sonra Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya gelip Charlie ve Jeremy'nin çoktan ayrıldıklarını

öğrenmek hiç aklına gelmemiş bir ihtimaldi. "Bu kasaba son kez geldiğimizden farklı görünüyor," dedi.

"Ah," dedi neşeli bir şekilde ebe, "öyle! Tamamen farklı." Kirsten dışarı çıktı ve kapı arkasından kapandı. Daha önce kapının eşiğinde fark ettiği kız onu buraya kadar takip etmişti ve yolun karşısında durmuş izliyordu. Kirsten başıyla ona selam verdi. Kız da karşılık olarak başıyla selam verdi. Ciddi bir çocuktu, ihmal olduğunu gösteren bir şekilde saçları darmadağın, tişörtünün yakası yırtılmıştı. Kirsten ona seslenip Charlie ve Jeremy'nin nereye gittiğini bilip bilmediğini sormak istedi ama kızın bakışındaki bir şey cesaretini kırdı. Birisi bu kıza onu izlemesini mi söylemişti? Kirsten yoldan ilerlemek için döndü, çalışılmış bir kaygısızlıkla gezinip sadece akşam ışığı, kır çiçekleri, hava akımlarında süzülen mayıs böcekleriyle ilgileniyormuş ifadesi takınmaya çalıştı. Omzunun üzerinden baktığında, kız biraz geriden onu takip ediyordu.

İki yıl önce bu yürüyüşü Charlie'yle yapmıştı, ikisi de Senfoni ayrılmadan önceki son saatlerin içinde kaçınılmazı geciktiriyorlardı. "Bu iki yıl çabucak geçecek," demişti Charlie ve Kirsten düşündüğünde gerçekten hızlıca geçmişti. Kincardine'e çıkmış, sahile ve St. Clair Nehri'ne geri gelmiş, kışı St. Clair balıkçı kasabalarından birinde geçirmişlerdi. Daha önce lise spor salonu olan belediye binasında *Hamlet* ve *Lear*, *Kış Masalı*, *Romeo ve Juliet* oynamışlardı, müzisyenler neredeyse her akşam çalmıştı, sonra hava ısındığında *Bir Yaz Gecesi Rüyası*. İlkbaharda bir hastalık Senfoni'ye bulaşmış, Senfoni'nin yarısı yüksek ateş ve kusmadan etkilenmiş ama üçüncü gitar hariç herkes iyileşmişti –New Phoenix'in hemen dışında, yol kenarında bir mezar– ve her zaman olduğu gibi yola devam etmişlerdi, bütün bu aylar boyunca, Charlie'nin bu kasabada olduğunu düşünmüştü.

Yolda, ileride birisi hızla ona doğru yürüyordu. Güneş şimdi ağaçların tepelerini sıyırıyordu, yol gölgeler içindeydi ve bir an sonra ona doğru gelenin Dieter olduğunu fark etti.

"Geri dönmemiz gerekiyor," dedi Kirsten.

"Önce sana bir şey göstermem gerekiyor. Bunu görmek isteyeceksin."

"Neymiş?" Kirsten onun ses tonundan hoşlanmadı. Bir şey Dieter'in sinirlerini bozmuştu. Yürürlerken Kirsten ona ebenin söylediği anlattı.

Dieter kaşlarını çattı. "Gittiklerini mi söyledi? Öyle dediğinden emin misin?"

"Tabii ki eminim. Ne oldu?" Kasabanın kuzey ucunda yeni bir bina yapımına başlanmıştı, temel tam Gürcistan Gribi gelmeden önce atılmıştı. Burası düz bir beton tabandı, üstünden demir çubuklar çıkıyordu, artık sarmaşıklarla kaplanmıştı. Dieter yoldan çıktı ve Kirsten'i onun arkasındaki bir patikaya götürdü.

Her kasabada mezarlıklar vardı ve Suyun Kenarındaki St. Deborah'nınki Kirsten iki yıl önce Charlie'yle burada dolaşırken gördüğünden beri oldukça büyümüştü. Terk edilmiş temel ve orman arasında düzgün sıralar halinde düzenlenmiş, yaklaşık üç yüz mezar vardı. En yeni bölümde, yeni yapılmış mezar taşları otların içinde bembeyaz görünüyordu. Kirsten uzaktan isimleri gördü.

"Hayır," dedi, "ah, hayır, lütfen..."

"Onlar değil," dedi Dieter. "Sana bunu göstermem gerekiyor ama bu onlar değil."

Üç mezar taşı öğleden sonra uzayan gölgelerde sıralanmıştı, isimler inci gibi siyahla yazılmışlardı: Charlie Harrison, Jeremy Leung, Annabel (bebek). Üçünün de tarihi aynıydı: 20, Temmuz 19. Yıl.

"Bunlar onlar değil," dedi tekrar Dieter. "Yere bak. Bu mezar taşlarının altına gömülü hiç kimse yok."

Onların isimlerini burada görmenin dehşeti. Kirsten bu görüntü karşısında güçten düştü. Ama Dieter'in haklı olduğunu fark etti. Mezarlığın diğer ucundaki ilk mezar taşları şüphe götürmez bir şekilde mezarların üzerine konmuştu, toprak yığılmıştı. Bu şablon bir buçuk yıl öncesinde, ölüm tarihleri iki haftalık bir süre içinde

olan otuz mezarlık bir kümeye kadar devam ediyordu. Belli ki bir hastalık, kış soğuğunda hızla yayılmış ve tehlikeli bir şeydi. Ama bundan sonra düzensizlikler başlıyordu: Sonraki kışın mezarlarının yarısı mezara benzerken, diğerleri, Charlie'nin, Jeremy'nin ve bebeğinki onların arasındaydı, dümdüz, bozulmamış toprağın üzerine saplanmış mezar taşlarıydı.

"Bu çok saçma," dedi Kirsten.

"Gölgene sorabiliriz."

Kirsten'i kasaba boyunca takip eden kız mezarlığın kenarında, temelin yanında durmuş, onları izliyordu.

"Sen," dedi Kirsten.

Kız geriye çekildi.

"Charlie ve Jeremy'yi tanıyor muydun?"

Kız omzunun üzerinden geriye bir göz attı. Kirsten ve Dieter'e döndüğünde, başıyla onaylaması neredeyse fark edilmeyecek kadardı.

"Onlar?.." Kirsten eliyle mezarları işaret etti.

"Gittiler," dedi kız fısıltıyla.

"Konuşuyor!" dedi Dieter.

"Gittiklerinde..." Ama Kirsten cümlesini bitiremeden kız korkup kaçtı. Temelin arkasına kaçıp gözden kayboldu ve Kirsten yolda onun ayak seslerini duydu. Kirsten mezarlar, orman ve Dieter'le yalnız kalmıştı. Birbirlerine baktılar ama ortada söyleyecek hiçbir şey yoktu.

Kısa bir süre sonra Walmart'a döndüler, tuba kendi raporuyla kampa dönmüştü. Motelde yaşayan bir tanıdığını bulmuştu. Burada bir salgın oldu, demişti ona adam. Otuz kişi, belediye başkanı da dâhil olmak üzere yüksek ateşten ölmüştü. Bundan sonra, idarede bir değişiklik olmuştu ama tubanın tanıdığı bununla ne demek istediğini açıklamayı reddetmişti. O zamandan beri Charlie, altıncı gitar ve bebekleri de dâhil olmak üzere, yirmi ailenin buradan ayrıldığını

söylemişti. Nereye gittiklerini hiç kimsenin bilmediğini ve tubaya bunu sormamanın daha iyi olacağını söylemişti.

"İdarede bir değişiklik," dedi şef. "Ne kadar da kurumsal." Mezar taşlarını uzun uzun konuşmuşlardı. Eğer ölüler için değilse, o mezar taşları ne içindi? Bu mezar taşları gelecekte olacak bir şeyi mi bekliyordu?

"Sana söyledim" dedi Kirsten, "ebe bir peygamber olduğunu söyledi."

"Evet, bu harika." Sayid hiç kimseye bakmadan bir mum sandığını açıyordu. Altıncı gitar onun en yakın arkadaşlarından biriydi. "Her kasabanın ihtiyacı."

"Onların nereye gittiklerini birilerinin bilmesi gerekiyor," dedi şef. "Birisine söylemiş olmalılar. Burada arkadaşı olan başka birisi yok mu?"

"IHOP'ta yaşayan bir adam tanıyordum," dedi üçüncü çello, "ama bugün gidip baktım ve kapanmıştı, sonra Motor Lodge'daki birisi bir yıl önce kasabadan ayrıldığını söyledi. Charlie ve Jeremy'nin nereye gittiğini bana hiç kimse söylemedi."

"Burada hiç kimse hiçbir şey söylemiyor." Kirsten ağlamak istedi ama onun yerine gözlerini kaldırıma dikip ayağıyla bir çakılı ileri geri itti.

"Onları burada nasıl bırakabildik ki?" Lin peri kostümünü silkeledi, gümüş rengi kokteyl elbisesi balık pulları gibi parıldadı ve bir toz bulutu havaya yükseldi.. "Mezarlar," dedi. "Hayal bile..."

"Mezarlar değil," dedi Dieter. "Mezar taşları."

"Kasabalar değişir." Gil üçüncü karavanın yanında bastonuna dayanıp Suyun Kenarındaki St. Deborah'nın bina ve bahçelerine, yolun kenarlarındaki kır çiçeği sisine bir göz gezdirdi. McDonald's tabelası son güneş ışığını yakaladı. "Önceden bilemezdik."

"Bir açıklaması olabilir," dedi üçüncü çello, kuşkulu bir şekilde. "Gitmiş olabilirler ve ne bileyim, birileri belki de onların ölmüş olduğunu sanıyordur?"

"Ortada bir peygamber var," dedi Kirsten. "Orada üzerlerinde isimler olan mezar taşları var. Ebe soru sormayı bırakmam gerektiğini ve çabucak buradan ayrılmamız gerektiğini söyledi. Bunu belirttim mi?"

"Bunu söylediğin ilk altı seferinde seni anladığımızı yüksek sesle söylemedik mi?" diye sordu Sayid.

Şef iç çekti. "Daha çok şey öğrenene kadar gidemeyiz," dedi. "Hadi, bu akşamı geçirelim ve gösteriden sonra araştırma yaparız."

Karavanlar uç uca park edilmişti, *Bir Yaz Gecesi Rüyası* fon perdesi –birbirine dikilmiş çarşaflardan yapılmıştı, bir orman sahnesi boyanmış, yıllarca seyahat etmekten kirlenmişti– onların üzerine asılmıştı. Alexandra ve Olivia etkiyi tamamlamak için dallar ve çiçekler toplamışlardı ve yüz mum sahnenin kenarlarını belirliyordu.

"Korkusuz liderimizle konuşuyordum," dedi sonrasında August, Kirsten'e, enstrümanını akort etme ve gidip yaylılar bölümünün geri kalanına katılma arasında, "ve o Charlie ile altıncı gitarın güneye, göl kenarına gitmiş olmaları gerektiğini düşünüyor."

"Niçin güneye?"

"Çünkü batıda su var ve kuzeye gitmediler. Yolda onlara rastlardık."

Güneş batıyor, Suyun Kenarındaki St. Deborah halkı gösteri için toplanıyordu. Şimdi eskisinden çok daha azdılar, eski park yerinin çakıllarındaki iki asık suratlı sırada en fazla otuz kişi vardı. Kurda benzeyen bir gri köpek ön sıranın yan ucunda yatıyordu, dili dışarı sarkmıştı. Kirsten'i takip eden kız ortalıkta görünmüyordu.

"Yine de, güneyde bir şey var mı?"

August omuz silkti. "Bol bol sahil şeridi," dedi. "Burasıyla Chicago arasında bir şey olmalı, ne dersin?"

"İç kısımlara gitmiş olabilirler."

"Bu mümkün, onlar asla iç kısımlara gitmediğimizi biliyorlar. Sadece bizi görmek istemiyorlarsa iç kısımlara gitmiş olabilirler ama niçin..." Başını iki yana salladı. Bunların hepsi saçma geliyordu.

"Bir kızları var," dedi Kirsten. "Annabel."
"Bu Charlie'nin kız kardeşinin ismiydi."
"Yerlerinize," dedi şef ve yaylılara katılmaya gitti.

II

Çöküşte yitip giden şeyler: Neredeyse her şeydi, neredeyse herkesti ama hâlâ güzellik vardı. Değişmiş dünyadaki alacakaranlık, Suyun Kenarındaki St. Deborah diye gizemli bir şekilde isimlendirilen kasabadaki bir park yerinde oynanan *Bir Yaz Gecesi Rüyası*, yarım mil ileride parıldayan Michigan Gölü. Kirsten, Titania rolündeydi, kısa kesilmiş saçlarının üstünde çiçeklerden bir taç, elmacık kemiğinin üstünde mum ışığında yarı kaybolmuş pürüzlü bir yara izi vardı. İzleyiciler sessizdi. Doğu Jordan kasabasının yakınında, Kirsten'in ölü bir adamın dolabında bulduğu bir smokinle onun etrafında dönen Sayid: "*Dur bakayım*, huysuz yosma! Efendin değil mi karşındaki?"

"Sözüm ona ben de senin eşinim." 1594'te yazılmış bir oyunun replikleri, Londra tiyatrolarının veba salgını yüzünden iki yıl kapalı kalmasından sonra açıldığı senede ya da bir yıl sonra, muhtemelen 1595'te, Shakespeare'in tek oğlunun öldüğü senede. Asırlar sonra, uzak bir kıtada, Kirsten boyanmış kumaşlardan bir sahneyi yarı hiddetli, yarı âşık bir şekilde geçti. New Petoskey yakınlarında bir evden bulduğu bir gelinlik giyiyordu, bir çocuğun suluboyasının mavi tonlarından çizgileri olan bir şifon.

"Huysuzluğunla neşemizi bozdun," diye devam etti. "Tadımızı kaçırdın." Asla bu anlar kadar kendini canlı hissetmezdi. Sahnede hiçbir şeyden korkmazdı. "Başımızda boş yere tınlamaktan bıktı sonunda rüzgâr da, hırsını almak istercesine hortumunu denize çevirdi, sari sisleri çekti aldı denizden..."

Metnin içinde *sarı*'nın yanına yazılmış *bulaşıcı* kelimesi onun anlamını açıklıyordu, Kirsten'in Senfoni'de olan üç farklı metnin içinde en sevdiğiydi. Shakespeare ebeveynlerinin üçüncü çocuğuydu ama bebekliği sağ geçiren ilkiydi. Kardeşlerinin dördü küçükken ölmüştü. Oğlu, Hamnet on bir yaşında ölüp geride ikizini bırakmıştı. Ölüm ülkede görünüp görünüp yok olurken veba tiyatroları tekrar tekrar kapatmıştı. Ve şimdi bir alacakaranlıkta mumlarla aydınlanmıştı, elektrik çağı gelip geçmişti, Titania yüzünü peri kralına çevirdi. "Selleri yöneten Ay Tanrıçası'nın da öfkeden rengi soldu, suları kollamayı bıraktı havaya saldı."

Oberon peri maiyetiyle onu izliyor. Titania, Oberon'u unutmuş, şimdi sanki kendi kendine konuşuyordu. Sesi sessiz seyircilerin üzerinde, sahnenin solunda kendi işaretlerini bekleyen yaylılar bölümünün üzerinde net ve yüksek bir şekilde yayıldı. "Mevsimler de kargaşaya uydu, hepsi tersyüz oldu."

Seyyar Senfoni'nin üç karavanının iki yanında da beyaz harflerle SEYYAR SENFONİ yazılmıştı ama baştaki karavanda fazladan bir satır daha vardı: *Çünkü sadece hayatta kalmak yeterli değildir.*

12

Seyirciler ayakta alkışlamak için kalktılar. Kirsten her gösterinin sonunda her zamanın onu saran tereddütlü bir şekilde durdu, bu çok yüksekten uçup yarım yamalak iniş hissiydi, ruhu göğsünden yukarı çekilip çıkarılmıştı. Ön sıradaki bir adamın gözlerinde yaşlar vardı. Arka sırada, daha önce fark ettiği başka bir adam –bir kadının benzin istasyonundan getirdiği bir iskemlede oturuyordu– öne çıktı ve ön sıranın arasından geçerken ellerini başının üstüne kaldırdı. Alkışlar yavaş yavaş kesildi.

"Halkım," dedi adam. "Lütfen oturun." Yirmilerinin sonlarında ya da otuzlarının başlarında, uzun boyluydu, omuzlarına gelen sarı saçları ve sakalı vardı. Aktörlerin arasında durmak için yarım daire şeklindeki mumların üzerinden geçti. Ön sıranın yanında yatan köpek şimdi doğrulup dikkat kesilmişti.

"Ne kadar da hoş," dedi. "Ne muhteşem bir piyes." Yüzünde neredeyse tanıdık bir şey vardı ama Kirsten bunu oturtamıyordu. Şef lakayıt bir şekilde karışmadan kenardan izledi. Sayid kaşlarını çatıyordu.

"Teşekkür ederim," dedi adam aktörlere ve müzisyenlere. "Hadi hep beraber bizi günlük kaygılarımızdan uzaklaştıran bu güzel soluklanma için Seyyar Senfoni'ye teşekkür edelim." Sırayla hepsine teker teker gülümsüyordu. Seyirciler onun söylemesinin ardından tekrar alkışlamışlardı ama şimdi tekrar sessizdiler. "Kutsandık," dedi ve ellerini kaldırmasıyla alkış bir anda kesildi. Peygamber. "Bu gün aramızda bu müzisyenler ve aktörler olduğu için kutsandık." Ses

tonunda bir şey Kirsten'i kaçmak istemeye zorladı, her kelimenin altında bekleyen gizli bir tuzak kapısı iması vardı. "Birçok açıdan kutsandık," dedi, "değil mi? En çok bugün hayatta olduğumuz için kutsandık. Kendimize sormamız gerekiyor, 'Niçin? Niçin canımız bağışlandı?'" Bir an susup Senfoni ve toplanmış kalabalığı süzdü ama hiç kimse karşılık vermedi. "Bu dünyada olan her şeyin bir nedenden dolayı olduğunu beyan ediyorum," dedi peygamber.

Şef, yaylılar bölümünün yanında, ellerini arkasında kavuşturmuş bir şekilde duruyordu. Kılını bile kıpırdatmıyordu.

"Halkım," dedi peygamber, "bu gün erken saatlerde grip, büyük salgın üzerine kafa yoruyordum ve müsaade ederseniz size şunu soracağım. Bu virüsün mükemmelliğini düşündünüz mü?" Seyirciler arasında bir mırıltı ve soluma sesi dalgası dolaştı ama peygamber elini kaldırdı ve sustular. "Düşünün," dedi, "Gürcistan Gribi öncesi dünyayı hatırlayanlar, ondan önceki hastalıkları düşünün, geçmişin griplerini, çocukluğumuzda bağışıklık kazandığımız o önemsiz salgınları. 1918'de bir salgın oldu, halkım, zamanlama gün gibi ortada, Birinci Dünya Savaşı'nın harabesi ve katliamının ilahi cezası. Ama sonra, onu takip eden yıllarda? Grip her mevsim geldi ama onlar sadece çok yaşlıları, çok küçükleri ve çok hastaları öldüren zayıf, etkisiz virüslerdi. Ve sonra bir intikam meleği gibi hayatta kalınamaz bir virüs geldi, bir mikrop günahkâr dünyanın nüfusunu ne kadar indirdi? Artık istatistikçiler yoktu, meleklerim, ama yüzde doksan dokuz nokta doksan dokuz diyebilir miyiz? Her iki yüz elli, üç yüzde bir kişi mi kurtuldu? Sevgili halkım, böyle mükemmel bir ölüm habercisinin sadece ilahi olabileceğini söylüyorum. Çünkü biz dünyanın böyle bir şekilde temizlenmesini okuduk, değil mi?"

Kirsten sahnenin karşısındaki Dieter'in bakışlarını yakaladı. O Theseus'u oynamıştı. Gömleğinin kol düğmeleriyle sinirli sinirli oynuyordu.

"Grip," dedi peygamber, "bu yirmi yıl önce yaşadığımız büyük temizlik, o grip bizim tufanımızdı. İçimizde taşıdığımız ışık Nuh ve

halkını o korkunç suların üzerinde taşıyan gemiydi ve size söylüyorum, biz kurtarıldık" –sesi yükseliyordu– "sadece nuru getirmek, nuru yaymak için değil, nurun kendisi olmak için. Kurtarıldık çünkü nur biziz. Biz ari olanız." İpek elbisesinin altında Kirsten'in sırtından ter boşaldı. Farkında olmadan, bu elbisenin iyi kokmadığını fark etti. En son ne zaman yıkamıştı? Peygamber hâlâ itikat ve nur, rüyalarında ona gelen ilahi planlar, dünyanın sonu için yapmaları gereken hazırlıklar hakkında konuşuyordu... "Çünkü yirmi yıl önce bu salgının sadece başlangıç olduğu bana vahiy olarak geldi, meleklerim, sadece ari olmayanın ilk ayıklanmasıydı ama geçen yılki salgın sonraki ön izlenimdi ve daha ayıklanmalar olacak, çok daha büyük ayıklanmalar olacak..." ve sonra vaazı bitti ve şefin yanına gidip yavaşça onunla konuştu. Şef karşılık olarak bir şey söyledi ve peygamber bir adım geri çekilip güldü.

"Bilmiyorum," dedi peygamber. "İnsanlar gelip gidiyorlar."

"Öyle mi?" dedi şef. "Yakında, belki sahilde, insanların genelde yolculuk ettikleri başka kasabalar var mı?"

"Yakınlarda başka kasaba yok," dedi. "Ama herkes," –omzunun üzerinden sessiz kalabalığa bakıp onlara gülümsedi ve herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle konuştu– "buradaki herkes, tabii ki istediği gibi gitmekte serbesttir."

"Doğal olarak," dedi şef. "Başka türlü olmasını beklemezdim. Onlar için geri döneceğimiz düşünüldüğünde onların kendi başlarına yola çıkacaklarını beklemiyorduk."

Peygamber başıyla onayladı. Kirsten daha iyi kulak misafiri olmak için yaklaştı. Diğer aktörler sessizce sahneden uzaklaşıyorlardı. "Halkım ve ben," dedi peygamber, "biz nurdan bahsettiğimizde, düzenden bahsederiz. Burası bir düzen yeridir. Yüreklerinde kaos olan insanlar burada kalamazlar."

"Ama eğer merakımı hoş görürseniz, mezarlıklardaki mezar taşlarını sormak istiyorum."

"Bu mantıksız bir soru değil," dedi peygamber. "Uzun zamandır yoldasınız, değil mi?"

"Evet."

"Senfoniniz başlangıçtan beri yolda mı?"

"Yakın," dedi şef. "Beşinci Yıl'dan beri."

"Ya sen?" Peygamber aniden Kirsten'e döndü.

"Ben Birinci Yıl boyunca yürüdüm." Bununla beraber, ilk yıla ait hiç anısı olmadığı göz önüne alındığında bunu iddia ettiği için kendisini yalancı hissetti.

"Eğer o kadar uzun süre yoldaysanız," dedi peygamber, "bütün hayatınız boyunca benim gibi bu berbat kaosun içinde dolaştıysanız, benim gibi siz de gördüğünüz her şeyi hatırlarsanız, birden fazla ölüm şekli olduğunu bilirsiniz."

"Ah, ben çok ölüm gördüm," dedi şef ve Kirsten onun zorlukla sakin kalmayı sürdürdüğünü gördü. "Doğrusu boğulmaktan, kafanın kesilmesinden ateşte yanmaya kadar ama bu şekillerden hiçbirinin açıklaması..."

"Beni yanlış anlıyorsun," dedi peygamber. "Ben fiziki ölümün sıkıcı çeşitlerinden bahsetmiyorum. Bir bedenin ölümü vardır, bir de ruhun ölümü. Ben annemin iki kez öldüğünü gördüm. Günahkârlar izinsiz sıvışmaya kalkarsa," dedi, "onlar öldükleri için onlara cenaze töreni yaparız ve mezar taşları dikeriz." Omzunun üzerinden sahnede çiçekleri toplayan Alexandra'ya baktı ve şefin kulağına sessizce konuştu.

Şef geriledi. "Kesinlikle olmaz," dedi. "Bu söz konusu bile olamaz."

Peygamber bir an gözlerini ona dikip geri döndü ve gitti. Sıranın önündeki bir adama, o sabah benzin istasyonunda nöbet tutana bir şeyler mırıldandı ve beraber Walmart'tan çıktılar.

"Luli!" diye omzunun üstünden seslendi peygamber ve köpek hızla arkasından koştu. İzleyiciler şimdi dağılıyorlardı ve birkaç dakika içinde Senfoni park yerinde yalnız kaldı. Tarihlerinde ilk kez performanstan sonra dinleyicilerinden hiçbiri Senfoni'yle konuşmak için geride kalmamıştı.

"Çabuk," dedi şef. "Atları eyerleyin."

"Ben birkaç gün kalacağımızı sanıyordum," dedi Alexandra, biraz mızmızlanarak.

"Bu bir kıyamet günü tarikatı." Klarnet *Bir Yaz Gecesi Rüyası*'nın arka perdesini çözüyordu. "Dinlemediniz mi?"

"Ama en son buraya geldiğimizde..."

"Burası bizim önceki geldiğimiz kasaba değil." Boyanmış orman kıvrılarak çöktü ve sessizce kaldırıma yığıldı. "Burası sen de zehirli şarabı içmeden önce herkesin öldüğünü fark etmediğin o yerlerden biri." Kirsten kumaşı sarmak için klarnete yardıma eğildi. "O elbiseyi yıkaman gerekiyor," dedi klarnet.

"O benzin istasyonuna geri döndü," dedi Sayid. Benzin istasyonunun kapısının iki yanında da şimdi alacakaranlıkta belirsiz silahlı nöbetçiler vardı. Motelde bir yemek ateşi yandı.

Senfoni birkaç dakika içinde yola çıkmıştı, onları kasabanın merkezine götüren, Walmart'ın arkasındaki yoldan gidiyorlardı. İleride, yolun kenarında küçük bir ateş titreşti. Orada bir oğlanla karşılaştılar, bir çubuğun ucunda sincap olabilecek bir şey kızartıyordu. Çoğu kasabada ortadaki giriş noktalarında düdükleri olan nöbetçiler vardı, amaç yağmacılar gelirse küçük bir uyarı olmasının iyi olacağıydı ama bu oğlanın yaşı ve aldırmazlığı burasının tehlikeli nöbet yerlerinden biri olarak görülmediğini belirtiyordu. Onlar yaklaşırken ayağa kalkıp akşam yemeğini ateşten çekti.

"Gitmek için izin aldınız mı?" diye seslendi.

Şef ilk karavanı süren birinci flüte işaret etti –devam et– ve çocukla konuşmaya gitti.

"İyi akşamlar," dedi. Kirsten durdu ve birkaç adım ötede oyalanıp dinledi.

"Adın ne?" diye sordu çocuk, kuşkulu bir şekilde.

"İnsanlar bana şef der."

"Bu senin adın mı?"

"Bu benim kullandığım tek isim. Elindeki akşam yemeğin mi?"

"Gitmek için izin aldınız mı?"

"En son buraya geldiğimizde," dedi, "izin gerekmiyordu."

"Şimdi farklı." Oğlanın sesi henüz kalınlaşmamıştı. Çok küçükmüş gibi konuşuyordu.

"Ya iznimiz yoksa?"

"Şey," dedi oğlan, "insanlar izinsiz giderlerse, onlar için cenaze töreni düzenleriz."

"Geri geldiklerinde ne olur?"

"Eğer zaten cenaze töreni yapmışsak..." dedi oğlan ama sanki cümlesini bitiremiyormuş gibi göründü.

"Burası," diye mırıldandı dördüncü gitar. "Lanet olası bir cehennem." Yanından geçerken Kirsten'in koluna dokundu. "Yola çıksak iyi olur, Kiki."

"O zaman buraya tekrar gelmemizi tavsiye etmiyorsun," dedi şef. Son karavan geçiyordu. Geriden gelen Sayid, Kirsten'in omzunu yakaladı ve onu yolun kenarına çekti.

"Kendini ne kadar tehlikeye atmak istiyorsun?" dedi. "Yürümeye devam et."

"Bana ne yapacağımı söyleme."

"O zaman salaklık etme."

"Beni de yanınızda götürür müsünüz?" dediğini duydu oğlanın Kirsten. Şef, Kirsten'in duyamadığı bir şey söyledi ve geri dönüp baktığında oğlanın gözlerini giden Senfoni'nin arkasına diktiğini gördü, sincap sopanın ucunda unutulmuştu.

Suyun Kenarındaki St. Deborah'dan ayrılırlarken gece serinlemişti. Çatlak asfaltta nalların takırtısı, karavanların gıcırtısı, yürüyen Senfoni'nin ayak sesleri ve gece ormandan gelen küçük hışırtılar dışında bir ses yoktu. Havada çam, kır çiçekleri ve ot kokusu vardı, yıldızlar o kadar parlaktı ki karavanların gölgeleri yolda sallanıyordu. Oradan o kadar hızlı ayrılmışlardı ki hâlâ kostümler üzerlerindeydi, Kirsten takılıp düşmemek için Titania kıyafetini kaldırıyordu ve Sayid, Oberon smokini içinde garip bir görüntüydü, geri bakmak için döndüğünde gömleğinin beyazı parıldıyordu.

Kirsten her zaman en öndeki karavanın yanında yürüyen şefle konuşmak için onu geçti.

"Yoldaki o oğlana ne dedin?"

"Çocuk kaçırdığımızı sanmaları riskini göze alamayız," dedi şef.

"Peygamber konserden sonra sana ne dedi?"

Şef omzunun üzerinden geriye baktı. "Bunu kimseye söylemeyeceksin, tamam mı?"

"Büyük ihtimalle August'a söyleyeceğim."

"Tabii ki söyleyeceksin. Ama başka hiç kimseye değil, tamam mı?"

"Tamam," dedi Kirsten, "başka hiç kimseye söylemeyeceğim."

"Senfoni ve kasaba arasındaki iyi ilişkilerin geleceğini garantiye almak için Alexandra'yı geride bırakmayı düşünmemizi önerdi."

"Onu geride bırakmak mı? Niçin biz?.."

"Başka bir gelin aradığını söyledi."

Kirsten geride kalıp August'a söylediğinde o hafifçe küfretti ve başını iki yana salladı. Alexandra üçüncü karavanın yanında yürüyor, kayıtsız bir şekilde gökteki yıldızlara bakıyordu.

Gece yarısından sonra bir ara Senfoni dinlenmek için durdu. Kirsten Titania elbisesini bir karavanın arkasına attı ve her zaman sıcak havada giydiği, üstünde yamaları olan yumuşak, pamuklu giysisini giydi. Kemerindeki bıçakların ağırlığı güven vericiydi. Jackson ve ikinci obua atlardan ikisine binip bir mil kadar geriye gittiler ve dönüp takip eden hiç kimse olmadığını haber verdiler. Şef birkaç yaşlı Senfoni üyesiyle ay ışığında bir haritayı inceliyordu. Kaçışları onları tuhaf bir yöne götürmüştü, Michigan Gölü'nün doğu kıyısının güneyine. Her zamanki bölgelerine onları geri götürecek makul derecede düz yollar ya Suyun Kenarındaki St. Deborah'dan, ya yabancılara görür görmez ateş açan yakındaki bir kasabadan ya da iç kısımlardan, çöküş öncesi ulusal park olarak tasarlanan vahşi bir araziden geçiyordu.

"Bu ulusal park hakkında ne biliyoruz?" Şef gözlerini kısmış, haritaya bakıyordu.

"Ben karşı oy kullanıyorum," dedi tuba. "Oradan geçmiş bir tacir tanıyorum. Orasının yanıp kül olmuş, kasaba olmayan, ormanlarında vahşi hayvanların yaşadığı bir yer olduğunu söyledi."

"Hoş. Ya güney, göl kenarından?"

"Hiçbir şey," dedi Dieter. "Orada olan birisiyle konuştum ama bu belki on yıl önceydi. Seyrek yaşayanlar olduğunu söylemişti ama detayları hatırlamıyorum."

"On yıl önce," dedi şef.

"Söylediğim gibi, hiçbir şey. Ama bakın, güneye gitmeye devam edersek, sonunda her halükârda içeri bölgelere gitmemiz gerekecek, elbette Chicago'ya neler olduğunu görmeye hevesli değilseniz."

"Sears Kulesi'ndeki keskin nişancılar hakkındaki öyküyü duydunuz mu?" diye sordu birinci çello.

"Ben o öyküyü yaşadım," dedi Gil. "Orada, Severn City'de bir insan topluluğu olması gerekmiyor mu? Eğer doğru hatırlıyorsam, eski havaalanının içinde bir yerleşim yeri."

"O söylentiyi ben de duydum." Şef genelde tereddüt etmezdi ama konuşmadan önce haritayı bir süre inceledi. "Yıllardır bölgemizi genişletmek hakkında konuşuyoruz, değil mi?"

"Bu bir risk," dedi Dieter.

"Hayatta kalmak bir risk." Şef haritayı katladı. "İki Senfoni üyesini kaybettim ve hâlâ güneye gittiklerini düşünüyorum. Severn City'de yaşayanlar varsa, belki her zamanki bölgemize geri dönmek için en iyi yolu bilirler. Yola göl kıyısından güneye doğru giderek devam ediyoruz."

Kirsten su içmek ve dinlenmek için ikinci karavanın sürücü koltuğuna çıktı. Sırt çantasını omzundan silkeleyip çıkarttı. Sırt çantası çocuk boyutundaydı, kırmızı çadır bezinin üzerinde Örümcek Adam'ın çatlamış ve solmuş bir resmi vardı, içinde mümkün olduğu kadar az şey taşıyordu: önceki bir medeniyetin Lipton buzlu çay koyduğu cam şişede su, bir kazak, tozlu evlerde yüzüne bağladığı

bir kumaş parçası, kilit açmak için kıvrık bir tel, bulvar gazeteleri koleksiyonunu ve *Doktor On Bir* çizgi romanlarını sakladığı bir kilitli poşet ve bir kâğıt ağırlığı.

Kâğıt ağırlığı bir erik büyüklüğünde, içinde fırtına bulutları olan, düz bir cam yumrusuydu. Hiçbir şekilde pratik bir kullanışı yoktu, çantasında boş ağırlıktan başka bir şey değildi ama Kirsten onu güzel buluyordu. Onu çöküşten önce ona bir kadın vermişti ama kadının adını hatırlayamıyordu. Kirsten onu bir an avucunda tutup sonra koleksiyonuna döndü.

Bazen bu kupürlere bakmaktan hoşlanırdı, sürekli bir alışkanlık. Gürcistan Gribi öncesi zamana ait o silik dünyanın bu görüntüleri, ay ışığında hayal meyal görünüyordu ama hepsinin detaylarını ezberlemişti: Arthur Leander ve ikinci karısı Elizabeth, bebekleri Tyler'la beraber bir lokantanın avlusundaydılar; birkaç ay sonra, Arthur üçüncü karısı Lydia'yla; Arthur LAX'te Tyler'la. Kirsten daha doğmadan önce, otuz yıllık sosyete dergileriyle dolu bir tavan arasında bulduğu eski bir fotoğraf: Arthur yakında ilk karısı olacak, siyah kıvırcık saçlı, soluk renkli bir kıza tek koluyla sarılmış, bir lokantadan çıkarken bir fotoğrafçı tarafından yakalanmışlar, güneş gözlüğü takmış kızın ne düşündüğü belli değil ve Arthur'un gözleri flaştan kamaşmış.

3. SENİ BİR TAÇLA TERCİH EDERİM

13

O bulvar gazetesindeki fotoğraf:

Bu fotoğraftan on dakika önce, Arthur Leander ve kız Toronto'daki bir lokantadaki vestiyerde bekliyorlardı. Gürcistan Gribi'nden çok önceydi. Medeniyetin yıkılmasına daha on dört yıl vardı. Arthur bütün hafta kısmen bir sesli çekim stüdyosunda, kısmen şehrin kenarındaki bir parkta bir dönem dramı çekimindeydi. O gün erken saatlerde bir taç takıyordu ama şimdi onu çok sıradan gösteren bir Toronto Blue Jays şapkası vardı. Otuz altı yaşındaydı.

"Ne yapacaksın?" diye sordu.

"Onu terk edeceğim." Miranda'nın yüzünde yeni bir çürük vardı. Lokantada çalışanlar duymasın diye fısıltıyla konuşuyorlardı.

Arthur başıyla onayladı. "İyi." Miranda'nın makyajla gizlemekte tamamen başarılı olamadığı çürüğe baktı. "Bunu söylemeni umuyordum. Neye ihtiyacın var?"

"Bilmiyorum," dedi Miranda. "Bütün bunlardan dolayı üzgünüm. Eve gidemiyorum işte."

"Bir önerim var..." Vestiyer kız paltolarıyla geldiği için Arthur sustu. Arthur'unki görkemli ve zengin görünüyordu, Miranda'nınki eskiciden on dolara aldığı, yıpranmış bir denizci paltosuydu. Giyerken yırtık astarını saklamaya çalışıp sırtını lokantaya döndü –geri döndüğünde, vestiyer kızın gülümsemesinde bir şey bu çabanın boşa olduğunu ima ediyordu– bu sırada, hayatının en meşhur noktasında olan Arthur en iyi gülümsemesiyle vestiyer kızın avucuna bir yirmilik sokuşturdu. Vestiyer kız ona daha önce elli dolar veren

bir fotoğrafçıya el altından bir mesaj yolladı. Dışarıda kaldırımda, fotoğrafçı telefonundan mesajı okudu: *Şimdi gidiyor*.

"Söylediğim gibi," diye Miranda'nın kulağına fısıldadı, "bence gelip benimle kalmalısın."

"O otelde mi? Kalamam..." diye fısıldadı Miranda.

"Israr ediyorum. Hiçbir şartım yok."

Miranda'nın dikkati Arthur'a hayran hayran bakan vestiyer kızdan dolayı bir an dağıldı. Arthur fısıldadı: "Hemen bir karar vermen gerekmiyor. Orası, eğer istersen, sadece kalmak için bir yer."

Miranda'nın gözleri yaşlarla doldu. "Ne yapacağımı bilmiyorum..."

"Sadece evet de, Miranda."

"Evet. Teşekkür ederim." Vestiyer kız kapıyı onlar için açarken, yüzündeki çürük, kırmızı ve yaşlı gözleriyle berbat görünüyor olması gerektiği aklına geldi. "Bekle," dedi, el çantasında bir şey ararken, "özür dilerim, bir saniye..." O gün daha önce taktığı devasa bir güneş gözlüğünü taktı, Arthur kolunu onun omzuna attı, kaldırımdaki fotoğrafçı kamerasını kaldırdı ve çıktıklarında göz kamaştıran bir flaşla karşılaştılar.

"Ee, Arthur." Gazeteci kişisel bakım için hudutsuz para harcayan insanların tarzında güzeldi. Profesyonelce temizlenmiş gözenekleri ve dört yüz dolarlık saç kesimi, kusursuz makyajı ve zevkli ojelenmiş tırnakları vardı. Gülümsediğinde, kadının dişlerinin anormal beyazlığından Arthur'un dikkati dağıldı, bununla beraber yıllardır Hollywood'daydı ve artık buna alışmış olması gerekirdi. "Bize seninle gördüğümüz bu esrarengiz esmerden bahsetsene."

"Bu esrarengiz esmerin mahremiyet hakkı var, değil mi?" Arthur'un gülümsemesi bu sözlerin etkisini yumuşatmak ve sevimli hale getirmek için ayarlanmıştı.

"Bize onunla ilgili hiçbir şey söylemeyecek misin? Sadece bir ipucu?"

"O benim hemşerim," dedi ve göz kırptı Arthur.

Orası bir şehir değil bir adaydı. "Orası Manhattan'la aynı şekilde ve büyüklükte," demişti Arthur, bütün hayatı boyunca partilerde insanlara, "tek farkı orada bin kişinin yaşaması." Delano Adası, Vancouver Adası ile British Columbia ana karası arasında, Los Angeles'ın tam kuzeyindeydi. Ada sadece ılıman yağmur ormanları ve kayalık sahillerden ibaretti, geyikler sebze bahçelerine dalar ve arabaların önüne zıplardı, alçak dallarda yosunlar vardı, sedir ağaçlarında rüzgâr uğulduyordu. Adanın tam ortasında, Arthur'un her zaman bir meteorun oluşturduğunu hayal ettiği, yusyuvarlak ve çok derin bir küçük göl vardı. Bir yaz başka bir yerden gelen bir kadın orada intihar etmişti, arabasını yolda park edip suyun içine girmişti ve sonra dalgıçlar aramaya çıktıklarında gölün dibini bulamamışlardı ya da yarı korkmuş, yarı heyecanlı çocuklar birbirlerine hayallerini böyle fısıldamıştı. Yıllar sonra, gölün dalgıçlar tarafından ulaşılamayacak kadar derin olduğu fikri olanaksız görünüyordu. Yine de, bir kadın hiç de büyük olmayan bir göle girmişti ve yoğun aramalara rağmen cesedini hiç kimse bulamamıştı. Bu olay Arthur'un çocukluk anılarını şimdi canlandırdı ve o zaman orada olmayan karanlık bir heyecan bıraktı. Aslında normalde orası sadece bir göldü, Arthur'un yüzmek için en sevdiği, okyanus her zaman dondurucu olduğu için herkesin yüzmek için en sevdiği yerdi. Arthur'un göl hakkındaki anılarında, annesi kıyıdaki ağaçların altında bir kitap okurken küçük erkek kardeşi sığda yüzme kolluklarıyla su sıçratıyor ve böcekler suyun yüzeyine konup uçuyorlardı. Bilinmeyen nedenlerden dolayı, göle giden yolda beline kadar gömülmüş çıplak bir Barbie bebek vardı.

O adada bütün yaz yalın ayak dolaşan, saçlarına tüyler takan çocuklar vardı. 70'lerde ebeveynlerinin geldiği Volkswagenler ormanda paslanıyordu. Her yıl ortalama iki yüz gün yağmur yağıyordu. Feribot terminalinin yanında köyümsü bir şey vardı: yanında bir benzin pompası olan bir market, bir sağlıklı yiyecek dükkânı, bir emlakçı bürosu, altmış öğrencili bir ilkokul, iki devasa oyma denizkızının el ele ön kapıda bir kemer oluşturduğu ve minik bir

kütüphanenin eklendiği bir şehir kulübü. Adanın geri kalanının çoğu kayalık ve ormandı, ağaçların içinde gözden kaybolan dar yollar ve topraktan garaj yolları vardı.

Diğer bir değişle, New York, Toronto ya da Los Angeles'ta Arthur'un karşılaştığı nerdeyse hiç kimsenin anlayamayacağı türden bir yerdi ve oradan bahsettiğinde bir yığın anlayışsız bakışla karşılaşıyordu. Her zaman burayı tanıtmaya çalışıyordu, sahiller ve bitki yaşamı hakkında genellemeler yapıyordu. "Eğrelti otları boyum kadar vardı," diyordu insanlara, bir ara kırklarının ortasında bitkilerin boyunu anlatırken iki, iki buçuk metreye ulaştığını fark edene kadar gittikçe artan hareketlerle. "Dönüp geçmişe baktığında inanılmaz."

"Çok güzel olmalı," kaçınılmaz karşılık buydu.

"Öyleydi," diyordu onlara, "öyle," ve sonra konuyu değiştirmek için bir yol buluyordu çünkü sonraki bölümü açıklamak zordu. Evet, orası güzeldi. *Bu güne kadar gördüğüm en güzel yerdi. Muhteşem ve klostrofobik. Onu sevdim ve her zaman kaçmak istedim.*

On yedi yaşında Toronto Üniversitesi'ne kabul edildi. Öğrenci kredisi başvurularını yaptı, ebeveynleri uçak bileti için güçlükle para topladı ve gitti. Ekonomi eğitimi almak istediğini düşünüyordu ama Toronto'ya geldiğinde ekonomi haricinde her şeyi okumak isteyebileceğini keşfetti. Lisede çok çalışmıştı ama üniversitede kayıtsız bir öğrenciydi. Sınıflar sıkıcıydı. Bu şehre gelmesinin nedeninin okul olmadığına karar verdi. Okul sadece onun kaçış metoduydu. Neden Toronto'nun kendisiydi. Dört ay içinde okulu terk etti ve Ticaret 101 sınıfındaki bir kız ona aktör olması gerektiğini söylediği için oyunculuk seçmelerine gitti.

Ebeveynleri dehşete düşmüştü. Gece geç saatlerde ağlamaklı telefonlar ettiler. "Amaç o adadan kaçmaktı," dedi onlara ama bunun faydası olmadı çünkü onlar o adayı seviyor ve bilerek orada yaşıyorlardı. Ama okulu bıraktıktan iki ay sonra orada çekilen bir Amerikan filminde küçük bir rol ve bir Kanada televizyon

dizisinde bir satırlık bir rol kaptı. Nasıl rol yapılacağı hakkında hiçbir şey bilmediğini düşündüğünden bütün parasını oyunculuk derslerine harcamaya başladı ve orada en yakın arkadaşı Clark'la tanıştı. Ayrılmaz oldukları yıl muhteşemdi, sahte kimliklerle haftada dört gece dışarı çıkıyorlardı ve sonra ikisi de on dokuz yaşlarına bastıklarında Clark ebeveyn baskısı karşısında yenildi ve üniversite için İngiltere'ye dönerken Arthur, New York'taki bir tiyatro okulunun sınavını kazanıp orada bir lokantada çalıştı, Queens'teki bir fırının üstünde dört oda arkadaşıyla yaşadı.

Tiyatro okulundan mezun oldu ve bir süre yerinde saydı, seçmelere katıldı ve uzun saatler boyunca garson olarak çalıştı, sonra *Law & Order*'da iş buldu –New York'ta *Law & Order*'da çalışmamış bir aktör var mıydı?– bu onun bir ajans bulmasını sağladı ve ardından başka bir Law & Order uyarlamasında bölüm başı oynamaya başladı. Birkaç reklam, devam etmeyen iki televizyon dizisi pilotu – "Ama kesinlikle L.A.'ye gelmen gerekiyor," dedi kötü haberi vermek için Arthur'u arayan ikincinin yönetmeni. "Misafir evimde birkaç hafta kal, birkaç seçmeye katıl, bir bak bakalım," – o sıralarda artık Arthur doğu yakasının kışlarından bıkmıştı, bu yüzden söyleneni yaptı, eşyalarının çoğundan kurtuldu ve batıya giden bir uçağa atladı.

Hollywood'da partilere gitti ve bir filmde küçük bir rol kaptı, üç satırı olan, ilk on dakikada havaya uçan bir askerdi ama bu ona çok daha büyük bir film rolü sağladı ve bu sırada partiler cidden başladı – kokain, ev ve otel odalarındaki mükemmel tenli tatlı kızlar, sonradan flaş patlamaları gibi aklına gelen birkaç yıl: Malibu'da bir havuzda oturmuş votka içip Meksika'dan, on yaşındayken bir kamyonun arkasındaki acı biber yığınının altında sınırı yasa dışı geçerek geldiğini söyleyen bir kızla konuşuyordu; kıza inanıp inanmayacağından emin değildi ama güzel olduğunu düşünüp onu öptü ve kız arayacağını söyledi ama onu bir daha hiç görmedi; arkadaşlarıyla tepelerde dolaştılar, üstü açık bir arabada bir yolcuydu, arkadaşları radyoyla beraber şarkı söylerlerken Arthur yukarıdan

geçen palmiyeleri izliyordu; bir adamın bodrumundaki tiki barında bir kızla "Don't Stop Believin"[2] –gizli gizli onun en sevdiği şarkı– ile dans etti ve sonra sanki bir mucizeymiş gibi bir hafta sonra onu başka birisinin partisinde gördü, bu sonsuz şehirdeki iki partide aynı kız, yarı kapalı gözlerle Arthur'a gülümsemiş ve Arthur'un elini tutup Los Angeles üzerinde güneşin doğuşunu izlemek için onu arka bahçeye götürmüştü. Bu şehir onun için biraz eskimeye başlıyordu ama kızın tırnaklarını derisinin üzerinde dolaştırma tarzından, Mulholland Çıkmazı'nda orada hâlâ biraz gizem olduğunu, hâlâ bu şehirde görmediği bir şey olduğunu, güneş doğarken vadideki ışık denizinin gözden yavaş yavaş kaybolduğunu anladı.

"Buraya bayılıyorum," dedi ama altı ay sonra ayrılırlarken kız aynı cümleyi ona söyledi –"Sen buraya bayılıyorsun ama asla buraya ait olmayacaksın ve asla salak filmlerinin hiçbirinde başrol almayacaksın"– ve o sırada Arthur yirmi sekiz yaşındaydı, zaman onu telaşlandırıcak kadar hızlanmıştı, partiler çok geç saatlere kadar sürüyor ve çok baştan savma oluyordu, aşırı dozda alkol ve reçeteli ilaçların ilginç karışımını kullandıkları için iki ayrı olayda acil serviste beklemişti, her partide aynı insanlar vardı, güneş bezdirici sefahat sahnelerinin üzerinde yükseldi, herkes biraz perişan görünüyordu. Yirmi dokuzuncu doğum gününden biraz sonra, beceriksiz bir banka soygunu hakkında düşük bütçeli bir filmde başrol aldı ve onun Toronto'da çekildiğini öğrenmek hoşuna gitti. Kanada'ya zaferle dönme fikrini beğeniyordu, bunun egoistlik olduğunun farkındaydı ama bu konuda ne yapabilirsiniz ki?

Arthur'un annesi bir gece telefon etti ve o küçükken marketin cafe'sinde bir garson olan Susie'yi hatırlayıp hatırlamadığını sordu. Tabii ki Susie'yi hatırlıyordu. Susie'nin o kafeteryada ona gözleme servisi yaptığını çok iyi hatırlıyordu. Her neyse, birkaç yıl önce adadaki bütün dedikodu çabalarının azimli kazı çalışmalarına rağmen gizli kalmış nedenlerden dolayı Susie'nin yeğeni onunla

2 (İng.) İnanmaktan vazgeçme. Journey grubunun efsanevi şarkısı. (ç. n.)

yaşamaya gelmişti. O yeğen, Miranda, şimdi on yedi yaşında ve çok tutarlı, çok gayretliydi. Son zamanlarda güzel sanatlar okuluna gitmek için Toronto'ya taşınmıştı ve Arthur onu öğlen yemeğine çıkarabilir miydi acaba?

"Niçin?" diye sordu Arthur. "Birbirimizi tanımıyoruz. O on yedi yaşında bir kız. Bu biraz tuhaf olmaz mı?" Arthur garipliklerden nefret ederdi ve garip durumlardan kaçınmak için çok uğraşırdı.

"Ortak çok noktanız var," dedi annesi. "İkiniz de okulda sınıf atladınız."

"Bunun 'çok'a karşılık geldiğini sanmıyorum." Ama bunu söylerken bile, *Nereli olduğumu bilecek*, diye düşündüğünü fark etti. Arthur hafif ateşi çıkmış gibi sürekli bir yön duygusu kaybının içinde yaşıyordu, her şeyin üzerindeki soru da: *Buraya nasıl geldim?* Toronto'daki, Los Angeles'taki, New York'taki partilerde insanlara Delano Adası'nı anlattığı zaman, onların yüzlerinde, sanki Mars'ta yetiştiğini söylemiş gibi, meraklı ama biraz kuşkulu bir bakışın oluştuğunu fark ettiği anlar vardı. Ortadaki belli nedenlerden dolayı çok az kişi Delano Adası'nı duymuştu. Toronto'daki insanlara British Columbia'dan olduğunu söylediğinde, sürekli olarak Vancouver'dan ne kadar hoşlandıklarını söylemişlerdi, sanki bu çocukluğunun geçtiği yerin güneydoğusunda dört saat ve iki feribotla gidilen cam şehrin o adayla bir ilgisi varmış gibi. İki kez, Los Angeles'taki insanlara Kanadalı olduğunu söylediğinde onlar igloları sormuştu. Sözde iyi eğitim almış bir New Yorklu nereli olduğuna dair açıklamalarını –güneybatı British Columbia, Vancouver Adası ve anakara arasındaki bir ada– dikkatlice dinlemiş ve sonra, bütün ciddiyetiyle, Maine'e yakın bir yerlerde mi büyüdüğünü sormuştu.

"Miranda'yı ara," dedi annesi. "Bu sadece bir öğle yemeği."

Miranda on yedi yaşındaydı: Alışılmışın dışında sakin ve gri gözleri, koyu bukleleri ve soluk teniyle çok hoş. Bir soğuk hava akınıyla lokantaya girdi, ocak ayı saçlarına ve paltosuna yapışmıştı, Arthur

onun duruşu karşısında hemen çarpıldı. Miranda yaşından çok daha büyük görünüyordu.

"Toronto'dan hoşlanıyor musun?" diye sordu Arthur. Sadece hoş değil, diye karar verdi. Aslında güzeldi ama bu kendini ortaya çıkartmak için biraz zaman gerektiren türden güç algılanan bir güzellikti. Sarı saçlı, dar tişörtlü ve yanık tenli L.A. kızlarının tam tersiydi.

"Toronto'ya bayılıyorum." Mahremiyetin keşfi: Miranda sokakta yürüdüğünde kesinlikle hiç kimse onun kim olduğunu bilmiyordu. Küçük bir yerde büyümeyen hiç kimse bunun ne kadar güzel olduğunu, şehir hayatındaki tanınmazlığın nasıl bir özgürlük hissi olduğunu büyük ihtimalle anlayamazdı. Miranda ona bir sanatçı olan erkek arkadaşı Pablo'yu anlatmaya başladı ve dinlerken Arthur kendini gülümsemeye zorladı. Çok genç, dedi kendi kendine Arthur. Miranda kendinden konuşmaktan yoruldu ve Arthur'a onu sordu. Arthur, tanımadığı insanların onu tanıdığı bu dünyaya girişinin gerçeküstülüğünü açıklamaya çalıştı, Los Angeles'ı ne kadar çok sevdiğinden, orasının aynı zamanda onu ne kadar tükettiğinden, Delano Adası'nı düşünüp o anki yaşantısıyla kıyaslandığında kendini ne kadar aklı karışmış hissettiğinden bahsetti. Miranda Birleşik Devletler'e hiç gitmemiş ama bütün hayatını sınırdan iki yüz mil mesafede geçirmiş. Arthur onun kendisini orada hayal etmekte zorlandığını görebiliyordu, Miranda'nın düşünceleri büyük ihtimalle filmler ve dergi fotoğraflarındaki sahnelerden bir kolajdı.

"Rol yapmayı seviyorsun, değil mi?"

"Evet. Genelde seviyorum."

"Sevdiğin şeyi yaparak para kazanmak çok harika bir şey," dedi Miranda ve Arthur ona katıldı. Yemeğin sonunda Miranda hesabı ödediği için ona teşekkür etti ve beraber çıktılar. Dışarıda hava soğuk, güneş ışığı kirli karların üzerinde. Daha sonra, kaldırımda fotoğraflarını çeken hiç kimse olmadan lokantalardan beraber çıkabildikleri zamanı altın dönem olarak hatırlayacaktı.

"Filmde bol şanslar," dedi Miranda, bir tramvaya binerken.

"Toronto'da bol şanslar," diye karşılık verdi Arthur ama Miranda çoktan uzaklaşmıştı. Sonraki yıllarda, Arthur onu aklından çıkartmakta çoğunlukla başarılıydı. Miranda çok uzak ve çok gençti. Bir yığın film oldu, bir Mamet oyunu için on sekiz ay tekrar New York'a yerleşti, bir HBO dizisinde tekrarlanan bir rol için tekrar Los Angeles'a döndü. Kimisi aktris, kimisi değil başka kadınlarla çıktı, ikisi o kadar meşhurdu ki sivrisinekler gibi doluşan fotoğrafçıları çekmeden insan içine çıkamadılar. Başka bir film için Toronto'ya döndüğünde, o da fotoğrafı çekilmeden insan içine çıkamamaya başladı, bunun nedeni kısmen filmlerde aldığı rollerin büyümesi, kısmen de fotoğrafçıların o daha meşhur insanlarla el ele tutuşurken resimlerini çekmeye alışmalarıydı. Ajansı çıkma stratejisinden dolayı onu tebrik etti.

"Stratejim yoktu," dedi Arthur. "Hoşlandığım için onlarla çıktım."

"Tabii ki öyle," dedi ajanı. "Ben sadece zararı yok dedim."

Bu kadınlarla onlardan hoşlandığı için mi çıkıyordu yoksa bütün bu süre boyunca kariyerini de düşünüyor muydu? Bu soru beklenmedik bir şekilde canını sıktı.

Arthur artık otuz altı yaşındaydı, bu da Miranda'nın yirmi dört yaşında olduğu anlamına geliyordu. Arthur aşırı, hatta nahoş bir şekilde meşhur oldu. Şöhreti beklemiyordu ama yirmili yaşlarında diğer herkes gibi gizlice buna hevesliydi ve artık ünlendikten sonra bununla ne yapacağından emin değildi. Bu genelde utandırıcıydı. Mesela bir keresinde Toronto'da Hotel Le Germain'e gitmişti ve resepsiyondaki genç kız ona onlarda kalmasının büyük bir onur olduğunu söylemişti – "ve eğer söylememde bir sakınca yoksa, o dedektif filmine taptım." Bu durumlarda her zaman olduğu gibi, ne diyeceğinden emin değildi, kızın o dedektif filminden gerçekten hoşlanıp hoşlanmadığını ya da sadece nazik olmaya mı çalıştığını ya da onunla yatmak mı istediğini ya da yukarıdakilerinin bir karışımı mı olduğunu aslında anlayamamıştı, bu yüzden gülümsemiş ve ona teşekkür etmiş, bocalarken nereye bakacağını bilememiş,

anahtar kartını alıp asansörlere doğru yürürken kızın sırtındaki bakışını hissetmişti. Bir amacı varmış gibi gözükmeye çalışmıştı, aynı zamanda da lobidekilerin yarısının gözlerini ona diktiğini fark etmemiş ve umursamıyormuş izlenimini yansıtmaya çalışmıştı.

Odasına çıktıktan sonra yatağa oturdu, yalnız ve bakışlar altında olmadığı için rahatladı ama bu anlarda her zaman olduğu gibi kendini biraz kafası karışmış, belirsiz bir şekilde kederli, biraz afallamış hissediyordu ve sonra bir anda ne yapacağını anladı. Bu kadar yıldır sakladığı o cep telefonu numarasını aradı.

14

Arthur Leander onu tekrar aradığında Miranda işteydi. Bir deniz taşımacılığı şirketinde yönetici asistanıydı, Neptune Logistics'teki sakin günleri patronunun büro kapısının önündeki özel resepsiyon bölümündeki bir nal şeklindeki masada geçiriyordu. Patronu Leon Prevant adında genç bir yöneticiydi ve neredeyse her zaman şehir dışında olduğu için kapısı neredeyse her zaman kapalıydı. Her yer gri halıfleksle kaplıydı ve masasının yanında Ontario Gölü manzarası olan cam bir duvar vardı. Onu bir ya da iki saatten daha fazla meşgul edecek kadar iş nadiren çıkıyordu, bu da sık sık bütün öğleden sonralarını cam duvarın yanında durup göle bakmaktan hoşlandığı uzun kahve molalarıyla çizerek geçirebileceği manasına geliyordu – bir çizgi roman serisi üzerine çalışıyordu. Duvarın yanında durduğunda, havada, şehrin üzerinde süzülüyormuş gibi hissediyordu. Su durgundu, diğer cam kulelerden oluşmuş ufuk ve uzakta süzülen minyatür tekneler vardı.

Hafif bir çan sesi e-posta geldiğini bildirdi. Yerinde yeteneksiz bir geçici sekreterin bulunduğu o uzun süre zarfında –o döneme "hoşnutsuzluk kışımız" diyordu Leon Prevant– Leon seyahat planlamasını astı Hannah'nın asistanı Thea'ya yaptırmıştı. Miranda, düzgün, kurumsal bir şekilde kusursuz olan ve Leon'un gelecek ayki Tokyo gezisinin uçuş onay e-postlarını şimdi ona gönderen Thea'ya hayrandı. Thea'nın yanında kendini pejmürde ve dağınık hissediyordu, Thea'nın saçları düz, parlak ve titizlikle yapılmışken onun bukleleri diken gibi dikiliyordu, Thea'nın giysileri mükem-

melken onunkiler asla doğru dürüst değildi. Miranda'nın ruju her zaman ya çok şatafatlı ya da koyu, topukları ya çok yüksek ya da çok alçaktı. Bütün çoraplarının ayaklarında delikler vardı ve özel ayakkabılarla stratejik bir şekilde giyilmeleri gerekiyordu. O ayakkabıların topukları da erimişti, dikkatli bir şekilde keçeli kalemle boyanmışlardı.

Giysiler bir sorundu. Miranda ofis giysilerinin çoğunu Yonge Caddesi'nin sonundaki bir indirim dükkânından alıyordu. Her zaman soyunma odası ışıklarında iyi görünüyorlardı ama eve geldiğinde hepsi kötüleşiyor, siyah etekte akrilik elyaflar parlıyor, sentetik kumaş bluz nahoş bir şekilde sımsıkı oturuyordu. Her şey ucuz ve kolayca tutuşabilir görünüyordu.

"Sen bir sanatçısın," dedi erkek arkadaşı Pablo, o sabah, yıkanmaktan çekmiş bir bluzun altına giyecek bir şeyler denemesini izlerken. "Niçin boktan bir kurumsal kıyafet tarzına uymak istiyorsun ki?"

"Çünkü işim bunu gerektiriyor."

"Benim zavallı kurumsal bebeğim," dedi. "Makinenin içinde kaybolmuş." Pablo metaforik makinelerden çok bahsediyordu, yönetimden de. Bazen ikisini, "Yönetim bizi böyle istiyor, kurumsal makinenin içine sıkışmış bir şekilde," diye birleştiriyordu. Okulda tanışmışlardı. Pablo ondan bir yıl önce mezun olmuştu ve başlangıçta kariyeri o kadar parlak görünüyordu ki onun söylemesi üzerine Miranda garsonluğu bırakmıştı: Bir tabloyu on bin dolara sattı ve sonra daha büyük bir taneyi yirmi bir bine ve Bir Sonraki Büyük Sanatçı olmayı bekliyordu ama sonra bir sergi iptal edildi ve sonraki yıl hiçbir şey satmadı, kesinlikle hiçbir şey, bu yüzden Miranda geçici iş sağlayan bir acenteyle sözleşme yaptı ve kısa bir süre sonra kendini Leon Prevant'ın büro kapısının önünde, büyük bir kuledeki çalışma masasında buldu. "Sık dişini, bebek," dedi o sabah Pedro, giyinmesini izlerken. "Bunun sadece geçici olduğunu biliyorsun."

"Tabii ki," dedi Miranda. Pedro o geçici eleman sağlayan acenteye kaydolduğundan beri bunu söylüyordu ama Miranda işteki altıncı haftanın sonunda geçiciden kalıcıya geçtiğini ona söylememişti. Leon ondan hoşlanıyordu. Miranda'nın her zamanki sakinliğini, soğukkanlılığını beğeniyordu. Hatta bürosunda olduğu nadiren durumlarda onu böyle takdim ediyordu: "Ve bu benim soğukkanlı asistanım, Miranda." Bu Miranda'yı kendi kendine itiraf etmek istemediği kadar çok hoşnut ediyordu.

"O yeni resimleri satacağım," dedi Pablo. Yatakta yarı çıplak, bir deniz yıldızı gibi uzanmıştı. Miranda kalktıktan sonra, Pablo her zaman yatağın ne kadarında uyuyabileceğini görmek isterdi. "Ödeme gününün geldiğini biliyorsun, değil mi?"

"Kesinlikle," dedi Miranda, bluzdan vazgeçip yirmi dolarlık ceketinin altında yarı profesyonel görünebilecek bir tişört bulmaya çalışırken.

"Geçen sergide neredeyse hiç kimse hiçbir şey satamadı," dedi Pablo, şimdi daha çok kendi kendine konuşuyordu.

"Bunun geçici olduğunu biliyorum." Ama bu Miranda'nın sırrıydı: Bunun bitmesini istemiyordu. Kurumsal olan her şeyi küçümsediği için Pablo'ya söyleyemediği şey Neptune Logistics'te olmayı evde olmaktan çok daha fazla sevdiğiydi. Ev, sürekli büyüyen zemin tozları, Pablo'nun duvarlara dayadığı tuvallerle daralmış koridor, oturma odasının alt yarısını tıkayan bir şövaleyle küçük bir karanlık daireydi. Neptune Logistics'teki iş yeri tamamen düz hatlı ve gömme ışıklandırmalıydı. Hiç bitmeyen projesinin üzerinde saatlerce çalışıyordu. Sanat okulunda düzenli işlerden dehşetin tonları diye bahsederlerdi. Miranda düzenli işinin yaşamının en sakin ve en az karışık parçası olacağını asla hayal etmemişti.

O sabah Thea'dan beş e-posta aldı: Leon'un yaklaşan Asya gezisi için yönlendirilmiş uçak ve otel onayları. Miranda, Asya seyahati programı üzerinde biraz zaman harcadı. Japonya, sonra Singapur, ardından Güney Kore. Haritalara bakmaktan ve o yerlere kendisinin seyahat ettiğini hayal etmekten hoşlanıyordu. O hâlâ

Kanada'dan hiç ayrılmamıştı. Pablo çalışmadığı ya da resim satmadığı için, öğrenci kredisi borçlarının ödemelerini sadece asgari faizde ödeyebiliyor ve kiralarını ancak karşılayabiliyordu. Singapur'dan Seul'e uçuş bilgisini programa işledi, diğer onay numaralarını iki kez kontrol etti ve o günlük işi kalmadığını fark etti. Saat dokuz kırk beşti.

Miranda bir süre haberleri okudu, Kore yarımadasının haritasına bir süre bakarak biraz zaman geçirdi, boş boş ekrana baktığını ve projesindeki, çizgi romanındaki –kitap serisindeki, artık her neyse– sanat okulundan mezun olduğundan beri üzerinde çalıştığı dünyayı düşündüğünü fark etti. Masasının üst çekmecesindeki dosyaların altında sakladığı yerden eskiz defterini çıkardı.

İstasyon On Bir projesinde birkaç önemli karakter vardı ama kahraman Doktor On Bir'di, o Pablo'ya çarpıcı derecede fiziki benzerlik gösteren ama bunun dışında onunla hiçbir ilgisi olmayan parlak zekâlı bir fizikçiydi. Asla sızlanmayan, gelecekten gelmiş bir kişiydi. Cesur ve bazen sarkastikti. Çok içki içmiyordu. Kadınlarla olan kötü şansı dışında hiçbir şeyden korkmuyordu. Adını yaşadığı uzay istasyonundan almıştı. Yakındaki bir galaksiden düşman bir medeniyet Dünya'nın kontrolünü ele geçirmiş ve Dünya halkını köle etmişti ama birkaç yüz asi bir uzay istasyonunu çalıp kaçmayı başarmıştı. Doktor On Bir ve iş arkadaşları İstasyon On Bir'i bir solucan deliğinden geçirip uzayın derinliklerinde bilinmeyen yerlere saklıyorlardı. Bütün bunlar bin yıl sonrasında oluyordu.

İstasyon On Bir Dünya'nın Ay'ı büyüklüğünde ve bir gezegene benzeyecek şekilde tasarlanmıştı ama bu galaksilerde dolaşabilecek ve güneşe ihtiyaç duymayan bir gezegendi. İstasyonun yapay gökyüzü savaşta zarar görmüştü, bununla beraber, İstasyon On Bir'in yüzeyi her zaman ya gün batımı, ya alacakaranlık ya da geceydi. İstasyon On Bir'in deniz seviyelerini içeren birçok yaşamsal sistemde de hasarlar vardı ve geride kalan tek kara bir zamanlar dağların tepeleri olan bir takımadaydı.

Bir klikleşme yaşanmıştı. Orada on beş yıl sürekli alacakaranlıktan sonra, eve, Dünya'ya dönmenin özlemini çeken ve uzaylılardan af dileyip onların hâkimiyeti altında şanslarını denemek isteyen insanlar vardı. Sualtı'nda yaşıyorlar, İstasyon On Bir'in denizleri altındaki birbirine bağlı muazzam nükleer serpinti sığınaklarından oluşan bir şebekede. Sayıları üç yüzü bulmuştu. Miranda'nın şimdi çizdiği sahnede Doktor On Bir akıl hocası Kaptan Lonagan'la bir teknedeydi.

Doktor On Bir: Bunlar tehlikeli sular. Bir Sualtı kapısının üzerinden geçiyoruz.

Kaptan Lonagan: Onları anlamaya çalışman lazım. (Sonraki kare yüzünün yakından görünümüydü.) İstedikleri tek şey güneş ışığını tekrar görmek. Onları suçlayabilir misin?

Bu iki kareden sonra, tam sayfalık bir sahneye ihtiyacı olduğuna karar verdi. Bu görüntüyü çizdi bile ve gözlerini kapayınca onu neredeyse evdeki şövalesine bağlı bir şekilde görebiliyordu. Denizatı devasa pas renkli bir yaratıktı, tabak gibi ifadesiz gözleri vardı, yarı hayvan, yarı makine, bir telsiz vericisinin mavi ışığı başının yanında parlıyordu. Suda sessizce ilerliyordu, güzel ve kabuğumsu. Sualtı'ndan bir insan binici omurgasının eğrisine binmişti. Lacivert sular resmin üst kısmının son birkaç santimine kadar yükselmişti. Suyun yüzeyinde, kürekli sandallarının içindeki Doktor On Bir ve Kaptan Lonagan, uzayın derinliklerindeki yabancı takım yıldızlarının altında küçüktüler.

Arthur'u tekrar gördüğü gün, öğleden sonra Pablo onu bürodan aradı. Saat dört kahvesinden birkaç yudum almış, Doktor On Bir'in Sualtı istasyonunun reaktörlerine sabotaj yaparak Dünya'ya geri dönmeye zorlama komplosunu bozma çabasını içeren kareleri çizmeye çalışıyordu. Pablo'nun sesini duyar duymaz bunun kötü bir arama olacağını anladı. Pablo ne zaman evde olacağını bilmek istiyordu.

"Sekiz civarı."

"Anlamadığım şey," diyor Pablo, "bu insanlarla ne yaptığın."

Miranda telefon kordonunu parmağına doladı ve üzerinde çalıştığı sahneye baktı. Doktor On Bir, İstasyon On Bir'in ana reaktörünün yanındaki bir yeraltı geçidinde Sualtı rakibiyle karşı karşıyaydı. Bir düşünce balonu: Ama bu nasıl bir delilik?

"Şey, Leon'un seyahat planlarını toparlıyorum." Son zamanlarda bir yığın yanlış kararlar alınmıştı ve onları bir sabırlı olma alıştırması olarak görmeye çalışıyordu. "Ben onun gider raporlarını düzenliyor ve bazen onun için e-postalar yolluyorum. Nadiren mesajlar oluyor. Dosyalamayı ben yapıyorum."

"Ve bu bütün gününü alıyor."

"Hiç de öyle değil. Bu konuyu konuştuk, yaramaz. Aslında bir yığın boş zaman var."

"Ve bu boş zamanlarda ne yapıyorsun, Miranda?"

"Projem üzerinde çalışıyorum, Pablo. Ses tonunun niçin bu kadar çirkin olduğunu bilmiyorum." Ama sorun Miranda'nın bunu aslında hiç umursamamasıydı. Bir zamanlar bu konuşma onu ağlatabilirdi ama şimdi göle bakmak ve giden kamyonları düşünmek için iskemlesini döndürdü. İşten hasta izni alabilir, eşyalarını toplayabilir ve birkaç saat içinde gidebilirdi. Bazen her şeyi kırmak gerekirdi.

" ...günde on iki saat," dedi Pablo. "Asla burada değilsin. Sabahın sekizinden akşamın dokuzuna kadar yoksun ve bazen *cumartesileri* bile gidiyorsun ve benim ne yapmam gerekiyor ki... şey, ne bileyim, Miranda, benim yerimde olsan ne derdin?"

"Dur," dedi Miranda, "beni niçin bürodan aradığını şimdi anladım."

"Ne?"

"Sen burada olup olmadığımı kontrol ettin, değil mi? Bu yüzden beni cepten aramadın." Bir öfke ürpertisi, beklenmedik seviyede derin. Dairenin bütün kirasını o ödüyordu ve Pablo onun işte olduğunu kontrol ediyordu.

"Çalıştığın saatler." Pablo bir suçlama gibi ağırlaşsın diye cümleyi ortada bıraktı.

"Şey," dedi Miranda, –çok iyi olduğu bir konu varsa kızdığında sesini sakin kalmaya zorlayabilmesiydi– "daha önce söylediğim gibi, Leon beni işe alırken çok açık bir şekilde söyledi. O seyahat ederken benim akşamın yedisine kadar masamda kalmamı istiyor ve eğer o buradaysa, ben buradayım. Hafta sonları geldiğinde bana mesaj atıyor ve sonra buraya gelmem gerekiyor."

"Demek sana mesaj atıyor."

Sorun bu konuşmadan ve aynı zamanda Pablo'dan da müthiş sıkılmış olmasıydı, onun durduğunu bildiği Jarvis Caddesi'ndeki mutfaktan sıkılmış olmasıydı çünkü Pablo evden sadece öfkeli telefonlar ediyordu –ortak noktalarından biri berbat kişisel ilişkilerini herkesin içinde yapan insanlardan, yol kenarında ağlayanlardan ve cep telefonu çığlıklarından hoşlanmamalarıydı– ve o mutfak dairedeki her yerden daha iyi çekiyordu.

"Pablo, bu sadece bir iş. O paraya ihtiyacımız var."

"Senin için her şey para, değil mi?"

"Kiramızı bu ödüyor. Bunu biliyorsun, değil mi?"

"Kendi payıma düşeni yapmadığımı mı söylüyorsun, Miranda? Bunu mu demek istiyorsun?"

Bunu dinlemeye devam etmesi mümkün değildi, bu yüzden ahizeyi nazikçe yuvasına koydu ve kendini daha önce bunu –yaklaşık sekiz yıl önce, çıkmaya ilk başladıklarında– Pablo'nun adi olduğunu niçin fark etmediğini merak eder halde buldu. Birkaç dakika sonra onun e-postası geldi. Konu başlığında *Bu ne sikim iş, Miranda*, yazıyordu, *neler oluyor? Göründüğü kadarıyla garip bir şekilde düşmanca ve bir tür pasif agresif davranıyorsun. Hangi hakla?*

Miranda karşılık vermeden onu kapattı ve bir süre cam duvarın yanında durup göle baktı. Suların caddeleri örtene kadar yükseldiğini, gondolların finansal bölgenin kuleleri arasında dolaştığını, Doktor On Bir'i yüksek bir kemerli köprünün üstünde hayal etti. Orada dururken cep telefonu çaldı. O numarayı tanımıyordu.

"Ben Arthur Leander," dedi karşıdaki ses, Miranda telefona cevap verdiğinde. "Seni tekrar öğlen yemeğine davet edebilir miyim?"

"Onun yerine akşam yemeği olmaz mı?"

"Bu akşam mı?"

"Meşgul müsün?"

"Hayır," dedi Arthur. Hotel Le Germain'deki yatağında oturup bu akşam yönetmenle akşam yemeğinden nasıl kaçacağını düşündü. "Hem de hiç değilim. Benim için bir zevk olacak."

Miranda bu koşullar altında Pablo'yu aramaya gerek olmadığına karar verdi. Lizbon'dan uçağa binmek üzere olan Leon için küçük bir iş vardı; Miranda ona gereken bir dosyayı buldu ve ona yolladı, sonra İstasyon On Bir'e döndü. Paneller Sualtı'ndaydı, insanlar mağara gibi odalarda sessizce çalışıyorlardı. Hayatlarını titreşen ışıkların altında geçiriyorlardı, üstlerindeki denizin derinliğinin her zaman farkındalardı, İstasyon On Bir'i durmadan uzayın derinliklerine götürdükleri için Doktor On Bir ve iş arkadaşlarına kırgınlardı. (Pablo ona mesaj attı: *??e-postamı aldın mı???*) Sualtı halkı her zaman bekliyordu. Bütün hayatlarını hayatlarının başlamasını bekleyerek geçiriyorlardı.

Miranda daha ne yaptığını fark edemeden Leon Prevant'ın resepsiyon bölümünü çizmeye başlamıştı. Çayır gibi uzanan halılar, çalışma masası, Leon'un kapalı büro kapısı, cam duvar. Masasının üzerinde iki tel zımba –nasıl olup da iki tane sahibi olmuştu?– ve asansörler ile tuvaletlere açılan kapılar. Bu en hoş zamanlarını geçirdiği, bu yerin huzurunu, zarafetini ifade etmeye çalıştı ama yerine cam duvarın dışında başka bir manzara, siyah kayalar ve yüksek köprüler koydu.

"Sen zamanının yarısını İstasyon On Bir'de geçiriyorsun," demişti Pablo bir hafta kadar önceki bir kavgada, "ve ben projeni anlamıyorum bile. Bununla tam olarak ne yapmak istiyorsun?"

Pablo'nun çizgi romanlara hiç ilgisi yoktu. Ciddi çizgi romanlar ile cumartesi gazetelerindeki koca gözlü tweety kuşların, sarkık kolları ve bacakları olan kedilerin çizgi filmleri arasındaki farkı anlamıyordu. Ayık olduğunda, Pablo Miranda'ya yeteneğini çarçur

ettiğini söylüyordu. Sarhoş olduğunda, ortada çarçur edecek pek bir şey olmadığını ima ediyordu ama daha sonra bunun için özür diliyor ve bazen ağlıyordu. Son resmini satmasının üzerinden bir yıl iki ay geçmişti. Miranda ona projesini açıklamaya başladı ama kelimeler boğazında takılıp kaldı.

"Onu anlaman gerekmiyor," dedi Miranda. "O bana ait."

Arthur'la buluştuğu lokanta tamamen koyu ahşaptandı ve yumuşak ışıklıydı, tavanda bir dizi kemer vardı ve kubbeliydi. Masada Arthur'un gelmesini beklerken, bunu kullanabilirim, diye düşündü. Sualtı'nda bunun gibi bir oda hayal etti, İstasyon'un su altında kalan ormanlarından kurtarılmış ahşaptan yapılmış bir yeraltı mekânı, Miranda yanında bir eskiz defteri olmasını diledi. 20.01'de, Pablo'dan bir mesaj: *Bekliyorum.* Miranda telefonunu kapattı ve el çantasının içine attı. Arthur nefes nefese ve özür dileyerek geldi, on dakika geç kalmıştı. Taksisi trafikte sıkışmış.

"Ben bir çizgi roman projesi üstünde çalışıyorum," dedi ona daha sonra Miranda, Arthur ona neler yaptığını sorduğunda. "Belki bir seri çizgi roman. Henüz ne olacağını bilmiyorum."

"Bu tarzı seçme nedenin nedir?" Arthur samimi bir şekilde ilgilenmiş görünüyordu.

"Çocukken çok fazla çizgi roman okurdum. Hiç *Calvin ve Hobbes* okudun mu?" Arthur onu yakından izliyordu. Otuz altı yaşına göre genç görünüyor, diye düşündü Miranda. Yedi yıl önce Miranda'yla öğle yemeğinde buluştuğu halinden sadece biraz daha yaşlı görünüyordu.

"Tabii ki," dedi Arthur, "*Calvin ve Hobbes*'a bayılırdım. Biz büyürken en yakın arkadaşımın o kitaplardan bir yığını vardı."

"Arkadaşın adalı mı? Belki onu tanıyorumdur."

"Victoria. Evlendi ve on beş yıl önce Tofino'ya taşındı. Ama sen bana *Calvin ve Hobbes*'tan bahsediyordun."

"Evet, haklısın. Astronot Spiff'i hatırlıyor musun?"

"Onun yerine akşam yemeği olmaz mı?"

"Bu akşam mı?"

"Meşgul müsün?"

"Hayır," dedi Arthur. Hotel Le Germain'deki yatağında oturup bu akşam yönetmenle akşam yemeğinden nasıl kaçacağını düşündü. "Hem de hiç değilim. Benim için bir zevk olacak."

Miranda bu koşullar altında Pablo'yu aramaya gerek olmadığına karar verdi. Lizbon'dan uçağa binmek üzere olan Leon için küçük bir iş vardı; Miranda ona gereken bir dosyayı buldu ve ona yolladı, sonra İstasyon On Bir'e döndü. Paneller Sualtı'ndaydı, insanlar mağara gibi odalarda sessizce çalışıyorlardı. Hayatlarını titreşen ışıkların altında geçiriyorlardı, üstlerindeki denizin derinliğinin her zaman farkındalardı, İstasyon On Bir'i durmadan uzayın derinliklerine götürdükleri için Doktor On Bir ve iş arkadaşlarına kırgınlardı. (Pablo ona mesaj attı: *??e-postamı aldın mı???*) Sualtı halkı her zaman bekliyordu. Bütün hayatlarını hayatlarının başlamasını bekleyerek geçiriyorlardı.

Miranda daha ne yaptığını fark edemeden Leon Prevant'ın resepsiyon bölümünü çizmeye başlamıştı. Çayır gibi uzanan halılar, çalışma masası, Leon'un kapalı büro kapısı, cam duvar. Masasının üzerinde iki tel zımba –nasıl olup da iki tane sahibi olmuştu?– ve asansörler ile tuvaletlere açılan kapılar. Bu en hoş zamanlarını geçirdiği, bu yerin huzurunu, zarafetini ifade etmeye çalıştı ama yerine cam duvarın dışında başka bir manzara, siyah kayalar ve yüksek köprüler koydu.

"Sen zamanının yarısını İstasyon On Bir'de geçiriyorsun," demişti Pablo bir hafta kadar önceki bir kavgada, "ve ben projeni anlamıyorum bile. Bununla tam olarak ne yapmak istiyorsun?"

Pablo'nun çizgi romanlara hiç ilgisi yoktu. Ciddi çizgi romanlar ile cumartesi gazetelerindeki koca gözlü tweety kuşların, sarkık kolları ve bacakları olan kedilerin çizgi filmleri arasındaki farkı anlamıyordu. Ayık olduğunda, Pablo Miranda'ya yeteneğini çarçur

ettiğini söylüyordu. Sarhoş olduğunda, ortada çarçur edecek pek bir şey olmadığını ima ediyordu ama daha sonra bunun için özür diliyor ve bazen ağlıyordu. Son resmini satmasının üzerinden bir yıl iki ay geçmişti. Miranda ona projesini açıklamaya başladı ama kelimeler boğazında takılıp kaldı.

"Onu anlaman gerekmiyor," dedi Miranda. "O bana ait."

Arthur'la buluştuğu lokanta tamamen koyu ahşaptandı ve yumuşak ışıklıydı, tavanda bir dizi kemer vardı ve kubbeliydi. Masada Arthur'un gelmesini beklerken, bunu kullanabilirim, diye düşündü. Sualtı'nda bunun gibi bir oda hayal etti, İstasyon'un su altında kalan ormanlarından kurtarılmış ahşaptan yapılmış bir yeraltı mekânı, Miranda yanında bir eskiz defteri olmasını diledi. 20.01'de, Pablo'dan bir mesaj: *Bekliyorum.* Miranda telefonunu kapattı ve el çantasının içine attı. Arthur nefes nefese ve özür dileyerek geldi, on dakika geç kalmıştı. Taksisi trafikte sıkışmış.

"Ben bir çizgi roman projesi üstünde çalışıyorum," dedi ona daha sonra Miranda, Arthur ona neler yaptığını sorduğunda. "Belki bir seri çizgi roman. Henüz ne olacağını bilmiyorum."

"Bu tarzı seçme nedenin nedir?" Arthur samimi bir şekilde ilgilenmiş görünüyordu.

"Çocukken çok fazla çizgi roman okurdum. Hiç *Calvin ve Hobbes* okudun mu?" Arthur onu yakından izliyordu. Otuz altı yaşına göre genç görünüyor, diye düşündü Miranda. Yedi yıl önce Miranda'yla öğle yemeğinde buluştuğu halinden sadece biraz daha yaşlı görünüyordu.

"Tabii ki," dedi Arthur, "*Calvin ve Hobbes*'a bayılırdım. Biz büyürken en yakın arkadaşımın o kitaplardan bir yığını vardı."

"Arkadaşın adalı mı? Belki onu tanıyorumdur."

"Victoria. Evlendi ve on beş yıl önce Tofino'ya taşındı. Ama sen bana *Calvin ve Hobbes*'tan bahsediyordun."

"Evet, haklısın. Astronot Spiff'i hatırlıyor musun?"

Miranda o bant karikatürleri özellikle severdi. Spiff'in uçan dairesi yabancı gezegenlerin gökyüzünde uçuyor, uçan dairesinin cam kubbesinin altında küçük astronot koruma gözlüğüyle. Bu çoğunlukla komik ama aynı zamanda güzeldi. Miranda ona güzel sanatlar okulunun ilk yılında fotoğrafçılık konusunda başarısız ve asap bozucu girişimlerle geçen bir yarıyıldan sonra Noel için Delano Adası'na gidişini anlattı. Eski bir *Calvin ve Hobbes*'u karıştırırken aklına bu gelmişti. Bu kırmızı çöl manzaraları, bu iki ayı olan gökyüzleri. Biçim olasılıkları, uzay gemileri ve yıldızlar, uzaylı gezegenleri üzerine düşünmeye başlamıştı ama İstasyon On Bir'in güzel enkazını yaratması için bir yıl geçmişti. Arthur onu masanın karşısından izliyordu. Yemek geç saatlere kadar uzadı.

"Hâlâ Pablo'yla beraber misin?" diye sordu Arthur, sokağa çıktıklarında. Eliyle bir taksi çağırdı. Tam olarak bu konuda konuşmadan belli şeylere karar verildi.

"Ayrılıyoruz. Birbirimize uygun değiliz." Bunu yüksek sesle söylemek gerçekleşmesini sağlamıştı. Bir taksiye bindiler, arka koltukta öpüştüler, otelin lobisinden eli Miranda'nın sırtında onu geçirdi, Miranda onu asansörde öptü, odasına peşinden girdi.

Pablo'dan dokuz, on ve on birde mesajlar geldi:

bana kızdın mı??
??
???

Miranda bunları şöyle cevapladı: *Bir arkadaşımda kalıyorum, sabah evde olacağım & sonra konuşabiliriz.* Bu mesajına cevap da gecikmedi:

en iyisi hiç eve gelme.

Ve Miranda onun dördüncü mesajını okurken biraz neşelendi. Özgürlük ve bir an önce kurtuluş düşünceleri vardı. *Neredeyse her şeyi bir kenara atıp baştan başlayabilirim*, diye düşündü. *İstasyon On Bir benim sabit değerim olacak.*

Sabah altıda bir taksi tutup Jarvis Caddesi'ndeki evine gitti. "Seni bu akşam görmek istiyorum," diye fısıldadı Arthur, onu öptüğünde. İşten sonra Arthur'un odasında buluşmak için plan yaptı.

Daire karanlık ve sessizdi. Lavaboda bulaşıklar vardı, ocağın üzerindeki tavaya yiyecek parçaları yapışmış. Yatak odasının kapısı kapalıydı. Miranda iki valiz doldurdu –biri giysiler, biri resim malzemeleri için– ve on beş dakikada oradan ayrıldı. Neptune Logistics'in eleman spor salonunda duş aldı ve valizden dolayı biraz buruşmuş elbiseleri giydi, makyaj yaparken aynada kendisine baktı. *Hiçbir şeye pişman değilim.* İnternet sisinden hatırlanan bir cümle. Ben kalpsizim, diye düşündü ama suçluluk duygusuna rağmen bile bunun doğru olmadığını biliyordu. Her yerde onu ağlatabilecek tuzaklar olduğunun farkında, ne zaman birisi sadaka istese ve onlara vermediği için içten içe biraz öldüğünü hissetse, bunun bu dünya ya da bu şehir için çok yufka yürekli olduğu manasına geldiğini biliyordu. Şimdi gözlerinde yaşlar vardı. Miranda çok az şeye kesinlikle inanan bir kişiydi ama onlardan birisi işler kötüleştiğinde sadece onursuzların ayrıldığıydı.

"Bilmiyorum," dedi Arthur, gecenin ikisinde. Hotel Le Germain'deki devasa yatağında yatıyorlardı. Arthur üç haftalığına Toronto'daydı ve sonra Los Angeles'a dönecekti. Miranda ay ışığında yattıklarına inanmak istiyor ama pencereden gelen ışığın büyük ihtimalle elektrik ışığı olduğunu biliyordu. "Mutluluk arayışına onursuzluk diyebilir misin?"

"Tabii ki başka birisiyle yaşarken film yıldızlarıyla yatmak başlı başına onurlu bir şey değildir."

Arthur yatakta hafifçe döndü, *film yıldızı* deyiminden rahatsızdı ve onun başının üzerini öptü:

"Birkaç şey daha almak için sabah eve gideceğim," dedi Miranda, sabahın dördü civarında, yarı uykulu bir şekilde. Şövalesinde bıraktığı bir resmi düşünüyordu, okyanusun dibinden yükselen bir denizatı. Planlar hakkında konuşmuştular. Her şey hızla somutlaşıyordu.

"Salakça bir şey yapacağını sanmıyorsun, değil mi? Pablo?"

"Hayır," dedi Miranda, "hiçbir şey yapmaz, belki ancak bağırır." Gözlerini açık tutamıyordu.

"Bundan emin misin?"

Arthur bir cevap bekledi ama Miranda uykuya dalmış durumdaydı. Arthur onu alnından öptü –Miranda bir şeyler mırıldandı ama uyanmadı– ve onun çıplak omuzlarını örtmek için yorganı çekti, televizyonu ve sonra ışığı kapattı.

15

Daha sonra Hollywood Hills'te bir evleri ve Miranda akşam için ona seslendiğinde küçük bir hayalet gibi parlayan bir Pomeranyaları oldu, bahçenin sonundaki karanlığın içinde beyaz bir leke gibiydi. Arthur ve Miranda'yı sokakta takip eden, Miranda'yı her zaman endişeli ve gergin hissettiren fotoğrafçılar vardı. Arthur'un ismi artık filmlerinin adının üzerinde yazılıyordu. Üçüncü yıllarını kutladıkları gece Arthur'un yüzü kıtadaki bütün her yerdeki ilan panolarındaydı.

O akşam yemekli bir partileri vardı ve Pomeranyaları Luli artıkları yemek için yalvardığı için kovulduğu camlı kamelyadaki faaliyetleri izliyordu. Ne zaman Miranda başını kaldırıp baksa, çift kanatlı cam kapıların ardından dikkatlice içeri bakan Luli'yi görüyordu.

"Köpeğin şekerlemeye benziyor," dedi Gary Heller, Arthur'un avukatı.

"O çok hoş bir şey," dedi Elizabeth Colton. Yüzü ilan panolarında Arthur'unkinin yanında, kıpkırmızı dudaklarla harika bir şekilde gülümsüyordu ama ekran dışında ruj kullanmıyordu, gergin ve utangaç görünüyordu. Ona baktıklarında insanlara ne diyeceklerini unutturan bir güzelliği vardı. Çok yumuşak sesliydi. İnsanlar ne dediğini duymak için iyice yanına sokuluyorlardı.

O akşam on misafirleri vardı, hem yıldönümlerini hem de filmin başlangıç haftasının gişesini kutlamak için samimi bir geceydi. "Bir taşla iki kuş," dedi Arthur ama bu akşamda ters giden bir şey

vardı ve Miranda tedirginliğini saklamakta gittikçe zorlandığını fark etti. Niçin üçüncü evlilik yıldönümü kutlaması birbiriyle evli iki kişinin dışında başka birilerini içeriyordu? Yemek masasındaki bütün bu alakasız insanlar da kimdi? Masada Arthur'un karşısında oturuyor ve nedense onun bakışlarını yakalamayı başaramıyordu. Arthur onun dışındaki herkesle konuşuyordu. Hiç kimse Miranda'nın çok az konuştuğunu fark etmiyormuş gibiydi. "Keşke biraz daha zorlamaya çalışsaydın," dedi ona Arthur, bir ya da iki kez ama ne kadar zorlamaya çalışsa da buraya asla ait olmayacağını biliyordu. Bunlar onun arkadaşları değildi. Miranda garip bir gezegende mahsur kalmıştı. Yapabileceği en iyi şey soğukkanlı değilken soğukkanlıymış gibi yapmaktı.

Tabaklar ve şişeler küçük bir yemek şirketi ordusu tarafından masaya getirilip götürülüyordu, bu ordu gecenin sonunda vesikalık fotoğraflarını ve bir ya da iki senaryolarını mutfakta bırakacaklardı. Kapının öbür tarafında duran Luli gözlerini Heller'in karısının tatlısının üzerinden düşen çileğe dikti. Sinirli olduğunda, yani ne zaman sektörden insanlarla tanışmak ya da yemekli parti vermek ya da özellikle ikisini bir arada yapmak zorunda kalsa Miranda'nın hafızası kötüleşiyordu ve bu akşam en az iki kez duymuş olsa da Heller'in karısının adını kesinlikle hatırlayamıyordu.

"Ya, *o etkileyiciydi*," dedi şimdi Heller'in karısı, Miranda'nın duymadığı bir şeye karşılık olarak. "Bir hafta oradaydık, sadece her gün sörf yapıyorduk. Aslında çok spritüeldi."

"Sörf mü?" diye sordu yanında oturan yapımcı.

"Aklına gelmezdi, değil mi? Ama her gün dışarı çıkıyorsun, sadece sen, dalgalar ve özel eğitmen, bu çok odaklanmış bir deneyim. Sörf yapıyor musun?"

"Çok isterdim ama son zamanlarda şu okul konusuyla çok meşgulüm," dedi yapımcı. "Aslında, sanırım ona yetimhane diyebilirsiniz, bu geçen sene Haiti'de kurduğum küçük bir şey ama amaç sadece çocuklara yatacak bir yer sağlamak değil, eğitim..."

"Bilmiyorum, onun projesine falan bağlı değilim." Arthur geçen sen bir filmde kardeşini oynayan bir aktörle derin bir sohbete dalmış durumdaydı. "O adamla hiç tanışmadım ama çalışmalarımdan hoşlandığını arkadaşlardan duydum."

"Onunla birkaç kez görüştüm," dedi aktör.

Miranda camdan ona bakan Luli'ye bakmak için üst üste binen sohbetleri duymazdan geldi. Luli'yi dışarı çıkartmak ve bütün bu insanlar gidene kadar arka bahçede kalmak istiyordu. Tatlı tabakları gece yarısı gibi temizlendi ama hiç kimse gidecekmiş gibi görünmüyordu, şaraplanmış bir gevşeklik masaya çöktü. Arthur, Heller'la derin bir sohbetteydi. Heller'ın isimsiz eşi rüyadaymış gibi gözlerini avizeye dikmişti.

Clark Thompson oradaydı, Arthur'un en eski arkadaşı ve bu masada Miranda dışında filmlerle profesyonel olarak ilgilenmeyen tek kişi oydu.

"Üzgünüm," dedi Clark'a şimdi Tesch adında bir kadın, "tam olarak ne yapıyorsun?" Tesch entelektüelliği kabalıkla karıştıran birisine benziyordu. Yaklaşık kırk yaşında ve Miranda'ya bir şekilde mimarları hatırlatan sade siyah çerçeveli bir gözlük takıyordu. Miranda bu akşam onunla ilk kez karşılaşmıştı ve Tesch'in ne iş yaptığını bilmiyordu ama bu endüstriyle bir şekilde ilişkisi belli ki vardı, belki de bir film editörüydü? Ve Miranda Tesch'in adını da anlamıyordu: Tesch bir şey mi yoksa bir şey Tesch mi? Yoksa tek isimli miydi, Madonna gibi? Meşhur değilseniz sadece tek isim sahibi olmanıza izin var mıydı? Aslında Tesch'in aşırı meşhur olması ve Miranda'nın masada bunu bilmeyen tek kişi olması mümkün müydü? Evet, bu oldukça mümkün görünüyordu. Miranda bu tür şeylerden çekiniyordu.

"Ne mi yapıyorum? Korkarım, aşırı büyüleyici bir şey değil." Clark İngilizdi, ince ve uzun boylu, klasik takım elbisesi ve pembe çorapların eşliğinde Converse spor ayakkabılarıyla her zamanki üniformasının içinde şıktı. Bu akşam onlara bir hediye getirmişti,

Roma'daki bir müzenin hediyelik eşya dükkânından güzel bir cam kâğıt ağırlığı. "Benim film endüstrisiyle hiçbir ilgim yok," dedi.

"Ya?" dedi Heller'ın karısı, "bence bu harika bir şey."

"Bu kesinlikle egzotik," dedi Tesch, "ama pek bir şey söylemiyor, değil mi?"

"Yönetim danışmanlığı. New York merkezli, Los Angeles'ta yeni müşteri. Ben hatalı yöneticileri düzeltme ve idame ettirme konusunda uzmanım." Clark şarabını yudumladı.

"Peki, bu ne anlama geliyor?"

"Çalıştığım şirketin çalışma prensibi şudur," dedi Clark, "eğer bazen bir yönetici bazı yönlerden değerli ama diğer yönlerden aşırı kusurluysa bazen yöneticiyi düzeltmek onun yerine başka birisini bulmaktan ucuza gelir."

"O bir örgüt psikoloğu," dedi Arthur, masanın diğer ucundaki sohbetten ortaya çıkarak. "Doktorasını almak için İngiltere'ye geri döndüğü zamanı hatırlıyorum."

"Bir doktora," dedi Tesch. "Ne kadar da klasik. Ya sen," – Miranda'ya dönerek– "senin işlerin nasıl gidiyor?"

"Çok iyi gidiyor, teşekkür ederim." Miranda zamanını İstasyon On Bir projesi üzerinde çalışarak geçiriyordu. Dedikodu bloglarından bildiği kadarıyla buradaki insanların onu bir aktörün hiç kimsenin görmediği esrarengiz karikatürler çizen karısı, –"Karım işi hakkında mahremiyetine düşkündür," diyordu Arthur, röportajlarda– ve araba kullanmaktan hoşlanmayan, hiç kimsenin yürümediği bir kasabada uzun yürüyüşler yapmaktan hoşlanan, bir Pomeranya hariç hiç arkadaşı olmayan eksantrik biri olarak göründüğünü biliyordu, bununla beraber bu son bölümü gerçekten bilen birisi var mıydı? Miranda olmadığını umuyordu. Arkadaşsızlığı bu dedikodu bloglarında asla geçmiyordu ve o buna minnettardı. Kendi kendine hissettiği kadar diğer insanlara garip gelmediğini umuyordu. Elizabeth Colton o mükemmel tarzında tekrar ona bakıyordu. Elizabeth'in saçları hiçbir zaman taranmış değildi ve bu şekilde her zaman enfes görünüyordu. Gözleri masmaviydi.

"Muhteşem," dedi Arthur. "Ciddiyim. Bir gün onu dünyaya gösterecek ve hepimiz onu tanıyorduk diyeceğiz."

"Ne zaman bitecek?"

"Yakında," dedi Miranda. Bu doğruydu, artık çok bir şey kalmamıştı. Öykü bir düzine yöne bölünse de ve çoğu günler darmadağın bir risk yığını olduğunu hissetse de, bir şeyin sonuna doğru yaklaştığını aylardır hissediyordu. Arthur'la göz göze gelmeye çalışıyordu ama o Elizabeth'e bakıyordu.

"Bittiğinde onunla ne yapmayı planlıyorsun?" diye sordu Tesch.

"Bilmiyorum."

"Tabii ki yayımlamaya çalışacaksın, değil mi?"

"Bu konuda Miranda'nın karmaşık düşünceleri var," dedi Arthur. Bu Miranda'nın hayal gücü müydü yoksa Arthur ona doğrudan bakmaktan kaçınmak için özel çaba mı sarf ediyordu?

"Ya?" Tesch gülümsedi ve bir kaşını kaldırdı.

"Benim için asıl önemli olan eserin kendisi." Miranda kendisinin ne kadar yapmacık göründüğünün farkındaydı ama bu doğruysa hâlâ yapmacık oluyor muydu? "Yayımlanıp yayımlanmaması değil."

"Bence bu harika," dedi Elizabeth. "Sanki, önemli olan bu dünyada var olması, değil mi?"

"Eğer hiç kimse görmezse bütün bu kadar çabanın ne anlamı var?" diye sordu Tesch.

"Bu beni mutlu ediyor. Onun üzerinde saatlerce çalışmak huzur verici. Başka birisinin onu görmesinin benim için hiç önemi yok."

"Ah," dedi Tesch. "Müthiş hayran olunacak bir özellik. Biliyor musun, bu bana geçen ay izlediğim bir belgeseli hatırlattı, yaşarken eserini göstermeyi reddeden bir aykırı sanatçı hakkında küçük bir Çek filmiydi. *Pra*ha'da yaşıyordu ve..."

"Ya," dedi Clark, "Sanırım İngilizce konuşurken oradan Prag diye bahsetmende bir mahzur yok."

Tesch sanki konuşma yetisini kaybetmiş gibi görünüyordu.

"Orası güzel bir şehir, değil mi?" Elizabeth'in etrafındaki herkesi farkında olmadan gülümseten bir gülümsemesi vardı.

"Orada bulundun mu?" diye soruyor Clark.

"Birkaç yıl önce UCLA'da birkaç sanat tarihi dersi aldım. Okuduğum tabloları görmek için dönemin sonunda Prag'a gittim. Orası tarih dolu bir yer, değil mi? Oraya taşınmak istedim."

"Tarih için mi?"

"Ben Indianapolis'in şehirden uzak lüks sitelerinde büyüdüm," dedi Elizabeth. "En eski binanın elli ya da atmış yıllık olduğu bir mahallede yaşıyorum. Tarihi olan bir yerde yaşama düşüncesinde çekici bir şey var, siz ne dersiniz?"

"Bu akşam," dedi Heller, "eğer hata yapmıyorsam, bu akşam gerçek evlilik yıldönümünüz?"

"Öyle," dedi Arthur ve kadehler kalktı. "Üç yıl." Arthur'un gülümsemesi Miranda'nın sol kulağının yanından geçiyor. Miranda omzunun üzerinden bir bakış attı ve tekrar baktığında Arthur bakışını başka bir yöne çevirmişti.

"İkiniz nasıl tanıştınız?" diye sordu Heller'ın karısı. Miranda'nın sonradan fark ettiği üzere, Hollywood'un sorunu neredeyse herkesin Thea, Neptune Logistics'teki eski iş arkadaşı gibi olmasıydı, yani neredeyse herkesin doğru giysileri vardı, doğru saç kesimi vardı, her şey doğruydu, bu arada Miranda'nın saçları dimdik duruyordu ve yanlış kıyafeti dökülüyordu.

"Korkarım, bu dünyadaki en heyecan verici nasıl tanıştık öyküsü değil." Arthur'un sesinde hafif bir gerginlik vardı.

"Bence nasıl tanıştık öyküleri her zaman heyecan vericidir," dedi Elizabeth.

"Sen benden çok daha sabırlısın," dedi Clark.

"Ben *heyecan verici* deyimini kullanır mıyım bilmiyorum," dedi Heller'ın karısı. "Ama kesinlikle bir tatlılıkları vardır, yani o öykülerin demek istedim."

"Hayır, sadece, her şey bir nedenden dolayı oluyorsa," diye ısrar etti Elizabeth, "kişisel olarak ben öyle olduğuna inanıyorum, o zaman iki insanın nasıl bir araya geldiğinin öyküsünü duyduğumda, bana bu planın bir parçası açıklanmış gibi gelir."

Bu bildiriyi takip eden sessizlikte, bir garson Miranda'nın şarabını tekrar doldurdu.

"Biz aynı adadanız," dedi Miranda.

"Ya, bu o bize bahsettiğin eğrelti otları olan ada mı?" dedi Arthur'a stüdyodan bir kadın.

"Demek aynı adadansınız, peki sonra?" Heller şimdi Arthur'a bakıyordu. Herkes dinlemiyordu. Masanın etrafında sohbet havuzları ve anaforları vardı. Heller'ın ten rengi turuncuydu. Ortada gece uyumadığına dair söylentiler vardı. Cam kapıların diğer tarafında, Luli düşmüş çileği daha iyi görebilmek için pozisyonunu değiştirdi.

"Bana bir saniye müsaade eder misiniz?" dedi Miranda, "Köpeği dışarı bırakacağım. Arthur bu hikâyeyi benden daha iyi anlatır." Camlı kamelyanın içine kaçıp ikinci kapılardan arka bahçeye çıktı. Özgürlük! Dışarıda, gece sakindi. Luli ayak bileklerine sürtündü ve karanlıkta gözden kayboldu. Arka bahçe büyük değildi, arazileri bir tepenin yanında set yapıyor, yapraklar küçük bir füze rampası büyüklüğünde bir çimenliğin etrafından içeri giriyordu. Bahçıvan yemekli partinin hazırlığı için bugün gelmişti ve havada ıslak toprak ve yeni kesilmiş çimen kokusu vardı. Miranda camda onların kendi üst üste binen yansımalarından kendi geçmişini göremeyeceklerini bilerek sırtını yemek salonuna çevirdi. İki kapıyı da sohbeti duyabilmek için hafifçe açık bıraktı ve şimdi Arthur'un sesi avluya geliyordu.

"Eh, akşam yemeği iyi gitmişti, sonraki akşam," dedi, "on iki saatlik setten sonra Hotel Le Germain'deki odamda onu tekrar akşam yemeğine çıkarabilmek için Miranda'yı bekledim, arka arkaya iki gece, televizyon karşısında yarı komada gibi duruyordum, kapı çalındı ve işte! Yine Miranda ama bu kez küçük bir fark vardı." Etki yaratmak için durakladı. Miranda şimdi tekrar Luli'yi görebiliyordu, çimenliğin diğer ucunda esrarengiz bir kokunun peşindeydi. "Bu kez, kız neyi var neyi yok yanına alıp gelmiş."

Gülmeler. Bu öykü onun anlattığı tarzda komik. Miranda onun otel odasına iki valizle gelmişti, lobiyi herkes onun orada kaldığını

sanacak kadar kendine güvenle geçerek. (Annesinin ona verdiği en iyi öğüt: "Orası sana aitmiş gibi içeri gir.") Arthur'a bir otele taşınacağını ve yemeğe giderlerken valizlerini burada bırakmasında bir mahzur olup olmadığını soruyor ama Arthur zaten ona âşık olmuş durumda, onu yatağa atıyor ve o gece otelden çıkmıyorlar, Arthur onu birkaç gün kalması için davet ediyor ve sonra Miranda oradan ayrılmıyor ve şimdi Los Angeles'tayız.

Arthur bütün öyküyü anlatmamıştı. Masada toplanan kalabalığa Miranda ertesi sabah istediği bir resmi, çizim masasında bıraktığı bir sulu boyayı almak için gittiğini, Pablo'nun uyanık bir şekilde, sarhoş ve ağlayarak onu beklediğini ve Miranda otele döndüğünde yüzünde bir çürük olduğunu anlatmamıştı. Arthur Miranda'yı ertesi gün sete götürdüğünü ve kuzeni olarak gösterdiğini, Miranda'nın hastalık bahanesiyle işe gitmediğini ve o günü karavanda dergi okuyup Pablo'yu düşünmemeye çalışarak geçirirken Arthur'un uzun bir kadife pelerin ve bir tacı olan kostümüyle içeri geldiğini anlatmamıştı. Arthur harika görünüyordu. O gün Arthur ne zaman ona baksa, bir şey Miranda'nın göğsünü sıkıştırmıştı.

O akşam işini bitirdiğinde, Arthur bir şoföre onları şehir merkezindeki bir lokantaya bıraktırmıştı, orada karşısında otururken bir Toronto Blue Jays şapkasıyla Miranda'ya çok sıradan görünmüştü ve Miranda ona bakıp seni bir taçla tercih ederim diye düşünmüştü ama tabii ki bunu asla yüksek sesle söylememişti. Üç buçuk yıl sonra burada, Hollywood Hills'te, Miranda avluda oturmuş, masadakilerden herhangi birinin ertesi sabah, lokantadan çıkarlarken çekilmiş magazin fotoğrafını görüp görmediklerini merak ediyordu. Arthur kolunu onun omzuna atmıştı, Miranda'nın güneş gözlükleri vardı, Arthur'un flaştan gözleri kamaşmıştı ve o fotoğrafta Miranda'nın çürüğü böylece şükür ki çıkmamıştı.

"Ne kadar sevimli bir öykü," dedi birisi ve Arthur onayladı, Arthur şarap koydu ve kadehini ona kaldırdı, "Güzel, zeki karıma." Ama dışarıdan izleyen Miranda her şeyi görüyordu: Elizabeth'in nasıl kasılıp kaldığını ve gözlerini aşağı indirdiğini, Arthur'un

nasıl herkese evine geldiği için teşekkür ettiğini, Elizabeth dışında herkesle göz göze geldiğini, Elizabeth'in masanın altından hafifçe onun bacağına dokunuşunu ve o anda anladı. Artık çok geçti ve bir süredir artık çok geçti. Kararsız bir nefes aldı.

"Müthiş bir öykü," dedi Heller. "Karın nerede?"

Evin önüne gidip ön kapıdan gizlice çıkabilir ve fark edilmeden stüdyosuna çıkıp başım ağrıyor diye Arthur'a mesaj atabilir miydi? Pencereden geriye çekildi, çimenliğin ortasına doğru, orada gölgeler daha karanlıktı. Buradan yemekli parti bir diyorama gibi görünüyordu, beyaz duvarlar, altın rengi ışık ve büyüleyici insanlar. Luli'yi almak için arkasını döndü –köpek otların içini kokluyordu, bir açelya çalısının altındaki kokudan mest olmuş durumdaydı– ve o anda arkasından cam kapıların kapandığını duydu. Clark sigara içmek için dışarı çıkmıştı. Miranda planına göre eğer birisi buraya çıkarsa köpeği arıyormuş numarası yapacaktı ama Clark sormadı. Sigara kutusunu avucuna vurdu ve konuşmadan Miranda'ya bir tane uzattı.

Miranda çimenlikte yürüdü, sigarayı ondan aldı, Clark çakmağı yakarken eğildi ve içine çekerken partiyi gözledi. Arthur gülüyordu. Eli Elizabeth'in bileğine gitti ve onun şarabını tekrar doldururken bir an orada kaldı. Elizabeth niçin onun yanında oturuyordu? Nasıl bu kadar patavatsız olabiliyorlardı?

"Hoş bir görüntü değil, değil mi?"

Miranda onun görüşüne katılmamayı düşündü ama Clark'ın sesindeki bir şey onu durdurdu. Herkes zaten biliyor muydu? "Ne demek istiyorsun?" diye sordu Miranda, ama sesi titriyordu.

Clark ona bir göz attı ve sırtını tabloya döndü, bir saniye sonra Miranda aynı şeyi yaptı. Ortada bu gemi enkazını izlemekle kazanılacak hiçbir şey yoktu.

"Oradaki misafirine kabalık yaptığım için özür dilerim."

"Tesch mi? Lütfen, benim adıma ona nazik olma. O hayatımda karşılaştığım en yapmacık kadın."

"Ben daha kötüleriyle karşılaştım."

Miranda bir süredir sigara içmiyordu, sigara içmenin iğrenç olduğuna kendini ikna etmişti ama bu bir zevk, daha doğrusu, hatırladığı bir zevkten çok daha fazla bir şeydi. Yanan uç içine çektiğinde karanlıkta parıldıyordu. Hollywood'dan en çok geceleri, sessizlikte hoşlanıyordu, her yer kara yaprak, gölgeler ve gece açan çiçeklerle kaplı olduğu, keskin kenarların yumuşadığı, tatlı bir şekilde aydınlatılmış caddelerin tepelere doğru kıvrılarak gittiği zamanda. Luli yanlarında dolaşıp otları kokluyordu. Bu gece yıldızlar vardı, birkaç tane ama çoğu şehrin sisiyle kararmıştı.

"İyi şanslar, tatlım," dedi yavaşça Clark. Sigarasını bitirmişti. Miranda döndüğünde Clark tekrar partiye girip masadaki yerine oturmuştu. "O köpeği arıyor," diye bir soruya verdiği cevabı duydu Miranda, "sanırım her an dönebilir."

Doktor On Bir'in bir Pomeranya'sı vardı. Miranda bunu daha önce fark etmedi ama bu cuk diye oturuyordu. Birkaç arkadaşı vardı ve bir köpek olmadan çok yalnız olacaktı. O gece çalışma odasında bir sahne taslağı çiziyordu: Doktor On Bir bir kaya çıkıntısının üzerinde ayakta duruyordu, fötr şapkası iyice aşağı çekilmiş ince bir siluetti, çırpıntılı denizi inceliyor ve küçük bir beyaz köpek yanında rüzgârda duruyordu. Köpeğin yarısını çizene kadar Doktor On Bir'e Luli'nin bir klonunu verdiğini fark etmemişti. Ufukta rüzgâr türbinleri dönüyordu. Doktor On Bir'in Luli'si denize bakıyordu. Miranda'nın Luli'si ayağının yanındaki bir minderde uyuyor, bir köpek rüyasının içinde seğiriyordu.

Miranda'nın çalışma odasının penceresi bir havuza doğru taraçalar yapan yan avluya bakıyordu. Havuzun yanında 1950'lerden kalma bir lamba vardı, uzun siyah bir direğin ucunda bir hilal, sudan her zaman ay yansıyacak şekilde yerleştirilmişti. Bu lamba onun evde en sevdiği şeydi ama Miranda bazen onun varlık nedenini merak ediyordu. Kalıcı bir ay ışığında ısrar eden bir primadonna mı koymuştu onu oraya? Genç yıldız adaylarını etkilemeyi uman bir bekar mı? Çoğu akşam iki ayın yüzeyde yan yana yüzdüğü kısa

bir dönem olurdu. Yakın olup kirli havadan kapanmayan sahte ay neredeyse her zaman gerçek olandan daha parlaktı.

Sabahın üçünde, Miranda çizim masasından kalktı ve ikinci fincan çay için mutfağa gitti. Biri hariç bütün misafirler gitmişti. Gecenin sonunda herkes sarhoştu ama yine de pahalı arabalara binip gittiler. Oldukça kararlı bir şekilde, göründüğü kadarıyla hiçbir zevk almadan, oturma odasındaki kanepenin üzerinde sızana kadar içen Elizabeth Colton hariç. Clark şarap kadehini elinden çekip aldı. Arthur, Elizabeth'in araba anahtarlarını el çantasından aldı ve şömine rafının üzerindeki opak vazoya koydu. Miranda üzerine bir battaniye örttü ve yanına bir bardak su bıraktı.

"Sanırım konuşmamız gerekiyor," dedi Arthur'a Miranda, Elizabeth hariç son misafir gittiğinde ama Arthur elini sallayarak onu savuşturdu ve yatak odasının yönüne doğru sallanarak giderken, merdivenlerde sabah konuşmak hakkında bir şey söyledi.

Ev şimdi sessizdi ve Miranda kendini burada yabancı hissediyordu. "Bu yaşam asla bizim değildi," diye odadan odaya onu takip eden köpeğe fısıldadı ve Luli kuyruğunu sallayıp ıslak kahverengi gözlerini Miranda'ya dikti. "Biz sadece onu ödünç alıyoruz."

Oturma odasında, Elizabeth Colton hâlâ baygındı. Sarhoş ve kendinden geçmiş olmasına rağmen, lambanın ışığında hâlâ çok güzeldi. Mutfakta, tezgâhın üzerinde dört vesikalık resim vardı. Su kaynarken Miranda onlara baktı ve gecenin geçici garsonlarından dördünün bir şekilde daha genç ve derin düşünceli versiyonlarını tanıdı. Cam kamelyadaki parmak arası tokyoları giydi ve karanlık, serin havaya çıktı. Havuzun kenarında bir süre oturdu, Luli yanında ve suda ayaklarını şapırdatırken ayın yansımasının dalgalanıp bozulmasını izledi.

Sokaktan bir ses geldi, bir arabanın kapısı kapandı. "Dur," dedi Luli'ye, köpek havuzun yanında durmuş Miranda'nın Elizabeth'in kara ve parıldayan üstü açık arabasını park ettiği, garaj yolunun kapısını açmasını izliyordu. Miranda yanından geçerken parmak

uçlarını arabanın yanına sürdü ve geri çektiğinde ince bir toz tabakasıyla kaplanmıştılar. Garaj yolunun sonundaki sokak ışığının etrafı güve kaynıyordu. Sokakta park etmiş iki araba vardı. Bir adam onlardan birine dayanmış, sigara içiyordu. Diğer arabada, bir adam şoför koltuğunda uyuyordu. Miranda ikisini de tanıyordu çünkü onu ve Arthur'u diğer herkesten daha sık takip ediyorlardı.

"Hey," dedi sigaralı adam ve kamerasına uzandı. Yaklaşık Miranda'nın yaşındaydı, favorileri vardı ve kara saçları gözlerinin önüne düşüyordu.

"Hayır," dedi Miranda sertçe ve adam tereddüt etti.

"Bu kadar geç ne yapıyorsun?"

"Fotoğrafımı çekecek misin?"

Adam kamerayı indirdi.

"Teşekkür ederim," dedi Miranda. "Sorunun cevabı olarak, fazladan sigaranız var mı diye sormaya geldim."

"Bende olduğunu nereden biliyorsun?"

"Çünkü evimin önünde her gece içiyorsun."

"Haftada altı gün," dedi adam. "Pazartesileri izinliyim."

"Adın ne?"

"Jeevan Chaudhary."

"Peki, benim için bir sigaran var mı, Jeevan?"

"Tabii ki. Al. Sigara içtiğini bilmiyordum."

"Şimdi tekrar başladım. Ateş?"

"O zaman," dedi, Miranda'nın sigarasını yakınca, "bu bir ilk."

Miranda bunu umursamayıp eve baktı. "Buradan güzel görünüyor, değil mi?"

"Evet," dedi Jeevan. "Güzel bir evin var." Alay mı ediyordu? Miranda bundan emin değildi. Umurunda da değildi. Bu evi her zaman güzel bulmuştu ama buradan artık ayrıldığını bildiği için şimdi daha da güzeldi. Adları filmlerinin isimlerinin üzerinde yazılan insanların standartlarına göre mütevazı ama kendi için hayal edebileceği her şeyin ötesinde ölçüsüzdü. *Bütün hayatım boyunca, bunun gibi başka bir ev asla olmayacak.*

"Saatin kaç olduğunu biliyor musun?" diye sordu Jeevan.

"Bilmiyorum, yaklaşık üç? Belki üç buçuk?"

"Elizabeth Colton'ın arabası niçin hâlâ garaj yolunda?"

"Çünkü o acayip alkolik biri," dedi Miranda.

Jeevan'ın gözleri fal taşı gibi açıldı. "Gerçekten mi?"

"Araba kullanamayacak kadar kafayı bulmuş durumda. Bunu benden duymadın."

"Tabii ki. Peki. Teşekkür ederim."

"Bir şey değil. Siz bu tip dedikodular uğruna yaşıyorsunuz, değil mi?"

"Hayır," diyor, "aslında ben bu tür dedikodularla geçiniyorum. Kiramı ödüyorum. Benim uğruna yaşadığım şey tamamen farklı bir şey."

"Ne için yaşıyorsun?"

"Gerçek ve güzellik için," dedi, duygusuz bir şekilde.

"İşini seviyor musun?"

"Nefret etmiyorum."

Miranda tehlikeli bir şekilde ağlamak üzereydi. "O zaman insanları sinsice izlemek hoşuna gidiyor mu?"

Jeevan güldü. "Kısaca bu iş benim temel iş anlayışıma uyuyor diyelim."

"Anlamadım."

"Tabii ki anlamadın. Senin yaşamak için çalışman gerekmiyor."

"Lütfen," dedi Miranda, "bütün hayatım boyunca çalıştım. Bütün okul hayatım boyunca çalıştım. Bu son birkaç yıl anormal bir durum." Bununla beraber bunu söylerken Pablo'yu düşünmeden edemedi. Başka bir resim daha satamazsa, paralarının biteceği belli olana kadar onun parasıyla on ay geçinmişti.

"Boş ver."

"Yok gerçekten, merak ediyorum. İş anlayışın nedir?"

"İş bir savaştır."

"O zaman yaptığın bütün işlerden nefret ettiğini mi söylüyorsun?"

Jeevan omuz silkti. Telefonunda bir şeye baktı, dikkati dağılmış, yüzü ekranın mavi ışığıyla aydınlanmıştı. Miranda dikkatini tekrar eve çevirdi. Her an bitecek bir rüyadaymış gibi hissediyordu, sadece uyanık kalmak için mi yoksa uyumaya devam etmek için mi savaştığından emin değildi. Elizabeth'in arabası uzun kavisler ve yansıyan ışık çizgilerinden oluşuyordu. Miranda Los Angeles'ta gidebileceği yerlerin artık bittiğini düşündü ve aklına gelen ilk yerin Neptune Logistics olmasına şaşırdı. Oradaki düzeni, oradaki işinin mutlak idare edilebilirliğini, Leon Prevant'ın süit bürosunun hoş havasını, gölün sakinliğini özlemişti.

"Hey!" dedi aniden Jeevan ve Miranda sigarayı ağzına götürürken, kameranın flaşı onu habersiz yakaladı. Beş flaş daha hızla çakarken Miranda sigarayı kaldırıma attı ve oradan hızla uzaklaşıp küçük bir klavyeye şifreyi tuşladı ve yan kapıdan içeri girdi, ilk flaşın parıltısı görüş alanında yüzüyordu. Nasıl olup da gardını indirmişti? Nasıl bu kadar salak olabilmişti?

Sabah olunca fotoğrafı bir internet dedikodu sayfasında belirecekti: Cennette sorun mu var? Arthur'un sadakatsizlik dedikoduları arasında, Miranda Hollywood sokaklarında sabahın dördünde ağlayıp sigara içerek başıboş dolaşıyor. Ve o fotoğraf, o fotoğraf, Miranda gözlerinde yaşlarla sabahın erken saatlerinde tek başına, flaşın içinde beti benzi atmış, saçları dimdik ve parmaklarının arasında bir sigara, dudakları aralık, elbisesinin kaydığı bir yerde sütyen askısı görünüyor.

Ama önce gecenin geri kalanını geçirmesi gerekiyordu. Miranda kapıyı kapattı ve havuzun yanındaki taş bankta uzun bir süre oturup titredi. Luli yanına oturmak için yukarı sıçradı. En sonunda, Miranda gözlerini kuruladı ve Elizabeth'in hâlâ uyuduğu eve geri döndü, yukarı katta, yatak odasının kapısının dışında içeriyi dinlemek için durdu. Arthur horluyordu.

Miranda, kendi çalışma odasının karşısındaki Arthur'un çalışma odasının kapısını açtı. Arthur'un çalışma odası can sıkıcı derecede düzgündü. Cam ve çelikten yapılmış masanın üzerinde

dört senaryo yığını vardı. Ergonomik bir iskemle, zevkli bir lamba. O lambanın yanında, bir kurdeleyle açılan çekmecesi olan, düz bir deri kutu bulunuyordu. Miranda bunu açtı ve aradığı şeyi buldu, Arthur'un daha önce yazdığını gördüğü sarı bir not defteri ama bu akşam orada sadece Arthur'un çocukluk arkadaşına yazdığı mektubun bitmemiş hali vardı:

> Sevgili V., Günler bir tuhaf. İnsan, kendi hayatının bir filme benzediğini düşünüyor. Geleceği çok düşünüyorum. Benim sahip olduğum

Başka bir şey yoktu. Sahip olduğun ne, Arthur? Telefonun cümlenin yarısında mı çaldı? Sayfanın üzerinde dünün tarihi vardı. Miranda not defterini tam bulduğu yere bıraktı, masadan parmak izini silmek için elbisenin eteğini kullandı. Bakışı Clark'ın bu akşam getirdiği hediyeye gitti, bulutlu camdan bir kâğıt ağırlığı.

Onu tuttuğunda, avucunda hoş bir ağırlığı olduğunu gördü. Bu sanki bir fırtınaya bakmak gibiydi. Işığı söndürürken kendi kendine bu kâğıt ağırlığını onu çizmek için çalışma odasına götüreceğini söyledi ama onu sonsuza kadar saklayacağını biliyordu.

Miranda çalışma odasına döndüğünde şafak sökmek üzereydi. Doktor On Bir, manzara, köpek, Doktor On Bir'in iç monoloğunun konuşma balonu: Lonagan'ın ölümünden sonra, hayat bana tamamen garip geliyor. Kendi kendime yabancı oldum. Miranda sildi ve tekrar yazdı: Lonagan'ın ölümünden sonra, kendimi bir yabancı gibi hissettim. Bu duygu doğruymuş gibi görünüyordu ama bir şekilde bu kare için değil. Bundan önce başka bir kare olmalıydı, Kaptan Lonagan'ın cesedinin üzerinde bir Sualtı suikastçısının bıraktığı bir notun yakın görüntüsü: "Biz bu dünyaya ait değiliz. Bırakın da yuvamıza dönelim."

Sonraki çizimde, Doktor On Bir çıkıntı kayanın üzerinde duruyordu, küçük köpek botlarının yanında dururken, bu notu elindeydi. Onun düşünceleri:

Suikastçının ilk cümlesi doğruymuşa benziyor: Biz bu dünyaya ait değiliz. Ben şehrime, parçalanmış hayatıma ve yıkılmış yuvama, yalnızlığıma geri döndüm ve Dünya'daki hayatın tatlılığını unutmaya çalıştım.

Çok uzun, aynı zamanda aşırı duygusal. Bunu siliyor ve kurşun kalemle yazıyor: Durup mahvolmuş dünyama baktım ve Dünya'daki hayatın tatlılığını unutmaya çalıştım.

Arkasından bir ses geldi. Elizabeth Colton kapı aralığına dayanmıştı, iki eliyle bir bardak su tutuyordu.

"Özür dilerim," dedi, "rahatsız etme niyetim yoktu. Burada ışığın açık olduğunu gördüm."

"Gel." Miranda her şeyden ziyade meraklı olmasına şaşırmıştı. Toronto'da, Hotel Le Germain'deki ilk gecenin anısı aklına geldi, bir başlangıcın farkına varmıştı. Ve şimdi, sonuç kapısının eşiğinde yarı sarhoş, dar kotunun içinde baca temizleyiciler gibi bacaklarla, saçları karışmış ve darmadağın bir şekilde –gözlerinin altında maskara lekeleri, burnunda ter parıltısıyla– duruyordu ama yine de güzeldi, yine de Los Angeles'taki, Miranda'nın burada ne kadar kalırsa kalsın ya da ne kadar uğraşırsa uğraşsın, asla bir şekilde Los Angeles'ta olamayacağını bildiği kendi türünün en iyi örneklerinden biriydi. Elizabeth ilerledi ve beklenmedik bir şekilde yere çöktü. Mucizevi bir şekilde suyu dökmemeyi becerdi.

"Özür dilerim," dedi, "biraz yalpalıyorum."

"Hepimiz öyle değil miyiz," dedi Miranda ama ne zaman komik bir şey söylemeye çalışsa genelde olduğu gibi duyanlar şakayı anlamıyormuş gibi görünüyordu. "Lütfen, ağlama," dedi gözleri parıldayan Elizabeth'e. "Ağlama, ciddiyim. Bu çok fazla artık."

"Özür dilerim," dedi üçüncü kez Elizabeth. O ifrit edici ince sesiyle. Kameranın önünde olduğunda başka birisiymiş gibi konuşuyordu.

"Özür dilemeyi kes."

Elizabeth şaşırdı. "Sen gizli projen üzerine çalışıyorsun." Odada etrafına bakındı. Sustu ve bir saniye sonra, Miranda merakına yenildi ve odayı onun bakış açısından görmek için Elizabeth'in yanında yere oturdu. Duvarlara resimler ve çizimler iğnelenmişti. Temel ve kronoloji üzerine notlar koca bir tahtayı kaplıyordu. Pencere eşiğine yapıştırılmış dört sayfa öykü taslağı vardı.

"Şimdi ne olacak?" diye sordu Miranda. Yana yana oturduklarında, ona bakmak zorunda olmadığında Elizabeth'le konuşmak daha kolaydı:

"Bilmiyorum."

"Biliyorsun."

"Keşke ne kadar üzgün olduğumu sana söyleyebilsem," dedi Elizabeth, "ama zaten bana özür dilemeyi kesmemi söyledin."

"Bu iğrenç bir şey."

"Ben iğrenç birisi olduğumu sanmıyorum," dedi Elizabeth.

"Hiç kimse iğrenç olduğunu sanmaz, gerçekten iğrenç olanlar bile. Bu, bir tür hayatta kalma mekanizmasıdır."

"Bence bu, öyle olması gerektiği için oluyor." Elizabeth çok yavaşça konuştu.

"Ben bir senaryoyu takip ettiğimi düşünmemeyi tercih ederim," dedi Miranda ama yorgundu, kelimeleri iğneleyici değildi, saat dördü geçiyordu ve her açıdan çok geçti. Elizabeth hiçbir şey söylemedi, sadece dizlerini göğsüne toplayıp iç çekti.

Üç ay sonra, paparazziler dışarıdaki kaldırımda sigara içerken ve Elizabeth havuzun yanındaki hilal lambalı eve taşınmak için eşyalarını toplarken, Miranda ile Arthur boşanma anlaşmasının son şartlarını halletmek için bir toplantı odasında oturacaklardı. Dört ay sonra, Miranda yirmi yedi yaşında boşanmış bir şekilde, Toronto'ya geri dönecek, ticaret eğitimi almak için çalışacak, nafakasını pahalı giysilere ve stil danışmanlarına harcayacaktı çünkü giysilerin bir zırh olduğunu öğrenmişti; iş istemek için Leon Prevant'ı arayacak ve bir hafta sonra çok daha ilginç bir işte Neptune Logistics'te çalışmaya

başlayacaktı. Müşteri İlişkileri'nde Leon'un altında çalışacak, şirkette hızla yükselecek, dört ya da beş yılda neredeyse bir düzine ülkeye sürekli seyahat edecek ve çoğunlukla bir el bagajıyla yaşayacağı bir konuma gelecekti. Özgürlük gibi gelen bir hayat yaşayacağı ve arada sırada alt komşusuyla yatacağı ama erkeklerle çıkmayı reddettiği, "Hiçbir şeyden pişman değilim," diye Londra'dan Singapur'a kadar yüz otel odasındaki aynalara fısıldadığı ve sabahları onu yenilmez yapan kıyafetler giydiği bir dönem olacaktı. Boşluk ve hayal kırıklığı anlarının minimum olduğu, otuzlarının ortasında kendini yetkin ve en sonunda dünyada kendini takriben rahat hissettiği, birinci sınıf salonlarda yabancı diller çalıştığı ve rahat koltuklarda okyanusların üzerinden uçtuğu, işinin nerede başlayıp nerede bittiği, kendisinin nerede başladığından emin olmadığı yere kadar, müşterilerle buluştuğu ve işini yaşadığı, işini soluduğu, neredeyse her zaman hayatını sevdiği ama sık sık yalnız olduğu, gece otel odasında İstasyon On Bir öyküleri çizdiği bir hayat.

Ama önce bu lambanın aydınlattığı oda ve bu an vardı: Miranda nefesi ağır şarap kokan Elizabeth'in yanında yerde oturuyordu ve kapının çerçevesinin sağlamlığını bel kemiğinde güven verici bir şekilde hissedene kadar geriye yaslandı. Biraz ağlayan Elizabeth dudağını ısırdı ve beraber her duvara iğnelenmiş eskiz ve çizimlere baktılar. Köpek dikkat kesilmiş durumdaydı ve camına bir güvenin hafifçe çarptığı pencereye baktı ve bir an için her şey durdu. İstasyon On Bir her taraflarını sarmıştı.

16

New Petoskey kasabasının kütüphanecisi, *New Petoskey News*'ün yayıncısı ve editörü, François Diallo'nun Miranda ve Arthur'un Los Angeles'taki son yemekli partisinden yirmi altı ve Gürcistan Gribi'nden on beş yıl sonra yaptığı bir röportajın metni:

FRANÇOIS DIALLO: Bugün benimle konuşmak için zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

KIRSTEN RAYMONDE: Benim için bir zevk. Ne yazıyorsun?

DIALLO: Bu benim özel stenom. Kendim uydurdum.

RAYMONDE: Daha mı hızlı?

DIALLO: Hem de çok. Bir röportajı gerçek zamanlı kaydedebilir ve ardından bunu daha sonra yazabilirim. Şimdi, bu öğleden sonra benimle konuştuğun için sana teşekkür borçluyum. Dün söylediğim gibi, daha yeni bir gazete çıkartmaya başladım ve New Petoskey'ye gelen herkesle röportaj yapıyorum.

RAYMONDE: Sana anlatacağım pek bir haberim olduğunu sanmıyorum.

DIALLO: Eğer geçtiğiniz diğer kasabalardan bahsedersen bu bizim için haber yerine geçecektir. Dünya çok yerelleşti, değil mi? Biz tacirlerden haberler duyuyoruz tabii ki ama çoğu insan artık kasabalarından ayrılmıyor. Sanırım okuyucularım çöküşten sonra başka yerlere gitmiş insanların anlatacaklarını merak ederler.

RAYMONDE: Tamam.

DIALLO: Ve dahası, şey, bu gazeteyi yayımlamak canlandırıcı bir proje ama sonra, niçin bir gazeteyle kalayım ki? diye düşündüm. Niçin yaşadığımız bu zamanın ve çöküşün bir sözlü tarihini yaratmayayım ki? İzninle, bu röportajdan alıntıları bir sonraki baskıda yayımlayacağım ve bu röportajın tamamını arşivlerimde saklayacağım.

RAYMONDE: Sorun değil. Bu ilginç bir proje. Benimle röportaj yapman gerektiğini biliyorum ama önce sana bir soru sorabilir miyim?

DIALLO: Tabii ki.

RAYMONDE: Çok uzun zamandır bir kütüphanecisin...

DIALLO: Dördüncü Yıl'dan beri.

RAYMONDE: Sana biraz önce gösterdiğim, uzay istasyonu olan çizgi romanlar. Onları ya da seriden başkalarını daha önce hiç gördün mü?

DIALLO: Hayır, hiç, onlar benim karşılaştığım hiçbir çizgi roman serilerinin parçaları değiller. Onları sana birisinin hediye olarak verdiğini söylemiştin, değil mi?

RAYMONDE: Onları bana Arthur Leander verdi. Sana bahsettiğim aktör.

17

Gürcistan Gribi'nden bir yıl önce, Arthur ve Clark, Londra'da bir akşam yemeğinde buluştular. Arthur, Paris'e giderken oradan geçiyordu ki o anda Clark ailesini ziyaret ediyordu ve kentin Clark'ın özellikle iyi bilmediği bir köşesinde akşam yemeği için buluşmakta anlaşmışlardı. Yola erken çıkmıştı ama metro istasyonundan çıktığında, telefonunun ebeveynlerinin mutfak tezgâhında bıraktığı yerdeki, ekranında bir harita uygulaması açık bir şekilde, görüntüsü gözünde canlanmıştı. Clark, Londra'yı bildiğini düşünmekten hoşlanırdı ama doğrusu yetişkin yaşamının çoğunu New York'ta, Manhattan'ın salakların bile bulabileceği şebekesinin içindeki güvenli ortamda geçirmişti ve özellikle bu akşam Londra'nın birbirine girmiş sokakları karmaşıktı. Aradığı yan sokak ortaya çıkmayınca, gitgide geç, kızgın ve utanmış bir şekilde, aynı yollardan gidip farklı dönüşler yapmaya çalışarak dalgınca dolaştığını fark etti. Yağmur başlayınca bir taksiye eliyle işaret etti.

"Hayatımda kazandığım en kolay iki sterlin," dedi taksi şoförü, Clark ona adresi söylediğinde. Taksi şoförü arka arkaya iki dönüş yaptı ve Clark'ın on dakika önce geçtiğinde orada olmadığına yemin edebileceği yan bir sokakta, o lokantadaydılar. "Elbette," dedi taksi şoförü, "nereye gideceğini bilmiyorsan nereye gittiğini bilemezsin," ve Clark içeri girdiğinde, arkadaki bir oturma bölümündeki raylara monte edilmiş lambaların ışığına yakalanmış Arthur bekliyordu. Arthur'un bir lokantanın yemek salonunda sırtını duvara veremeyeceği bir dönem vardı, huzurla yemek yemenin tek yolunun

sırtını salona dönüp çökmüş omuzlarını ve şık saç kesimini hiç kimsenin tanımayacağını umduğu uzun bir süre ama şimdi, Clark, Arthur'un görülmek istediğini fark etti.

"Doktor Thompson," dedi Arthur.

"Bay Leander." Buluşmanın afallatıcı tarafı, insanın çökmüş yaşıtlarıyla karşılaşmasıydı, genç olarak hatırladığı bir yüz, gerdanların, göz altı keselerinin, beklenmedik çizgilerin gerçekliğiyle örtüşmüyordu ve sonra kendisinin de büyük ihtimalle o kadar yaşlı göründüğünün korkunç bir şekilde farkına varmıştı.

Genç ve görkemli olduğumuz dönemi hatırlıyor musun? diye sormak istedi Clark. Her şeyin sınırsız göründüğü zamanı hatırlıyor musun? Meşhur olmanın, bir doktora almanın imkânsız göründüğü dönemi hatırlıyor musun? Ama bunların herhangi birini söylemek yerine arkadaşına doğum günün kutlu olsun dedi.

"Hatırladın."

"Tabii ki," dedi Clark. "Doğum günleri hakkında sevdiğim tek şey, değişmemeleridir. Her yıl takvimde aynı yer."

"Ama yıllar gitgide hızlanıyorlar, bunu fark ettin mi?"

İçkilerini ve mezelerini sipariş etme işine başladılar ve konuşurlarken Clark'ın düşünebildiği tek şey bir yan masadaki çiftin ona bakıp fısıldadıklarını Arthur'un fark edip etmediğiydi. Eğer Arthur fark etmişse, mükemmel bir şekilde ilgisizmiş gibi görünüyordu ama bu ilgi Clark'ı gerginleştirmişti.

"Yarın Paris'e mi gidiyorsun?" diye sordu Clark, ilk martini ve mezeler arasında bir yerde.

"Oğlumu ziyaret edeceğim. Elizabeth bu hafta onunla orada tatilde. Boktan bir yıldı, Clark."

"Biliyorum," dedi Clark. "Üzgünüm." Arthur'un üçüncü karısı daha yeni ona boşanma evraklarını yollamıştı ve ondan önceki karısı oğullarını Kudüs'e götürmüştü.

"Niçin İsrail?" dedi sefil bir şekilde Arthur. "Bunu anlamıyorum. O kadar yer varken."

"Onun üniversitede uzmanlığı tarih değil miydi? Belki oranın bu yanından hoşlanıyordur, orasının tarihinden."

"Sanırım ben ördek yiyeceğim," dedi Arthur ve bu Elizabeth'ten en son bahsetmeleriydi, doğrusu dolu konuştukları son şeydi. "Edepsiz bir şekilde şanslıyım," dedi Arthur, o gece geç saatlerde, dördüncü martinisinde. Bu son zamanlarda çok kullandığı bir cümleydi. Clark bir ya da iki ay önce Arthur'un bunu *Entertainment Weekly*'de kullandığını görmemiş olsaydı canını sıkmazdı. Bu lokanta kenarlarında gölgelerin uzadığı, o büyük, az aydınlatılmış yerlerden biriydi ve belirsiz bir mesafede, Clark birisinin Arthur'u cep telefonuyla kaydettiği manasına gelen yeşil ışık noktasını gördü. Clark kendini gittikçe gergin hissediyordu. Başlayan fısıltılaşmaların, diğer masalardan gelen bakışların farkındaydı. Arthur bir tür sponsorluk anlaşmasından bahsediyordu, jestleri gevşekti. Saat yöneticileriyle yaptığı toplantı hakkında, yönetim kurulu toplantısında bir tür komik yanlış anlaşılmanın canlı öyküsünü anlatıyordu. Rol yapıyordu. Clark en eski arkadaşıyla buluştuğunu sanıyordu ama Clark, Arthur'un bir arkadaşıyla yemek yemediğini, daha çok seyircilerle yemek yediğini fark etti. İğrenip midesi bulandı. Kısa bir süre sonra oradan ayrıldığında, artık yönünü bulabilmesine ve metro istasyonuna nasıl geri döneceğini bilmesine rağmen boş boş dolaştığını fark etti. Yağmur soğuk, kaldırım parıldıyor, ıslak sokakta araba lastiklerinin şapırtısı. On sekiz ile elli arasındaki berbat yılların uçurumunu düşünüyordu.

18

DIALLO: Birazdan Arthur Leander ve bu çizgi romanlar hakkında daha çok şey soracağım. Ama önce hayatın hakkında birkaç soru sorabilir miyim?

RAYMONDE: Beni tanıyorsun, François. Bu kasabaya yıllardır geliyoruz.

DIALLO: Evet, evet, tabii ki ama seni ya da Senfoni'yi bilmiyor olabilirler. Bu gazetenin nüshalarını tacirlere verip onlardan yollarda bunu dağıtmalarını istiyorum. Çok küçük yaşlardan beri sahnedesin, değil mi?

RAYMONDE: Çok küçük yaştan beri. Üç yaşımdayken bir reklama çıktım. Reklamları hatırlıyor musun?

DIALLO: Ne yazık ki hatırlıyorum. Ne satıyordun?

RAYMONDE: Tam olarak ne olduğunu hatırlamıyorum ama abimin bana ararot bisküvileri için olduğunu söylediğini hatırlıyorum.

DIALLO: Onları ben de hatırlıyorum. Bisküvilerden sonra ne geldi?

RAYMONDE: Gerçekten hatırlamıyorum ama abim bana biraz anlatmıştı. Başka reklamlara çıktığımı söyledi ve altı ya da yedi yaşımdayken bir televizyonda yayınlanmış... bir televizyon dizisinde tekrarlanan bir rolüm oldu.

DIALLO: Hangi dizi olduğunu hatırlıyor musun?

RAYMONDE: Keşke hatırlayabilseydim. Onunla ilgili hiçbir şey hatırlayamıyorum. Sanırım bundan daha önce bahsettim, hatırlama sorunlarım var. Çöküş öncesini pek hatırlayamıyorum.

DIALLO: O olduğunda çocuk olanlar arasında bu hiç de seyrek yaşanan bir durum değil. Ya Senfoni? Oldukça uzun zamandır onlarla berabersin, değil mi?

RAYMONDE: On dört yaşımdan beri.

DIALLO: Seni nerede buldular?

RAYMONDE: Ohio. Toronto'dan ayrıldıktan sonra abimle kendimizi bulduğumuz kasabada. O ölünce ben orada kalmıştım.

DIALLO: O kadar güneye gittiklerini bilmiyordum.

RAYMONDE: Oraya sadece bir kez gittiler. O başarısız bir deneyimdi. Bölgeyi genişletmek istemişlerdi, bu yüzden o ilkbahar Maumee Nehri'ni takip edip Toledo harabelerine ve sonra Auglaize Nehri'ni geçip Ohio'ya gitmiş ve sonunda benim yaşadığım kasabaya gelmişlerdi.

DIALLO: Niçin onun başarısız bir deneyim olduğunu söylüyorsun?

RAYMONDE: Benim kasabamdan geçtikleri için her zaman minnettarım ama bu keşif gezisi onlar için bir felaketti. Ohia'ya geldiklerinde yolda bir hastalıktan, sıtmaya benzeyen bir şeyden bir aktör kaybetmişlerdi ve çeşitli yerlerde üç kez üzerlerine ateş açılmıştı. Flütçülerden biri vurulmuştu ve neredeyse kurşun yarasından ölüyordu. Onlar –biz– Senfoni bir daha asla her zamanki bölgemizi terk etmedi.

DIALLO: Bu çok tehlikeli bir hayata benziyor.

RAYMONDE: Hayır, o yıllar önceydi. Şimdi eskisinden çok daha az tehlikeli.

DIALLO: Geçtiğiniz diğer kasabalar, buradan çok farklılar mı?

RAYMONDE: Bir kereden çok gittiğimiz yerler buradan farklı değiller. Bazı yerlerden bir kez geçip bir daha oraya dönmezsin çünkü bir şeylerin çok ters gittiğini anlayabilirsin. Herkes korkuyordur ya da sanki bazı insanların yeterli yiyeceği varken diğerleri açlıktan ölüyormuş gibi görünür ya da on bir yaşında hamileler görürsün ve orasının ya kontrolsüz ya da bir tür tarikat gibi bir şeyin elinde olduğunu anlarsın. Mükemmel bir şekilde düzgün, mantıklı idari

sistemi gibi şeyler olan kasabalar, iki yıl sonra oradan geçtiğinde kargaşaya sürüklenirler. Her kasabanın kendi âdetleri var. Geçmişle ilgilenen, bunun gibi kasabalar var, sizin bir kütüphaneniz var...

DIALLO: Eski dünyayı ne kadar iyi öğrenirsek, yıkıldığında olanları daha iyi anlayabiliriz.

RAYMONDE: Ama herkes ne olduğunu biliyor. Domuz gribinin yeni bir türüydü ve sonra Moskova'dan gelen uçuşlar, o uçaklar hastalığı ilk yayan kişilerle doluydu...

DIALLO: Yine de, ben tarihi anlamak gerektiğine inanıyorum.

RAYMONDE: Öyle olsun. Bazı kasabalar, söylediğim gibi, bazı kasabalar buna benziyor, oralarda geçmişte olanları konuşmak istiyorlar. Başka kasabalarda geçmişi tartışmak engelleniyor. Biz bir keresinde çocukların geçmişte her şeyin ne kadar farklı olduğunu bilmediği bir yere gitmiştik ama bütün paslanmış otomobiller ve telefon tellerinin onlara bir ipucu vereceğini düşünüyorsun. Bazı kasabaları ziyaret etmek diğerlerinden daha kolaydır. Bazı yerlerin seçilmiş belediye başkanları var ya da seçilmiş komiteler tarafından yönetiliyorlar. Bazense bir tarikat yönetimi ele geçirir ve en tehlikeli olanlar o kasabalardır.

DIALLO: Ne manada?

RAYMONDE: Ne yapacakları belli olmaz anlamında. Onlarla tartışamazsınız çünkü onlar tamamen farklı bir mantığa göre yaşarlar. Mesela, herkesin baştan aşağı beyaz giyindiği bir kasabaya gelirsiniz. Bir keresinde her zamanki bölgemizin tam dışında gittiğimiz bir kasabayı hatırlıyorum, Kincardine'in kuzeyindeydi ve sonra bize üstün insanlar olduklarını ve günahsız oldukları için Gürcistan Gribi'nden kurtulduklarını, çöküşte hayatta kaldıklarını söylemişlerdi ve buna ne diyebilirsiniz? Bu mantıklı değil. Bununla tartışamazsınız. Kaybettiğiniz kendi ailenizi hatırlarsınız ve ağlamak istersiniz ya da öldürücü düşünceler beslersiniz.

4 . UZAY GEMİSİ

19

Bazen Seyyar Senfoni'dekiler yaptıklarının asil bir şey olduğunu düşünürlerdi. Kamp ateşlerinin etrafında birisinin sanatın önemi hakkında canlandırıcı bir şey söylediği ve herkesin o akşam daha rahat uyuduğu anlar vardı. Başka zamanlarda, bu hayatta kalmak için zor, tehlikeli bir yolmuş ve pek değmezmiş gibi görünürdü, özellikle kasabalar arasında kamp yapmak zorunda oldukları zamanlarda, düşmanca yerlerden silah zoruyla kovulduklarında, kar ya da yağmurda tehlikeli bölgeden geçerlerken, aktörler ve müzisyenlerin silah ve arbaletler taşımak zorunda oldukları, atların ağızlarından büyük buharlar çıkardıkları zamanlarda, üşüdükleri, korktukları ve ayaklarının ıslak olduğu zamanlarda. Ya da şimdi olduğu gibi sıcağın merhametsiz olduğu, temmuzun onların üzerine ve iki yanlarındaki ormanın görünmez duvarlarına bastırdığı, saatlerce yürüyüp kaçık bir peygamberin ya da adamlarının onları takip edip etmediklerini merak ettikleri, korkunç korkularından kafalarını arındırmak için tartıştıkları zamanlarda.

"Bütün demek istediğim," dedi Dieter, Suyun Kenarındaki St. Deborah'dan on iki saat sonra, "baştaki karavanın üzerindeki o alıntıyı *Uzay Yolu*'ndan araklamasaydık çok daha derin olacağı." Kirsten ve August'un yanında yürüyordu.

Çünkü hayatta kalmak yeterli değil. Kirsten on beş yaşında bu sözleri sol ön koluna dövme yaptırmıştı ve o zamandan beri bu konuda Dieter'le tartışıyordu. Dieter'in çok güçlü dövme karşıtı duyguları vardı. Bir keresinde iltihap kapmış bir dövmeden dolayı

bir adamın öldüğünü gördüğünü söylemişti. Kirsten'in sağ bileğinin arkasında iki siyah bıçak dövmesi de vardı ama bunlar daha küçük ve özel olayları belirtmek için yapıldıklarından Dieter'i daha az rahatsız ediyorlardı.

"Evet," dedi Kirsten, "bu konudaki görüşünü biliyorum ama hâlâ benim için bu dünyadaki en sevdiğim cümle." Kirsten, Dieter'i en sevdiği arkadaşlarından biri olarak görürdü. Bu dövme tartışması yıllar içinde artık hiç tahrik etmez hale gelmiş ve buluştukları tanıdık bir oda gibi bir şeye dönüşmüştü.

Kuşluk vaktiydi, güneş daha ağaçların tepesini aşmamıştı. Senfoni gecenin çoğunu yürüyerek geçirmişti. Kirsten'in ayakları acıyor ve yorgunluktan sayıklıyordu. O peygamberin köpeğinin çizgi romanlardaki köpekle aynı isimde olmasının garip olduğunu düşünüp duruyordu. Daha önce ya da şimdiye kadar *Luli* adını hiç duymamıştı.

"Gördüğün gibi, bu bütün sorunu açıklıyor," dedi Dieter. "Bu bölgedeki en iyi Shakespeare aktrisi ve onun en sevdiği cümle *Uzay Yolu*'ndan."

"Bütün ne sorunu?" Kirsten bu sırada aslında rüya görüyor olabileceğini düşündü ve serin bir banyoyu arzuladı.

"O bir televizyon dizisi için bu güne kadar yazılmış en iyi cümlelerden biriydi," dedi August. "O bölümü izlemiş miydin?"

"Hatırlıyorum diyemem," dedi Dieter. "Ben hiçbir zaman bir hayranı olmadım."

"Kirsten?"

Kirsten omuz silkti. *Uzay Yolu*'ndan herhangi bir şey hatırlıyor muydu yoksa August ona diziyi o kadar çok anlattığı için öyküleri kafasında canlandırmaya mı başlamıştı, emin değildi.

"*Uzay Yolu: Voyager*'ı hiç izlemediğini bana söyleme," dedi August, umutlu bir şekilde. "Kayıp Borg ve Dokuz'un Yedisi'nin olduğu bölümü?"

"Bana hatırlat," dedi Kirsten ve August görülebilir bir şekilde neşelendi. August konuşurken Kirsten kendisine bunu hatırladığını

hayal etme izni verdi. Oturma odasında bir televizyon, uzayın sessiz karanlığında ilerleyen bir gemi, yanında abisi izliyor, ebeveynleri –keşke onların yüzlerini hatırlayabilse– yakında bir yerdeler.

Senfoni öğleden sonra dinlenmek için erkenden durdu. Peygamber arkalarından adam yollamış mıydı yoksa gitmelerine izin verilmiş miydi? Şef, keşif için yolun gerisine gözcüler yolladı. Kirsten üçüncü karavanın sürücü bankına tırmandı. Ormandaki böceklerin sıkıcı vızıltısı, yorgun atlar yolun kenarında otluyorlardı. Yolun kenarında büyüyen kır çiçekleri bu stratejik noktadan otlar içinde boyalı pembe, mor ve mavi noktalar halinde, soyut görünüyorlardı,

Kirsten gözlerini kapattı. Çocukluğunun ilk dönemlerinden bir anı, çöküşten önceydi: Çimenlikte bir arkadaşıyla oturuyordu, gözlerini kapatıp sıkıca konsantre olduktan sonra birbirlerinin zihnini okumaya çalışma oyunu oynuyorlardı. Düşünceleriyle yeteri kadar uzağa ulaşabilirse bekleyen birisini bulabileceği, eğer iki kişi aynı anda düşüncelerini dışarı yollarlarsa bir şekilde ortada karşılaşabilecekleri fikrinden asla tamamen vazgeçmemişti. Charlie, neredesin? Bu çabanın salakça olduğunu biliyordu. Gözlerini açtı. Arkalarındaki yol hâlâ boştu. Olivia aşağıda çiçek topluyordu.

"Biraz daha ileri," diyordu şef, aşağıda bir yerde ve atlara tekrar koşumlar takıldı, karavanlar gıcırdayarak harekete geçtiler, yorgunluktan canı çıkmış Senfoni sıcakta yürümeye devam etti, ancak saatler sonra yol kenarında kamp kurdular, kayıp dünyayı hatırlayanlar bu kadar yıl sonra bile büyük bir özlemle klimaları düşünüyorlardı.

"Öylece bir delikten mi çıkıyordu?" diye sordu Alexandra.

"Sanırım," dedi Kirsten. "Düşünemeyecek kadar yorgunum."

Suyun Kenarındaki St. Deborah'dan ayrılalı beri, on sekiz saatin beşi hariç, geri kalan zamanda gece, sabah ve akşama kadar, kendileri ile peygamber arasında mümkün olduğu kadar mesafe koymaya çalışarak yürümüşlerdi. Bazıları hareket eden karavanlarda sırayla uyumaya çalıştılar, diğerleri düşünceleri ölen yıldızlar gibi

birer birer yanıp yok olana kadar yürüdüler, yürüdüler ve önemli olan tek şey ya da bugüne kadar var olan sadece bu ağaçlar, bu yol, ay ışığının karanlığa ve sonra yaz sabahına dönüşü olana kadar, bu insan adımları ve at toynaklarının kontrpuan ritimlerinin içinde füg duruma düştüler, karavanlar sıcakta hayaletler gibi dalgalanıyordu ve şimdi Senfoni'dekiler öğlen yemeğinin hazır olmasını beklerlerken yarı çökmüş bir halde yolun kenarına dağılmıştı. Senfoni'nin yarısı ikili gruplar halinde tavşan avına çıkmıştı. Aşçı ateşi gökyüzüne bir fosforlu kalem gibi beyaz bir duman sütunu yolladı.

"Klima bir delikten çıkıyordu," diye onayladı August. "Bir düğmeye basıyordun ve *vın!* Soğuk hava. Yatak odamda bir tane vardı."

Kirsten ve August çadırları kuruyorlardı; çadırı çoktan kurulmuş olan Alexandra sırtüstü yatmış, gözlerini gökyüzüne dikmişti.

"Vay," dedi Alexandra. "Elektrikli miydi yoksa benzinli mi?"

August kollarında yarı uykulu kızıyla yakında oturan tubaya baktı. Olivia akşam yemeğini beklemeyecek kadar yorgun olduğunu ilan etmişti, bu yüzden Lin çadırlarını kurarken o kızına uykudan önce denizkızlı bir hikâye anlatıyordu.

"Elektrikli," dedi tuba. "Havalandırmalar elektrikliydi." Kızının yüzünü görmek için boynunu eğdi. "Uyuyor mu?"

"Sanırım," dedi Kirsten. Bu anda üçüncü karavandan bağırtıyı duydu –"Bu ne sikim iş," dedi birisi, "lanet olsun, bu da ne?"– ve ayağa kalktığında birinci çellonun kolundan tutarak karavandan bir kız çıkardığını gördü. Olivia şaşkın bir şekilde doğruldu.

"Bir kaçak yolcu." August sırıtıyordu. Kendisi de bir keresinde kaçak yolcu olmuştu. "Yıllardır bir kaçak yolcumuz olmadı."

Bu kaçak yolcu Suyun Kenarındaki St. Deborah'da Kirsten'i takip eden kızdı. Ağlıyordu ve ter içindeydi, eteği çişten sırılsıklamdı. Birinci çello kaldırıp onu yere koydu:

"Kostümlerin altındaydı," dedi birinci çello. "Çadırıma bakmak için içeri girmiştim."

"Ona su getir," dedi Gil.

Şef alçak sesle küfretti ve Senfoni toplanırken yolda geriye baktı. Birinci flüt kız, su şişelerinden birini verdi.

"Özür dilerim," dedi kız, "çok özür dilerim, lütfen, beni geri gitmeye zorlamayın..."

"Biz çocuk alamayız," dedi şef. "Bu kaçıp sirke katılmak gibi bir şey değil." Kız şaşırmış görünüyordu. Sirkin ne olduğunu bilmiyordu. "Bu arada," dedi toplanan bütün gruba şef, "işte bu yüzden yola çıkmadan önce karavanları kontrol ederiz."

"St. Deborah'dan aceleyle ayrıldık," diye mırıldandı birisi.

"Benim oradan ayrılmam gerekiyordu," dedi kız. "Çok özür dilerim, üzgünüm, ne olsa yaparım, sadece..."

"Niçin oradan ayrılman gerekiyordu?"

"Peygambere söz verildim," dedi kız.

"Sen ne oldun?"

Kız şimdi ağlıyordu. "Başka bir şansım yoktu," dedi. "Ben onun bir sonraki karısı olacaktım."

"Tanrım," dedi Dieter. "Bu lanet olası dünya." Olivia babasının yanında durmuş, gözlerini ovuyordu. Tuba onu kucağına aldı.

"Birden fazla karısı mı var?" diye sordu Alexandra, hâlâ keyifli bir şekilde bihaberdi.

"Dört tane," dedi kız, burnunu çekerek. "Onlar benzin istasyonunda yaşıyorlar."

Şef kıza cebinden temiz bir mendil verdi. "Adın ne?"

"Eleanor."

"Kaç yaşındasın, Eleanor?"

"On iki."

"O neden on iki yaşındaki birisiyle evlenmek istiyor?"

"Tanrı ona rüyasında dünyanın nüfusunu artırmasını söylemiş."

"Tabii ki öyle söylemiştir," dedi klarnet. "Hepsi böyle rüyalar görmüyorlar mı?"

"Doğru, ben her zaman bir peygamber olmanın ön koşulunun bu olduğunu düşünmüştüm," dedi Sayid. "Lanet olsun, eğer ben bir peygamber olsaydım..."

"Ebeveynlerin buna izin verdiler mi?" diye sordu şef, aynı anda klarnet ve Sayid'e doğru bir *sesinizi kesin* işareti yapıyordu.

"Onlar öldü."

"Bunu duyduğuma üzüldüm."

"St. Deborah'da beni gözetliyor muydun?" diye sordu Kirsten.

Kız başını iki yana salladı.

"Bizi gözlemeni sana hiç kimse söylemedi mi?"

"Hayır," dedi.

"Charlie ve altıncı gitarı tanıyor musun?"

Eleanor kaşlarını çattı. "Charlie ve Jeremy mi?"

"Evet. Nereye gittiklerini biliyor musun?"

"Onlar Medeniyet Müzesi'ne gittiler." Eleanor *müze* kelimesini dikkatlice, insanların telaffuzlarından emin olmadıkları yabancı kelimeleri söylediği şekilde söyledi.

"Nereye?"

August hafifçe ıslık çaldı. "Sana oraya gittiklerini mi söylediler?"

"Charlie, eğer kaçabilirsem onları orada bulabileceğimi söyledi."

"Ben Medeniyet Müzesi'nin bir söylenti olduğunu sanıyordum," dedi August.

"O da ne?" Kirsten onu hiç duymamıştı.

"Onun birisinin bir havaalanında kurduğu bir müze olduğunu duydum." Gil haritasını açtı, miyopmuş gibi gözlerini kırpıştırıyordu. "Yıllar önce bir tacirin bana onu anlattığını hatırlıyorum."

"Zaten oraya gidiyoruz, değil mi? Orasının Severn City'nin dışında olması gerekiyor." Şef omzunun üzerinden dikkatlice bakıyordu. Göl kenarında, oldukça güneyde bir noktaya dokundu.

"Onun hakkında ne biliyoruz?" diye sordu tuba. "Hâlâ orada yaşayan insanlar var mı?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Bu bir tuzak olabilir," diye mırıldandı tuba. "Bu kız bizi oraya çekiyor olabilir."

"Biliyorum," dedi şef.

Eleanor'la ne yapacaklardı? Adam kaçırma suçlaması riski aldıklarını biliyorlardı ve geçtikleri kasabaların politikalarına kesinlikle karışmama kararlarına uzun zamandır sadık kalmışlardı ama hiç kimse bir çocuk gelini peygambere geri vermeyi hayal edemiyordu. Şimdiden üstüne ismi yazılmış bir mezar taşı toprağa saplanmış mıydı? Geri döndüğünde bir mezar kazılacak mıydı? Kızı alıp daha önce hiç gitmedikleri, Michigan Gölü'nün doğu kıyısından aşağı, bilinmeyen güneye doğru devam etmekten başka bir seçenekleri yoktu.

Akşam yemeğinde Eleanor'u sohbete sokmaya çalıştılar. Temkinli bir sessizliğe, yetimlerin ihtiyatına bürünmüştü. İlk karavanın arkasında gidiyordu, bu yüzden eğer birisi Senfoni'ye geriden yaklaşırsa, en azından geçici olarak gözden ırak olacaktı. Nazik ve somurtkandı.

"Medeniyet Müzesi hakkında ne biliyorsun?" diye sordular.

"Pek fazla bir şey değil," dedi. "Sadece insanların bazen ondan bahsettiklerini duydum."

"O zaman Charlie ve Jeremy onu tacirlerden mi duydular?"

"Peygamber de oralı," dedi.

"Peygamberin orada ailesi var mı?"

"Bilmiyorum."

"Bize peygamberden bahset," dedi şef.

Senfoni'nin Charlie ve Jeremy'yi orada bırakmasının ardından çok geçmeden Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya gelmişti, dini bir göçebe mezhebinin başıydı. Mezhep önce Walmart'a yerleşmişti, bir zamanlar çim ve bahçe departmanı olan ortak bir kamp yerine. Kasaba halkına barışçıl olduklarını söylemişlerdi. Birkaç kişi onlardan, güneyde, Virginia ve ötesi olarak bilinen bölgede –söylentilere göre güney son derece tehlikeliydi, silah doluydu ve orada hayatta kalmak için neler yapıyor olabilirlerdi?– seyahat etmekle ilgili üstü kapalı öyküleri olan bu yeni kitleden tedirgindi ama yeni gelenler sokulgan ve kendi kendilerine yeterli kişilerdi. Avlandıklarında etlerini paylaşıyorlardı. Günlük işlere yardım ediyor ve zararsız

görünüyorlardı. On dokuz kişiydiler ve çoğu içine kapanıktı; bir süre geçtikten sonra kasaba halkı onların lideriymiş gibi görünen uzun boylu, sarışın adamın sadece peygamber diye bilindiğini ve üç karısı olduğunu fark etti. "Ben bir elçiyim," demişti, kendini insanlara tanıttığında. Hiç kimse onun gerçek adını bilmiyordu. Öngörü ve alametlerin ona rehberlik ettiğini söylemişti. Kehanet rüyaları gördüğünü söylemişti. Müritleri onun Medeniyet Müzesi denen bir yerden olduğunu, nurun mesajını yaymak için çocukken yola düştüğünü söylemişlerdi. Sabahın erken saatlerinde yola çıktıkları ve sonra birkaç saat sonra peygamber ileride yolun üstünde alçaktan uçan üç kuzgun gördüğü için o günlük durduklarına dair bir öyküleri vardı. Başka hiç kimse kuzgunları görmemişti ama peygamber ısrar etmişti. Ertesi sabah çökmüş bir köprü ve nehir kenarında bir cenazeyle karşılaşmışlardı, kadınlar şarkı söylüyor, sesler üç beyaz kefenin üzerinde yükseliyormuş. O köprü çöktüğünde üç adam ölmüştü. "Anlamıyor musunuz?" demişti peygamberin müritleri. "Eğer onun öngörüsü olmasaydı biz de ölmüş olabilirdik."

Kış humması Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya gelip belediye başkanını öldürdüğünde, peygamber belediye başkanının karısını kendi koleksiyonuna eklemiş ve müritlerini kasabanın ortasındaki benzin istasyonuna taşımıştı. Hiç kimse ne kadar silahları olduğunu pek fark etmemişti. Güneye gitmek hakkında öyküleri anlamlı gelmeye başlamıştı. Bir hafta içinde kasabanın artık ona ait olduğu belli olmuştu. Eleanor, peygamberin köpeğinin adının niçin Luli olduğunu bilmiyordu.

20

Suyun Kenarındaki St. Deborah'dan iki gün uzakta, Senfoni yanıp kül olmuş bir tatil kasabasına geldi. Yıllar önce bir yangın olmuştu ve şimdi kasaba kara binaların olduğu bir çayırdı. Bina parçalarının arasından bir pembe çiçek denizi yükselmişti. Göl kenarındaki otellerin kararmış kabukları ve tuğla saat kulesi hâlâ birkaç sokak içeride duruyordu, saat sekiz on beşte durmuştu.

Senfoni silahlı ve tam teyakkuz ilerlerdi, Olivia ve Eleanor güvenlik için ön karavanın arkasındaydı ama ortada insan yaşamına dair hiçbir iz yoktu. Sadece ormana dönüşmüş bulvarlarda geyikler otluyordu, solgun gölgelerde çukurlar açan tavşanlar ve elektrik direklerinin üstünden izleyen martılar vardı. Senfoni daha sonra akşam yemeği için iki geyik vurdu, kaburgalarından okları çıkarttılar ve onları ilk iki karavanın kaportalarının üzerine bağladılar. Göl kıyısı yolu kırık kaldırım ve otlardan karmaşık bir kırkyamaydı.

Kasabanın diğer ucunda yangının sonlarına ulaştılar, burada ağaçlar daha yüksekti ve otlar ile kır çiçekleri farklıydı. Yangın hattının hemen ötesinde, eski bir beyzbol sahası bulup atlarını otlamaları için serbest bıraktılar. Yarı çökmüş açık tribünler yüksek otların içine yığılmışlardı. Sahanın üzerinde üç projektör seti duruyordu ama ikisi yıkılmıştı. Kirsten diz çöküp devasa lambanın kalın camına dokunup ondan geçen elektriği, etrafa yayılan ışığı hayal etmeye çalıştı. Bir çekirge elinin üzerine kondu ve sıçrayıp uzaklaştı.

"Onlara doğrudan bakamazdın bile," dedi Jackson. Beyzboldan pek hoşlanmazdı ama yine de çocukken birkaç kez gitmiş, babasıyla birlikte tribünlerde usluca oturmuştu.

"Bütün gün orada mı duracaksın?" diye sordu Sayid ve Kirsten ona ters ters baktı ama işine geri döndü. Atlar için ot kesmeleri, yolun ilerisinde hayvanların yiyebileceği bir yer olmazsa diye onları yanlarında taşımaları gerekiyordu. Eleanor ilk karavanın gölgesinde oturmuş, ezgisiz bir şekilde mırıldanıyor, bir ot parçasını örüp sonra açıyordu. Onu bulduklarından beri çok az konuşmuştu.

Gözcüler sahanın kenarındaki ağaçların hemen ötesinde bir okul olduğunu bildirdiler. "Yanınıza iki kişi daha alıp enstrüman var mı diye okulu arayın," dedi şef, Kirsten ve August'a. Jackson ve Viyola'yla yola koyuldular. Ormanın gölgesinde hava bir ya da iki derece daha serindi, ayaklarının altındaki çam iğnelerinin olduğu zemin yumuşaktı.

"O sahadan çıktığımıza memnunum," dedi Viyola. Gençken başka bir ismi vardı ama çöküşten sonra enstrümanının adını almıştı. Sessizce burnunu çekti. Otlara alerjisi vardı. Orman okulun park yerinin kenarlarına sezdirmeden sokulmuş ve binaya doğru bir öncü birlik yollamıştı, kaldırımın genişleyen çatlaklarından küçük ağaçlar büyüyordu. Orada patlak lastikleri olan birkaç araba vardı.

"Bir süre izleyelim," dedi August ve ormanın kenarında bir müddet durdular. Park yerindeki fidanlar rüzgârla sallandılar ama onun dışında manzarada kuşlar ve sıcak dalgalarının parıltıları hariç hiçbir şey kımıldamadı. Okul karanlık ve hareketsizdi. Kirsten elinin tersiyle alnındaki terleri sildi.

"Burada hiç kimsenin olduğunu sanmıyorum," dedi en sonunda Jackson. "Burası ıssızmış gibi görünüyor."

"Bilmem," diye mırıldandı Viyola. "Okullar benim tüylerimi ürpertir."

"Sen gönüllü oldun," dedi Kirsten.

"Sadece ot kesmekten nefret ettiğim için."

Önce binanın çevresini dolaştılar, pencerelerden içeri baktılar ve sadece duvarlarında yazılar olan berbat sınıflar gördüler. Arka kapı bir spor salonuna açılıyordu. Tavandaki bir delikten içeri ışık giriyordu, ışığın zemine dokunduğu yerdeki enkazın içinden birkaç yabani bitki çıkmıştı. Burası bir sığınak ya da büyük ihtimalle bir sahra hastanesi olarak kullanılmıştı. Salonun bir köşesinde karmakarışık bir kampet yığını vardı. Daha sonra birisi tavandaki deliğin altında ateş yakmıştı, eski küller hayvan kemikleriyle karışmıştı. Odanın geçmişinin geniş ana hatlarını okumak kolaydı, bu sığınak daha sonra insanların yemeklerini pişirdikleri bir yere dönüşmüştü ama her zaman olduğu gibi detaylar kayıptı. Burada kaç kişi kalmıştı? Kimdiler? Onlara ne olmuştu? Spor salonunun karşı tarafında, sınıflarla sıralı bir koridora açılan kapılar vardı, güneş ışığı sondaki kırık ön kapıdan zemine yayılıyordu.

Bu altı sınıflık, küçük bir okuldu. Yerlere kırık camlar, tanımlanamayan çöpler, dosya ve ders kitabı kalıntıları dağılmıştı. Araştırarak odalarda yavaş yavaş ilerlediler ama ortada sadece enkaz ve dağınıklık vardı. Duvar yazıları katmanları, karatahtalarda abartılı, kabarmış harflerle okunamayan isimler, eski mesajlar: "Jasmine L., eğer bunu görürsen, babamın göl evine git. – Ben." Devrilmiş sıralar. Bir yangın onu birisi söndürmeden ya da kendi kendine sönmeden önce bir sınıfın bir köşesini karartmıştı. Bando odası yerdeki bükülmüş nota sehpalarıyla hemen tanımlanabilirdi. Yazılı notalar yok olmuştu –belki spor salonundaki yemek ateşini yakmak için kullanılmıştı– ve ortada enstrüman yoktu. Ama Viyola bir dolapta yarım kavanoz reçine ve Kirsten çöplerin altında gömülmüş bir flüt ağızlığı buldu. Kuzey duvarına spreyle bir cümle yazılmıştı: "Sonumuz geldi."

"Acayip tüyler ürpertici," dedi Viyola.

Jackson kapının eşiğinde belirdi. "Erkekler tuvaletinde bir iskelet var."

August kaşlarını çattı. "Ne kadar eski?"

"Çok. Kafatasında bir mermi deliği."

"Niçin tuvalete baktın?"

"Sabun bulmayı umuyordum."

August başıyla onayladı ve koridorda gözden kayboldu.

"Ne yapıyor?" diye sordu Viyola.

"O ölüler için dua etmeyi sever." Kirsten yere çömelmiş, enkazı kırık bir cetvelle karıştırarak araştırıyordu. "Gitmeden önce dolaplara bakmaya yardım et."

Ama bütün öğrenci dolapları boşaltılmıştı, kapılar eğri duruyordu. Kirsten çıkartmalara bakmak ve sabit kalemli yazıları incelemek için –"Lady Gaga on numara," "Eva + Jason daima," "Ben <3 Chris," vs.– bir çift küflenmiş dosya aldı ve daha serin bir günde, burada daha çok zaman harcayabilirdi, kayıp dünya hakkında bulabileceği bütün ipuçlarıyla her zamanki gibi ilgilenebilirdi ama hava kokuşmuş ve durgundu, sıcaklık dayanılmazdı ve August erkekler tuvaletinden geldiğinde güneş ışığına, melteme ve cırcır böceklerinin takırtısına çıkmak bir iç ferahlığıydı.

"Tanrım," dedi Jackson, "ikinizin bu yerlere girmeye nasıl dayanabildiğinizi bilmiyorum."

"Şey, öncelikle, biz umumi tuvaletlere girmeyiz," dedi August.

"Ben sadece biraz sabun istedim."

"Evet ama bu salakça bir hareketti. Tuvaletlerde her zaman birileri idam edilir."

"Evet, söylediğim gibi, buna nasıl dayandığınızı bilmiyorum."

Biz dayanıyoruz çünkü dünyanın sonu geldiğinde biz senden küçüktük, diye düşündü Kirsten, ama hiçbir şey hatırlamayacak kadar küçük değildik. Çünkü pek zamanımız kalmadı, çünkü şimdi bütün çatılar çöküyor ve yakında eski binaların hiçbiri güvenli olmayacak. Çünkü biz eski dünyanın bütün izleri tamamen kaybolmadan önce eski dünyayı arıyoruz. Ama bütün bunları açıklamak çok zor olacakmış gibi göründüğünden, ona karşılık vermek yerine omuz silkti.

Senfoni yolun kenarındaki ağaçların altında dinleniyordu. Çoğu kestiriyordu. Eleanor, Olivia'ya papatya zincirinin nasıl yapılacağını gösteriyordu. Şef ve Gil bir haritayı incelerken klarnet uyuşuk bir şekilde bir seri yoga hareketi yapıyordu.

"Bir ağızlık!" dedi birinci flüt, August keşfettiklerini sergilerken. August Senfoni'de onu en çok sinirlendiren kişiydi ama birinci flüt içtenlikle el çırpıp onun boynuna sarıldı.

"Okulda ne vardı?" diye sordu Alexandra, atlara tekrar koşum takılıp Senfoni tekrar yola çıktığında. Kirsten ve August'la beraber binalara gitmeyi çok istemişti ama Kirsten asla onun onlara katılmasına izin vermiyordu.

"Bahsetmeye değecek hiçbir şey," dedi Kirsten. Erkekler tuvaletindeki iskeleti düşünmemeye çalışıp gözlerini yoldan ayırmıyordu. "Sadece o flüt parçası ve bir yığın enkaz."

21

On Beşinci Yıl röportajı, devamı:

FRANÇOIS DIALLO: Sanırım Gürcistan Gribi başlayıp çöküş yaşandığında çok küçüktün.

KIRSTEN RAYMONDE: Sekiz yaşındaydım.

DIALLO: Beni affet ama çöküş zamanında çocuk olan insanlarla konuşmak benim için büyüleyici bir şey ve bunu nasıl ifade edeceğimden emin değilim ama dünyanın nasıl değiştiğini düşününce aklına neler geldiğini bilmek istiyorum.

RAYMONDE: [sessizlik]

DIALLO: Ya da bunu farklı ifade etmek gerekirse...

RAYMONDE: Soruyu anladım. Ben cevap vermemeyi tercih ediyorum.

DIALLO: Peki. Tamam. Dövmeni merak ettim.

RAYMONDE: Kolumdaki cümleyi mi? "Çünkü hayatta kalmak yeterli değil"?

DIALLO: Hayır, hayır, diğerini. Sağ bileğinde iki siyah bıçak.

RAYMONDE: Bunun gibi dövmelerin ne manaya geldiğini biliyorsun.

DIALLO: Ama belki sen bana şimdi söyleyebilirsin...

RAYMONDE: Bu konuda konuşmayacağım, François ve bunu sormaman gerektiğini biliyorsun.

22

Kirsten yaşamında dünyanın nasıl değiştiği konusunu ne zaman düşünse, düşünceleri her zaman eninde sonunda dönüp dolaşıp Alexandra'ya gidiyordu. Alexandra nasıl ateş edeceğini biliyordu ama dünya yumuşuyordu. Alexandra'nın hayatının sonuna kadar hiç kimseyi öldürmeden yaşama şansının oldukça büyük olduğunu düşündü Kirsten. On beş yaşında, Kirsten'in o zamanlar hiç olmadığı kadar gençti.

Alexandra yavaşça, somurtkan bir şekilde yürüdü çünkü okuldaki keşif gezisine katılmasına izin verilmemişti. Senfoni güneş batana kadar yürüdü, bulutlar toplandı ve hava çökmeye başladı, Kirsten'in sırtından terler sel gibi akıyordu.

Akşama doğru gökyüzü alçak ve karanlıktı. Kırsal bir bölgeden geçiyorlardı, garaj yolları yoktu. Yolda arada sırada rastladıkları paslanmış arabalar vardı, benzinlerinin bittikleri yerlerde terk edilmişlerdi, karavanlar dikkatli bir şekilde onların etrafından dolaşıyorlardı. Yıldırımlar ve gök gürültüleri önce uzaktaydı, sonra yakınlaştılar. Alacakaranlıkta yol kenarındaki ağaçların içinde sağanağın geçmesini beklediler, bittikten sonra ıslak toprağa çadırlarını kurdular.

"Dün gece rüyamda bir uçak gördüm," diye fısıldadı Dieter. Çadırının karanlığında aralıklı yatıyorlardı. Sadece arkadaştılar –garip bir şekilde Kirsten onu ailesindenmiş gibi görüyordu– ama otuz yıllık çadırı en sonunda bir yıl önce parçalanmıştı ve yeni bir tane

bulmayı başaramamıştı. Bariz nedenlerden dolayı Sayid'le artık çadır paylaşmadığından dolayı, Senfoni'deki en büyük çadırlardan birinin sahibi olan Dieter ona ev sahipliği yapıyordu. Kirsten dışarıda hafif sesler duydu, tuba ve birinci keman nöbetteydiler. Atların huzursuz hareketleri, güvenlik için üç karavanın arasına sıkışmıştı.

"Uzun zamandır bir uçak düşünmemiştim."

"Çünkü çok gençsin." Dieter'in sesinde hafif bir gerginlik vardı. "Sen hiçbir şey hatırlamıyorsun."

"Bir şeyler hatırlıyorum tabii ki. Ben sekiz yaşındaydım."

Dünya sona erdiğinde Dieter yirmi yaşındaydı. Dieter ve Kirsten arasında en önemli fark Dieter her şeyi hatırlıyordu. Kirsten onun nefes alışını dinledi.

"Bir zamanlar onların yolunu gözlerdim," dedi Dieter. "Okyanusun diğer tarafındaki ülkeleri düşünür, bir şekilde içlerinde kurtulan var mı diye merak ederdim. Bir uçak görsem, bu bir yerlerde uçaklar hâlâ havalanıyor manasına gelecekti. Salgından sonraki on yıl boyunca gökyüzüne bakıp durdum."

"İyi bir rüya mıydı?"

"O rüyada çok mutluydum," diye fısıldadı. "Kafamı kaldırıp baktım ve en sonunda o uçak gelmişti. Bir yerde bir medeniyet vardı. Dizlerimin üzerine çöktüm. Ağlayıp gülmeye başladım ve sonra uyandım."

Sonra dışarıdan bir ses geldi, birisi isimlerini söylüyordu. "İkinci nöbet," diye fısıldadı Dieter. "Sıramız geldi."

İlk nöbeti tutanlar uyuyacaklardı. Haber verecek bir şey yoktu. "Sadece lanet olası ağaçlar ve baykuşlar," diye mırıldandı tuba. İkinci nöbetçiler her zamanki anlaşmalarında mutabık kaldılar: Dieter ve Sayid arkalarındaki yolun yarım mil gerisini keşfe çıkacak, Kirsten ve August kampa göz kulak olacaktı, dördüncü gitar ve obua yarım mil ileriyi keşfe çıkacaktı. Gözcüler ayrı yönlere doğru yola çıktılar ve Kirsten, August'la yalnız kaldı. Kampın çevresini dolaştılar ve sonra yolda durup hareketleri dinlediler ve izlediler. Bulutlar açılıp yukarıdaki yıldızları ortaya çıkarttılar. Bir meteorun ya da

düşen bir uydunun bir anlık parıltısı geçti. Gece uçaklar böyle mi görünürdü, gökyüzünde giden ışık şeritleri halinde miydi? Kirsten onların saatte yüzlerce mil, akıl almaz hızlarla uçtuklarını biliyordu ama saatte yüzlerce milin nasıl bir şey olduğundan emin değildi. Orman küçük seslerle doluydu: ağaçlardan damlayan yağmur suları, hayvanların hareketleri, hafif bir meltem.

Uçakların uçarken neye benzediğini hatırlamadı ama birinin içinde olmayı hatırladı. Bu önceki zamandan olan diğer anılarının çoğundan daha netti, bundan dolayı onun sona çok yakın olması gerektiğini düşündü. Yedi ya da sekiz yaşında olması gerekiyordu ve annesiyle New York'a gitmişti ama niçin olduğunu hatırlamıyordu. Gece Toronto'ya döndüklerini hatırladı, annesi çatırdayan ve ışığı yakalayan buz küpleriyle bir bardak bir şey içiyordu. O içkiyi hatırladı ama annesinin yüzünü hatırlamadı. Alnını cama dayamış, karanlıkta ışık noktaları ve kümeleri görmüştü, yollarla birbirine bağlı takım yıldızları vardı ya da yalnızlardı. Bunun güzelliği, yalnızlık, evlerinde hayatlarını sürdüren bütün o insanların düşüncesi, başka bir evi, başka bir aileyi gösteren veranda ışıkları. Yirmi yıl sonra bu ormandaki bu yolda bulutlar kayıp ayı ortaya çıkarttı ve August ani ışıkta ona bir göz attı.

"Ensemdeki kıllar diken diken oluyor," diye mırıldandı. "Burada yalnız mıyız sence?"

"Ben hiçbir şey duymadım." Kampın etrafında yavaş bir daire daha çizdiler. Bir ya da iki çadırdan zor duyulabilir sesler, atların nefes alışları ve yumuşak hareketleri. Dinlediler ve izlediler ama yolda ses yoktu. Kirsten orman dışında hiçbir şey duyamıyordu.

"Böyle zamanlarda durmak istiyorum," diye fısıldadı August. "Hiç durmayı düşündün mü?"

"Yani daha fazla yolculuk yapmamaktan mı bahsediyorsun?"

"Bunu hiç düşündün mü? Bir yerlerde bundan çok daha düzenli bir hayat olması lazım."

"Tabii ki ama başka hangi yaşantıda Shakespeare oynayabilirim?"

Tam o sırada bir ses geldi, suya atılan bir taş gibi gecenin yüzeyinde çabucak geçen bir çalkantı. Bir çığlık, aniden kesildi mi? Birisi mi seslendi? Eğer yalnız olsa, Kirsten bunu hayal ettiğini düşünebilirdi ama ona baktığında August başıyla onayladı. Bu ses yolun aşağısında bir yerden gelmişti, geldikleri yönden. Kımıldamadan durup duymak için zorlandılar ama hiçbir şey duymadılar.

"Üçüncü nöbetçileri kaldırmamız gerekiyor." Kirsten kemerinden en iyi iki bıçağını çekip çıkardı. August çadırlar arasında gözden kayboldu. Kirsten onun kısılmış sesini duydu –"Bilmiyorum, bir gürültü, belki yolun aşağısından gelen bir ses, biz gidip bakalım diye bizim yerimizi almanız gerekiyor"– ve iki gölge gelip onların yerini aldı, ayakta esniyor ve sallanıyorlardı.

August ve Kirsten mümkün olduğu kadar hızlı sesin geldiği yöne doğru ilerlediler. Orman iki yanda da karanlık bir kütleydi, canlı ve anlaşılmaz hışırtılarla, ay ışığının parıltısında mürekkep gibi gölgelerle doluydu. Bir baykuş ilerideki yolun üzerinden uçarak geçti. Bir saniye sonra uzaktan küçük kanatların çırpılması duyuldu, kuşlar uykularından uyandılar, siyah noktalar yükseliyor ve yıldızların önünde dönüyorlardı.

"Onları bir şey rahatsız etti," dedi sessizce Kirsten, ağzı August'un kulağının yanındaydı.

"Baykuş mu?" August'un sesi onunki kadar kısıktı.

"Ben baykuşun farklı bir açıdan uçtuğunu düşündüm. Bu kuşlar daha çok kuzeye gidiyorlardı."

"Hadi bekleyelim."

Yolun kenarındaki gölgede beklediler, sessizce nefes almaya çalıştılar, bir anda her yere birden bakmaya çalıştılar. Ormanın klostrofobisi. İlk birkaç ağaç Kirsten'in önünde görünüyordu, siyah gölge ve beyaz ay ışığının tek renkli tezatlarıydı ve bunun ötesinde koca bir kıta, vahşi doğa kıyılarda kalan azıcık insanla okyanustan okyanusa kesintisizdi. Kirsten ve August orman ve yolu izlediler ama eğer onları izleyen bir şey varsa, bu ortalıkta görünmüyordu.

"Hadi biraz daha ileri yürüyelim," diye fısıldadı August.

Yoldan aşağı doğu tedbirli bir şekilde ilerlemeye devam ettiler, Kirsten bıçaklarını o kadar sıkı tutuyordu ki kalbi avuçlarında zonkluyordu. Gözcülerinin ulaşmış oldukları yerden daha uzağa, iki, üç mil ileriye yürüyüp izler aradılar. İlk ışıklarla geldikleri yoldan geri döndüler, gürültülü şakıyan kuşlardan bir dünyada suskundular. Gözcülerden hiçbir iz yoktu, ormanın kenarlarında hiçbir şey yoktu, ne ayak izleri, ne büyük hayvan izleri, ne görünen kırık dallar ne de kan. Sanki Dieter ve Sayid dünyanın yüzeyinden çekilip alınmışlardı.

23

"Anlamıyorum," dedi tuba, kuşluk vakti, Sayid ve Dieter'i aradıktan saatler sonra. Hiç kimse anlamadı. Hiç kimse karşılık vermedi. Bu ortadan kaybolmalar akıl almazdı. Hiçbir iz bulamamışlardı. Senfoni ciddi bir şekilde, metodik olarak dörtlü gruplar olarak aradı ama orman sıktı, çalılıklarla tıkanmıştı; Dieter ve Sayid'in yanından geçip onları fark etmemiş olabilirlerdi. Bu ilk saatlerde, Kirsten'in kendini ortada bir yanlış anlaşılma olması gerektiğini, Dieter ve Sayid'in karanlıkta yanlarından geçtiklerini, yolda bir şekilde başka bir yere saptıklarını, her an tekrar ortaya çıkıp özür dileyeceklerini düşünürken bulduğu anlar oldu ama gözcüler yolda millerce ileri gidip gelmişlerdi. Kirsten ormanda tekrar tekrar kımıldamadan durup dinledi. Onu gözleyen birisi var mıydı? Şimdi, birisi bir dala basmış mıydı? Ama duyulan tek sesler diğer arama gruplarına aitti ve herkes izlendiklerini hissediyordu. Ormanda ve yolda aralıklı buluştular, birbirlerine baktılar ve hiçbir şey söylemediler. Gökyüzünde güneşin yavaş ilerlemesi, yolun üstündeki havanın sıcak hava dalgalarıyla titreşmesi.

Hava kararmaya başlarken, bir jumbo kasa Ford kamyonet olan baş karavanın yanında toplandılar. "Çünkü hayatta kalmak yeterli değil," kelimeleri Senfoni yola çıktığından beri izledikleri sorunun cevabı olarak tenteye yazılmıştı. Bu sözler kararan gecede bembeyaz görünüyorlardı. Kirsten, Dieter'in en sevdiği at Bernstein'in yanında durdu ve avucunu atın böğrüne dayadı. Hayvan iri kara gözüyle ona baktı.

"Şimdiye kadar beraber yolculuk yaptık," dedi şef. Işıkta yılları belirsizleştiren belli bir özellik vardı. Bazen Kirsten ve August şafakta beraber nöbet tutarlarken, güneş yükselirken Kirsten ona göz atar ve çok kısa bir an için, onu bir oğlan çocuğu olarak görebilirdi. Buradaki bu yolda, şef bir saat öncesinden çok daha yaşlı görünüyordu. Kısa kır saçlarında elini dolaştırdı. "Bunca yıl içinde dört kez," dedi, "Senfoni üyelerinin Senfoni'den ayrı düştükleri oldu ve her seferinde ayrılma protokolünü takip ettiler ve hedefte tekrar birleştik. Alexandra?"

"Evet?"

"Lütfen, ayrılma protokolünü söyler misin?" Hepsi bunun eğitimini almışlardı.

"Asla bir hedef olmadan seyahat etmeyiz," dedi Alexandra. "Eğer bir gün yolda Senfoni'den ayrılırsanız, hedefe gidip orada beklersiniz."

"Peki, şu andaki hedef ne?"

"Severn City Havaalanı'ndaki Medeniyet Müzesi."

"Evet." Şef sessiz bir şekilde onlara bakıyordu. Orman artık gölgeler içindeydi ama yolun üzerindeki gökyüzü koridorunda hâlâ biraz ışık vardı, batan güneşin son pembeliği bulutları çiziyordu. "On beş yıldır bu yoldayım," dedi, "ve Sayid on iki yıldır benimle. Dieter daha da uzun."

"O başlangıçta benimleydi," dedi Gil. "Chicago'dan beraber yürüyerek çıktık."

"İkisini de isteyerek geride bırakmam." Şefin gözleri parıldıyordu. "Ama burada bir gün daha kalıp geri kalanınızı riske atmayacağım."

O gece çifte nöbet tuttular, iki yerine dörtlü gruplarla ve ertesi sabah şafaktan önce yola koyuldular. Hava ormanın duvarları arasında rutubetli, bulutlar yukarıda benekliydi. Havada çam kokusu vardı. Kirsten birinci karavanın yanında yürüyor, hiçbir şey düşünmemeye çalışıyordu. Berbat bir rüyanın içinde kapana kısılmış gibi hissediyordu.

Akşama doğru durdular. Bu asrın yanıp tutuşan yazları, bu dayanılmaz sıcak. Göl ağaçların arasında parıldadı. Bu pek banliyö sayılmayan, ormanlık arsalarda evlerin olduğu arada kalmış bölgelerden biriydi. Artık havaalanına üç gün uzaklıktaydılar. Kirsten başını ellerinin arasına almış, bir kütüğün üzerine oturmuş, düşünüyordu, neredesiniz, neredesiniz, neredesiniz ve August gelip yanına oturana kadar hiç kimse onu rahatsız etmedi.

"Üzgünüm," dedi August.

"Bence onlar yakalandılar," dedi başını kaldırmadan, "ve St. Deborah'da peygamberin söylediği, o nurla ilgili şeyi düşünmeden edemiyorum."

"Onu duyduğumu sanmıyorum. Eşyaları topluyordum."

"Onlar kendilerine nur diyorlar."

"Ne olmuş yani?"

"Eğer sen nursan, ışıksan," dedi Kirsten, "o zaman düşmanların karanlıktır, değil mi?"

"Sanırım öyle."

"Eğer sen nursan, eğer düşmanların karanlıksa, o zaman senin meşrulaştıramayacağın hiçbir şey yoktur. Hiçbir şey seni öldüremez çünkü yapmayacağın hiçbir şey yoktur."

August iç çekti. "Umutlu olmaktan başka yapacak bir şey yok," dedi August. "Durumun daha netleşeceğini varsaymamız gerekiyor."

Ama akşam yemeği bulmak için dört ekip gitmiş ve sadece üç buçuğu geri dönmüştü.

"Döndüm ve o yok olmuştu," dedi Jackson, klarnetçi Sidney hakkında. Kampa yalnız ve sarsılmış bir şekilde dönmüştü. Geldikleri yönde, yoldan yaklaşık çeyrek mil geride bir dere bulduklarını anlatmıştı Jackson. Matarasını doldurmak için derenin kenarına eğilmişti ve başını kaldırdığında o yok olmuştu. Suya mı düşmüştü? Hayır, demişti Jackson, şapırtıyı duyardı ve o akıntı yönündeydi, bu yüzden yanından geçmesi lazımdı. Etraflarında sadece orman vardı, içinde izlendiklerine dair bir his. Adıyla seslenmişti ama

ortalıkta yoktu. Sonra Jackson kuş seslerinin kesildiğini fark etmişti. Ormanda çıt çıkmıyordu.

Öyküsünü bitirdiğinde bir an için hiç kimse konuşmadı. Senfoni onun etrafında iyice toplandı.

"Olivia nerede?" diye aniden sordu Lin. Olivia ilk karavanın arkasında, bir bez bebekle oynuyordu. "Gözümün önünde olmanı istiyorum," diye fısıldadı Lin. "Sadece gözümün önünde değil, hemen elimin altında. Anlıyor musun?"

"O Dieter'e yakındı," dedi birinci obua. Bu doğruydu ve hepsi susmuş, klarneti düşünüyor ve hafızalarında ipuçları arıyordu. Son zamanlarda kendindeymiş gibi görünüyor muydu? Hiçbiri bundan emin değildi. Böyle korkunç günler geçirirken kendindeymiş gibi görünmek ne demekti ki? Herkesin nasıl görünmesi gerekiyordu ki?

"Peşimizde birileri mi var?" diye sordu Alexandra. Bu akla yatkın görünüyordu. Kirsten omzunun üzerinden ağaçların gölgelerinin içine baktı. Bir kayıp arama ekibi organize edildi ama hava kararmıştı. Ateş yakmak çok tehlikeli göründüğünden, akşam yemeğinde yiyecek stoklarından, kurutulmuş tavşan, elma yediler ve tedirgin bir gece için kamp kurdular. Sabah beş saat geciktiler, aradılar ama onu bulamadılar. Yeni bir yakıcı gün için yola koyuldular.

"Hepsinin yakalanmış olması mantıklı mı?" August Kirsten'in yanında yürüyordu. "Dieter, Sayid, klarnet?"

"Nasıl birileri onların hakkından bu kadar sessiz bir şekilde gelebilir ki?" Gırtlağında bir yumru vardı. Konuşmak zordu. "Belki çekip gittiler."

"Bizi terk mi ettiler?"

"Evet."

"Niçin terk etsinler ki?"

"Bilmiyorum."

O gün daha sonra, birisi klarnetin eşyalarını aramayı düşündü ve notu buldu. Bir mektubun başlangıcıydı: "Sevgili dostlar, kendimi

sonsuz derecede bitkin hissediyorum ve dinlenmek için ormana gittim." Burada bitiyordu. Tarih on bir ay önce yazıldığını gösteriyordu ya da klarnet hangi yıl ya da ay olduğunu bilmiyordu – ikisinden biriydi. İki senaryo da mümkünmüş gibi görünmüyordu. Bu kesin tarihlerin nadiren önemli olduğu bir dönemdi ve takip etmek belli bir özen gerektiriyordu. Not birkaç kez katlanmış, kırışıklıkları yumuşamıştı.

"Bu daha çok teorik görünüyor," dedi birinci çello. "Sanki bir yıl önce yazmış ve sonra fikrini değiştirmiş gibi. Bu hiçbir şeyi kanıtlamaz."

"Bir yıl önce yazdığı bir varsayım," dedi Lin. "Geçen hafta yazmış olabilir. Bence intihar niyeti gösteriyor."

"Bir yıl önce neredeydik? Hatırlayan var mı?"

"Mackinaw City," dedi August. "New Petoskey, East Jordan, New Sarnia'ya kadar sahilde olan bütün o küçük yerlerde."

"Bir yıl önce onun farklı göründüğünü hatırlamıyorum," dedi Lin. "Üzgün müydü?"

Hiç kimse emin değildi. Hepsi daha fazla dikkat etmeleri gerektiğini düşünüyordu. Gözcüler yolda arkalarında ya da önlerinde hiç kimse olmadığını bildirdiler. Ormandan izlendiklerini düşünmemek imkânsızdı.

Dieter, klarnet ve Sayid olmadan Senfoni neydi ki? Kirsten, Dieter'i bir tür abisiymiş gibi gördüğünü fark etti, belki bir kuzen, hayatındaki ve Senfoni'deki yaşamında tamamlayıcı bir parça. Senfoni'nin o olmadan devam etmesi soyut bir şekilde imkânsız gibi görünüyordu. Klarnetle hiç yakın olmamıştı ama klarnetin yokluğu göze batıyordu. Sayid'le artık sadece tartışmak için konuşuyordu ama onun başına kötü bir şeyin geldiği düşüncesi katışıksız bir acıydı. Nefes almakta zorlanıyordu, göz yaşları sessiz ve sürekliydi.

O günün ilerleyen saatlerinde, cebinde katlanmış bir kâğıt buldu. August'un el yazısını tanıdı.

Dostum için bir parça:

Eğer ruhun ayrılırsa bu dünyadan peşinden gidip bulacağım seni
Sessizce, uzay gemim karanlıkta beklemede

Kirsten onun şiirlerini daha önce hiç görmemişti ve inanılmaz derecede etkilendi. "Teşekkür ederim," dedi Kirsten, onu sonra gördüğünde. August başını salladı ama hiçbir şey söylemedi.

Arazi daha vahşileşti, evler azalıyordu. Yıkık ağaçları kaldırmak için üç kez durmak zorunda kalmışlardı. İki kişilik testere kullandılar, elbiseleri terden sırılsıklam olurken mümkün olduğu kadar hızlı çalıştılar, etrafa dikilmiş gözcüler yolu ve ormanı izlediler, hafif sesler duyunca yerlerinden sıçradılar ve silahlarını doğrulttular. Kirsten ve August şefin itirazlarına rağmen ileri gittiler. Durmuş karavanların yarım mil ötesinde, inişli çıkışlı bir ovaya geldiler.

"Bir golf sahası," dedi August. "Bunun ne demek olduğunu biliyorsun." Bir keresinde bir golf sahasının kulüp binasında iki dolu şişe İskoç viskisi ve mucizevi bir şekilde hâlâ yenebilir bir kutu kokteyl zeytini bulmuşlardı ve August o zamandan beri bu deneyimi tekrarlamaya çalışıyordu.

Kulüp binası uzun bir garaj yolunun sonunda, bir ağaç yığınının arkasında gizlenmişti. Burası yanmıştı, çatı geride kalan üç duvardan kumaş gibi dökülüyordu. Golf arabaları otların içinde yana devrilmişlerdi. Gökyüzü şimdi kararıyordu ve fırtına öncesi ışıkta kulüp binasının içinin çoğunu görmek zordu, sadece pencerelerin olduğu yerde kırık camların parıltıları vardı. Yarı çökmüş çatıdan dolayı içeri girmek çok tehlikeliydi. Diğer yanda, çürümüş bir iskelesi olan, küçük bir insan yapımı göl buldular, yüzeyin altında bir hareket titreşimi vardı. Balık malzemeleri için karavanlara geri döndüler. Birinci ve üçüncü çellolar son yıkık ağacı kesiyorlardı.

Golf alanının göletinde o kadar çok balık vardı ki onları ağla yakalayıp tıka basa suyun içinden çıkartmak mümkündü. Balıklar küçük kahverengimsi, dokunması nahoş şeylerdi. Uzaktan gök gürültüsünü duydular ve kısa bir süre sonra ilk yağmur damlaları yağdı. Enstrümanını her zaman yanında taşıyan August, keman kutusunu

çantasında sakladığı plastik bir örtüye sardı. Sağanak yağarken çalıştılar, Kirsten ağı suda çekiyor, August temizliyordu. August, Kirsten'in temizlemeye dayanamadığını biliyordu –Toronto'dan çıktıktan sonraki ilk yıl gördüğü bir şey, onu düşünmeye çalıştığında tam hatırlayamadığı ama midesini bulandıran bir öngörünün kısa izlenimi– ve her zaman bu konuda nazikti. Kirsten onu yağmurda zor görebiliyordu. Bir iki saniye için üç kişinin kayıp olduğunu düşünmemek mümkün olmuştu. En sonunda fırtına yatıştığında, ağı balıkla doldurdular ve garaj yolundan geri taşıdılar. Yoldan buharlar yükseliyordu. Yıkılmış ağaçların olduğu ve yoldan çekildiği yeri buldular ama Senfoni gitmişti.

"Biz balık tutarken yoldan geçmiş olmalılar," dedi August. Bu tek mantıklı çıkarımdı. Balık ağıyla golf sahasına geri dönmeden önce şefle rotayı teyit etmişlerdi. Gölet Senfoni'yi göremeyecekleri kadar yoldan uzaktaydı, kulüp binasının arkasında olduklarından gizlenmişti ve Senfoni'nin geçiş sesi fırtınada kaybolmuş olabilirdi.

"Hızlı gitmişler," dedi Kirsten ama midesi kasıldı ve August cebindeki bir avuç dolusu bozuk parayı şıkırdatıyordu. Bu pek akla yatkın değildi. Senfoni niçin sağanakta yolculuk etsindi ki, tabii beklenmedik acil bir durum yoksa? Fırtına yoldaki izleri silmiş, kaldırımda yaprak ve ince dallardan helezon şekiller yapmıştı ve sıcaklık tekrar yükseliyordu. Gökyüzü şimdi parçalanmış gibi görünüyordu, bulutlar arasında mavi yamalar vardı.

"Balıklar bu sıcakta çabuk bozulacaklar," dedi August.

Bu bir ikilemdi. Kirsten'in vücudundaki bütün hücreler Senfoni'yi takip etmek için yanıp tutuşuyordu ama gündüz ateş yakmak daha güvenliydi ve o sabah bir ya da iki kurutulmuş tavşan dilimi hariç, hiçbir şey yememişlerdi. Ateş için odun topladılar ama tabii ki her şey ıslaktı ve minnacık bir alev bile yakmak uzun zaman aldı. Ateş kötü koktu, pişirirlerken gözleri acıdı ama en sonunda duman elbiselerindeki iğrenç balık kokusunun yerini aldı. Yiyebildikleri kadar balık yediler ve geri kalanını ağın içinde taşıdılar, yarı hasta bir şekilde yola koyuldular, golf alanını geçtiler, yıllarca önce yağ-

malandığı belli, parçalanmış mobilyaların çimenliklere dağıldığı birkaç evi geçtiler. Bir süre sonra, sıcak yüzünden balıkları attılar ve hızlanıp mümkün olduğu kadar hızlı yürüdüler ama Senfoni hâlâ ortalıkta görünmüyordu ve artık kesinlikle onlardan izler olması gerekiyordu, yolda ya toynak, ya ayak ya da tekerlek izleri. Konuşmadılar.

Alacakaranlığa doğru, yol bir otobanın altından geçti. Kirsten geniş görüş sağlayan bir nokta için üstgeçide tırmanırken Senfoni'nin belki biraz ileride olacağını umdu ama yol uzakta parıldayan göle doğru kıvrılıp ağaçların arkasında kayboluyordu. Otoban millerce uzayan sabit trafik kilitlenmesiydi, küçük ağaçlar artık arabaların arasından büyüyor ve binlerce ön camda gökyüzü yansıyordu. En yakın arabanın şoför koltuğunda bir iskelet vardı.

Üstgeçidin yanındaki bir ağacın altında, August'un plastik örtüsünün üzerinde yan yana uyudular. Kirsten kesik kesik uyudu, her seferinde çevredeki boşluğun, etrafında insan, hayvan ve karavanların olmadığının farkında olarak uyandı. Cehennem, özlediğin insanların yokluğudur.

24

Senfoni'siz ikinci günlerinde, Kirsten ve August yolun banketi boyunca sıraya girmiş bir dizi arabayla karşılaştılar. Kuşluk vaktiydi, sıcak yükseliyor, çevreye bir sessizlik çöküyordu. Gölü gözden kaybetmişlerdi. Arabaların gölgeleri kavisliydi. Ne arka koltuklarda kemikler ne de terk edilmiş eşyalar vardı, tamamen temizlenmişlerdi ki bu yakınlarda birilerinin yaşadığını ve bu yoldan geçtiklerini gösteriyordu. Bir saat sonra, bir benzin istasyonuna geldiler, sarı midye işareti hâlâ yerinde duran, yolun kenarında tek başına, alçak bir binaydı, araçlar pompaların oraya doluşmuş ve birbirlerini engelliyorlardı. Bir tanesinin rengi erimiş tereyağıydı, yanında siyah bir yazı vardı. Bir Chicago taksisi olduğunu fark etti Kirsten. Birisi ayaklanan şehirdeki en son taksilerden birini durdurmuş, pazarlık yapmış ve kuzeye kaçmıştı. Şoför tarafındaki kapıda iki düzgün mermi deliği vardı. Bir köpek havladı ve donakaldılar, elleri silahlarındaydı.

Binanın yanından bir golden retriever ile elli ya da altmış yaşlarında bir adam çıktı, kır saçları kısa kesilmişti ve kaskatı hareketlerle yürüyüşü eski bir yarası olduğunu gösteriyordu, elinde bir tüfek vardı. Yüzünde karmaşık bir yara izi görünüyordu.

"Yardım mı lazım?" diye sordu. Ses tonu düşmanca değildi ve bu Yirminci Yıl'da, bu daha sakin çağda yaşıyor olmanın hazzıydı. Çöküşten sonraki ilk on ya da on iki yılda, büyük ihtimalle onları görür görmez onlara ateş ederdi.

"Geçiyorduk," dedi Kirsten. "Zarar verme niyetimiz yok. Medeniyet Müzesi'ne gidiyoruz."

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Severn City Havaalanı'na."

August yanında sessizce duruyordu. Yabancılarla konuşmaktan hoşlanmazdı.

Adam başıyla onayladı. "Orada hâlâ birileri var mı?"

"Arkadaşlarımızın orada olmasını umuyoruz."

"Onları kayıp mı ettiniz?"

"Evet," dedi Kirsten. "Onları kaybettik." August iç çekti. Senfoni'nin bu yolda olmadığı bir süredir gün gibi ortadaydı.

Üzerinde hiç iz olmayan yumuşak toprak yerlerden geçmişlerdi. Ne at gübresi, ne yeni tekerlek, ne ayak izi, bu yolda onların önünde giden yirmi küsur kişi, üç karavan ve yedi attan eser yoktu. "Şey." Adam başını iki yana salladı. "Talihsizlik. Bunu duyduğuma üzüldüm. Bu arada, ben Finn."

"Ben Kirsten. Bu August."

"Bu bir keman kutusu mu?" diye sordu Finn.

"Evet."

"Bir orkestradan mı kaçtınız?"

"Onlar bizden kaçtı," dedi çabucak Kirsten çünkü August'un cebinde yumruğunu nasıl sıktığını görmüştü. "Burada tek başına mısın?"

"Tabii ki hayır," dedi Finn ve Kirsten yaptığı hatayı fark etti. Bu sakin yerde bile sayıca az olduğunu kim kabul ederdi ki? Adamın bakışları Kirsten'in bıçaklarına gitti. Kirsten gözlerini adamın yüzünün yanındaki yara izine dikmemek için zorlanıyordu. Bu mesafeden ne olduğunu görmek zordu ama ayrıntılı bir şekle benziyordu.

"Ama burası bir kasaba değil?"

"Haklısın. Buraya kasaba demezdim."

"Özür dilerim, sadece merak. Senin gibilerle pek karşılaşmıyoruz."

"Benim gibi mi?"

"Bir kasabanın dışında yaşayanlarla," dedi Kirsten.

"Şey, tamam. Burası sakin. Şu bahsettiğin yer," dedi Finn, "şu müze. Onun hakkında herhangi bir şey biliyor musunuz?"

"Pek sayılmaz," dedi Kirsten. "Ama arkadaşlarımız oraya gidiyordu."

"Orasının eski dünyadan kalıntıların saklandığı bir yer olduğunu duydum," dedi August.

Adam havlar gibi güldü. Köpeği endişeliymiş gibi görünen bir ifadeyle ona baktı. "Eski dünyadan kalıntılar," dedi. "Fakat ufaklıklar, bütün dünya eski dünyanın kalıtlarının saklandığı bir yer. En son ne zaman yeni bir araba gördünüz?"

Bakıştılar ama hiçbir şey söylemediler.

"Şey, her neyse," dedi Finn, "eğer şişelerinizi doldurmak istiyorsanız binanın arkasında bir tulumba var."

Ona teşekkür ettiler ve ardından arkaya gittiler. Benzin istasyonunun arkasında iki küçük çocuk vardı, sekiz ya da dokuz yaşında ve cinsiyetleri belli olmayan kızıl ikizler patates soyuyorlardı. Yalınayaktılar ama elbiseleri temizdi, saçları düzgünce taranmıştı ve yaklaşırlarken gözlerini yabancılara diktiler. Kirsten ne zaman çocuk görse yaptığı gibi Gürcistan Gribi sonrasındaki dünya hariç başka bir dünyayı bilmemenin iyi mi yoksa daha kötü mü olduğunu merak etmeye başladığını fark etti. Finn toprağın içindeki bir kaidenin üzerindeki el tulumbasını işaret etti.

"Biz tanıştık," dedi Kirsten. "Değil mi? İki yıl önce Suyun Kenarındaki St. Deborah'da değil miydiniz? Yürüyüşe çıktığımda beni kasabada takip eden kızıl saçlı küçük ikizleri hatırlıyorum."

Finn gerildi ve Kirsten adamın kollarındaki seğirmeden tüfeğini doğrultma aşamasında olduğunu gördü. "Sizi peygamber mi yolladı?"

"Ne? Hayır. Hayır, öyle değil. Biz sadece o kasabadan geçtik."

"Elimizden geldiği kadar çabuk oradan kaçtık," dedi August.

"Biz Seyyar Senfoni'yle beraberiz."

Finn gülümsedi. "Demek öyle, bu kemanı açıklıyor," dedi. "Senfoni'yi iyi hatırlıyorum." Tüfeğini tutan eli gevşedi, o an geçmişti. "Shakespeare'i pek umursadığım söylenemez ama o yıllardır duyduğum en iyi müzikti."

"Teşekkür ederim," dedi August.

"Sen, peygamber orayı ele geçirdikten sonra mı kasabadan ayrıldın?" diye sordu Kirsten. August tulumbayı çalıştırırken Kirsten şişelerini musluğun ağzında tuttu, soğuk su şarıl şarıl ellerine akıyordu.

"Hayatımda karşılaştığım en manyak lanet olası insanlar," dedi. "Acayip tehlikeliler. Birkaç tanemiz çocuklarımızı alıp kaçtık."

"Charlie ve Jeremy'yi tanıyor muydun?" Kirsten şişelerini kapattı ve onları kendi sırt çantasına ve August'un çantasına kaldırdı.

"Müzisyenler, değil mi? Kız zenci, adam Asyalıydı?"

"Evet."

"Çok iyi değil. Selam verecek kadar tanıyordum. Benden birkaç gün önce bebekleriyle gittiler."

"Nereye gittiklerini biliyor musun?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Bu yolun ilerisinde ne olduğunu bize söyleyebilir misin?"

"Millerce hiçbir şey yok. Birkaç terk edilmiş kasaba, bildiğim kadarıyla artık orada hiç kimse yok. Ondan sonra, sadece Severn City ve göl."

"Hiç oraya gittin mi?" Tekrar yola doğru yürüyorlardı. Kirsten adamın yüzünün yanına bir göz attı ve yara izini hemen tanıdı: Fazladan bir çizgisi olan küçük *t* harfi, bu sembolün Suyun Kenarındaki St. Deborah'daki binalara sprey boyayla yapıldığını görmüştü.

"Severn City'ye mi? Çöküşten beri hayır."

"Burada, bir kasabanın dışında yaşamak nasıl?" diye sordu Kirsten.

"Sakin." Finn omuz silkti. "Sekiz ya da on yıl önce olsa bu riske girmezdim ama peygamber hariç, son on yıl oldukça sakindi." Tereddüt etti. "Bakın, daha önce size karşı yeteri kadar dürüst

değildim. Bahsettiğiniz yeri, o müzeyi biliyorum. Orada oldukça insan olması gerekiyor."

"St. Deborah'dan ayrıldığında oraya gitmek istemedin mi?"

"Peygamber sözde oralıymış," dedi. "Bu havaalanındaki insanlar. Ya onlar peygamberin adamlarıysa?"

Kirsten ve August çoğunlukla sessizce yürüdüler. Bir geyik önlerinde yoldan geçti ve onlara bakmak için durduktan sonra ağaçların içinde gözden kayboldu. Bu dünyanın güzelliği neredeyse herkesin ölmüş olmasıydı. Eğer cehennem diğer insanlarsa, üstünde hiçbir insan olmayan bir dünya nedir? Belki yakında insanlık yavaş yavaş yok olacaktı ama Kirsten bu düşünceyi hüzünlüden daha çok huzurlu buluyordu. Birçok tür dünya üzerinde belirip sonradan ortadan kaybolmuştu. Bir tane fazlasından ne çıkardı ki? Zaten geride kaç kişi kalmıştı ki?

"Yara izi," dedi August.

"Biliyorum. Ve Senfoni nerede? Niçin yolu değiştirdiler?" August karşılık vermedi. Senfoni'nin planlanmış rotadan niçin sapmış olabileceği üzerine bir düzine neden vardı. Bir şekilde tehdit altında kalmış ve daha dolambaçlı bir yol izlemeye karar vermiş olabilirlerdi. Daha dikkatli düşününce başka bir yolun daha çabuk olacağına karar vermişlerdi ve Kirsten ile August'un onlarla havaalanında buluşmalarını umuyor olabilirlerdi. Veya belki de ters yola sapmış ve arazide ortadan kaybolmuşlardı.

August öğleden sonra bir garaj yolu buldu. Gölgede dinlenirlerken ayağa kalkmış ve yolun karşısına geçmişti. Kirsten oradaki büyükçe fidanları fark etmişti ama ne manaya gelebileceğini düşünemeyecek kadar yorgundu ve sıcaktan sersemlemiş durumdaydı. August yeri dürtmek için dizinin üzerine çöktü.

"Çakıl," dedi.

Burası neredeyse gözden kaybolacak kadar otlarla kaplanmış bir garaj yoluydu. Orman iki katlı bir ev, lastiklerinden kalanların

üzerine çökmüş, iki paslanmış araba ve bir kamyonetin olduğu bir alana açılıyordu. Ormanın kenarında bir süre izleyerek beklediler ama hiçbir hareket fark etmediler.

Ön kapı kilitliydi, sıra dışı bir detay. Evin arkasına gittiler ama arka kapı da kilitliydi. Kirsten kilidi açtı. Oturma odasına girdiklerinde buraya daha önce hiç kimsenin gelmediği belliydi. Küçük yastıklar kanepenin üzerine düzgün bir şekilde yerleştirilmişlerdi. Bir sehpanın üzerinde, tozla kaplanmış bir uzaktan kumanda duruyordu. Yüzlerine bağladıkları mendillerin üzerinden, birbirinin aynı şekilde birbirlerine kaş kaldırarak baktılar. Yıllardır el değmemiş bir evle karşılaşmamışlardı.

Mutfakta, Kirsten bulaşıklıktaki bir sıra tabağın üzerinde parmağını dolaştırıp daha sonra kullanmak için birkaç çatal aldı. Üst katta, bir zamanlar bir çocuğa ait olan bir oda vardı. Söz konusu olan çocuk hâlâ oradaydı, yatağın içinde bir kabuk –Kirsten onun başına bir yorgan örterken, August hâlâ aşağı kattaki banyoyu araştırıyordu– ve duvarda bu oğlanın ebeveynleriyle beraber çerçeveli bir fotoğrafı vardı, hepsinin yüzü sevinçle parlıyordu ve yaşamla ışıl ışıldı, ebeveynleri yanında diz çökmüş bir şekilde, çocuk bir Küçükler Ligi formasıylaydı. Kirsten arkasında August'un ayak seslerini duydu.

"Bak ne buldum," dedi August.

Metal bir *Atılgan* uzay gemisi bulmuştu. Onu güneş ışığına doğru kaldırdı, parıldayan şey bir yusufçuk büyüklüğündeydi. O an Kirsten yatağın üzerindeki güneş sistemi posterini fark etti, Dünya Güneş'in yanında küçük bir mavi nokta. Bu çocuk hem beyzbol hem de uzayı sevmişti.

"Yola devam etmemiz gerekiyor," dedi bir saniye sonra Kirsten. August'un bakışı yatağa döndü. August dualarından birini edebilsin diye odadan önce çıktı, bununla beraber *duanın* bunun için doğru kelime olduğundan pek emin değildi. August ölülerin üzerinde mırıldandığında, sadece onlarla konuşuyormuş gibi görünüyordu. Onun daha önce, "Umarım, huzurlu bir biçimde ölmüşsündür,"

dediğini duymuştu. Ya da, "Çok güzel bir evin var. Çizmelerini aldığım için üzgünüm." Ya da, "Her neredeysen umarım ailen de yanındadır." Yataktaki çocuğa o kadar sessizce konuştu ki Kirsten duyamadı. Tek yakalayabildiği kelimeler "yukarıdaki yıldızlarda" oldu ve kulak misafiri olduğunu August fark edemesin diye hızla büyük yatak odasına geçti ama August'un çoktan burayı ziyaret ettiğini gördü – çocuğun ebeveynleri yataklarında ölmüşlerdi ve August yüzlerini örtmek için battaniyeleri çektiği zamandan kalan toz bulutu üzerlerindeki havada duruyordu.

Yatak odasının banyosunda, Kirsten lambanın düğmesini açarken bir an için gözlerini kapattı. Doğal olarak hiçbir şey olmadı ama bu anlarda her zaman olduğu gibi bu hareketin işe yaradığı zaman nasıl olduğunu hatırlamak için kendini zorlarken buldu: Bir odaya giriyor, bir düğmeye basıyor ve oda ışıkla doluyor. Sorun, bunu hatırlıyor muydu yoksa bunu hatırladığını hayal mı ediyordu, bundan emin olmamasıydı. Banyo tezgâhının üstündeki mavi-beyaz porselen kutunun üzerinde parmak uçlarını dolaştırıp onları cebe atmadan önce içindeki sıra sıra kulak çubuklarına hayran hayran baktı. Onlar hem kulak hem enstrüman temizlemek için kullanışlı görünüyorlardı. Kirsten başını kaldırıp aynada kendi bakışıyla karşılaştı. Saçlarını kestirmesi gerekiyordu. Gülümsedi, sonra, en son kaybettiği dişinin belli olmasını azaltacak başka bir gülümseme ayarladı. Bir dolap açtı ve temiz havlu yığınına baktı. En üstteki sarı ördekleri olan mavi bir havluydu ve bir köşesine bir başlık dikilmişti. Eğer hepsi beraber hastaydılarsa ebeveynleri çocuğu niçin kendi yataklarına almamışlardı? Belki önce ebeveynler ölmüştü. Bunu düşünmek istemedi.

Öbür odanın kapısı kapalıydı, pencere hafif aralıktı, bu yüzden halı mahvolmuştu ama dolaptaki giysiler ölümün kokusundan kurtulmuşlardı. Kirsten hoşuna giden bir elbise buldu, cepleri olan yumuşak mavi bir ipek ve August hâlâ çocuğun yatak odasındayken onu giydi. Orada bir gelinlik ve siyah bir takım elbise de vardı.

Bunları kostüm olarak aldı. Senfoni'nin yaptığı şey, her zaman yaptıkları şey, bir büyü yapmaktı ve kostümler buna yardımcı oluyordu; karşılaştıkları işten yıpranmış ve zor kişilerdi, bütün zamanlarını hayatta kalma uğraşıyla geçiren insanlar. Aktörlerden birkaçı izleyiciler gibi yamalı ve solmuş giyinirlerse Shakespeare'in insanlarla daha bağlantılı olacağını düşünüyorlardı ama Kirsten Titania'yı bir uzun kadın elbisesiyle, Hamlet'i gömlek ve kravatla görmenin anlamlı olacağını düşünüyordu. Tuba ona katılıyordu.

"Bu yeni dünyanın sorunu," demişti bir keresinde tuba, "şıklıktan hiçbir şekilde nasibini almamış olması." O şıklıktan biraz anlardı. Çöküş öncesi bir askerî bandoda şefle beraber çalmıştı. Bazen askerî balolardan bahsederdi. O neredeydi şimdi? Senfoni'yi düşünme. Senfoni'yi düşünme. Sadece burası var, dedi kendi kendine, sadece bu ev var.

"Güzel bir elbise," dedi August, Kirsten onu aşağıdaki oturma odasında bulduğunda.

"Eskisi duman ve balık kokuyordu."

"Ben bodrumda iki valiz buldum," dedi August.

İkisi de birer valizle oradan ayrıldılar, havlular ve giysiler, Kirsten'in daha sonra bakmak istediği bir yığın dergi, mutfaktan açılmamış bir kutu tuz ve kullanabileceklerini düşündükleri bir yığın başka şey ama Kirsten oturma odasında kitap raflarını gözden geçirerek oyalanırken August bir *TV Rehberi* ya da şiirler aradı.

"Özellikle bir şey arıyor musun?" diye sordu August, aramaktan vazgeçtikten sonra. Kirsten onun uzaktan kumandayı almayı düşündüğünü görebiliyordu. Kumanda August'un elindeydi ve öylesine bütün düğmelerine basıyordu.

"*Doktor On Bir*; tabii ki. Ama *Sevgili V*'ye de razıyım."

İkinci söylediği kitap, iki ya da üç yıl önce yolda bir şekilde kaybettiği bir kitaptı ve o zamandan beri yerine yenisini bulmaya çalışıyordu. Bu kitap annesine aitti, her şey sona ermeden önce alınmıştı. *Sevgili V.: Arthur Leander'ın Resmî Olmayan Biyografisi.* Üstteki beyaz yazı kitabı bir numaralı en çok satan olarak ilan

ediyordu. Kapak resmi siyah-beyazdı, bir arabaya binerken Arthur omzunun üstünden bakıyordu. Yüzündeki ifade başka her şey manasına gelebilirdi; belki biraz usanmıştı ama bir o kadar da birisi ona seslenmiş ve ona bakmak için dönmüş olabilirdi. Kitap tamamen bir arkadaşına, meçhul bir V.'ye yazılmış mektupları içeriyordu.

Kirsten abisiyle Toronto'dan ayrılırken, abisi ona sırt çantasına tek bir kitap alabileceğini söylemişti, o yüzden *Sevgili V.*'yi almıştı çünkü annesi onu okumasına izninin olmadığını söylemişti. Abisi bir kaşını kaldırmış ama fikir belirtmemişti.

25

Mektuplardan bazıları:

Sevgili V.,

Toronto soğuk ama yaşadığım yeri seviyorum. Alışamadığım şey bulutlu ve kar yağmak üzere olduğunda gökyüzünün turuncu olması. Turuncu. Bunun şehirden yansıyan ışıktan başka bir şey olmadığını biliyorum ama yine de ürkünç.

Son zamanlarda uzun yürüyüşlere çıkıyorum çünkü kira, çamaşırhane ve yiyeceklerden sonra ulaşıma param yetmiyor, dün yağmur yağarken parlayan bir peni buldum ve onun uğurlu bir para olduğuna karar verdim. Onu bu mektuba koyuyorum. Anormal bir şekilde parlak, değil mi? Dün gece 19. doğum günüm için şehir merkezinde girişi 5 dolar olan bir dans kulübüne gittim. Lokantadaki çalışma saatlerim daha azaldığından girişe 5 dolar harcamak sorumsuzluk ama her neyse, ne yaptığım konusunda hiçbir fikrim olmasa da dans etmeyi seviyorum ve büyük ihtimalle kriz geçiriyor gibi görünüyorum. Eve arkadaşım Clark'la yürüdüm ve aktörlerin dev kâğıt hamuru maskeler giydiği deneysel bir şeyden bahsetti, hoş gibi görünüyor ama bir şekilde yapmacık. C'ye bunu söyledim ve o dedi ki, neyin yapmacık olduğunu biliyor musun? Saçların ve o kaba olmaya çalışmıyordu ama sabah oda arkadaşlarımdan birine saç tıraşı karşılığında kahvaltı hazırladım ve sanırım, hiç de fena olmadı. Oda arkadaşım kuaförlük okulunda. Atkuyruğu

gitti! Beni tanıyamayacaksın! Bu şehri hem seviyorum hem de nefret ediyorum ve seni özledim.

– A.

Sevgili V.,

Dün gece rüyamda senin evde, annenle çin dominosu (sp?) oynuyorduk. Sanırım gerçek hayatta sadece bir kez oynamıştık ve ikimizin de kafası kıyaktı biliyorum ama o küçük taşlar hoşuma gitmişti. Her neyse. Bu sabah sizin evin nesinden hoşlandığımı düşünüyordum, o göz yanılması: oturma odasından ön bahçenin tam ucunda okyanus varmış gibi görünmesi ama dışarı çıktığında suyla çimenler arasında, her zaman ödümü patlatan o külüstür merdiven gibi şey ile uçurumun olması.

Ne sıla hasreti çekiyorum ne de çekmiyorum. Benimle beraber oyunculuk dersi alan, senin hoşuna gideceğini düşündüğüm Clark'la çok zaman geçiriyorum. C.'nin punk-rock saçları var, yarı kazınmış, kazınmamış tarafı pembe. C'nin ebeveynleri onun işletme okumasını ya da en azından işe yarar bir diploma almasını istiyorlar ve C. bunu yapmaktansa ölmeyi tercih edeceğini söyledi ki bu aşırı görünüyor ama diğer taraftan o adada kalmaktansa ölmeyi tercih edeceğimi hatırladım, bu yüzden ona anladığımı söyledim. Bu akşam iyi bir dersim vardı. Umarım senin için her şey yolundadır. Çabuk yaz.

– A.

Sevgili V.,

Uçurumun yanındaki evdeki odanda müzik dinlediğimiz zamanı hatırlıyor musun? Toronto'ya gitmek için ayrılmak üzere olduğumdan aynı zamanda kederli olmasına rağmen o dönemin ne kadar güzel olduğunu düşünüyordum. Pencerenin dışındaki yapraklara ve gökdelenlere baktığımı ve ne olacağını, yaprakları, vesaireyi özleyecek miyim diye hayal etmeye çalışıyordum ve sonra Toronto'ya geldim ve penceremin önünde bir ağaç var, bu yüz-

den görebildiğim tek şey yapraklar. Ama o bir mabet ağaç, daha önce batıda gördüğüm hiçbir şeye benzemiyor. Yaprakları küçük yelpazeler gibi.

– A.

Sevgili V.,

Ben berbat bir aktörüm, bu amına koduğumun şehri buz gibi ve seni özledim.

– A.

Sevgili V.,

Kuyruklu yıldızı görmek için uyumadığımız geceyi hatırlıyor musun? Hyakutake Kuyruklu Yıldızı, çimlerin üzerinde don olduğu, o çok soğuk mart gecesi, o ismi tekrar tekrar fısıldadığımızı hatırlıyorum, Hyakutake, Hyakutake. Gökyüzünde asılı o ışığın çok güzel olduğunu düşünmüştüm. Her neyse, onu şimdi düşünüyor ve o geceyi benim gibi hatırlayıp hatırlamadığını merak ediyordum. Burada yıldızları hiç göremiyorsun.

– A.

Sevgili V.,

Sana bunu söylemedim ama geçen ay oyunculuk dersinde eğitmen bana biraz yavan olduğumu düşündüğünü söyledi, bu onun benim berbat bir oyuncu olduğumu söyleme şekli. Oyunculuğu geliştirmenin ne kadar zor olabileceği hakkında üstü kapalı ve belirsiz bir şeyler söyledi. Ben de, beni izle, dedim ve şaşırmış göründü ve bana sanki göz kırptı ve sonraki üç hafta genelde beni görmezden geldi. Ama dün gece, monoloğumu söylüyordum ve başımı kaldırıp baktığımda beni izlediğini gördüm, gerçekten beni izliyordu ve haftalar sonra bana ilk kez iyi geceler dedi ve bir umut olduğunu düşündüm. Ben tekerlekli iskemlede, diğer insanların koşmasını izleyen bir adam gibiyim. İyi oyunculuğun

ne olduğunu görebiliyorum, ona pek ulaşamıyorum ama bazen çok yaklaşıyorum, V. Gerçekten uğraşıyorum.

Adayı düşünüyordum. Orası geçmiş zaman, nedense bir kez gördüğüm bir rüya gibi. Burada caddelerde yürüyorum, parklara girip çıkıyorum, kulüplerde dans ediyorum, "Bir zamanlar en iyi arkadaşım V.'yle sahilde yürürdüm, bir zamanlar ormanda küçük kardeşimle kaleler yapardım, bir zamanlar tek gördüğüm şey ağaçlardı," diye düşünüyorum ve bütün bu gerçek şeyler uydurmaymış gibi geliyor, sanki birisi bana bir masal anlatmış gibi. Toronto'nun sokak köşelerinde durup ışıkların değişmesini bekliyorum ve bütün orası, yani ada, farklı bir gezegen gibi geliyor. Gücenme ama hâlâ orada olduğunu düşünmek garip.

Sevgiler,

A.

Son mektup, sevgili V., çünkü dört aydır mektuplarıma cevap vermedin ve beş aydır bir kartpostaldan daha uzun bir şey yazmadın. Bugün dışarı çıktım ve ağaçlardan ilkbahar çiçekleri fışkırıyordu, bu ışıl ışıl caddelerde benimle beraber yürüdüğünü mü hayal ettim? (V., özür dilerim, oda arkadaşım mükemmel bir otla ve bonkör bir havada geldi ve ben kendimi biraz perişan ve yalnız hissediyorum, yuvandan bu kadar uzak olmanın ne demek olduğunu bilmiyorsun çünkü sen asla oradan ayrılmayacaksın V., değil mi?) Daha önce, bu şehri bilmek için beş parasız olmak gerekiyor çünkü parasızlık (gerçek parasızlık, yani metro için 2 dolarının olmaması) insanı her yere yürümeye zorluyor ve şehri en iyi yaya tanırsın, diye düşünüyordum. Her neyse. Bir aktör olacağım ve iyi bir aktör olacağım, önemli olan şey bu, dikkate şayan bir şey yapmak istiyorum ama ne olduğunu bilmiyorum. Dün gece oda arkadaşlarımdan birine söyledim ve güldü ve bana genç dedi ama hepimiz yaşlanıyoruz ve bu çok hızlı oluyor. Ben şimdiden 19'um.

New York'taki bir oyunculuk programı için seçmelere katılmayı düşünüyorum.

Bazen düşünüyorum ki bu kırıcı gelecek ve özür dilerim: Her zaman arkadaşım olacağını söyledin ama değilsin aslında, değil mi? Bunu daha yeni fark ettim. Hayatımla hiç ilgilenmiyorsun.

Bu acı görünecek ama öyle demek istemiyorum V., ben sadece burada bir gerçeği belirtiyorum: Sen sadece önce ben ararsam arıyorsun. Bunu fark ettin mi? Eğer ben arayıp mesaj bırakırsam beni arıyorsun ama asla beni önce sen aramıyorsun.

Ve sanırım bu berbat bir şey V., birisinin arkadaşı olman beklenirken. Her zaman arkadaşım olduğunu söylüyorsun ama asla bana gelmeyeceksin ve sanırım söylediklerini dinlemeyi bırakmam ve yaptıklarını enine boyuna düşünmem gerekiyor V. Arkadaşım C. arkadaşlıktan beklentilerimin çok yüksek olduğunu düşünüyor ama onun haklı olduğunu sanmıyorum.

Kendine dikkat et V. Seni özleyeceğim.

A.

V.,

Sana en son yazalı yıllar (on yıllar?) oldu ama seni sık sık düşünüyorum. Neol'de seni gördüğüme sevindim. Annemin eve misafir çağırmayı planladığını bilmiyordum. Ben oradayken bunu her zaman yapar, sanırım eğer ona kalsaydı o adadan asla ayrılmayacağımı ve babamın kar temizleme makinesini süreceğimi bir şekilde bana göstermek için. Bir odaya beraber atılmak garip ama seni tekrar görmek ve bu kadar zaman sonra seninle biraz konuşmak harikaydı. Dört çocuk! Hayal bile edemiyordum.

Hiç kimseye yazmayalı yıllar oldu, gerçekten sadece sana değil ve itiraf ediyorum ki körelmişim. Ama haberlerim var, büyük haberlerim ve bu olduğunda söylemek istediğim ilk kişi sensin. Evleniyorum. Çok ani oldu. Noel'de bundan bahsetmedim çünkü henüz emin değildim ama şimdi eminim ve tamamen isabetli görünüyor. Adı Miranda, o gerçekten adalı ve Toronto'da tanıştık. Bant karikatür tipi ilginç güzel şeyler çizen bir ressam. Önümüzdeki ay benimle L.A.'ye taşınıyor.

Nasıl bu kadar yaşlandık, V.? Beş yaşındayken ormanda beraber kaleler yaptığımızı hatırlıyorum. Tekrar arkadaş olabilir miyiz? Seni acayip özledim.

– A.

Sevgili V.,

Tuhaf günler. Bu insanın hayatının bir filme benzemesi hissi. Kafamın ne kadar karışık olduğunu sana anlatamam, V. Beklenmedik anlarda kendimi, buraya nasıl geldim diye düşünürken buluyorum. Kendimi bu hayatta nasıl buldum? Olayların akışına baktığımda bu umulmadık bir sonuç gibi görünüyor. Bunu hiç başaramayan benden çok daha yetenekli onlarca aktör tanıyorum.

Birisiyle tanıştım ve âşık oldum. Elizabeth. Öyle bir zarafeti, güzelliği var ki ama çok daha önemlisi eksikliğini hissettiğimi fark etmediğim türden bir yumuşaklığa sahip. Modellik yapmadığında ya da film çekiminde olmadığında sanat tarihi dersleri alıyor. Bunun tartışmalı olduğunu biliyorum, V. Sanırım Clark biliyor. Dün akşamki yemekli partide (şimdi dönüp baktığımda çok tuhaf ve düşüncesizce bir fikir, uzun hikâye, o zaman için iyi bir fikirdi) bir an başımı kaldırıp baktım, Clark sanki onu kişisel olarak hayal kırıklığına uğratmışım gibi bana bakıyordu ve hayal kırıklığına uğramakta haklı olduğunu fark ettim. Kendimi de hayal kırıklığına uğrattım. Bilmiyorum V., her şey karmakarışık.

Sevgiler.

A.

Sevgili V.,

Clark dün gece altı aydan beri ilk kez yemeğe geldi. Onu görmekten dolayı gergindim, bunun nedeni kısmen artık onu ikimiz de on dokuz yaşındayken bulduğumdan daha az ilginç buluyorum. (Bunu kabul etmem nezaketsizlik ama insanların nasıl değiştiği hakkında dürüst olamaz mıyız?) Son kez burada olduğunda ben hâlâ Miranda'yla evliydim ve Elizabeth sadece bir misafirdi. Ama

Elizabeth kızarmış tavuk yaptı ve 1950'lerin ev kadını izlenimini verdi ve sanırım, Clark ona abayı yaktı. Bütün gece boyunca, Elizabeth'in en neşeli maskesini takması müthiş büyüleyiciydi vs. Bu kez çok içmedi.

Lisede Yeats'e deli divane olan o İngilizce hocasını hatırlıyor musun? Onun coşkusu bir şekilde sana bulaşmıştı ve bir süre yatak odanın duvarına yapıştırdığın bir alıntın olduğunu hatırlıyorum ve onu çok düşünüyorum: Aşk aslanın dişi gibidir.

Sevgiler.

A.

26

"Lütfen, bana şaka yaptığını söyle," dedi Clark, Elizabeth Colton onu arayıp o kitaptan bahsettiğinde. Elizabeth şaka yapmıyordu. Kitabı henüz görmemişti –çıkmasına daha bir hafta vardı– ama güvenilir bir kaynaktan ikisinin de içinde olduğunu duymuştu. Öfkeden kuduruyordu. Dava açmayı düşünüyordu ama kime dava açacağından emin değildi. Yayıncıya mı? V.'ye mi? Mantıklı bir şekilde, ne kadar istese de Arthur'a dava açamayacağına karar vermişti çünkü belli ki onun da bu kitaptan haberi yoktu.

"Bizim hakkımızda ne diyor?" diye sordu Clark.

"Bilmiyorum," dedi Elizabeth. "Ama belli ki eşlerini ve arkadaşlarını detaylı bir biçimde anlatıyor. Arkadaşımın kullandığı kelime acımasız."

"Acımasız," dedi Clark. "Bu her şey manasına gelebilir." Ama büyük ihtimalle iyi bir şey olmadığına kadar verdi. Bu güne kadar hiç kimse acımasızı iyi bir manada tanımlamamıştı.

"Belli ki hayatındaki insanları tanımlamaktan hoşlanıyordu. En azından onu aradığımda bu konuda kızacak kadar incelik gösterdi." Hatta bir parazit cızırtısı vardı.

"Adı *Sevgili B. mi*?" Clark bunu yazıyordu. Bu salgından üç hafta önceydi. Hâlâ basılmış harfleri olan bir kitaptan endişelenmenin tarifsiz lüksüne sahiptiler.

"*Sevgili V.* O Arthur'un arkadaşı Victoria."

"Sanırım, eski arkadaşı. Yarın onu arayacağım," dedi Clark.

"Arthur sadece saçmalamaya, saptırmaya ve gizlemeye başlayacak," dedi Elizabeth. "Ya da belki de benimle tam öyle konuşuyor. Onunla hiç konuşup rol yaptığı hissine kapıldın mı?"

"Şimdi gitmem gerekiyor," dedi Clark. "Sabah on birde görüşmem var."

"Birkaç gün içinde New York'a geliyorum. Belki buluşup bunu konuşmamız gerekir."

"Peki, tamam." Clark yıllardır onu görmemişti. "Asistanına söyle müdürümle görüşsün, bir şey ayarlayalım."

Clark telefonu kapattığında, *Sevgili V.*'den başka hiçbir şey düşünemiyordu. Hiç kimseyle bakışmadan bürodan ayrıldı, iş arkadaşlarıyla konuşması bir şekilde engellenmiş gibi mahcup durumdaydı –içlerinde kitabı okuyan var mıydı?– ve Yirmi Üçüncü Cadde'ye çıktı. Hemen *Sevgili V.*'nin izini bulmak istedi –tabii ki ona bir tane alabilecek birini biliyordu– ama toplantısından önce zamanı yoktu. Bir su sistemi üzerine 360 derece değerlendirme yapıyordu – danışman şirket Grand Central Garı'nın yanındaydı.

Son yıllarda bu değerlendirmeler onun uzmanlık alanı olmuştu. Her birinin merkezinde müşteri şirketin geliştirmeyi umduğu, ironisiz bir biçimde hedef diye andığı bir yönetici vardı. Clark'ın şimdiki hedeflerine şirketine milyonlar kazandıran ama astlarına bağıran bir satıcı, sabahın üçüne kadar çalışan, bariz biçimde zeki ama son tarihlere yetişemeyen bir avukat, müşterilerini idare etmekteki yeteneği kendi elemanlarını idare etmekteki su katılmadık beceriksizliğine eş değer bir halkla ilişkiler yöneticisi dâhildi. Clark'ın değerlendirmelerinin her biri hedeflerinin yakınında çalışan bir düzine kadar insanla görüşmeyi, hedefe anonim görüşme yorumlarından oluşan bir dizi raporu sunmayı –yıkıcı darbeyi yumuşatmak için önce pozitif yorumlar– ve ardından, projenin son aşamasında, birkaç aylık koçluğu gerektiriyordu.

Yirmi Üçüncü Cadde kalabalık değildi –öğle yemeği kalabalığı için biraz erkendi– ama devamlı iPhone zombilerinin, gözleri ekranlarına odaklanmış bir şekilde, bir rüyanın içinde dolaşan, yarı

yaşındaki insanların arkasına takılıp kalıyordu. Bilerek iki tanesini iteledi, her zamankinden hızlı yürüyordu, duvarları yumruklamak istercesine, son sürat gidercesine, bunu yirmi yıldır yapmamış olmasına rağmen kendini bir dans pistine atıyormuş gibi esaslı bir şekilde kızgındı. Arthur dans ettiğinde, kendine has bir şekilde ritmin tam kenarında sağa sola sallanırdı. Genç bir kadın metronun merdivenlerinin en üstünde aniden durdu ve Clark neredeyse ona çarpıyordu, yanından sürünüp geçerken dik dik baktı –kadın ekranıyla kendinden geçmiş bir şekilde fark etmedi– ve Clark tam kapılar kapanmadan bir vagona girdi, günün ilk küçük zarif anı. Clark Grand Central Garı'na kadar sıcaktan pişti, orada merdivenleri ikişer ikişer çıkıp ana meydana giden mermer koridora geldi, Grand Central Market'ın baharatlı kokusunun içinden geçip Graybar Binası'na bağlanan geçide girdi.

"Geç kaldığım için özür dilerim," dedi görüşeceği kişiye, omuz silkti ve ona misafir iskemlesini işaret etti.

"Eğer iki dakikayı geç olarak görüyorsan, pek anlaşamayacağız." Teksaslı aksanı mı vardı? Dahlia sivri uçlu kesilmiş saçları ve rujuna uyan kırmızı çerçeveli gözlüğüyle ya otuzlarının sonunda ya da kırklarının başındaydı.

Clark 360 derece hakkındaki tanıtım ve girişe başladı, hedef kadının patronuydu, on beş kişiyle yapacağı görüşmelerinin hepsinin gizli olacağını, astların, eşitlerinin ve üstlerinin yorumlarının, her grupta minimum üç kişilik farklı raporlarda ayrılıp kategorize edileceğini, ayrılacağını, vs. açıkladı. Kendi sesini uzaktan dinledi ve sağlam olduğunu duymaktan memnun oldu.

"Demek istediğiniz kadarıyla amacınız," dedi kadın, "eğer doğru anladıysam, patronumu değiştirmek mi?"

"Şey, potansiyel zayıflık alanlarını ele almak," dedi Clark. Tekrar *Sevgili V.*'yi düşünerek bunu söyledi çünkü zayıflığın tam açıklamasının karşılığı düşüncesizlik değil miydi?

"Onu değiştirmek için mi?" diye bir gülümsemeyle ısrar etti.

"Sanırım öyle bakabilirsiniz."

Kadın başıyla onayladı. "Ben bireyin mükemmelleştirilebileceğine inanmıyorum," dedi.

"Ah," dedi Clark. Onun bir felsefe öğrencisi gibi konuşmak için biraz fazla yaşlı göründüğü düşüncesi aklından geçti. "O zaman bireyin gelişimine ne diyorsunuz?"

"Bilmiyorum." Kadın koltuğunda geri yaslandı, kollarını kavuşturup bu soruyu düşündü. Ses tonu hafifti ama Clark onun hiçbir şekilde küstah olmadığını fark etmeye başlıyordu. Daha önceki görüşmelerde, sıra ekip hakkındaki sorulara geldiğinde iş arkadaşlarının onun hakkında yaptıkları rastgele yorumların bazılarını hatırladı. Birisi onun için *biraz farklı* demişti. Başka birisinin *yoğun* kelimesini kullandığını hatırladı. "Bu işi uzun bir süredir yaptığınızı söylemiştiniz, değil mi?"

"Yirmi bir yıl."

"Bu koçluk yaptığınız insanlar, hiç gerçekten değiştiler mi? Kalıcı, göze çarpan bir şekilde demek istedim."

Clark tereddüt etti. Bu gerçekten onun da düşündüğü bir şeydi.

"Davranışlarını değiştirdiler," dedi, "bazıları. Çoğunlukla insanların belli bir alanda gelişmeye ihtiyaçları varmış gibi algılandıkları konusunda hiçbir fikirleri yoktur ama sonra bu raporu görürler..."

Kadın başıyla onayladı. "İnsanları değiştirme ve davranış değiştirme arasında ayrım yapıyorsunuz, o zaman."

"Tabii ki."

"Sorun şu ki," dedi Dahlia. "Bence Dan'e koçluk yapabilirsiniz ve büyük ihtimalle bir tür değişim sergileyecek, somut alanlarda gelişme gösterecektir ama yine de keyifsiz piçin biri olacaktır."

"Keyifsiz..."

"Hayır, bir dakika, bunu yazmayın. Müsaade ederseniz bunu başka bir şekilde açıklayayım. Tamam, eğer ona koçluk yaparsanız, büyük ihtimalle değişecektir ama berbat bir evliliği olan, eve gitmek istemediği için akşam dokuza kadar çalışan, hâlâ başarılı ve mutsuz bir kişi olacaktır ve bunu nereden bildiğimi sormayın, berbat bir evliliğiniz olduğunu *herkes* anlar, bu insanın nefesinin

kokması gibidir, bir insana yeteri kadar yaklaşırsanız, bu ortaya çıkar. Tamam biraz abarttığımın farkındayım ama hayatında başka bir şey yapmak istiyormuş gibi görünen birisinden bahsediyorum, yani gerçekten artık ne olursa olsun herhangi başka bir şey – çok mu konuştum?"

"Hayır. Lütfen, devam edin."

"Tamam, işimi seviyorum ve bunu patronumun görüşme yorumlarımı görecek diye söylemiyorum, ki bu arada gizli olsun olmasın kimin ne dediğini bilemeyeceğine inanmıyorum. Ama her neyse, bazen etrafıma bakınıyorum ve –bu belki garip gelecek– kurumsal dünyanın hayaletlerle dolu olduğunu düşünüyorum. Bir saniye bu söylediklerimi toparlayayım, benim ebeveynlerim akademik dünyada oldukları için o korku gösterisini de ön koltuklarda izledim, akademik çevrenin farklı olmadığını biliyorum, bu yüzden bunu daha dürüst bir şekilde ifade edersem: Yetişkin hayatı hayaletlerle dolu."

"Üzgünüm, ben anladığımdan pek emin değilim..."

"Ben insanların kendilerini asıl istedikleri değil, başka bir hayatta bulduklarından ve çok büyük hayal kırıklığı yaşadıklarından bahsediyorum. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Onlar kendilerinden beklenen şeyleri yaptılar. Şimdi başka bir şey yapmak istiyorlar ama artık bu imkânsız, ipotekler, çocuk, artık her neyse onlar var, kapana kısılmış durumdalar. Dan öyle bir durumda."

"O zaman işinden hoşlanmadığını düşünüyorsunuz."

"Doğru," dedi, "ama bunun farkında olduğunu bile sanmıyorum. Büyük ihtimalle her zaman onun gibi insanlarla karşılaşıyorsunuzdur. Temelde, yüksek fonksiyonlu uyurgezerler."

Bu ifadede Clark'ın ağlamak istemesine neden olan şey neydi? Başıyla onaylarken elinden geldiği kadarını yazdı. "Size göre kendisini işinde mutsuz olarak tanımlıyor mudur?"

"Hayır," dedi Dahlia, "çünkü sanırım onun gibi insanlar için iş, o çok nadir mutluluk anlarıyla kesilen tatsız bir angaryadan

ibaret ama mutluluk derken, daha çok dikkat dağılması demek istedim. Ne demek istediğimi anladınız mı?"

"Hayır, lütfen, açıklayın."

"Peki, diyelim ki dinlenme odasına girdiniz," dedi, "ve sevdiğiniz birkaç kişi orada, diyelim birileri komik bir şey anlattı, biraz gülüyorsunuz, kendinizi ortama dâhil edilmiş hissediyorsunuz, herkes çok komik, çalışma masanıza, ne bileyim, sanırım kelimenin *keyifli* olması gerekiyor, biraz keyifli dönüyorsunuz. Ama saat dörtte ya da beşte gün başka bir güne dönüşüyor ve yaşama böyle devam ediyorsunuz, saat beşi bekleyerek ve sonra hafta sonunu, ardından iki ya da üç haftalık ücretli izninizi, her gün böyle geçiyor ve hayatınız bu."

"Tamam," dedi Clark. O an tarifsiz bir özlemle doldu. Bir önceki gün dinlenme odasına gidip beş dakikayı bir iş arkadaşının *Daily Show*'dan bir parçayı taklit etmesine beş dakika gülerek geçirmişti.

"Hayat böyle tanımlanıyor artık. Çoğu için mutluluk bu. Dan gibi insanlar, uykuda gezenler gibiler," dedi, "ve hiçbir sarsıntı onları uyandıramıyor."

Clark görüşmenin geri kalanını bitirdi, onun elini sıktı, Graybar Binası'nın kubbeli lobisinden çıkıp Lexington Caddesi'ne girdi. Hava soğuktu ama diğer insanlardan uzakta, dışarıda olmayı özledi. Uzun ve dolambaçlı bir yol seçip göreceli olarak sakin İkinci Cadde yerine doğudaki iki caddeyi dolaştı.

Kitabı ve Dahlia'nın uyurgezerler hakkında söylediklerini düşünüyordu ve aklına garip bir fikir geldi: Arthur, Clark'ın uyurgezer olduğunu görmüş müydü? Bu V.'ye yazılmış mektuplarda olabilir miydi? Uyurgezer olduğu için bir süredir hayatının deviniminde yarı uykulu dolaşıyor olduğunu fark etti Clark; özellikle mutsuz değildi ama en son işinde ne zaman gerçek bir coşku hissetmişti? En son ne zaman bir şeyden etkilenmişti? En son ne zaman huşu ya da ilham aldığını hissetmişti? Bir şekilde gidip çarptığı iPhone'lu insanları bulmak, onlardan özür dilemek istedi –üzgünüm, ben de bu dünyada sizin kadar minimumda var olduğumu yeni hissettim,

yargılama hakkım yoktu– ve bütün 360 derece hedeflerini aramak ve onlardan da özür dilemek istedi çünkü başka birisinin raporunda belirmek iğrenç bir şeydi, bunu şimdi görüyordu, hedef olmak iğrenç bir şeydi.

5 . TORONTO

27

Dünyada bir an vardı, geçmişe bakıldığında olanak dışı ve insanlık tarihi göz önüne alındığında aslında bir andan da kısa, daha çok göz açıp kapayana kadar denebilecek bir süre, sadece meşhur insanların fotoğraflarını çekip onlarla röportaj yaparak geçinmek mümkündü. Dünyanın sonundan yedi yıl önce, Jeevan Chaudhary Arthur Leander'la bir röportaj ayarlamıştı.

Jeevan birkaç yıldır paparazzi olarak çalışıyordu ve böylece az çok geçinebiliyordu ama yol kenarındaki saksıların arkasından ünlüleri gizlice takip etmekten ve park edilmiş arabaların içinde yatarak beklemekten bıkmıştı, bu yüzden magazin muhabiri olmaya çalışıyordu. Bunun pespaye bir iş olduğunu düşünüyordu ama şu anda yaptığı işten daha az pespayeydi. "Bu adamı tanıyorum," dedi geçmişte birkaç fotoğrafını satın alan bir editöre, içerlerken Arthur Leander konusu açıldığında. "Bütün filmlerini gördüm, bazılarını iki kez, onu bütün şehirde takip ettim, karılarının fotoğraflarını çektim. Benimle konuşmaya onu ikna edebilirim." Editör ona bir fırsat vermeyi kabul etti, böylece, belirlenen günde Jeevan bir otele gitti, bir çatı katı süitinin dışına yerleştirilmiş olan genç bir halkla ilişkiler uzmanına kimliğini ve referanslarını gösterdi.

"On beş dakikan var," dedi kız ve onu içeri aldı. Süitin tamamı parke döşeli ve iyi aydınlatılmıştı. Üzerinde kanepeler olan bir masa vardı ve birkaç gazeteci telefonlarına bakıyordu, diğer odada Arthur vardı. Jeevan'ın kendi neslinin en iyi aktörü olduğuna inandığı bu adam Los Angeles'ın şehir merkezine yukarıdan bakan bir pence-

renin yanındaki bir koltukta oturuyordu. Pahalı şeylerden anlayan Jeevan perdelerin ağırlığını, koltuğun şık kumaşını, Arthur'un takım elbisesinin kesimini değerlendirdi. Miranda'nın fotoğrafını çekenin Jeevan olduğunu Arthur'un bilmesinin hiçbir ihtimali yok diye Jeevan'ın kendi kendini teskin etmesinin bir anlamı yoktu çünkü bu ihtimal vardı: O gece Miranda'ya adını söylemesinin ne kadar salakça olduğunu düşünmekten başka bir şey yapamıyordu. Bütün magazin muhabirliği fikrinin bir hata olduğu artık ortadaydı. Parke zeminde yürürken aniden hastalanmış numarası yapmak ve Arthur başını kaldırıp bakmadan kaçmakla ilgili çılgınca düşünceleri aklından geçirdi ama Arthur gülümsedi ve halkla ilişkiler uzmanı onları tanıştırırken elini uzattı. Jeevan'ın adının Arthur için bir manası yokmuş gibi görünüyordu ve yüzü de bir şey ifade etmemişti. Jeevan görünüşünü değiştirmek için özen göstermişti. Favorilerini kesmişti. Kontakt lenslerini çıkarmıştı ve onu daha ciddi göstereceğini umduğu gözlüğünü takmıştı. Saatlerce araştırma yapmıştı. Arthur'un karşısındaki koltuğa oturdu ve kayıt cihazını aralarındaki sehpaya koydu.

Son iki gecede Arthur'un bütün filmlerini tekrar seyretmiş ve oldukça ilave araştırma yapmıştı. Ama Arthur çektiği film, eğitimi, etkilendikleri, onu aktör yapmaya iten şeyler ya da yıllar önce ilk röportajlarından birinde dediği gibi hâlâ kendini bir yabancı gibi hissedip hissetmediği konularında konuşmak istemedi. Jeevan'ın ilk üç sorusuna tek heceli sözcüklerle karşılık verdi. Sersemlemiş ve akşamdan kalmaymış gibi görünüyordu. Uzun bir süredir iyi uyuyamamış gibiydi.

"Bana anlatsana," dedi, Jeevan'a rahatsız edici uzun bir sessizlik gibi görünen bir süreden sonra. Halkla ilişkiler uzmanı bir saniye önce onun ellerine acil bir cappuccino tutuşturmuştu. "Bir insan nasıl bir magazin muhabiri olur?"

"Bu yaptığın şu postmodern şeylerden biri mi?" diye sordu Jeevan. "Yerleri değiştirip benimle röportaj mı yapıyorsun, paparazzilerin fotoğraflarını çeken ünlüler gibi?" Dikkatli ol, diye

düşündü. Arthur'un onunla konuşmaya ilgisizliği karşısındaki hayal kırıklığı düşmanlığa dönüşüyordu ve onun altında onu bütün gece uyutmayan bir yığın daha önemli soru gizliydi: Aktörlerle röportaj yapmak onları gizlice takip etmekten daha iyiydi ama bu nasıl bir gazetecilik kariyeriydi ki? Nasıl bir hayattı ki? Bazı insanlar gerçekten önemli olan şeyler yapmayı becerirlerdi. Bazı insanlar, mesela kardeşi Frank, bu günlerde Afganistan Savaşı'nı gözlüyordu. Jeevan özellikle Frank olmak istemiyordu ama onunla karşılaştırıldığında bir yığın yanlış karar verdiğini kabul etmek zorunda kaldı.

"Bilmem," dedi Arthur, "merak ediyorum. Bu iş koluna nasıl girdin?"

"Yavaş yavaş ve sonra aniden."

Aktör sanki bir şey hatırlamaya çalışıyormuş gibi kaşlarını çattı. "Yavaş yavaş ve sonra aniden," diye tekrar etti. Bir an için sustu. "Hayır, cidden soruyorum," dedi, pat diye. "Sizleri yönlendiren şeyin ne olduğunu her zaman merak ederim."

"Genel konuşmak gerekirse, para."

"Tamam ama daha kolay işler yok mu? Bütün bu magazin muhabirliği... demek istediğim, mesela, senin bir paparazzi gibi olduğunu söylemek istemiyorum," –bu kadar dikkatsiz olduğun için teşekkür ederim, diye düşündü Jeevan– "senin yaptığın şeyin onların yaptığı şeyle aynı olmadığını biliyorum ama öyle adamlar gördüm ki..." Arthur bir elini kaldırdı –orada kaldı– ve cappuccinosunun yarısını içti. Kafeinin kanına karışması gözlerinin biraz açılmasına neden oldu. "Ağaçlara tırmanan insanlar gördüm," dedi. "Şaka yapmıyorum. Ben boşanırken, Miranda evden taşınırken oldu. Bulaşıkları yıkıyordum, pencereden dışarı baktım ve orada elinde bir kamerayla durmaya çalışan bir adam vardı."

"Bulaşıkları sen mi yıkıyordun?"

"Evet, kâhya basınla konuşuyordu, bu yüzden onu kovdum ve sonra bulaşık makinesi bozuldu."

"Aksilikler hep üst üste gelir, değil mi?"

Arthur sırıttı. "Senden hoşlandım," dedi.

Jeevan gülümsedi, bu kadar pohpohlandığı için utanmıştı. "Bu ilginç bir iş kolu," dedi. "İnsan ilginç insanlarla tanışıyor." İnsan aynı zamanda dünyadaki en sıkıcı insanlarla tanışır ama biraz yağcılığın bir zararı olmayacağını düşündü.

"Ben her zaman insanlarla ilgilenirim," dedi Arthur. "Onları neler yönlendirir, onları neler duygulandırır, o tip şeylerle." Jeevan onun yüzünde alay izleri aradı ama tamamen samimi görünüyordu.

"Doğrusu ben de."

"Bunu söylüyorum," dedi Arthur, "çünkü sen diğerlerinin çoğuna benzemiyorsun."

"Benzemiyor muyum? Gerçekten mi?"

"Demek istediğim, her zaman magazin muhabiri mi olmak istedin?"

"Bir zamanlar fotoğrafçıydım."

"Nasıl fotoğraflar?" Arthur cappuccinosunu bitiriyordu.

"Düğünler ve portreler."

"Ve o işten benim gibi insanlar hakkında yazmaya mı geçtin?"

"Evet," dedi Jeevan. "Öyle yaptım."

"Niçin?"

"Düğünlere gitmekten bıkmıştım. Parası daha iyiydi. Daha az sorunluydu. Niçin soruyorsun?"

Arthur uzandı ve Jeevan'ın kayıt cihazını kapattı. "Kendim hakkında konuşmaktan ne kadar bıktığımı biliyor musun?"

"Bir yığın röportaj veriyorsun."

"Gereğinden fazla. Bunu söylediğimi yazma. Sadece tiyatro ve televizyon olduğunda kolaydı. Arada sırada biyografi ya da makale ya da röportaj ya da artık her neyse. Ama filmlerde başarılı olduğunda, Tanrım, bu tamamen farklı bir şey gibiydi." Cappuccino fincanını kaldırıp işaret etti ve Jeevan halkla ilişkiler görevlisinin topuklarının arkasındaki zeminde tıkırdadığını duydu. "Özür dilerim," dedi, "benimki gibi bir iş hakkında şikâyet etmenin biraz ikiyüzlüce olduğunu biliyorum."

Tahmin bile edemezsin, diye düşündü Jeevan. Sen zenginsin, her zaman zengin olacaksın ve eğer istersen bugün çalışmayı bırakır, bir daha asla çalışmazsın. "Ama yıllardır film çekiyorsun," dedi en doğal ses tonuyla.

"Evet," dedi Arthur, "sanırım hâlâ buna alışamadım. Bu, bütün bu ilgi, hâlâ bir şekilde sıkıntı verici. İnsanlara artık paparazzileri fark etmiyorum diyorum ama ediyorum. Sadece onlara bakamıyorum."

Buna memnunum, diye düşündü Jeevan. On beş dakikalık zamanının geçtiğinin farkındaydı. Arthur görebilsin diye kayıt cihazını kaldırdı, kayıt düğmesine bastı ve aralarındaki sehpanın üzerine koydu.

"Oldukça başarılısın," dedi Jeevan. "Ve bunun yanında, tabii ki belli bir mahremiyet kaybı da geliyor. Bu kadar didik didik edilmek sana güç geliyor demek dürüstçe olur mu?"

Arthur iç çekti. Ellerini kavuşturdu ve Jeevan onun gücünü topladığı izlenimine kapıldı. "Biliyor musun," dedi Arthur, açıkça ve canlı bir şekilde, kayıt tekrar dinlendiğinde soluk yüzlü, gözlerinin altında siyah halkalar ve açıkça uyku sorunu olan biri olarak duyulmayacaktı, yeni ve kayıtsız bir bireyi oynuyordu, "şimdi bunun bu işin bir parçası olduğunu anladım. Biz, hayatımızı aktör olarak kazananlar bu pozisyonda olduğumuz için çok şanslıyız ve dürüst olmak gerekirse, mahremiyete saldırı hakkındaki şikâyetleri ikiyüzlüce buluyorum. Demek istediğim, burada gerçekçi olalım, biz meşhur olmak istedik, değil mi? Karşımıza çıkacak şeyi bilmediğimiz söylenemez." Bu konuşma onun içinden bir şey çıkarıyordu. Görünür bir şekilde soluklaştı ve yeni cappuccinoyu halkla ilişkiler görevlisinden alıp başıyla teşekkür etti. Onu tuhaf bir sessizlik izledi.

"Buraya Chicago'dan geldin demek," dedi Jeevan, şaşkın bir şekilde.

"Evet, öyle." Arthur uzandı ve Jeevan'ın kayıt cihazını tekrar kapattı. "Söyle bana," dedi. "Adın neydi?"

"Jeevan Chaudhary."

"Eğer sana bir şey söylersem, Jeevan Chaudhary, o yayınlanmadan önce ne kadar zamanım olur?"

"Şey," dedi Jeevan, "bana ne söylemek istiyorsun?"

"Başka hiç kimsenin bilmediği bir şey ama o bir yerde çıkmadan önce yirmi dört saat istiyorum."

"Arthur," dedi halkla ilişkiler uzmanı, Jeevan'ın arkasındaki bir yerden, "biz bilgi çağında yaşıyoruz. O daha park yerine gitmeden haber *TMZ*'de olur."

"Ben sözümün eri bir adamım," dedi Jeevan. Hayatının bu yönsüz noktasında bunun doğru olup olmadığından emin değildi ama olabileceğini düşünmek güzeldi.

"Bu ne demek?" diye sordu Arthur.

"Söylediğim şeyi yapacağım demek."

"Tamam, bak," dedi Arthur, "eğer sana bir şey söylersem..."

"Sadece bana söyleyeceğin garanti mi?"

"Evet. Bana yirmi dört saat verme koşuluyla başka hiç kimseye söylemeyeceğim."

"Peki," dedi Jeevan. "Yayınlanana kadar sana yirmi dört saat verebilirim."

"Yayınlanana kadar değil. Sen başka herhangi bir kişiye söylemeden önce yirmi dört saat çünkü artık hangi bokta çalışıyorsan, oradaki bir stajyerin onu sızdırmasını istemiyorum."

"Tamam," dedi Jeevan. "Ben başka herhangi bir kişiye söylemeden önce yirmi dört saat." Bu entrikadan hoşlanmıştı.

"Arthur," dedi halkla ilişkiler elemanı, "Seninle bir saniye konuşabilir miyim?"

"Hayır," dedi Arthur, "bunu yapmam gerekiyor."

"Hiçbir şey yapman gerekmiyor," dedi kız. "Kiminle konuştuğunu unutma."

"Ben sözünün eri bir adamım," diye tekrar etti Jeevan. İkinci kez söylediğinde kulağa daha aptalca gelmişti.

"Sen bir gazetecisin," dedi kız. "Saçmalama. Arthur..."

"Tamam, bak," dedi Jeevan'a Arthur, "buraya doğrudan havaalanından geldim."

"Tamam."

"İki saat önce geldim, doğrusu neredeyse üç saat önce çünkü önce eve gitmek istemedim."

"Niçin istemedin...?"

"Lydia Marks yüzünden karımı terk ediyorum," dedi Arthur.

"Aman Tanrım," dedi halkla ilişkiler elemanı.

Lydia Marks Chicago'da çekimi daha yeni biten filmdeki Arthur'un rol arkadaşıydı. Jeevan bir keresinde Los Angeles'ta onun bir kulüpten çıkışının, sabahın üçünde neredeyse doğaüstü bir şekilde monte edilmiş ve gözleri parlak fotoğraflarını çekmişti. O paparazziden hoşlanan türden birisiydi ve bazen gerçekten onları önceden çağırırdı. Jeevan'a cazip bir şekilde gülümsemişti.

"Elizabeth Colton'ı mu terk ediyorsun?" dedi Jeevan. "Niçin?"

"Çünkü terk etmem gerekiyor. Başka birisine âşığım."

"Bunu bana niçin söylüyorsun?"

"Önümüzdeki ay Lydia'yla beraber yaşamaya başlayacağım," dedi Arthur, "ve Elizabeth henüz bilmiyor. Film çekimlerinden izin alıp, bir hafta önce buraya özellikle ona söylemek için uçtum ama bunu yapamadım. Bak, Elizabeth hakkında anlaman gereken bir şey var: Onun başına bugüne kadar kötü hiçbir şey gelmemiş."

"Hiçbir şey mi?"

"Bunu yazına dâhil etme. Bunu söylememem lazımdı. Mesele şu, bunu ona söyleyemiyorum. Telefonda konuştuğumuz zamanlarda yapamadım ve bugün de söyleyemedim. Ama eğer bana bu haberin yarın yayınlanacağını söylersen, o zaman söylemek zorunda kalırım, değil mi?"

"Bu hassas bir haber olacak," dedi Jeevan. "Sen ve Elizabeth hâlâ arkadaşsınız ve onun sadece iyiliğini istiyorsun, başka bir yorumun yok ve bu zor zamanda onun mahremiyetine saygı duyulmasını istiyorsun. Bu kadar mı?"

Arthur iç çekti. Bir şekilde kırk dörtten daha yaşlı görünüyordu. "Onun hatırı için, bunun ortaklaşa verilmiş bir karar olduğunu söyleyebilir misin?"

"Ayrılık ortak karar ve, ıh, dostaneydi," dedi Jeevan. "Sen ve Elizabeth arkadaş kalıyorsunuz. Sizin birbirinize oldukça... oldukça saygınız var ve ayrı yollara gitmenizin en iyisi olacağına ortak karar verdiniz ve bu zor zamanda, şey, mahremiyet istiyorsunuz."

"Bu mükemmel."

"Peki şeyden bahsedeyim mi?.." Jeevan bu cümleyi bitirmedi ama bitirmesi gerekmiyordu. Arthur irkildi ve tavana baktı.

"Evet," dedi gergin bir sesle, "bebekten de bahsedelim. Niye olmasın ki?"

"İlk önceliğin, sen ve Elizabeth'in ortak ebeveynlik yapmaya taahhüt ettiğiniz oğlun, Tyler. Bunu bundan daha düzgün ifade edeceğim."

"Teşekkür ederim," dedi Arthur.

28

Arthur ona teşekkür etmişti ve sonra ne olmuştu? Kardeşinin Toronto'nun güney ucundaki bir kuledeki kanepesinde, Arthur'un ölümünden sekiz gün sonra, Jeevan gözlerini tavana dikti ve sonra neler olduğunu hatırlamaya çalıştı. Halkla ilişkiler elemanı ona cappuccino içer misin diye sormuş muydu? Hayır, sormamıştı ama sorsaydı iyi olurdu. (Jeevan cappuccinoları çok düşünüyordu çünkü cappuccinolar en sevdiği şeyler arasındaydı ve eğer her şey televizyon haberlerinde söylenilen kadar kötüyse, bir daha asla içemeyebilirdi. Kafayı taktığımız şeylere bak, diye düşündü.) Her neyse, halkla ilişkiler elemanı: Ona bakmadan dışarı kadar eşlik etmiş ve yüzüne kapıyı kapatmıştı ve bir şekilde bunun üzerinden yedi yıl geçmişti.

Jeevan kanepenin üzerine uzanıp rastgele anı parçalarıyla oyalanıp cappuccino ve bira gibi şeyler düşünürken Frank en son başkasının yerine yazdığı, sözleşmede adının geçmesinin yasaklandığı bir hayırseverin anıları projesi üzerine çalışıyordu. Jeevan, Cabbagetown'daki evini ve kız arkadaşını sürekli düşünüp bir daha ikisini de görüp göremeyeceğini merak etti. Cep telefonları artık çalışmıyordu. Kardeşinin sabit hattı yoktu. Dışarıda dünyanın sonu geliyordu ve kar yağmaya devam ediyordu.

29

Ama sözünü tutmuştu. Bu Jeevan'ın profesyonel yaşamında gurur duyduğu birkaç andan biriydi. Arthur ve Elizabeth'in ayrılmasından, röportajdan sonra tam yirmi dört saat dolana kadar hiç kimseye, kesinlikle hiç kimseye bahsetmemişti.

"Niçin gülümsüyorsun?" diye sordu Frank.

"Arthur Leander."

Başka bir zamanda, Jeevan Arthur'un evinin dışında saatlerce beklemiş, sigara içip pencerelere bakarken sıkıntından patlamıştı. Bir gece Arthur'un karısını kandırıp nahoş bir fotoğraf çekmişti ve bundan iyi para kazanmıştı ama bundan dolayı kendisini hâlâ kötü hissediyordu. Kadının ona afallamış bir şekilde, saçları darmadağın, elbisesinin askısı omzundan düşmüş, elinde sigarayla üzgünce bakışı. Bu kış şehrinde şimdi onu düşünmesi bir tuhaftı.

30

"O şarkıyı söylemeyi kesmen gerekiyor," dedi Frank.

"Üzgünüm ama bu mükemmel bir şarkı."

"Haklısın ama berbat bir sesin var."

Bildikleri kadarıyla dünyanın sonuydu! Kardeşinin kapısında alışveriş arabalarıyla belirdiğinden beri, günlerdir bu şarkı Jeevan'ın diline dolanmıştı. Günlerce televizyon haberlerinin önünde yaşamışlardı, alçak sesle, onları tüketen ve sersemleten, uykuya daldırıp uyandıran, kâbus gibi bir nakarattı. Nasıl bu kadar çok kişi bu kadar çabucak ölebilmişti? Sayılar imkânsızmış gibi görünüyordu. Jeevan dairenin bütün havalandırma kanallarını plastikle bantlamış ve bunun yeterli olup olmayacağını, virüsün onlara bantların içinden ya da belki de kenarlarından ulaşıp ulaşmayacağını merak ediyordu. Gece dışarı ışık sızmasın diye Frank'in banyo havlularıyla pencereleri kapatmış ve Frank'in şifonyerini kapının önüne itmişti. İnsanlar bazen kapı çalıyorlardı ve bunu yaptıklarında Jeevan ve Frank çık çıkartmıyorlardı. Onlardan olmayan herkesten korkuyorlardı. İki kez birisi zorla girmeye kalkmıştı, Frank ve Jeevan bir sessizlik ıstırabı içinde beklerken kilidin etrafını metal bir aletle kazımıştı ama sürgü dayanmıştı.

Günler geçmiş, haberler devam etmişti ve bu bitmeyen bir soyut korku filmi gibi görünmeye başlamıştı. Haber spikerlerinin uyuşuk, tatsız bir konuşma tarzları vardı. Bazen ağlıyorlardı.

Frank'in oturma odası hem şehre hem de göle bakan manzarasıyla binanın köşesindeydi. Jeevan göl manzarasını tercih ederdi. Frank'in teleskobunu şehre doğru çevirdiğinde otoyol görünüyordu ki bu tedirgin ediciydi. Römorklarla, tavana bağlanmış plastik kutular ve valizlerle arabalar trafikte ilk iki gün ağır aksak ilerlemişti ama üçüncü sabah tamamen tıkanmıştı ve insanlar valizleri, çocukları ve köpekleriyle birlikte arabaların arasından yürümeye başlamışlardı. Beşinci Gün, Frank haberleri izlemek yerine başkasının adına yazdığı proje üzerine çalışıyordu çünkü haberlerin ikisini de çıldırtacağını söylemişti ve artık haber spikerlerinin çoğu spiker bile değildi, sadece kanalda çalışan insanlardı ve kameranın diğer tarafında olmaya alışık değilmiş gibi görünüyorlardı. Kameramanlar ve yöneticiler tereddüt ederek kameralara konuşuyorlardı ve sonra ülkeler, şehir şehir susmaya başladı –Moskova'dan haber yoktu, sonra Pekin'den, Sidney'den, Londra'dan, Paris'ten, vb. Sosyal medya isterik söylentilerle doluydu– ve yerel haberler gitgide daha yerel oldular, istasyonlar birer birer azaldı, en sonunda yayın yapan son kanalda tek bir haber odası göründü, istasyonda çalışanlar sırayla kameranın önüne geçiyor ve buldukları bütün bilgileri her ne olursa veriyorlardı ve bir gece Jeevan saat ikide gözlerini açtı ve haber odası boştu. Herkes terk etmişti. Uzun bir süre ekrandaki boş odaya baktı.

Diğer kanallarda artık sadece parazit ve deneme şablonları vardı, içeride kalma ve kalabalık yerlerden uzak durma hakkında işe yaramaz uyarıları, hükümet acil yayınını devamlı tekrarlayanlar hariç. Bir gün sonra, birisi boş haber odasının kamerasını kapattı ya da kamera kendi kendine kapandı. Ondan sonraki gün internet kapandı.

Toronto sessizleşiyordu. Her sabah sessizlik daha da artıyor, şehrin sürekli vızıltısı yavaş yavaş yok oluyordu. Jeevan bunu belirtince Frank, "Herkesin benzini bitiyor," dedi. Jeevan otobandaki durmuş arabalara bakınca, benzini bitmemiş insanların bile artık hiçbir

yere gidemediğini fark etti. Bütün yollar terk edilmiş arabalar tarafından kapanmıştı.

Frank çalışmayı hiç bırakmadı. Yardımseverin anıları neredeyse bitmişti.

"O büyük ihtimalle öldü," dedi Jeevan.

"Büyük ihtimalle," diye onayladı Frank.

"Niçin hâlâ onun hakkında yazıyorsun?"

"Bir anlaşma imzaladım."

"Ama bu anlaşmayı imzalayan diğer herkes..."

"Biliyorum," dedi Frank.

Jeevan işe yaramayan cep telefonunu pencereye doğru kaldırdı.

Ekranda bir hizmet yok mesajı belirdi. Telefonu kanepenin üzerine bıraktı ve gözlerini göle dikti. Belki bir tekne gelirdi ve...

Kardeşinin dairesindeki sessiz öğleden sonralarında Jeevan, kendini bu şehrin ne kadar insan olduğunu, her şeyin ne kadar insan olduğunu düşünürken buldu. Biz modern dünyanın kişisel olmaması üzerine sızlanıyorduk ama bu bir yalanmış gibi göründü ona; şehir hiçbir zaman hiç de gayrişahsi değildi. Her zaman devasa narin bir insan altyapısı vardı, bu insanların hepsi etrafımızda fark edilmeden çalışıyorlardı ve insanlar işe gitmeyi bıraktığında, bütün operasyon durmuştu. Hiç kimse benzin istasyonlarına ya da havaalanlarına benzin götürmüyordu. Arabalar yolda kalmıştı. Uçaklar uçamıyorlardı. Kamyonlar çıkış noktalarında duruyorlardı. Yiyecek şehirlere asla ulaşmıyordu; marketler kapanmıştı. İş yerleri kilitlenmiş ve sonra yağmalanmıştı. Hiç kimse elektrik santrallerine veya trafolara çalışmaya gitmiyordu, hiç kimse yıkılan ağaçları elektrik hatlarından kaldırmıyordu. Işıklar söndüğünde Jeevan pencerenin yanında duruyordu.

Bir ya da iki salakça saniye boyunca ön kapının yanında durup ışığın düğmeleriyle oynadı. Aç/kapa, aç/kapa.

"Kes şunu," dedi Frank. Jaluzilerin arasından sızan gri ışıkta müsveddelerin kenarlarına notlar alıyordu. "Beni çıldırtıyorsun."

Frank'in projesine saklandığını, Jeevan fark etmişti ama Frank'e bu stratejisini fazla göremezdi. Eğer Jeevan'ın bir projesi olsaydı, o da onun içine saklanırdı.

"Sadece bizim bina olabilir," dedi Jeevan. "Belki sadece bodrumdaki bir sigortadır?"

"Tabii ki sadece bizim bina değil. Bunun tek dikkate değer tarafı ışıkların bu kadar uzun süre sürmesiydi."

"Bir ağaç ev gibi," dedi Frank. Suların kesilmesinden birkaç gün sonra, Otuzuncu Gün civarındaydı. Hiç konuşmadan günler geçmişti ama anlaşılmaz bir biçimde huzur anları vardı. Jeevan kendini kardeşine hiç bu kadar yakın hissetmemişti. Frank yardımseverin anıları üzerine çalışıyor ve Jeevan okuyordu. Teleskopla gölü inceleyerek saatler geçiriyordu ama gökyüzü ve göl boştu. Ne uçak, ne gemi vardı ve internet neredeydi?

Uzun zamandır o ağaç evi düşünmemişti. Toronto banliyölerindeki çocukluk evlerinin arka bahçesindeydi ve bir seferinde çizgi romanlarla orada saatlerce kalmışlardı. Orada saldırganları engellemek için yukarı çekilebilecek bir ip merdiven vardı.

"Daha oldukça uzun zaman bekleyebiliriz," dedi Jeevan. Su miktarını kontrol ediyordu, hâlâ makuldü. Musluklardaki su kesilmeden önce dairedeki bütün kapları doldurmuştu ve daha yakın zamanda balkonda tencere ve kovalarla kar toplamıştı.

"Evet," dedi Frank, "ama sonra ne olacak?"

"Şey, elektrik gelene ya da Kızıl Haç ya da artık her neyse o gelene kadar burada kalacağız." Jeevan son zamanlarda sinematik gündüz hayalleri kurmaya eğilimliydi, görüntüler yuvarlanıyor ve üst üste çakışıyordu; en sevdiği film sabah bir hoparlörden gelen sesle uyanmayı içeriyordu, ordu geliyor ve her şeyin bittiğini bildiriyordu: Bütün bu grip temizlendi ve halledildi, her şey tekrar normale döndü. Kapının önündeki şifonyeri çekiyor ve park yerine iniyordu, belki bir asker ona bir fincan kahve verip omzuna, sırtına

vururdu. İnsanların onu yiyecek stoklama konusundaki öngörüsünden dolayı kutladığını hayal ediyordu.

"Elektriğin tekrar geleceğini düşünmene neden olan şey ne?" diye sordu Frank, başını kaldırmadan. Jeevan cevap vermeye hazırlandı ama ağzından tek kelime bile çıkmadı.

31

Kirsten Raymonde'la röportaj yapan François Diallo, New Petoskey Kütüphanesi'nde kütüphaneci ve *New Petoskey News*'in yayıncısı, On Beşinci Yıl, devam ediyor:

DIALLO: Beni affet. O bıçak dövmelerini sormamam lazımdı.

RAYMONDE: Affettim.

DIALLO: Teşekkür ederim. Ama acaba sana çöküşü sorabilir miyim?

RAYMONDE: Tabii ki.

DIALLO: Sanırım, Toronto'daydın. Ebeveynlerinle mi beraberdin?

RAYMONDE: Hayır. O son gece, Toronto'da Birinci Gün ya da sanırım Birinci Gece, değil mi? Artık ne dersen. Bir *Kral Lear* oyunundaydım ve başrol oyuncusu sahnede ölmüştü. Adı Arthur Leander'dı. Hatırlarsın, bu konuda birkaç yıl önce konuştuk ve gazetelerinin birinde onun ölüm ilanı vardı.

DIALLO: Ama belki okuyucularımız için eğer senin için mahzuru yoksa...

RAYMONDE: Tamam, evet. Söylediğim gibi, sahnede kalp krizi geçirmişti. Onunla ilgili çok fazla detay hatırlamıyorum çünkü o zamanla ilgili pek bir şey hatırlamıyorum ama eğer bu senin için bir anlam ifade ederse, onun bir tür izlenimini zihnimde korudum. Bana karşı nazik olduğunu ve bir tür ilişkimiz olduğunu biliyorum ve öldüğü geceyi çok net hatırlıyorum. Ben temsildeki iki kızla beraber sahnede ve Arthur'un arkasındaydım, bu yüz-

den yüzünü görmedim. Ama önde, sahnenin önünde bir kargaşa olduğunu hatırlıyorum. Ve sonra ses, sert bir "pat" ve Arthur'un elinin başımın yanındaki kontrplak sütuna çarpışını duyduğumu hatırlıyorum. Bir şekilde geriye doğru sendeledi, kolları tutunmak için havada çırpındı ve sonra seyirciler arasındaki bir adam sahneye çıkıp ona doğru koştu...

DIALLO: Bu kalp masajı bilen esrarengiz seyirci. *New York Times* ölüm haberinde vardı.

RAYMONDE: Bana karşı nazikti. Onun adını biliyor musun?

DIALLO: Hiç kimsenin bildiğini sanmıyorum.

32

Kırk yedinci günde, Jeevan uzakta yükselen bir duman gördü. O kadar kar göz önüne alındığında yangının çok fazla yayılabileceğini düşünmüyordu ama itfaiyecileri olmayan bir şehirde yangının neler yapabileceği aklına gelmemişti.

Jeevan bazen gece silah sesleri duymuştu. Ne burulmuş havlular ne plastik ya da selo bantlar koridordaki iğrenç kokunun içeri sızmasını engelleyebiliyordu, bu yüzden devamlı pencereleri açık tutuyor ve kat kat elbise giyiyordu. Sıcak olması için Frank'in yatağında yan yana uyuyorlardı.

"Eninde sonunda gitmemiz gerekecek," dedi Jeevan.

Frank kalemini bıraktı ve Jeevan'ın yanından, pencereden göle ve soğuk mavi gökyüzüne baktı. "Nereye gideceğimi bilmiyorum," dedi.

"Bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum."

Jeevan kanepenin üzerinde gerindi ve gözlerini kapattı. Yakında kararlar verilmesi gerekecekti. Sadece iki haftalık yiyecekleri kalmıştı.

Jeevan otobana baktığında, onu rahatsız eden düşünce Frank'in tekerlekli sandalyesini araba izdihamının içinden geçirmenin

imkânsız olacağıydı. Değişik yollar izlemeleri gerekecekti ama ya bütün yollar böyleydiyse?

Bir haftadan uzun bir zamandır koridorda hiç kimseyi duymamışlardı, bu yüzden Jeevan daireden çıkma riskini almaya karar verdi. Kapıdaki şifonyeri itti ve merdivenlerden çatıya çıktı. Bu kadar haftadır ilk kez kendini soğuk havada kalmış gibi hissetti.

Ay ışığı camın üzerinde parıldadı ama etrafta başka ışık yoktu. Katı ve beklenmedik bir güzellik, sessiz, hiç hareketsiz metropol. Gölün üzerinde yıldızlar kayboluyor, bir bulut yığınının arkasında tek tek yok oluyorlardı. Havada kar kokusu aldı. Gitmeleri ve bu fırtınayı gizlenmek için kullanmaları gerektiğine karar verdi.

"Ama orada ne var?" diye sordu Frank. "Ben salak değilim, Jeevan. Silah seslerini duydum. Kanallar kapanmadan önce haberleri gördüm."

"Bilmiyorum. Bir yerlerde bir kasaba. Bir çiftlik."

"Bir çiftlik mi? Sen çiftçi misin? Kış ortası olmasa bile, Jeevan, çiftlikler elektrik ve sulama sistemleri olmadan nasıl çalışır? İlkbaharda ne yetişeceğini sanıyorsun? Bu arada orada ne yiyeceksin?"

"Bilmiyorum, Frank."

"Avlanmayı biliyor musun?"

"Tabii ki bilmiyorum. Hiç ateş etmedim."

"Balık tutabilir misin?"

"Kes şunu," dedi Jeevan.

"Ben vurulduktan sonra, tekrar yürüyemeyeceğim söylendiğinde hastanede yatarken, medeniyet hakkında düşünerek çok uzun zaman geçirdim. Medeniyet ne demek, nasıl değerleri var? Yaşadığım sürece asla tekrar bir savaş alanı görmek istemediğimi düşündüğümü hatırlıyorum. Hâlâ istemiyorum."

"Bu dairenin dışında," dedi Jeevan, "orada hâlâ bir dünya var."

"Bence dışarıda sadece hayatta kalma mücadelesi var, Jeevan. Bence dışarı çıkıp hayatta kalmaya çalışman gerekiyor."

"Seni öylece bırakıp gidemem."

"Önce ben gideceğim," dedi Frank. "Bunu düşündüm."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu ama Frank'in ne demek istediğini biliyordu.

33

RAYMONDE: Elinde hâlâ Arthur Leander'ın ölüm ilanı var mı? Yıllar önce onu bana gösterdiğini hatırlıyorum ama o isim var mıydı hatırlamıyorum...

DIALLO: Elimde *New York Times*'ın sondan bir önceki sayısı var mı? Ne biçim bir soru bu? Tabii ki. Ama hayır, onda o isim yok. Leander'a kalp masajı yapan seyirciler içindeki o adamın kimliği belirlenmedi. Normal koşullar altında, muhtemelen bir araştırma haberi olurdu. Birisi onun izini bulurdu. Ama Bay Leander yere yığıldığında ve sonrasında neler olduğunu bana anlat...

RAYMONDE: Evet, yere yığıldı ve sonra bir adam koşarak sahneye çıktı ve onun seyirciler arasından geldiğini fark ettim. Arthur'u kurtarmaya çalışıyor, kalp masajı yapıyordu ve ardından sağlık görevlileri geldi, diğerleri çalışırken seyircilerin arasından gelen adam oturdu. Perdenin indiğini ve sahnede oturmuş görevlileri izlediğimi ve seyircilerin arasından gelen adamın benimle konuştuğunu hatırlıyorum. Çok sakindi, onunla ilgili hatırladığım şey bu. Bakıcım bizi bulana kadar gidip kuliste oturduk. Sanırım o bir bebek bakıcısıydı. Bana ve gösterideki diğer iki çocuğa göz kulak olmak onun işiydi.

DIALLO: Kızın adını hatırlıyor musun?

RAYMONDE: Hayır. Onun ağladığını, hıçkıra hıçkıra ağladığını ve bunun beni de ağlattığını hatırlıyorum. Benim makyajımı

temizledi ve sonra bana bir hediye verdi, o sana gösterdiğim cam kâğıt ağırlığı.

DIALLO: Sen tanıdığım hâlâ sırt çantasında bir kâğıt ağırlığı taşıyan tek kişisin.

RAYMONDE: O kadar da ağır değil.

DIALLO: Bir çocuk için bu sıra dışı bir hediyeye benziyor.

RAYMONDE: Biliyorum ama onun güzel olduğunu düşünmüştüm. Hâlâ güzel olduğunu düşünüyorum.

DIALLO: Toronto'dan ayrılırken bu yüzden mi onu yanına aldın?

RAYMONDE: Evet. Her neyse, onu bakıcım verdi ve sanırım, en sonunda sakinleştik, soyunma odasında kalıp kâğıt oynadığımızı hatırlıyorum ve sonra ebeveynlerimi arayıp durdu ama asla gelmediler.

DIALLO: Onu daha sonra aradılar mı?

RAYMONDE: Bakıcım onlara ulaşamıyordu. Bu bölümünü pek hatırlamadığımı ama abimin bana anlattığını söylemem gerekiyor. En sonunda, o gece evde olan Peter'ı, abimi aramış. O da annem ile babamın nerede olduğunu bilmediğini ama beni eve getirebilirse, bana göz kulak olabileceğini söylemiş. Peter benden çok büyüktü, o zaman on beş ya da on altıydı, bu yüzden bana çok göz kulak oldu. O kadın beni arabayla eve götürdü ve abime bıraktı.

DIALLO: Ya ebeveynlerin?

RAYMONDE: Onları bir daha görmedim. Benzer öyküleri olan arkadaşlarım var. İnsanlar birden ortadan kayboldular.

DIALLO: Eğer bu Toronto'da Birinci Gün'se, o zaman ilkler arasındaydılar.

RAYMONDE: Evet, öyle olmalılar. Bazen onlara ne olduğunu merak ederim. Sanırım belki bürolarında hastalandılar ve acil servise gittiler. Bu bana en olası senaryoymuş gibi görünüyor. Ve sonra oraya geldiklerinde, şey, bu hastanelerin hiçbirinde hayatta kalabilecek birileri olduğunu hayal edemiyorum.

DIALLO: Demek evde kardeşinle oturup geri gelmelerini bekledin.

RAYMONDE: Ne olduğunu bilmiyorduk. Başlangıçta kısa bir süre beklemek mantıklı gibi göründü.

34

"Bana bir şey oku," dedi Jeevan, elli sekizinci günde. Kanepeye uzanmış, tavana bakıyor ve uykuya dalıp çıkıyordu. İki gündür söylediği ilk şey buydu.

Frank gırtlağını temizledi. "Özellikle istediğin bir şey var mı?" O da iki gündür ağzını açmamıştı.

"Şu anda üzerinde çalıştığın sayfa."

"Gerçekten mi? Fazlasıyla ayrıcalıklı bir hayırseverin Hollywood aktörlerinin yardım faaliyetleri üzerine düşüncelerini mi?"

"Niçin olmasın?"

Frank gırtlağını temizledi. "İsmini açıklama iznim olmayan ama zaten adını hiç duymadığın bir hayırseverin ölümsüz sözleri," dedi.

> Öğrenmek istediğim şey aktörlerin ünlerini ilginç bir şekilde ne zaman kullandıkları. Bazılarının hayır kurumları var, Afganistan'daki kadın ve kızların zor durumlarına dikkat çekmeye çalışmak ya da Afrika beyaz gergedanını kurtarmaya çalışmak gibi şeyler yaparlar ya da yetişkin okur yazarlığına ya da artık başka ne varsa o konuda bir tutkuları olur. Bütün bunlar tabii ki saygıdeğer gayelerdir ve ünlerinin bu haberi yaymaya yardım ettiğini biliyorum.
>
> Ama hadi gelin burada dürüst olalım. Hiçbiri dünyada iyi şeyler yapmak istedikleri için eğlence endüstrisine girmediler. Kendimden bahsedersem, iyice başarılı olana kadar hayırseverliği hiç düşünmedim bile. Meşhur olmadan

önce, aktör arkadaşlarım sadece seçmelere gidiyor ve fark edilmek için çabalıyor, bulabildikleri bütün işleri alıyor, arkadaşlarının filmlerinde bedava çalışıyor, lokanta ya da kafeteryalarda çalışıp geçinmeye uğraşıyorlardı. Oyunculuk yapmayı sevdikleri için rol yapıyorlardı ama aynı zamanda da, hadi gelin burada dürüst olalım, fark edilmek için. İstedikleri tek şey görülmekti.

Son zamanlarda ölümsüzlüğü düşünüyorum. Hatırlanmak ne demek, hangi konuda hatırlanmak isterim, anılar ve şöhretle ilgili bazı sorular. Eski filmleri izlemeyi severim. Öleli uzun zaman olmuş aktörlerin yüzlerini ekranda izlerim ve nasıl tamamen gerçekten ölmediklerini düşünürüm. Bunun bir klişe olduğunu biliyorum ama aynı zamanda da doğru. Sadece herkesin bildiği Clark Gablelar, Ava Gardnerlar değil, aynı zamanda figüranlar, tepsiyi taşıyan hizmetçi, kahya, bardaki kovboylar, gece kulübündeki soldan üçüncü kız. Onlar benim için ölümsüzler. Önce görülmek isteriz ama görüldükten sonra, bu artık yeterli değildir. Sonrasında, hatırlanmak isteriz.

35

DIALLO: Toronto'dan ayrılmadan önceki o günler nasıldı?

RAYMONDE: O bodrumda kalıp televizyon izledim. Mahalle boşalıyordu. Peter geceleri dışarı çıkıyordu –sanırım yiyecek çalıyordu– ve sonra bir sabah şöyle dedi: "Kiki, gitmemiz gerekiyor." Komşuların bıraktığı bir arabayı düz kontakla çalıştırdı ve bir süre gittik ama sıkışıp kaldık. Otobana çıkan bütün rampalar terk edilmiş arabalarla tıkanmıştı, yan yollar da. En sonunda, diğer herkes gibi yürümek zorunda kaldık.

DIALLO: Nereye gittiniz?

RAYMONDE: Doğu ve güneye. Gölü dönüp Birleşik Devletler'e girdik. Sınır artık açıktı. Bütün nöbetçiler gitmişti.

DIALLO: Belirli bir hedefiniz var mıydı?

RAYMONDE: Sanmıyorum. Hayır. Ama ya gidecek ya da Toronto'da bekleyecektik ve neyi bekleyebilirdik ki?

36

Jeevan gölü takip etmeye karar verdi. Sahil çakıl ve kayalıktı, alacakaranlıkta, karda yürümek zordu, ayak bileğini burkmaktan korkuyordu ve arkada bıraktığı ayak izlerinden hoşlanmıyordu ama eğer elinden gelebilirse yollardan uzak durmaya kararlıydı. Diğer insanlardan uzak durmayı çok istiyordu.

Dairede son gece pencerenin yanında durup otobanı teleskoptan izlemişti. Üç saatlik izlemenin sonunda sadece iki kişi görmüştü, ikisi de şehirden gidiyorlardı, sinsi sinsi, omuzlarının üzerinden bakarak. O saatlerin her anında Frank'in yatak odasındaki sessizliğin farkındaydı. Frank'in nefes almadığından emin olmak için iki kez kontrol etmişti, ikinci kezin mantıksız olduğunu ama Frank'in uyanıp da tek başına olduğunu görmesinin ne kadar berbat bir şey olabileceğini biliyordu. Baş döndürücü bir tükeniş hissetmişti, uçurum ayağının altında parçalanıyordu ama saf irade gücüyle aklını başında tutuyordu. İyi değildi ama zaten kim iyiydi ki?

Günün bitmesini beklerken Frank'in masasına oturup göle baktı. Bu çok uzun zaman geçirdiği bu dairede, bu son anların sükunetini sürdürmeye çalışıyordu. Frank müsveddeleri masanın üzerinde bırakmıştı. Jeevan onun üzerinde çalıştığı sayfayı buldu, bir hayırseverin eski filmler ve şöhret üzerine düşünceleri. Frank'in kusursuz el yazısı üst boşluktaydı: *Son zamanlarda ölümsüzlüğü düşünüyorum.* Bu cümle hayırseverin değil de Frank'in miydi? Bunu bilmek imkânsızdı. Jeevan o kâğıt parçasını katladı ve cebine koydu.

Güneş batar batmaz, omurilik yaralanmasından önce Frank'in yürüyüş gezilerine götürdüğü tozlu sırt çantasıyla daireden ayrıldı. Onun varlığı bir tür gizemdi. Frank bir gün tekrar yürüyebileceğini mi hayal etmişti? Onu birisine vermeyi mi planlıyordu? Son ışık huzmesi, gölün üzerinde yavaş yavaş yok olmaya başlarken, Jeevan şifonyeri kenara itti, ölüm ve çöp kokan o berbat koridora çıktı ve karanlıkta merdivenlerden aşağı indi. Lobiye çıkan kapının arkasında birkaç dakika durdu, dinledi, sonra hafifçe açtı ve kalbi güm güm atarken sessizce içeri girdi. Lobi terk edilmiş ama cam kapılar kırılmıştı.

Son gördüğünden beri dünya tamamen boşalmıştı. Plaza ya da caddede ya da uzaktaki otobanda hiç hareket yoktu. Yananların büro ve evler olduğunu belirten hafif bir kimyasal izi olan bir duman kokusu. Ama en çarpıcı olan şey elektrik ışığının hiç olmamasıydı. Bir keresinde, yirmili yaşlarının başlarında, akşam on bir civarı Yonge Caddesi'nde yürürken caddedeki bütün ışıklar sönmüştü. Bir an için etrafındaki şehir yok olmuştu ve sonra elektrikler o kadar çabuk gelmişti ki bir halüsinasyon gibi olmuştu, caddedeki herkes onlar da gördüler mi diye yanındakilere soruyorlardı – "Sadece ben miydim?" ve o zaman karanlık bir şehir fikri karşısında ürpermişti. Bu hayal ettiği kadar korkutucuydu. Sadece kaçmak istiyordu.

Ay karanlık gökyüzünde bir hilaldi. Mümkün olduğu kadar hızlı yürüdü, çanta her adımında ona yük oluyordu. Mümkün olduğu kadar yollardan uzak durdu. Solundaki gölün siyah suları parıldıyordu. Sahil yarı ışıkta soluk görünüyordu. Komodinin üstünde boş uyku hapları şişesiyle, yatakta kımıldamadan yatan Frank'i düşünmemek imkânsızdı ama kafasını Frank'e takamazdı çünkü her ses her şeyin sonu anlamına gelebilirdi, her gölgede sırt çantasını isteyen silahlı birisi saklanıyor olabilirdi. Mutlak bir odaklanma onu ele geçirirken, duygularının keskinleştiğini hissetti. Olması gereken buydu.

Gölün üzerinde bir şey vardı, beyaz bir şekil sık sık sallanıyordu. Bir yelkenli olduğunu düşündü, büyük ihtimalle haftalar önce, büyük ihtimalle üzerinde hiç kimsenin olmadığı, evden gördüğünün aynısıydı. Yürümeye devam etti ve şehir devamlı onu gölden uzaklaştırdı. Suya tekrar ulaşana, en sonunda şehir geride kalana kadar bentlere tırmandı ve göl kenarındaki caddeleri takip etti. Arada sırada, dinlenmek için durdu ama çakıl sahilde sadece su, hafif bir rüzgâr duydu.

Saatler sonra, çok uzaklardan silah sesleri duydu, iki ani ses ve sonra gece seslerin üzerine kapandı ve sonrasında sadece Jeevan, sadece göl, sadece hâlâ geride kalan korkmuş kişiler her kimse onlar vardı. Daha hızlı gidebilmek istedi.

Ay batıyordu. Endüstriyel bir çorak arazinin kenarından geçiyordu. Çok yorgun olduğunu ve uykuya dalmanın tehlikeli olacağını fark etti. Bir şekilde, burada açıkta, korumasız uyumanın nasıl bir şey olacağını pek düşünmemişti. Üşüyordu. Ne ayak parmaklarını ne de dilini artık hissedemiyordu çünkü su kaybetmemek için ağzına kar koyuyordu. Dilinin üzerine biraz kar koydu, Frank ve anneleriyle küçük çocuklarken kar dondurması yaptıklarını düşündü – "Önce içine vanilya karıştırırsın." Frank şaşılacak bir şekilde işlevsel Libya öncesi bacaklarının üzerinde duruyordu, o merminin omurgasını parçalamasına hâlâ yirmi beş yıl vardı ama çoktan yaklaşmaya başlamıştı: Bir kadın bir gün bir silahın tetiğini çekecek bir çocuğu doğuruyordu, bir tasarımcı o silahın ya da onun habercisinin eskizini çiziyordu, bir diktatör Frank'in Reuters için izlemeye gideceği, zaman içinde büyük bir yangına dönüşecek bir kıvılcımın kararını veriyordu, şablonun parçaları yavaş yavaş birbirine yaklaşıyordu.

Jeevan kıyıya vurmuş bir kütüğün üstüne oturup güneşin doğuşunu izledi. Kız arkadaşının başına ne geldiğini merak etti. Çok uzak görünüyordu. Evini düşündü ve onu bir daha görecek miyim diye merak etti, neredeyse aynı anda görmeyeceğini anladı. Gökyüzü aydınlanırken, kıyıya vurmuş tahta parçaları ve yanında

getirdiği çöp torbalarından bir barınak yaptı, rüzgârı kesecek ve uzaktan bir çöp yığını gibi görüneceğini umduğu uydurma bir yapı. Çantasına sarıldı ve rahatsız bir uykuya daldı.

Sabah uyandığında bir an için nerede olduğunu bilemedi. Hayatında hiç bu kadar üşümemişti.

Hiç kimseyi görmeden önce beş gün yürüdü. Başlangıçta yalnızlık bir rahatlamaydı –vahşi bir dünya hayal etti, sırt çantasının çalındığını ve binlerce kez erzaksız ölüme bırakıldığını hayal etti– ama günler geçtikçe, boşluğun anlamı üstüne çökmeye başladı. Gürcistan Gribi o kadar etkiliydi ki neredeyse geride hiç kimse kalmamıştı.

Ama beşinci gün kıyıda çok ilerde üç kişi gördü ve heyecanlandı. Onlar da Jeevan'ın gittiği yöne yolculuk ediyorlardı. Bütün gün bir mil kadar gerilerinde kaldı. Akşam olunca, sahilde bir ateş yaktılar ve Jeevan riske girmeye karar verdi. Onun ayak seslerini duydular ve yaklaşmasını izlediler. Altı metre mesafede durdu, silahsız olduğunu göstermek için ellerini kaldırdı ve selam diye seslenip içlerinden biri yaklaşmasını işaret edene kadar bekledi. Ateşin ışığında yorgun ve bitik görünen on dokuz yaşında iki genç adam ve bir yaşlı kadın vardı. Şehrin kuzeydeki banliyölerinden geliyor, Jeevan'dan bir gün daha fazladır yürüyorlardı.

"Şehirde çok suç işleniyor muydu?"

"Tabii ki," dedi Abdul. Omuzlarına kadar gelen saçlarıyla zayıf ve sinirliydi; konuşurken parmağının etrafına bir ip doladı. "Anarşi, değil mi? Polis yok. Acayip dehşete düşürücü."

"Ama aslında beklediğin kadar suç yoktu," dedi Jenny. "O kadar kalabalık değiller."

"Gittiler mi yoksa hepsi?.."

"Eğer hastalanırsan," dedi Ben, "kırk sekiz saat içinde ölürsün."

Bu konuda bir şey biliyordu. Kız arkadaşı, ebeveynleri ve iki kız kardeşi ilk haftada ölmüşlerdi. Kendisinin de niçin ölmediğini

açıklayamıyordu. Hepsine o göz kulak olmak zorunda kalmıştı çünkü üçüncü günde bütün hastaneler kapanmıştı. Arka bahçesinde beş mezar kazmak zorunda kalmıştı.

"Bağışıklığın olmalı," dedi Jeevan.

"Evet." Ben sabit bir şekilde gözlerini alevlere dikmişti. "Ben yaşayan en şanslı adamım, değil mi?"

Neredeyse bir hafta birlikte seyahat ettiler, ta ki Jeevan'ın gölü takip etmeye ve diğer üçü doğuya, Jenny'nin kız kardeşinin yaşadığı bir kasabaya doğru dönmeye karar verdikleri noktaya gelene kadar. Konuyu bir ya da iki saat tartıştılar, Jeevan bir kasabaya gitmenin bir hata olacağından emindi ve diğerleri ona katılmadılar, Jenny kız kardeşini bir daha asla göememekten korkuyordu ve sonuçta, birbirlerine bol şans dilediler ve kendi yollarına gittiler. Jeevan tek başına yürürken kendini dünyada kaybolmuş gibi hissetti. O kıyıda sürüklenen küçük, önemsiz bir şeydi. O güne kadar kendini hiç bu kadar canlı ve bu kadar üzgün hissetmemişti.

Birkaç gün sonra baktığında bir sabah açık gökyüzünü ve gölün diğer ucunda, uzaktan bir hayalet gibi Toronto'yu gördü. İnce bir mavi kule gökyüzünü deliyordu, cam şehir. Bu uzaklıktan, bir peri masalından çıkmış bir şeye benziyordu.

Bazen başka yolculara da rastladı ama çok az. Neredeyse herkes güneye gidiyordu.

"Şu felaket filmleri gibi," demişti Frank'e, iki ay önce, o dairede geçirdikleri üç ya da dördüncü gecede. Televizyonun sonunun gelmesinden önceki günlerdi. Dehşet içinde donup kalmışlardı ama henüz hiçbirinin kafasına tamamen dank etmemişti ve o gece ortada korkunç bir sersemlik vardı. Bütün kanıtlar insanlığın daha fazla dayanamayacağını gösteriyordu –Bu gerçekten oluyor mu? diye birbirlerine sormuşlardı– ama kişisel olarak yiyecek ve suları vardı, en azından o anlık güvendelerdi ve hasta değillerdi. "Bildiğin

gibi," demişti Jeevan, "bunun film versiyonunda kıyamet gerçekleşir ve sonra ardından..."

"Sonrasında hayatta kalacağımızı nereden çıkarıyorsun?" Frank her zaman her şey hakkında acayip sakindi.

Bu sessiz manzara. Kar ve içlerinde berbat şeyler olan, durmuş arabalar. Cesetlerin üzerinden basarak geçmek. Yol tehlikeli görünüyordu. Jeevan yoldan uzak durup çoğunlukla ormanlarda kaldı. Yolda sadece yüzlerinde savaş şoku geçirmiş ifadelerle yürüyen yolcular vardı, çocuklar paltolarının üstüne battaniyeler örtmüştü, insanlar sırt çantalarının içindekilerden dolayı öldürülüyorlardı, aç köpekler. Kasabalarda silah sesleri duyduğundan onlardan da uzak durdu. Sayfiye evlerine gizlice girip çıktı, sahipleri üst katta ölü yatarken konserve yiyecek aradı.

Kendi kendine dayanmak gitgide daha zor oluyordu. Yürürken biyografik bir nakaratı sürdürmeye çalıştı, kendisini bu yaşama, bu dünyaya bağlamaya çalıştı. *Adım Jeevan Chaudhary. Ben bir fotoğrafçıydım ve sonra sağlık görevlisi olacaktım. Babam Ottawalı George ve annem Haydarabadlı Amala. Toronto'nun banliyölerinde doğdum. Winchester Caddesi'nde bir evim vardı.* Ama bu düşünceler kafasının içinde parçalandı ve yerini garip parçalar aldı: *Ruhumun ve dünyanın gevşemesi bu, bu benim sakin kış havasındaki kalbim.* En sonunda aynı üç kelimeyi fısıltıyla tekrarlamaya başladı: "Yürümeye devam et. Yürümeye devam et. Yürümeye devam et." Başını kaldırdı ve karlarla kaplı bir daldan onu izleyen bir baykuşun gözleriyle karşılaştı.

37

DIALLO: O zaman oradan ayrıldığınızda, aklınızda hiçbir hedef olmadan mı yürümeye devam ettiniz?

RAYMONDE: Bildiğim kadarıyla. Doğrusu o yılı hiç hatırlamıyorum.

DIALLO: Hiçbir şey mi hatırlamıyorsun?

RAYMONDE: Kesinlikle hiçbir şey.

DIALLO: Şey, o şok hatırı sayılır derecede olmalı.

RAYMONDE: Tabii ki ama sonunda bir kasabada durduk ve ondan sonraki her şeyi hatırlıyorum. Her şeye alışabilirsiniz. Sanırım aslında bu çocuklar için daha kolay oluyor.

DIALLO: Çocuklar göründüğü kadarıyla korkunç travma geçirdiler.

RAYMONDE: O zamanlarda tabii ki. Herkes öyleydi. Ama iki yıl sonra? Beş yıl? On? Bak, sekiz yaşındaydım. Yürümeyi bıraktığımızda dokuz. Yolda geçirdiğimiz yılı hatırlamıyorum ve sanırım bu en kötü olayı hatırlayamıyorum manasına geliyor. Ama söylemek istediğim şey, burada –bu şimdiki dönemde, artık ona her ne demek istersen, Gürcistan Gribi'nin sonrasındaki dünyada– en zor zamanı geçiren insanlar, onunla en çok mücadele eden insanlar eski dünyayı en iyi hatırlayanlarmış gibi gelmiyor mu sana?

DIALLO: Bunu düşünmemiştim.

RAYMONDE: Söylemek istediğim şey şu, ne kadar çok hatırlarsan, o kadar çok şey kaybetmişsindir.

DIALLO: Ama sen bir şeyler hatırlıyorsun...

RAYMONDE: Ama çok az. Benim çöküş öncesi anılarım artık rüyalara benziyorlar. Bir uçağın penceresinden aşağı baktığımı, bu çöküşten önce son bir ya da iki yıl sırasında bir ara olmalı ve New York şehrini gördüğümü hatırlıyorum. Orayı hiç görmüş müydün?

DIALLO: Evet.

RAYMONDE: Bir elektrik ışığı denizi. Onu düşünmek tüylerimi diken diken ediyor. Ebeveynlerimi hiç hatırlamıyorum. Doğrusu sadece izlenimler. Kışın deliklerden gelen sıcak havayı ve müzik çalan makineleri hatırlıyorum. Ekran açıldığında bilgisayarların neye benzediğini hatırlıyorum. Bir buzdolabının nasıl açıldığını ve soğuk hava ile ışığın dışarı döküldüğünü hatırlıyorum. Ya da dondurucuların daha da soğuk olduğunu, kapların içindeki küçük buz kalıplarını. Buzdolaplarını hatırlıyor musun?

DIALLO: Tabii ki. Onlardan birinin raf dışında bir şey olarak kullanıldığını görmeyeli oldukça zaman oldu.

RAYMONDE: Ve içlerinde soğuk kadar ışık da vardı, değil mi? Bunu hayal etmiyorum, değil mi?

DIALLO: İçlerinde ışık vardı.

6 . UÇAKLAR

38

Kirsten ve August ormandaki evden çıktıklarında, yeni valizlerini ağaçların içinden yola kadar çekip taşıdıklarında, bir an için August durup bazı ayarlamalar yaparken –sırtındaki ağırlığı azaltmak için şiir kitaplarını ve su şişelerini sırt çantasından tekerlekli valize doldururken– Kirsten durup tekrar yabani bitkilerle kaplı garaj yoluna baktı ve fiziki kanıtlar, havlu, şampuan ve mutfakta buldukları tuz kutusuyla dolu valizler, giydiği mavi elbise ve August'un yelek cebinde uzay gemisi *Atılgan*'ın şişkinliği olmasa, o evi hayal ettiklerini düşünebilirdi.

"Yağmalanmamış bir ev," dedi August, yürümeye devam etmeye başladıklarında. Valizin tekerlekleri katıydı ve Kirsten yolda çıkarttıkları gürültüden hoşlanmadı ama onun dışında valizler mükemmeldi. "Başka bir tane göreceğim hiç aklıma gelmemişti."

"Bu inanılmazdı. Neredeyse kapıyı arkamızdan kilitlemek istedim." Bir evde yaşamanın böyle bir şey olacağını fark etti. Giderken kapıyı arkanızdan kilitler ve bütün gün yanınızda bir anahtar taşırdınız. Dieter ve Sayid büyük ihtimalle evlerde yaşamanın ve anahtar taşımanın nasıl bir şey olduğunu hatırlarlardı. Tüm düşünceleri dönüp dolaşıp onlara yöneliyordu.

August çoklu evrenler teorisine inanırdı. Onun söylediğine göre bu hakikaten fizikti ya da eğer genel fizik değilse bile belki kuantum mekaniğinin kenarındaydı ancak kesinlikle kendisinin uydurduğu uçuk bir teori olmadığını iddia ederdi.

"Korkarım hiçbir fikrim yok," demişti tuba, birkaç yıl önce onaylaması için Kirsten ona sorduğunda. Senfoni'nin yaşlı üyelerinin hiçbirinin bilim hakkında pek fazla bilgisi yoktu ve dünyanın sonu gelmeden önce bu insanların internette pek fazla bir şeyler aramamış olması açıkça çıldırtıcıydı. Gil bir zamanlar okuduğu bir makale hakkında belirsiz bir anıyı anlatmıştı, atom altı parçacıkların sürekli kaybolup tekrar belirmesi üzerine bir şeydi, bu başka bir yerin olduğu manasına geliyor, diye varsaymış, bunun da bir kişinin teorik olarak aynı anda hem var olup hem olmadığı, belki bir ya da iki paralel evrende gölge bir hayat sürdüğü fikrini verebileceğini farz etmişti. "Ama," demişti, "ben hiç bilimle ilgilenen birisi olmadım." Her halükârda, August her yöne uzayan, sonsuz paralel evrenler fikrinden hoşlanıyordu. Kirsten bu düzenlemenin, iki ayna birbirini yansıttığında oluşan ardışık boyutlar gibi bir şey olduğunu hayal etmişti, bu görüntüler her tekrarda daha yeşil ve bulanıklaşıp sonsuzluğa doğru gözden kayboluyorlardı. Bir keresinde bunu terk edilmiş bir alışveriş merkezindeki bir giysi dükkânında görmüştü.

Sonsuz sayıda paralel evren varsa, demişti August, orada salgının hiç yaşanmadığı ve August'un da planladığı gibi bir fizikçi olarak yetiştiği bir evren veya salgının olduğu ama virüsün bir şekilde farklı bir genetik yapısının olduğu, minik bir varyantının onu hayatta kalınabilir hale dönüştürdüğü, her halükârda medeniyetin bu kadar vahşi bir şekilde yıkılmadığı bir evren olması gerekiyordu. Akşama doğru bir bendin üstünde dinlenip Kirsten'in evden aldığı dergi yığınına göz atarken bunu tartışıyorlardı.

"Alternatif bir evrende," dedi August, "sen bu magazin fotoğraflarında olabilirdin. Bu senin aktörün eşlerinden biri, değil mi?"

"Öyle mi?" Kirsten dergiyi ondan aldı. Orada Arthur'un üçüncü karısı Lydia, New York'ta alışverişteydi. Ayaklarında riskli sivri topuklu ayakkabılar vardı ve bir düzine alışveriş torbası taşıyordu. Salgın bir aydan az zaman içinde Kuzey Amerika'ya ulaşacaktı. Görüntü ilginçti ama koleksiyona eklenecek kadar ilginç değildi.

Son dergide, Kirsten başka bir eski eş buldu. Otuzlarının sonlarında ya da kırklarının başlarında, şapkasını iyice aşağı çekmiş, bir binadan çıkarken kameraya ters ters bakan bir kadının fotoğrafı:

Alev Yeniden mi Canlanıyor?

SELAM, MIRANDA! MIRANDA CARROLL, GEMİCİLİK YÖNETİCİSİ VE ARTHUR LEANDER'IN İLK KARISI, LEANDER'IN *KRAL LEAR*'I OYNADIĞI TORONTO TİYATROSU'NUN SAHNE KAPISINDAN KAÇAMAK ÇIKARKEN AKLA SORULAR GETİRDİ, BİR GÖRGÜ ŞAHİDİ LEANDER'IN SOYUNMA ODASINDA BİR SAAT KADAR YALNIZ KALDIKLARINI BİLDİRİYOR! "HEPİMİZ BİRAZ ŞAŞIRDIK," DEDİ GÖRGÜ ŞAHİDİ.

"Sanırım ben oradaydım," dedi Kirsten. "O an ben de o binada olabilirdim." Miranda'nın arkasında sadece çelik bir kapıyı, bir binanın taş duvarını gördü. O kapıdan geçmiş miydi? Geçmiş olmalıyım, diye düşündü ve bunu hatırlayabilmiş olmayı istedi.

August meraklı bir şekilde fotoğrafı inceledi. "Onu orada gördüğünü hatırlıyor musun?"

Bir boyama kitabının izlenimi, o kurşun kalemlerin kokusu, Arthur'un sesi, kırmızı halısı, elektrikle aydınlatılmış sıcak bir oda. Odada üçüncü birisi var mıydı? Bundan emin olamıyordu.

"Hayır," dedi Kirsten. "Onu hatırlamıyorum." Fotoğrafı sayfadaki yazıyla beraber yırttı.

"Tarihe bir bak," dedi August. "Kıyamete iki hafta kala!"

"Şey, en azından ünlü dedikodularının sürmesi güzel bir şey."

Dergilerin içinde başka hiçbir şey yoktu ama bu dikkat çekiciydi, bu kadarı yeterliydi. Daha sonra ateş yakmak için iki dergiyi aldılar ve diğer üçünü yaprakların altına gömdüler.

"Bu dergilerdeki resimlerde sen olabilirdin," dedi August, paralel evrenler konusuna dönüp. "Yani, çöküşün olmadığı paralel bir evrende bu fotoğraflarda sen *varsın*."

"Ben hâlâ bu paralel evren teorisini senin uydurduğunu düşünüyorum," dedi Kirsten ama August'un onun hakkında bilmediği birkaç şeyden biri de bazen topladığı fotoğraflara baktığında kendini başka, gölge bir yaşantıda hayal edip o resimlerin içine koymasıydı. Bir odaya girersin ve bir düğmeyi çevirdiğinde oda ışıkla dolar. Çöp torbalarını kaldırımın kenarına bırakırsın ve bir kamyon gelip onu görünmez bir yere götürür. Tehlikede olduğunda polisi ararsın. Musluklardan sıcak su akar. Bir ahizeyi kaldırdığında ya da bir telefonun üstündeki düğmeye bastığında herkesle konuşabilirsin. Dünyadaki bütün bilgiler internettedir ve internet etrafındaki her yerdedir, yaz melteminde havada uçuşan bir polen gibi süzülür. Orada her şeyle; evlerle, teknelerle, mükemmel dişlerle değiş tokuş edebileceğin kâğıtlar, paralar vardır. Orada diş doktorları vardır. O anda başka bir yerde bu yaşantının devam ettiğini hayal etmeye çalıştı. Paralel bir Kirsten klimalı bir odada, boş bir arazide yürürken rahatsız edici bir rüyadan uyanıyordu.

"Uzay yolculuğunun keşfedildiği bir paralel evren," dedi August. Bu on yıldır oynadıkları bir oyundu. Şimdi, sıcaktan bunalmış bir şekilde, sırtüstü yatıyorlardı. Huş ağacı dalları rüzgârda sallanıyor, güneş ışığı yeşilin arasından sızıyordu. Kirsten gözlerini kapattı ve göz kapaklarının altında süzülen yaprak siluetlerini izledi.

"Ama uzay yolculuğu bulunmuştu, değil mi? Fotoğraflar gördüm." Kirsten'in eli elmacık kemiğindeki yara izine gitti. Eğer daha iyi evrenler varsa, o zaman büyük ihtimalle çok daha kötüler de vardı. Mesela yoldaki ilk yılından hatırladığı evrenler ya da yüzündeki yaraya neden olan şeyi hatırladığı ya da ikiden fazla dişini kaybettiği yerler.

"O gri aya gittik," dedi August. "Başka bir yere, daha öteye hiç gitmedik. Ben televizyon dizilerinde gördüğün türden, işte, başka galaksilere, diğer gezegenlere gittiğin uzay yolculuğu demek istiyorum."

"Çizgi romanlarım gibi mi?"

"Senin çizgi romanların garip. Ben daha çok *Uzay Yolu*'nu düşünüyordum."

"Benim çizgi romanlarımın gerçek olduğu bir paralel evren," dedi Kirsten.

"Ne demek istiyorsun?"

"İstasyon On Bir'e bindiğimiz ve dünya sona ermeden kaçtığımız bir paralel evren demek istedim," dedi Kirsten.

"Dünyanın sonu gelmedi," dedi August. "Hâlâ dönüyor. Ama sen İstasyon On Bir'de yaşamak ister miydin?"

"Bence orası güzel. Bütün o ada ve köprüleriyle."

"Ama her zaman ya gece ya da alacakaranlık, değil mi?"

"Bunu umursayacağımı sanmıyorum."

"Ben bu dünyayı daha çok seviyorum," dedi August. "İstasyon On Bir'de bir orkestra var mı? Yoksa ben tek başıma karanlıkta kayaların üzerinde durup kemanımı dev denizatları için mi çalacağım?"

"Tamam, daha iyi dişçiliği olan paralel bir evren," dedi Kirsten.

"Hedefini yüksek tutuyorsun, değil mi?"

"Eğer bir dişini kaybetseydin, hedefimin ne kadar yüksek olduğunu anlardın."

"Haklısın. Dişlerin için üzgünüm."

"Bıçak dövmelerimin olmadığı bir paralel evren."

"Ben de orada yaşamak isterdim," dedi August. "Sayid ve Dieter'in kaybolmadığı bir paralel evren."

"Senfoni'yi hemen arayabilip nerede olduklarını sorabileceğimiz, sonra Dieter ve Sayid'i arayıp hep beraber bir yerde buluşabileceğimiz, telefonların hâlâ çalıştığı bir paralel evren."

Susup yukarıdaki yapraklara baktılar.

"Onları bulacağız," dedi Kirsten, "Senfoni'yi tekrar göreceğiz," ama tabii ki emin değillerdi.

Valizlerini bendin üzerinden çekerek yola indirdiler. Artık Severn City'ye çok yakındılar. Alacakaranlıkta yol tekrar göl kıyısına doğru

kıvrıldı ve Severn City'nin ilk evleri belirdi. Yol ile göl arasında genç huş ağaçları vardı ama bir orman yoktu, sadece yabani bitkilerle kaplı çimenlikler, sarmaşık ve çalılarla kaplı evler, kaya ve kumdan ibaret bir sahil vardı.

"Bunu gece yapmak istemiyorum," dedi August. Rastgele bir ev seçtiler, arka bahçeye geçtiler ve bir bahçe kulübesinin arkasına kamp kurdular. Ortada yiyecek hiçbir şey yoktu. August keşfe çıktı ve yaban mersinleriyle geri döndü.

"İlk nöbeti ben tutacağım," dedi Kirsten. Yorgunluktan canı çıkmıştı ama uyuyabileceğini sanmıyordu. Valizinin üzerine oturdu, sırtını kulübenin duvarına dayadı, bir bıçağı elindeydi. Otların içinden yavaşça yükselen ateş böceklerini izledi ve yolun karşısındaki sahile vuran dalgaları, yapraklardaki rüzgârın iç çekişini dinledi. Bir kanat çırpışı ve bir kemirgenin çığlığı, bir baykuş avlanıyordu.

"Benzin istasyonunda karşılaştığımız o adamı hatırlıyor musun?" diye sordu August. Kirsten onun uyuduğunu sanmıştı.

"Tabii ki. Ne olmuş?"

"Yüzündeki o yara izi." August oturdu. "Onu düşünüyordum ve ne olduğunu anladım."

"Peygamber onu işaretlemiş." Bu anı sarsıcıydı. Kirsten bileğini salladı ve bıçağı bir metre kadar ilerideki bir beyaz mantarın tepesini yardı.

"Evet ama o sembolü, yaranın şeklini. Onu nasıl tanımlarsın?"

"Bilmiyorum," dedi Kirsten, bıçağını alırken. "Gövdesinde fazladan bir çizgi olan küçük *t*'ye benziyordu."

"Daha kısa bir çizgi. Alta doğru. Bunu bir düşünsene. Soyut değil."

"Onu düşünüyorum. Bana soyutmuş gibi geldi."

"O bir uçak," dedi August.

39

Ticari uçakla seyahatin sonunun gelmesinden iki hafta önce, Miranda New York'tan Toronto'ya uçmuştu. Ekim sonlarıydı ve aylardır Kanada'ya gelmemişti. Bu şehre doğru inmekten her zaman hoşlanırdı, göl kenarındaki kalabalık kuleler, sonsuz banliyö okyanusunun şehir merkezine doğru gelen ve CN Kulesi'nin zirvesindeki bir noktaya kadar uzanışı. CN Kulesi'nin yakından çirkin olduğunu düşünürdü ama uçak pencerelerinden görünce beklenmedik derecede hoştu. Ve her zaman olduğu gibi, Toronto'nun katmanlar halinde var olduğu hissi: On yedi yaşında Delano Adası'ndan geldiğinde onu şoke eden şehrin genişliği hâlâ vardı ama artık ona göre çok daha küçük bir şehirle aynı coğrafi alanı kaplıyordu. Londra, New York, Asya'nın liman kentleri arasında geçirdiği yıllarla seyrelmiş bir alan. Uçak banliyölere doğru alçaldı. Sorun olmadan pasaport kontrolünden geçti, Kanada sınır görevlisi pasaportunun sayfalarında damgasız bir köşe bulmak için zorlandı ve onu Toronto merkezine götürecek Neptune Logistics'e ait bir arabaya bindi, orada şoföre iyi günler diledi ve arka koltuktan yirmi dolar uzattı.

"Teşekkür ederim," dedi şoför, şaşkın bir şekilde. "Para üstü ister misiniz?"

"Hayır, teşekkür ederim." Parası olduğu sürece bol bahşiş verirdi. Ne kadar şanlı olduğunu göstermek için bu küçük ödülleri verirdi. El valizini çekerek Neptune Logistics'in lobisine girdi, güvenliği geçip asansörle on sekizinci kata çıktı.

Burada her yerde kendi hayaletlerini gördü. Yanlış giysileri ve dik saçlarıyla yirmi üç yaşındaki Miranda ellerini yıkıyor ve kadınlar tuvaletinin aynasında kendisine endişeyle bakıyor; yirmi yedi yaşında, yeni boşanmış bir Miranda güneş gözlüğüyle hımbıl hımbıl lobiyi geçiyor, içten içe gözden kaybolmayı diliyor, o sabah bir dedikodu internet sitesinde kendini gördüğü ve manşet acı verici olduğu için göz yaşları içinde: ARTHUR GİZLİCE MİRANDA'YI ARIYOR MU? (Cevap: Hayır.) Bu kendisinin eski versiyonları artık o kadar uzak ki onları hatırlamak başka insanları, iş arkadaşlarını, çok önceden tanıdığı genç kadınları hatırlamak gibiydi ve onlara acıdı. "Hiçbir şeyden pişmanlık duymuyorum," dedi kadınlar tuvaletindeki aynadaki yansımasına ve buna inandı. O gün, bir dizi toplantıya katıldı ve akşama doğru başka bir araba onu bir otele götürdü. Arthur'u tekrar görme zamanı gelene kadar hâlâ bir ya da iki saati daha vardı.

Arthur ağustosta New York bürosunu aramıştı. "Arthur Smith-Jones arıyor, görüşecek misiniz?" diye sormuştu asistanı ve Miranda bir an donakalmıştı. Bu ilk evlendiklerinde Arthur'la yaptıkları özel bir şakadaki isimdi. Bu kadar yıl sonra Smith-Jones adının niçin komik olduğunu hatırlamıyordu ama arayanın Arthur olduğunu anlamıştı.

"Teşekkür ederim, Laetitia, görüşeceğim." Bir tık sesi. "Alo, Arthur."

"Miranda?" Arthur'un sesi kuşkuluydu. Miranda kendi sesinin değişip değişmediğini merak etti. Kalabalık toplantılardaki en kendine güvenli sesini kullanmıştı.

"Arthur. Epey zaman oldu." Hatta bir anlık sessizlik. "Orada mısın?"

"Babam öldü."

Central Park'a bakmak için koltuğunun üzerinde döndü. Ağustosta parkın onu büyüleyen subtropikal bir havası vardı, ağaç bolluğunda bir ağırlık ve gevşeklik hissi.

"Üzgünüm, Arthur. Babanı severdim." Delano Adası'ndaki bir akşamı düşünüyordu, evliliklerinin ilk yılı ve beraber Noel için Kanada'ya döndükleri tek sefer, Arthur'un babası okuduğu bir şair hakkında coşkuyla konuşuyordu. Bu anı son hatırlamasından beri sönükleşmiş, yavaş yavaş belirsizlik kaplamıştı. O şairin adı ya da o sohbetle ilgili başka hiçbir şey hatırlamıyordu.

"Teşekkürler," dedi belirsiz bir şekilde Arthur.

"O beğendiği şairin adını hatırlıyor musun?" diye kendinin sorduğunu fark etti Miranda. "Çok uzun zaman önce. Biz Noel için oradayken."

"Büyük ihtimalle Lorca. Lorca'dan çok bahsederdi."

Parkta bütün o kadar yeşille harika bir kontrast yapan parlak kırmızı tişört giyen birisi vardı. O tişörtün bir dönemeçte gözden kaybolmasını izledi.

"Bütün hayatı boyunca kar temizleme makinesi kullandı ve marangozluk yaptı," dedi Arthur. Miranda buna ne diyeceğinden emin değildi –Arthur'un babasının mesleklerini biliyordu– ama Arthur'un bir karşılığa ihtiyacı yokmuş gibiydi. Bir an için sustular, Miranda tişörtün tekrar belirip belirmeyeceğini görmek için izliyordu. Belirmedi.

"Biliyorum," dedi Miranda. "Sen bana onun atölyesini göstermiştin."

"Demek istediğim, hayatım onun için anlaşılmazmış gibi görünüyor olmalı."

"Senin hayatın büyük ihtimalle çoğu insan için anlaşılmaz. Beni niçin aradın, Arthur?" Miranda'nın sesi mümkün olduğu kadar nazikti.

"Bu haberi aldığımda aramak istediğim tek kişi sendin," dedi.

"Ama niçin ben? Son boşanma duruşmasından beri konuşmadık."

"Sen benim nereli olduğumu biliyorsun," dedi Arthur ve Miranda bununla ne demek istediğini anladı. Bir zamanlar biz bir okyanusun içindeki bir adada yaşadık. Bir zamanlar liseye gitmek için vapura bindik ve gece gökyüzü bütün şehir ışıkları olmadan

harikaydı. Bir zamanlar taşlara kazınmış yazı ve şekillere bakmak için kanolarla deniz fenerine gittik, somon yakaladık ve ormanın derinliklerinde dolaştık ama bütün bunlar tamamen önemsizdi çünkü tanıdığımız herkes de bunları yaptı ve burada kendimiz için yarattığımız yaşamlarda, buradaki bu katı ve parıldayan şehirlerde, sen olmasan bunların hiçbiri gerçekmiş gibi görünmeyecekti. Ve bunun yanında, Arthur'un o an için eşinin olmadığını fark etti.

Arthur, şimdi Elgin Tiyatrosu'ndaki özel gösterimlerde *Kral Lear*'da başrol oynuyordu. Orada buluşmayı ayarladılar çünkü Arthur'un üçüncü karısı Lydia'yla boşanma davası sürüyordu ve girdiği bütün lokantaların bir kamera sürüsünü çekeceğinden korkuyordu.

Paparazzi çoktan Miranda'nın Arthur-sonrası varlığına devam etmesinde bir öykü bulamamaktan sıkılmış ve onu takip etmeyi kesmişti ama yine de Miranda otel odasından çıkmadan önce görünüşü için biraz zaman harcamış, kendini mümkün olduğu kadar eski halinde göstermemeye çalışmıştı. Saçlarına iğneler takıp düzelterek parlak bir miğfere dönüştürmüş –Hollywood ve magazin yaşamlarında o bir kıvırcık saç yığınıydı– ve en sevdiği beyaz şeritli, koyu gri takım elbisesini giymişti. Pahalı beyaz yüksek topuklu ayakkabılar sık sık toplantılarda giydiği türdendi ama Hollywood eşi Miranda'nın asla aklına gelmezdi.

"Bir yöneticiye benziyorsun," dedi aynada kendi kendine ve bu düşünce hızla, "Bir yabancıya benziyorsun"a dönüştü. Onu bir kenara itti.

Miranda alacakaranlığın başlarında yola çıktı. Hava berrak ve sertti, gölden soğuk bir rüzgâr esiyordu. Bu sokaklara aşinaydı. Bir Starbucks'ta kafeinsiz bir latte için durdu ve barista kadının harika yeşil saçlarına çarpıldı. "Saçların güzel," dedi ve barista kadın gülümsedi. Elinde sıcak kahveyle soğuk sokaklarda yürümenin zevki. Niçin İstasyon On Bir'de hiç kimsenin yeşil saçı yoktu? Belki Sualtı'ndan biri. Ya da Doktor On Bir'in iş arkadaşlarından

biri. Hayır, Sualtı. Tiyatroya üç sokak kala, saçını gizlemek için örgü bir bere ve siyah güneş gözlükleri taktı.

Tiyatronun dışında beş ya da altı adam vardı, zum objektifli kameralar boyunlarına asılıydı. Sigara içiyor ve telefonlarıyla oynuyorlardı. Miranda ölümcül bir durgunluğa kapıldığını hissetti. Kendini hiç kimseden nefret etmeyen birisi olarak görmekten hoşlanırdı ama bu adamlara karşı hissettiği şey nefret değil miydi? Mümkün olduğu kadar dikkat çekmeden süzülmeye çalıştı ama güneş battıktan sonra güneş gözlüğü takmak büyük bir hataydı.

"Şu Miranda Carroll mı?" diye sordu aralarından biri. Siktiğimin paraziti. Patlayan flaşların arasında başını eğdi ve sahne kapısından içeri girdi.

Arthur'un soyunma odası daha çok bir süitti. Adını hemen unuttuğu bir asistan onu, cam bir sehpanın karşısında birbirine bakan iki kanepenin olduğu bir oturma odasına aldı. Açık kapılardan bir banyo ile kostümler için bir askısı –kadife bir pelerin gördü– ve ışıklarla çevrili bir aynası olan bir soyunma odası gözüne ilişti. Bu ikinci kapıdan Arthur çıktı.

Arthur yaşlı değildi ama iyi yaşlanmıyordu. Miranda'ya göre, Arthur'un yüzüne hayal kırıklığı yerleşmişti ve gözlerinde Miranda'nın daha önce gördüğünü hatırlamadığı bir gerginlik vardı.

"Miranda," dedi. "Ne kadar oldu?"

Bu ona salakça bir soruymuş gibi geldi. Herkesin düğün gününü nasıl hatırlarsa boşanma gününü de hatırladığını farz ettiğini fark etti.

"On bir yıl," dedi Miranda.

"Lütfen, otur. Sana bir şey ikram edebilir miyim?"

"Çayın var mı?"

"Var."

"Ben de olduğunu düşünmüştüm." Miranda paltosunu ve şapkasını çıkarıp tam manasıyla göründüğü kadar rahatsız olan kanepelerden birinin üzerine otururken Arthur bir tezgâhın üstündeki

elektrikli çaydanlıkla boğuşuyordu. Hiçbir şey değişmemiş, diye düşündü. "Özel gösterimler nasıl gidiyor?"

"İyi," dedi Arthur. "Doğrusu, iyiden daha iyi. Güzel. Shakespeare oynamayalı çok oldu ama bir koçla çalışıyorum. Doğrusu, *koç* doğru kelime değil. Bir Shakespeare uzmanı." Kanepelere geldi ve onun karşısına oturdu. Arthur'un bakışlarının takım elbisesinde, parıldayan ayakkabılarında hafifçe dolaşmasını izledi ve Arthur'un onun da yaptığı denkleştirmeleri gerçekleştirdiğini fark etti, önünde oturan değişmiş insanla eşleştirmek için çok eski bir eşin zihinsel görüntüsünü ayarlıyordu.

"Bir Shakespeare uzmanı mı?"

"O bir Shakespeare akademisyeni. Toronto Üniversitesi. Onunla çalışmaya bayılıyorum."

"Oldukça ilginç olmalı."

"Öyle. Aşırı etkileyici bir bilgi havuzuna sahip, masaya çok şey koyuyor ama aynı zamanda rolüm hakkındaki vizyonumu tamamen destekliyor."

"Vizyonunu mu destekliyor?" Arthur yeni konuşma kalıpları edinmişti. Ama tabii ki öyle olacaktı çünkü onu son görüşünden beri geçen on bir yılda dostları, iş arkadaşları, toplantılar, partiler, oraya buraya geziler, film setleri, iki düğün, iki boşanma ve bir çocuk vardı. Artık farklı birisi olması anlamlı, diye varsaydı. "Böyle birisiyle beraber çalışmak ne büyük bir fırsat," dedi Miranda. Hayatında hiç bu kadar rahatsız bir kanepede oturmuş muydu? Parmak uçlarını süngere bastırdı ve neredeyse hiç iz bırakmadı. "Arthur," dedi Miranda, "babandan dolayı çok üzgünüm."

"Teşekkür ederim." Arthur ona baktı ve doğru kelimeleri bulmak için çabalıyormuş gibiydi. "Miranda, sana bir şey söylemem gerekiyor."

"Bu iyi bir şeye benzemiyor."

"Değil. Dinle, bir kitap çıkıyor." Çocukluk arkadaşı Victoria, Jeevan'ın ona yolladığı mektupları yayımlamıştı. *Sevgili V.:* Arthur *Leander'ın Resmî Olmayan Biyografisi* bir buçuk hafta sonra piya-

sada olacaktı. Yayıncılık işinde çalışan bir arkadaşı ona bir örnek kopyasını yollamıştı.

"Ben içinde miyim?" diye sordu.

"Korkarım öyle. Üzgünüm, Miranda."

"Anlat."

"Ona yazdığımda bazen senden bahsettim. Hepsi o kadar. Senin hakkında nahoş bir şey söylemediğimi bilmeni istiyorum."

"Peki. İyi." Bu kadar kızgın olmakta haklı mıydı? Arthur Victoria'nın bu mektupları satacağını bilemezdi.

"Buna inanmakta zorlanabilirsin," dedi Arthur, "ama benim bir tür ketumluk anlayışım var. Doğrusu bu benim bilinen bir özelliğim."

"Özür dilerim," dedi Miranda, "ama şimdi ketumluğunla tanındığını mı söyledin?"

"Bak, asıl söylemek istediğim şey, Victoria'ya her şeyi anlatmadığım."

"Bunu takdir ediyorum." Miranda'nın çaydanlıktaki suyun bir an önce kaynamasını istediği gergin bir sessizlik oldu. "Bunu niçin yaptığını biliyor musun?"

"Victoria mı? Sanırım para için. En son duyduğumda, Vancouver Adası'nın batı kıyısındaki bir otelde temizlikçi olarak çalışıyordu. Büyük ihtimalle o kitaptan son on yılda kazandığından daha çoğunu kazandı."

"Dava açacak mısın?"

"Bu sadece daha çok reklam olacaktır. Ajansım kitabı kendi haline bırakmanın daha iyi olacağını düşünüyor." Çaydanlığın düdüğü en sonunda çaldı; Arthur çabucak ayağa kalktı ve Miranda onun da suyun kaynamasını dilediğini fark etti. "Umarım piyasaya çıktığında, sadece bir hafta kadar haber olur, sonra ortadan kaybolur. Yeşil çay mı yoksa papatya mı?"

"Yeşil," dedi Miranda. "Mektuplarının satılmış olması sinir bozucu olmalı."

"Başlangıçta kızgındım, hâlâ kızgınım ama işin doğrusu, sanırım her şeyi hak ettim." İki fincan yeşil çayı masaya getirdi, orada camın üzerinde buhar halkaları bıraktılar.

"Niçin hak ettiğini düşünüyorsun?"

"Victoria'ya bir günlükmüş gibi davrandım." Arthur fincanını kaldırıp çayını soğutmak için üfledi ve fincanı bilerek masaya tekrar koydu. Bu harekette çalışılmış bir özellik vardı ve Miranda, Arthur'un bir sahneyi oynadığına dair garip bir izlenime kapıldı. "İlk başlarda, önce o bana yazmıştı. Belki iki mektup ve üç kartpostal, ona Toronto'dan ilk yazmaya başladığımda. Sonra adres değişikliğini söyleyen, başlangıcında, bilirsin, 'Selam, daha uzun yazamadığım için özür dilerim, meşgulüm, işte yeni adresim,' üstünkörü notlarla birkaç tane daha."

"Demek ona yazdığını gördüğüm bütün o kadar zaman boyunca, sana hiç geri yazmadı," dedi Miranda. Bunun kendisini bu kadar üzdüğüne şaşırdı.

"Evet. Ben onu düşüncelerim için bir depo olarak kullandım. Sanırım onu mektup okuyan bir insan olarak düşünmeyi bıraktım." Arthur başını kaldırdı ve burada, bir duraklamada Miranda neredeyse metni görebiliyordu: "Arthur bitik bir halde başını kaldırır." Rol mü yapıyordu? Miranda bunu anlayamadı. "Doğrusu, sanırım onun gerçek olduğunu tamamen unuttum."

Bu bütün aktörlerin başına geliyor muydu, oyun ve yaşam arasındaki sınırların bulanıklaşması? Bu adam çayını yudumlayan yaşlanan aktör rolünü oynuyordu ve o anda, rol yapsa da yapmasa da Miranda'ya aşırı mutsuz görünüyordu.

"Zor bir yıl geçirmişe benziyorsun," dedi Miranda. "Üzgünüm."

"Teşekkür ederim. Kolay değildi ama kendime insanların benimkinden çok daha kötü yılları olduğunu hatırlatıp durdum. Birkaç muharebe kaybettim," dedi, "ama bu savaşı kaybetmekle aynı şey değil."

Miranda fincanını kaldırdı. "Savaşa," dediğinde bir gülümseme yarattı. "Başka ne var ne yok?"

"Her zaman kendimden bahsediyorum," dedi Arthur. "Senin hayatın nasıl?"

"İyi. Çok iyi. Şikâyetim yok."

"Deniz taşımacılığındasın, değil mi?"

"Evet. İşime bayılıyorum."

"Evlendin mi?"

"Tanrım, hayır."

"Çocuk yok mu?"

"Bu konudaki düşüncem değişmedi. Elizabeth'ten bir oğlun var, değil mi?"

"Tyler. Neredeyse sekiz yaşında oldu. Annesiyle Kudüs'te."

Tam o sırada kapı çalındı ve Arthur ayağa kalktı. Miranda onun odada yürümesini izledi ve Los Angeles'taki o evdeki son yemekli partilerini düşündü – Elizabeth Colton bir kanepede sızmıştı, Arthur yatak odasına gitmek için merdivenlere gidiyordu. Miranda burada tam olarak ne yaptığından hiç de emin değildi.

Kapıdaki kişi çok küçüktü.

"Selam, Kiki," dedi Arthur. Misafir yedi ya da sekiz yaşlarında, küçük bir kızdı. Bir elinde sıkıca bir boyama kitabını, diğerinde de kalem kutusunu tutuyordu. Sapsarı saçları vardı, belli ışıklandırmada neredeyse akkor gibi görünecek türden bir çocuk. Miranda yedi ya da sekiz yaşındaki bir kızın *Kral Lear*'da nasıl bir rol aldığını hayal edemiyordu ama geçmişte yeteri kadar çocuk aktör gördüğü için karşılaştığında hemen anlamıştı.

"Boyama kitabımı burada boyayabilir miyim?" diye sordu kız.

"Tabii ki," dedi Arthur. "İçeri gel. Arkadaşım Miranda'yla tanışmanı istiyorum."

"Selam," dedi kız, ilgisiz bir şekilde.

"Selam," dedi Miranda. Kız porselen bir bebeğe benziyor, diye düşündü. İyi bakılmış ve bütün hayatı boyunca üstüne düşülmüş birisi gibi görünüyordu. Büyüdüğünde büyük ihtimalle, Miranda'nın asistanı Laetitia gibi, Leon'un asistanı Thea gibi, macerasız ve iyi bakılmış birisi olacaktı.

"Kirsten bazen beni ziyaret ediyor," dedi Arthur. "Rol yapma üzerine konuşuyoruz. Sığırtmacın nerede olduğunu biliyor mu?" Arthur'un kıza bakışından, Miranda onun kendi çocuğunu, uzaklardaki oğlunu ne kadar özlediğini gördü.

"Telefon ediyordu," dedi Kirsten. "Gizlice sıvıştım." Kapının yanında halının üzerine oturdu, bir prenses, bir gökkuşağı, uzakta bir kale, bir kurbağa olan yarı tamamlanmış bir boyama kitabını açtı, kalemlerini çıkardı ve prensesin elbisesinin eteğinin etrafını boyamaya başladı.

"Hâlâ çiziyor musun?" diye Miranda'ya sordu Arthur. Kirsten'in odada olmasıyla Arthur fark edilir bir şekilde daha rahatlamıştı.

Her zaman. Evet. Seyahat ettiğinde, gece otel odalarında yalnız kaldığı zamanlar için çizim defterini valizinde taşırdı. Dünyaya olan odağı yavaş yavaş değişmişti. Yıllardır Doktor On Bir öykünün kahramanıydı ama son zamanlarda Miranda'yı kızdırmaya başlamıştı ve Miranda daha çok Sualtı'yla ilgileniyordu. Bu insanlar, hatırladıkları dünyanın eski haline döneceği umuduna sarılmış bir şekilde, sualtındaki nükleer bomba sığınaklarında yaşıyorlardı. Sualtı araftı. Yeraltı odalarındaki yaşamları çizmek için uzun saatler harcamıştı.

"Şimdi aklıma bir şey geldi. Sana bir şey getirdim." *Doktor On Bir* çizgi romanının iki sayısını en sonunda toparlamış ve kendi imkânlarıyla birkaç tane bastırmıştı. *Doktor On Bir*, Bölüm 1 Sayı 1: *İstasyon On Bir* ve *Doktor On Bir*, Bölüm 1 Sayı 2 *Takip*'i el çantasından çıkarttı ve onları masanın üzerinden uzattı. "Eserin." Arthur gülümsedi. "Bunlar çok güzel. Birincinin kapağı L.A.'deki stüdyonun duvarındaydı, değil mi?"

"Hatırlıyorsun." Arthur'un bir keresinde bir filmin ilk sahnesi gibi olduğunu söylediği görüntü: Şehrin sivri adaları, kayaların içine giren caddeler ve binalar, aralarında yüksek köprüler. Çok aşağıdaki suyun karanlığında, Sualtı'na giden hava geçirmez kapıların ana hatları, okyanus zeminindeki devasa şekiller. Arthur birinci sayıda rastgele iki sayfalık çizimi açtı, okyanus ve köprülerle

bağlı adalar, alacakaranlık, Doktor On Bir yanında Pomeranyasıyla bir kayanın üzerinde duruyordu. Metin: *Mahvolmuş yuvama bakıp dünyadaki yaşamın tatlılığını unutmaya çalıştım.*

"Bir uzay istasyonundaydı," dedi Arthur. "Bunu unutmuşum." Sayfaları çeviriyordu. "O köpek hâlâ duruyor mu?"

"Luli mi? Birkaç yıl önce öldü."

"Bunu duyduğuma üzüldüm. Bunlar çok güzel," dedi tekrar.

"Teşekkür ederim."

"O ne?" diye sordu halının üzerindeki küçük kız. Miranda bir an için onu unutmuştu.

"Arkadaşım Miranda'nın yaptığı bazı kitaplar," dedi Arthur. "Daha sonra sana göstereceğim, Kiki. Orada ne üzerine çalışıyorsun?"

"Prenses," dedi Kirsten. "Matilda onun elbisesinin çizgili olamayacağını söyledi."

"Şey," dedi Arthur, "ben ona katıldığımı söyleyemem. Bu yüzden mi soyunma odandan gizlice çıktın? Yine Matilda'yla kavga mı ettin?"

"Onun elbisesinin çizgili olmaması gerektiğini söyledi."

"Bence çizgili mükemmel olur."

"Matilda kim?" diye sordu Miranda.

"O da bir aktör," dedi Kirsten. "Bazen çok kötü."

"Bu sıra dışı bir gösterim," dedi Arthur. "Başlangıçta sahnede üç küçük kız, Lear'ın kızlarının çocukluk versiyonlarını oynuyorlar ve sonra dördüncü sahnede halüsinasyon olarak geri geliyorlar. Replik yok, sadece orada duruyorlar."

"Ulusal Bale Okulu'na gittiği için kendini diğer herkesten daha üstün görüyor," dedi Kirsten, konuyu Matilda'ya çevirip.

"Sen de dans ediyor musun?" diye sordu Miranda.

"Evet ama ben dansçı olmak istemiyorum. Bence bale aptalca."

"Kirsten bana aktris olmak istediğini söyledi," dedi Arthur.

"Ya, ne kadar da ilginç."

"Evet," dedi Kirsten, başını kaldırıp bakmadan. "Birçok yerde oynadım."

"Gerçekten mi?" dedi Miranda. İnsan sekiz yaşındaki bir çocukla nasıl konuşurdu ki?

Omuz silken Arthur'a bir göz attı. "Nerelerde mesela?"

"Bir yerlerde işte," dedi kız, sanki başlangıçta bu konuyu açan o değilmiş gibi. Miranda çocuk aktörlerden hiç hoşlanmadığını hatırlıyordu.

"Kirsten geçen ay New York'a bir seçme için gitti," dedi Arthur.

"Bir uçakla gittik." Kirsten boyamayı bıraktı ve prensesi inceledi. "Bu elbise yanlış oldu," dedi. Sesi titredi.

"Bence bu elbise güzel görünüyor," dedi Miranda. "İyi bir iş becerdin."

"Bu konuda Miranda'yla aynı fikirdeyim," dedi Arthur. "Bu çizgiler iyi bir seçimdi."

Kirsten sayfayı onlara doğru çevirdi. Bir şövalye, bir ejderha, bir ağacın dış hatları.

"Prensesi bitirmeyecek misin?" diye sordu Arthur.

"Mükemmel olmadı," dedi Kirsten.

Bir süre sessizce oturdular, Kirsten ejderhayı değişen yeşil ve mor pullarla boyuyordu, Arthur *İstasyon On Bir*'i karıştırıyordu. Miranda çayını içti ve onun yüz ifadesini aşırı analiz etmemeye çalıştı.

"Seni sık sık ziyaret ediyor mu?" diye yavaşça sordu Miranda, o son sayfaya geldiğinde.

"Neredeyse her gün. Diğer kızlarla arası iyi değil. Mutsuz bir çocuk." Bir an konuşmadan çaylarını yudumladılar. Küçük kızın boyama kitabının sayfasını karalaması, fincanlarının cam sehpanın üzerinde bıraktığı buhar izleri, çayın hoş ısısı, bu odanın sıcaklığı ve güzelliği: Bunlar iki hafta sonra, yaşadığı son birkaç saatte, Malezya'daki bir kumsalda hezeyanlar yaşarken hatırlayacağı şeylerdi.

"Toronto'da ne kadar kalacaksın?" diye sordu Arthur.

"Dört gün. Cuma Asya'ya gidiyorum."

"Orada ne yapıyorsun?"

"Çoğunlukla Tokyo bürosunda çalışıyorum. Gelecek sene oraya transfer olma olasılığım var. Singapur ve Malezya'daki yerel şubelerle buluşuyor, birkaç gemiyi ziyaret ediyorum. Biliyor muydun," dedi, "dünya nakliyat filosunun yüzde on ikisi Singapur Limanı'nın elli mil açığında demirli."

"Bunu bilmiyordum." Arthur gülümsedi. "Asya," dedi. "Şu hayata inanabiliyor musun?"

Miranda kâğıt ağırlığını hatırlamadan önce oteline döndü. El çantasını otel yatağının üzerine bıraktı ve içinde şıngırdayan anahtarları duydu. Bu on iki yıl önce Clark Thompson'ın Los Angeles'taki yemekli partiye getirdiği ve Miranda'nın o gece Arthur'un çalışma odasından aldığı bulutlu cam kâğıt ağırlığıydı. Onu Arthur'a geri vermek istemişti.

Bir an için kâğıt ağırlığını kaldırıp lambanın ışığında hayranlıkla baktı. Otel bloknotuna bir not yazdı, tekrar ayakkabılarını giydi, aşağıdaki kapı görevlisinin masasına gitti ve onun bir kuryeyle Elgin Tiyatrosu'na yollanmasını ayarladı.

40

İki hafta sonra, eski dünyanın sonu gelmeden hemen önce, Miranda Malezya sahilinde bir plajda ayakta durmuş, denize bakıyordu. Gün boyu süren toplantılardan sonra oteline bırakılmış, orada bir rapor bitirip oda servisinin getirdiği akşam yemeğini yiyerek zamanını geçirmişti. Erken yatmayı düşünüyordu ama odasının penceresinden ufuktaki konteyner gemisi filosunun ışıklarını görebiliyordu ve daha yakından bakmak için suya doğru yürüdü.

En yakın üç havaalanı son doksan dakikadır kapalıydı ama Miranda bunu henüz bilmiyordu. Tabii ki Gürcistan Gribi'nden haberdardı ama hâlâ onun Gürcistan ve Rusya'da yayılan belirsiz bir sağlık krizi olduğu izlenimine kapılmıştı. Otel çalışanlarına, misafirlerde panik yaratmayı engellemek için talimat verilmişti, bu yüzden lobiden geçerken hiç kimse salgından bahsetmedi ama ön bürodaki elemanların azalmış gibi göründüğünü fark etti. Her hâlükârda, otel klimasının mezar gibi soğuğundan kaçmak, iyi aydınlatılmış patikadan kumsala yürümek ve ayakkabılarını çıkarıp kumda yalınayak durmak bir zevkti.

O akşamın ilerleyen vakitlerinde, herkesin bir zamanlar çöküş kelimesini nasıl da alelade kullandığının anısıyla tedirgin oldu ve zaman zaman da biraz eğlendi, daha hiç kimse bu *çöküş* kelimesinin ne demek olduğunu anlamamıştı ama ortada ekonomik bir çöküş vardı ya da o zaman için ona herkes çöküş demişti ve şimdi bugüne kadar toplanmış en büyük filo Singapur Limanı'nın elli mil doğusunda duruyordu. Daha tek bir kargo konteyneri taşımamış,

Güney Kore tersanelerinden çıkmış, güverteleri hâlâ ışıldayan iki yeni Panamax sınıfı gemi de dâhil olmak üzere bu gemilerin on ikisi Neptune Logistics'e aitti; gemiler talebin artacağının düşünüldüğü bir zamanda sipariş verilmiş, ekonomi büyürken sonraki üç yılda inşa edilmişti ama artık hiç kimse tek kuruş bile harcamadığı için gereksizlerdi.

O gün öğleden sonra, şubelerinde, Miranda'ya yerel balıkçıların bu gemilerden korktukları söylenmişti. Balıkçılar, gündüz ufukta kımıldamadan duran, hava kardıktan sonra yüzen bir şehir gibi ışıklandırılan bu gemilerde, doğaüstü bir şeyler olduğundan şüpheleniyorlardı. Büronun yerel müdürü balıkçıların korkularının saçmalığına gülmüştü ve Miranda masadaki diğer herkesle beraber gülümsemişti ama bu ışıkların pek bu dünyaya ait olmayabileceğini düşünmek bu kadar mantıksız mıydı? Gemilerin sadece çarpışmayı engellemek için ışıklandırıldıklarını biliyordu ama yine de o akşam bu kumsalda dururken manzarada başka bir dünyaya aitmiş gibi bir şey vardı. Telefon elinde titreştiğinde New York'tan arayan Arthur'un en eski arkadaşı Clark Thompson'dı.

"Miranda," dedi tuhaf giriş cümlelerinden sonra, "korkarım seni oldukça kötü bir haber için arıyorum. Belki otursan iyi olur."

"Ne oldu?"

"Miranda, Arthur dün gece kalp krizinden öldü. Çok üzgünüm." Ah, Arthur.

Clark telefonu kapattı ve koltuğuna geri yaslandı. Birisi kovulmadığı sürece kapıların asla kapanmadığı türden bir firmada çalışıyordu ve şimdiye dek tüm ofiste bunun spekülasyonunun yapıldığının farkındaydı. Dram! Clark'ın bürosunda ne oluyor olabilirdi? Bir kez kahve alma girişiminde bulunmuştu ve yanlarından geçerken, herkes yüzüne doğal bir ifade takınmıştı ama endişelilerdi –şu "Baskı yok ama eğer herhangi bir konuda konuşmaya ihtiyacın olursa..." bakışı– ve hayatındaki en kötü günlerden birini yaşıyordu ama hiçbir şey demediği ve insanları dedikodulardan mahrum ettiği

için memnundu. Miranda Carroll'ın adının üstüne bir çizgi çekti, Elizabeth Colton'ı aramak için telefonu kaldırdı, fikrini değiştirdi ve pencereye gitti. Aşağıda genç bir adam caddede saksafon çalıyordu. Clark penceresini açtı ve devasa şehrin yüzeyindeki saksafonun ince notaları, geçen bir arabadan gelen bangır bangır hip-hop, bir şoförün köşede kornaya abanmasının sesleri odayı doldurdu. Clark gözlerini kapatıp saksafona odaklanmaya çalıştı ama tam o sırada asistanı onu aradı.

"Tekrar Arthur Leander'ın avukatı," dedi Tabitha. "Ona bir toplantıda olduğunuzu söyleyeyim mi?"

"Lanet olsun, bu adam hiç uyumaz mı?" Bu Los Angeles'ta gece yarısı, New York'ta ise sabahın üçüyken bir sesli mesaj kaydı, "acil bir durum, lütfen, beni hemen ara," bırakan ve New York'ta sabah altı on beş, L.A'de ise üç on beşken Clark onu aradığında, hâlâ ayakta olup çalışan Heller'dı. Arthur'un ailesiyle bir kez tanıştığı ve bu daha kibar görüneceği için aileyi arayacak kişinin Clark olması gerektiği konusunda anlaşmışlardı. Ölüm haberini gazetede okumalarına izin vermek Clark'a yanlış geldiği için, pek hoşlanmadığı en sonuncusu da dâhil olmak üzere, eski eşlerine haber vermeye de karar vermişti; –yüksek sesle söylenmeyecek kadar duygusal ve boşanmış arkadaşlarının hiçbirinin bunu itiraf etmeyeceğini biliyordu– ama evlilikten kalan bir duygu olması gerektiğini düşünüyordu, sevginin kendisi olmasa bile sevginin bir hatırası. Birbirlerinden artık hoşlanmasalar da bu insanların birbirleri için bir anlam taşıyor olmaları gerektiğini düşündü.

Heller yarım saat sonra Clark'ın aileye haber verdiğini onaylamak için tekrar aramıştı ki Clark haber vermemişti çünkü Los Angeles'ta gece üç kırk beşken Arthur'un kardeşinin yaşadığı Kanada'nın batı yakasında da üç kırk beşti ve Clark sebep ne olursa olsun birinin ne kadar erken aranacağının sınırları olması gerektiğini düşünmüştü. Şimdi, New York'ta sabah dokuzken Heller'ın yakasında sabah altıydı ve belli ki bu adamın bütün gece uyumadan çalışması yakışıksız görünüyordu. Clark Heller'ı bir tür yarasa, gündüz uyu-

yup gece çalışan bir çeşit meşum vampir avukat olarak görmeye başlıyordu. Ya da sadece bir amfetamin manyağı mıydı? Clark'ın düşünceleri Toronto'daki özellikle heyecanlı bir haftaya, on sekiz ya da on dokuz yıl önceye, Arthur'la bir dans kulübünde bir arkadaşın verdiği bazı hapları aldıkları ve yetmiş iki saat uyumadan durdukları zamana gitti.

"Konuşmak istiyor musunuz?" diye sordu Tabitha.

"Evet. Bağla, lütfen."

Bir an için Tabitha hiçbir şey yapmadı ve yedi yıl birbirlerine yakın çalıştıktan sonra bu özel sessizliğin, "Bana neler olduğunu söyle, dedikodu sevdiğimi biliyorsun," manasına geldiğini biliyordu ama bunu yapmadı ve ardından gelen mükemmel profesyonellikteki, "Lütfen, hatta kalın," cümlesindeki hayal kırıklığı tonunu yakalayacak kadar onu iyi tanıyordu.

"Clark? Ben Heller."

"Biliyorum," dedi Clark. Başkalarına isimleriyle hitap ederken kendilerini soyadlarıyla tanıtan insanlarda gıcık bir şey olduğunu düşündü. "Nasılsın, Gary? Konuşmayalı tamı tamına doksan dakika oldu."

"Bekledim, bekledim." Clark zihninde bu cümleyi en nefret ettiği özel banalliklere ekledi. "Ben duramayıp aileye haber verdim," dedi Heller.

"Niçin? Ben sanmıştım ki anlaşmıştık..."

"Aileyi uyandırmak istemediğini biliyorum ama bunun gibi bir durumda, aileyi uyandırman gerekir. Aslında aileyi uyandırmayı istemelisin. Doğrusu bu daha yakışık alır. Birisi bir şey, bir fotoğraf, video, artık her neyse sızdırmadan ve sonra *Entertainment Weekly* aileyi yorum için arayıp böyle öğrenmelerinden önce aileye haber vermek gerekir. Bunu bir düşün, demek istediğim, adam sahnede öldü."

"Tamam," dedi Clark. "Anlıyorum." Saksafoncu gözden kaybolmuştu. Kasım ayının gri gökyüzü Londra'daki ebeveynlerini

ziyaret zamanının gelmek üzere olduğunu ona hatırlattı. "Elizabeth'e haber verildi mi?"

"Kime?"

"Elizabeth Colton'a. İkinci karısına."

"Hayır, yani, o pek aile sayılmaz, değil mi? Aileye haber vermek konusunda konuştuğumuzda, sadece Arthur'un kardeşi demek istemiştim."

"Şey ama o Arthur'un tek çocuğunun annesi."

"Peki, peki, Tabii ki. Kaç yaşında?"

"Sekiz ya da dokuz."

"Zavallı küçük çocuk. Bunun için çok kötü bir yaş." Heller'ın sesinde çatlama, üzüntü ya da dermansızlık vardı ve Clark onun zihnindeki görüntüsünü baş aşağı asılı yarasa avukattan kronik uykusuzluğu olan, kafein bağımlısı, soluk bir adama dönüştürdü. Heller'la tanışmış mıydı? Yıllar evvel, Miranda ve Arthur boşanmadan tam önce, Los Angeles'taki o berbat yemekli partide Heller var mıydı? Belki. Clark hatırlamıyordu. "Bu yüzden, dinle," dedi Heller, tekrar sadede geldi ama Clark'ın California'yla aşırı bir şekilde ilişkilendirdiği yapay bir sadede gelmeliğe, "Arthur'la beraber olduğunuz dönemde, özellikle son zamanlarda, Tanya Gerard adında bir kadından bahsetti mi?"

"Bu isim tanıdık değil."

"Emin misin?"

"Hayır. Niçin? Kim o?"

"Şey," dedi Heller, "sadece ikimiz arasında kalacak, göründüğü kadarıyla bizim Arthur küçük bir ilişki yaşıyormuş." Sesindeki tınıda keyif yoktu, hem de hiç. Bu önemliydi. Bu diğer insanların bilmediği şeyleri bilmek isteyen bir adamdı.

"Anlıyorum," dedi Clark, "ama kabul etmeliyim ki anlamayı beceremediğim şey bunun bizi nasıl ilgilendirdiği..."

"Ah, tabii ki," dedi Heller, "tabii ki ilgilendirmiyor, bilirsin, özel hayatın gizliliği, bütün bu şeyler hiçbirimizi ilgilendirmiyor, değil mi? Hiç kimse incinmiyor, karşılıklı rızası olan yetişkinler,

falan filan ve ben gerçekten çok mahrem birisiyim, Tanrı aşkına bir *Facebook* hesabım bile yok, yani mahremiyete bu kadar inanıyorum, bir Facebook hesabı olmayan dünyadaki en son kişiyim. Ama her neyse, bu Tanya denen kişi, göründüğü kadarıyla *Kral Lear*'daki bir kostümcü kızmış. Arthur'un hiç ondan bahsedip bahsetmediğini merak ediyorum."

"Hayır, Gary, hiç bahsettiğini sanmıyorum."

"Yapımcı bana bunun çok gizli olduğunu söyledi, belli ki bu kostüm yapan ya da belki aslında çocuk bakıcılığı yapan bir kızdı, çocuk oyuncularla, çocuk oyuncuların kostümleriyle ilgili bir şey mi ne? Bence öyleydi, bununla beraber *Lear*'da çocuk oyuncular var mı? Bu kafa karıştırıcı bir şey. Ama bak, her neyse, o..."

Doğu Nehri'nin diğer tarafındaki güneş ışığı mıydı? Bir ışın uzaktaki bulutları yarmış ve Queens'e doğru iniyordu. Bu etki Clark'ın aklına bir yağlı boya tabloyu getirdi. Arthur'u ilk kez görüşünü düşünüyordu, Toronto'da, Danforth Bulvarı'ndaki bir oyunculuk atölyesinde. Arthur on sekiz yaşındaydı: En azından ilk altı ayında bir kese kâğıdından çıkabilecek kadar oyunculuk yapamamasına ve oyunculuk eğitmeni özellikle travestilerle tıklım tıklım dolu bir barda içerken bunu ilan etmesine rağmen kendine güvenliydi, eğitmen Clark'ı ayartmaya çalışmıştı, Clark sadece göstermelik bir direnç göstermişti. Ve güzel, Arthur o zamanlar güzeldi.

"İşte sorun şu," dedi Heller, "vasiyetinde bu kıza bir şey bırakmayı planlıyor muydu çünkü geçen hafta bana vasiyetini değiştirmek konusunda bir e-posta attı, birisiyle tanıştığını, bir mirasçı eklemek istediğini söyledi ve kimden bahsettiğini varsaymam gerekiyor, burada en kötü durum senaryosunu düşünüyorum, bir yerde gizli bir vasiyet olabilir mi, beni birkaç hafta görmeyeceği için kendi kendine yazdığı resmiyetsiz bir belge, burada meselenin aslını öğrenmeye çalışıyorum..."

"Onu görmen lazımdı," dedi Clark.

"Onu görmem mi lazımdı... Anlamadım?"

"Başlangıçta, yeni yola çıktığında. Yeteneği görülüyordu, yeteneği ortadaydı ama eğer bunu diğer her şeyden, magazinden, filmlerden, boşanmalardan, şöhretten, bütün o çarpıcı şeylerden önce görmüş olsaydın."

"Üzgünüm, burada ne dediğini anladığımdan emin değilim, ben..."

"O harikaydı," dedi Clark. "O zaman, daha başlangıçta. Ondan çok etkilenmiştim. Romantik olarak demek istemedim, bu öyle bir şey değildi. Bazen birisiyle tanışırsın işte. Çok nazikti, en net olarak hatırladığım şey bu. Karşılaştığı herkese karşı nazikti. Onda böyle bir alçakgönüllülük vardı."

"Ne..."

"Gary," dedi Clark, "şimdi kapatıyorum."

Güçlendirici kasım havasını solumak için başını pencereden dışarı çıkarttı, çalışma masasına döndü ve Elizabeth Colton'ı aradı. Ona haberi söylediğinde Elizabeth uzun bir iç çekti.

"Cenaze hazırlıkları var mı?"

"Toronto'da. Öbür gün."

"Toronto mu? Orada ailesi var mı?"

"Hayır ama belli ki vasiyeti oldukça kesin. Sanırım oraya karşı bir bağlılık hissediyordu."

Clark konuşurken, New York'taki bir barda, yıllar önce içki içerken Arthur'la yaptığı bir sohbeti hatırlıyordu. Yaşadıkları şehirlerden konuşuyorlardı. "Sen Londralısın," demişti Arthur. "Senin gibi bir adam şehirleri olduğu gibi kabul edebilir. Benim gibi birisi, küçük bir yerden gelen... bak, çocukluğumu, o çok küçük, Delano Adası'nda yaşadığım hayatı düşünüyorum. Herkes beni tanırdı, bunun nedeni özel biri olmam değildi, herkes herkesi tanıdığı içindi ve bunun yarattığı klostrofobiyi sana anlatamam. Ben sadece biraz mahremiyet istedim. Hatırlayabildiğim kadar uzun zamandan beri oradan gitmek istedim ve sonra Toronto'ya geldim ve hiç kimse beni tanımıyordu. Toronto'da özgürlüğü hissettim."

"Ve sonra L.A.'ye taşındın ve meşhur oldun," demişti Clark, "ve şimdi yine herkes seni tanıyor."

"Evet." Arthur martinisindeki bir zeytinle meşguldü, ona bir kürdan batırmaya çalışıyordu. "Sanırım Toronto'nun kendimi özgür hissettiğim tek yer olduğunu söyleyebilirsin."

Clark ertesi sabah dörtte uyandı ve bir taksiyle havaalanına gitti. Bunlar önemi sadece sonraki günlerde anlaşılacak kıl payı kurtulma saatleriydi, mucize saatleriydi. Grip çoktan şehre sızmıştı ama Clark şoförü hasta olmayan bir taksiyi durdurdu ve bindiği yere daha önce hastalık bulaşmış hiç kimse dokunmamıştı ve bu olası olmayan şanslı arabayla şafak öncesi karanlıkta geçtikleri caddeleri, plastik perdelerin arkasındaki çiçekleriyle şarap dükkânlarının soluk ışıklarını, kaldırımlardaki vardiyalı işçileri izledi. Sosyal medya ağları gribin New York'a geldiği dedikodularıyla doluydu ama Clark sosyal medyada yer almıyordu ve bundan haberdar değildi.

John F. Kennedy Uluslararası Havaalanı'nda terminalden, şans eseri hastalık bulaşmış kimseye yaklaşmadan geçti –o terminalde hastalığın bulaştığı insanlar vardı– ve yanlış bir yüzeye dokunmamayı becerdi, benzer şansa sahip insanlarla dolu bir uçağa –bu havaalanından kalkacak son uçaktan önceki yirmi yedinciye– binmeyi becerdi ve bütün bunlar boyunca çok uykusuzdu, valizini toplamak için geç saatlere kadar ayakta kalmıştı, yorgundu ve kafasına Arthur düşünceleri takılmıştı, kulaklıklarıyla Coltrane dinliyordu, kendini çıkış kapısında bulduğunda gönülsüzce 360 derece raporları üzerinde çalışıyordu, rastgele başını kaldırıp oğluyla uçağa binen Elizabeth Colton'ı görene dek onunla aynı uçuşta olduğunu fark etmemişti.

Bu bir tesadüftü ama çok büyük bir tesadüf değildi. Önceki gün telefonda, Elizabeth'e binmeyi planladığı –tahmin edilen kar fırtınası başlayıp havaalanlarını arapsaçına dönüştürmeden önce Toronto'ya gitmek için– sabahın yedisindeki uçaktan bahsetmişti ve Elizabeth de aynı uçağa binmeye çalışacağını söylemişti. Ve işte koyu renk takım elbisesi, kısa ama hemen fark edilebilecek

saçları, yanındaki oğluyla işte buradaydı. Elizabeth ve Tyler birinci sınıftaydı, Clark ekonomide. Clark, Elizabeth'in koltuğunun yanından geçerken selamlaştılar, ardından kalkıştan bir buçuk saat sonra, pilotun uçağın Michigan'daki Clark'ın hiç duymadığı bir yere yönlendirildiğini anons etmesine kadar konuşmadılar ve herkes Severn City Havaalanı'na indiğinde, şaşırmış ve kafaları karışmıştı.

41

Clark, Arthur'un ölüm haberini verdikten sonra Miranda bir süre sahilde kaldı. Kumların üzerine oturup Arthur'u düşündü ve kıyıya yaklaşan küçük bir tekneyi izledi, suyun üzerinde kayan tek bir parlak ışıktı. Dünyada ya hayatının merkezi olan ya da görünmeyen ve nadiren düşündüğü belli insanların olduğunu ve onları daima orada olarak gördüğünü düşünüyordu. Bu insanların herhangi biri olmadan bu dünyanın nasıl ince bir şekilde ama açıkça değişmiş bir yer olduğunu, kadranın sadece bir ya da iki derece döndüğünü. Çok yorgun olduğunu, kendini pek iyi hissetmediğini, bir boğaz ağrısının başladığını ve yarının toplantılarla dolu başka bir gün olduğunu fark etti. Clark'a cenaze hazırlıklarını sormayı unutmuştu ama ardından aklına gitmek istemediği –paparazzi ve Arthur'un eski eşlerinin arasında sıkışıp kalmak– geldi. Ayağa kalkıp kumsaldan biraz düğün pastasına benzeyen, beyaz balkonlu, iki iskelesi olan otele giden patikada ilerlerken bunu düşünüyordu.

Lobi garip bir şekilde boştu. Ön büroda hiç kimse yoktu. Kapıcının yüzünde ameliyat maskesi vardı. Miranda neler olduğunu sormak için ona yaklaşmaya başladı ama adamın ona bakışı açıkça korkuluydu. Onun yakınına gelmemesini istediğini, sanki bunu bağırarak söylemiş gibi, anladı Miranda. Geriledi ve hızla asansörlere doğru yürüdü, sarsılmıştı, bakışları arkasındaydı. Yukarı kattaki koridorda hiç kimse yoktu. Odasına döndüğünde, bütün gün ilk kez dizüstü bilgisayarını açıp dikkatini haberlere verdi.

Daha sonra telefonlar ederek iki saat geçirdi ama artık oradan ayrılmanın hiçbir yolu yoktu. Yakındaki bütün havaalanları kapanmıştı.

"Dinleyin," diye en sonunda ona patladı, bıkmış bir havayolları temsilcisi, "sizi Malezya'dan götürecek bir uçak bulsam bile, cidden bana artık on iki saatinizi bir uçak kabininde devirdaim yapan hava soluduğunuz iki yüz başka insanla geçirmek istediğinizi mi söylüyorsunuz?"

Miranda telefonu kapattı. Koltuğuna yaslandığında, bakışı masanın üzerindeki havalandırma deliğine gitti. Odadan odaya giden, binanın içindeki havanın fısıltısının düşüncesi. Bu onun hayal gücü değildi, kesinlikle boğazı ağrıyordu.

"Bu psikosomatik," dedi yüksek sesle. "Hastalanmaktan korktuğun için kendini hasta hissediyorsun. Bir şeyin yok." Bu öyküye ilginç bir macera olarak bakmaya çalışıyordu, grip salgınında Asya'da mahsur kaldığını telkin ediyordu kendisine ama ikna olmamıştı. Çizim yaparak biraz zaman geçirip sakinleşmeye çalıştı. Üzerinde küçük bir ev olan kayalık bir ada, İstasyon On Bir'in karanlık denizinin ufkunda ışıklar.

Miranda sabahın dördünde uyandığında ateşi vardı. Ondan üç aspirinle kurtulmaya çalıştı ama eklemleri acıdan düğümlenmişti, bacakları halsizdi, kumaşın dokunduğu yerlerde teni acıyordu. Masaya zorla gitti. Dizüstü bilgisayarında son haberleri okudu, gözleri ekranın ışığından acıyordu ve anladı. Aspirinin ince kabına yüklenen ateşi hissedebiliyordu. Ön büroyu aramaya çalıştı ve sonra Neptune Logistics'in New York ve Toronto bürolarını, ardından Amerika, Kanada, İngiltere ve Avustralya konsolosluklarını ama sadece sesli mesaj kayıtları ve çalan telefonlarla karşılaştı.

Miranda yanağını masaya dayadı –yanan tenine değen laminantın mükemmel serinliği– ve odanın fakirliğini düşündü. Ekonomik anlamda değil de anın önemine yetmeyecek anlamında, yetersiz ortam –ama ne için? Bunu henüz düşünemiyordu– ve kumsalı,

gemileri, ufuktaki ışıkları düşünüyordu, kendisi bu kadar hastayken oraya gitmesinin mümkün olup olmadığını, eğer oraya gidebilirse kumsaldaki birisinin ona yardım edip edemeyeceğini, orada kalırsa daha çok hastalanacağını ve belli ki ön büroda ya da konsolosluklarda, bütün telefonlarda hiç kimsenin olmadığı gibi bağlantılı düşünceleri. Eğer daha hastalanırsa, eninde sonunda burada kalacak, bu adadan çıkamayacak kadar hasta olacaktı. Kumsalda balıkçılar olabilirdi. Sarsak bir şekilde yerinden kalktı. Ayakkabılarını giymek uzun sürdü ve hatırı sayılır derecede konsantrasyon gerektirdi.

Koridor sessizdi. Elini duvara dayayıp çok yavaş yürümesi gerekiyordu. Bir adam asansörlerin yanına böğrünün üzerine kıvrılmış, titriyordu. Miranda onunla konuşmak istedi ama konuşmak çok fazla güç gerektirecekti, bu yüzden konuşmak yerine ona baktı – seni anlıyorum, seni anlıyorum– ve bunun yeterli olacağını umdu.

Lobi artık boştu. Çalışanlar kaçmıştı.

Dışarıda hava ağır ve durgundu. Ufukta yeşilimsi bir ışık vardı, güneşin doğuşunun başlangıcı. Su altında ya da bir rüyada yürüyor gibi ağır çekim bir hareket hissine kapılmıştı. Her adımda dikkatli bir şekilde konsantrasyon gerekliydi. Korkunç derecede zayıftı. Patikadan kumsala doğru ilerledi, çok yavaş yürüyordu, uzattığı elleri palmiye yapraklarına sürtündü. Patikanın sonunda, otelin beyaz şezlongları kumların üzerinde sıra sıra boş duruyorlardı. Kumsalda insan yoktu. En yakındaki şezlonga çöktü ve gözlerini kapattı.

Tükenmişlik. Alev alev yanıyordu, sonra titremelerle kasıldı. Düşünceleri düzensizdi. Hiç kimse gelmedi.

Ufuktaki konteyner gemi filosunu düşünüyordu. Oradaki müretteba gribe maruz kalmamış olmamalıydı. Kendisinin bir gemiye

gitmesi için artık çok geçti ama bu sersemletici dünyada güvende olan insanlar olduğu düşüncesine gülümsedi.

Miranda tam zamanında gözlerini açıp güneşin doğuşunu gördü. Vahşi bir renk dalgası, pembe ve parlak turuncu şeritler, ufuktaki konteyner gemileri gökyüzünün alevleri ve yanan su arasında muallakta duruyordu, deniz manzarası İstasyon On Bir'in abartılı gün batımları ve çivit mavisi denizinin, karmaşık görüntülerinin içine karışıyordu. Filonun ışıkları sabahın içinde yavaş yavaş kayboluyor, okyanus yanarak gökyüzüyle birleşiyordu.

7. TERMİNAL

42

Severn City Havaalanı'ndaki insanlar ilk başlarda zamanı hesaplarken orada sadece geçici olarak kalacaklarını düşünüyorlardı. Sonraki on yıllarda bunu genç insanlara açıklamak zordu çünkü doğruyu söylemek gerekirse, o noktaya kadar havaalanlarında mahsur kalmanın tarihçesi, aynı zamanda en sonunda kurtulmanın, bir uçağa binmenin ve oradan gitmenin de tarihçesiydi. Başlangıçta, Ulusal Muhafızlar'ın battaniyeler ve yiyecek kutularıyla gelmesi, yer personelinin kısa bir süre sonra dönmesi ve uçakların tekrar inip kalkması kaçınılmaz görünüyordu. Birinci Gün, İkinci Gün, Kırk Sekizinci Gün, Doksanıncı Gün, artık bütün normale dönüş beklentileri yok olmuştu, sonra Birinci Yıl, İkinci Yıl, Üçüncü Yıl. Zaman faciayla yeniden başlamıştı. Kısa bir süre sonra, günleri ve ayları eski şekilde hesaplamaya döndüler ama yıllar için yeni sistemi sürdürdüler: 1 Ocak, Üçüncü Yıl; 17 Mart, Dördüncü Yıl, gibi. Dördüncü Yıl, Clark'ın bundan sonra yılların böyle, felaket anından itibaren birer birer sayılarak belirlenmeye devam edeceğini fark ettiği zamandı.

Uzun zamandır artık dünyada yaşanan değişimlerin geri döndürülemeyeceğini biliyordu ama yine de bunu fark etmek anılarına daha net bir ışık tutuyordu. Güneş ışığında bir parkta en son dondurma yiyişim. Bir kulüpte en son dans edişim. Hareket eden bir otobüsü en son görüşüm. İkamet edilen bir yere dönüştürülmemiş bir uçağa, gerçekten havalanan bir uçağa en son binişim. En son bir portakal yiyişim.

Havaalanındaki ikinci on yılın sonuna doğru, Clark ne kadar şanslı olduğunu düşünüyordu. Bunun nedeni sadece hayatta kalmış olmak değildi ki bu özünde tabii ki olağanüstü bir şeydi, bir dünyanın bitip diğerinin başladığını görmüş olmaktı. Ve sadece eski dünyanın görkemlerini, uzay mekiklerini, elektrik şebekelerini, yüksek sesli gitarlarını, bir avuçta tutulabilecek bilgisayarlarını, şehirler arasında yüksek hızla giden trenleri görmüş olmak değil, bu harikaların içinde çok uzun zaman yaşamış olmaktı. Hayatının elli bir yılını bu muhteşem dünyada geçirmiş olmaktı. Bazen Severn City Havaalanı'ndaki Yolcu Salonu B'de gözüne uyku girmezdi ve, "Ben oradaydım," diye düşünürdü ve bu düşünce bir üzüntü ve coşku karışımıyla onun içine işlerdi.

Bazen Yolcu Salonu C'deki Skymile lobisinde müzesine gelen gençlere, "Açıklaması zor," dediğini fark etmişti. Ama küratör rolünü ciddiye almış ve yıllar önce, "Açıklaması zor" ifadesinin yeterli olmadığına karar vermişti, bu yüzden ne zaman birisi yıllar içinde havaalanından ve ötesinden topladığı objelerden birini –dizüstü bilgisayarları, iPhoneları, bir yönetici masasında bulduğu bir telsizi, havaalanının bir personel salonundan alınma elektrikli bir tost makinesini, iyimser bir çöpçünün Severn City'den getirdiği bir pikap ve plakları– ve tabii ki ortamı, çok net hatırladığı salgın öncesi dünyayı sorsa her zaman sonuna kadar açıklamaya çalışıyordu. On altı yaşındaki, bu havaalanında doğan bir çocuğa uçakların dimdik gökyüzüne yükselmediğini açıklıyordu. Uzun pistlerde hız kazanır ve yukarı doğru kalkarlardı.

"Niçin pistlere ihtiyaçları vardı?" diye sordu on altı yaşındaki.

Adı Emmanuelle'di. Clark'ın ona özel bir düşkünlüğü vardı çünkü o berbat ilk yıldaki tek güzel şey olarak onun doğumunu hatırlıyordu.

"Hız kazanmadan yerden havalanamazlardı. Hıza ihtiyaçları vardı."

"Ya," dedi kız. "O zaman motorlar yeterince güçlü değil miydi?"

"Güçlüydü," dedi Clark, "ama onlar roketler gibi değillerdi."

"Roketler..."

"Onları uzaya gitmek için kullanırdık."

"Bu inanılmaz," dedi kız, başını iki yana sallayıp.

"Evet." Geçmişe bakıldığında hepsi inanılmazdı ama özellikle seyahat ve haberleşmeyle ilgili bölümler. O, bu havaalanına böyle gelmişti: Dünyanın yüzeyinin bir mil yukarısında yüksek hızla giden bir makineye binmişti. Miranda Carroll'a eski kocasının ölümünü böyle söylemişti: Dünyanın diğer ucundaki bir aleti birkaç saniye içinde ona bağlayan bir aygıtın üzerindeki bir dizi düğmeye dokunmuştu ve Miranda –karanlıkta önünde parıldayan bir ticaret filosunun bulunduğu beyaz bir kumsalda yalın ayak bir şekilde– onu bir uyduyla New York'a bağlayan bir düğmeye basmıştı. Bunlar etraflarında devamlı olan kanıksanmış mucizelerdi.

İkinci On Yıl'ın sonunda havaalanında yaşayanların çoğu ya orada doğmuştu ya da daha sonra gelmişti ama iki düzine kadar kişi ilk uçaklar indiğinden beri orada olan insanlardı. Clark'ın uçağı sorun olmadan inmiş, hiç kimsenin hemen açıklayamıyormuş gibi göründüğü nedenlerden dolayı yönü Toronto'dan değiştirilmiş ve Yolcu Salonu B'deki bir kapıya getirilmişti. Clark 360 derece raporlarını düzeltmeyi bırakıp başını kaldırmış ve aprondaki uçak çeşidi karşısında şaşırmıştı. Singapur Havayolları, Cathay Pacific, Air Kanada, Lufthansa, Air France, devasa jetler bir baştan diğerine park edilmişlerdi.

Clark körükten Yolcu Salonu B'nin floresan ışığıyla aydınlatılmış koridoruna çıktığında, ilk fark ettiği şey insanların düzensiz dağılımıydı. Kalabalık gruplar televizyon ekranlarının altında toplanmışlardı. Clark artık her neye bakıyorlarsa bir bardak çay olmadan onunla yüzleşemeyeceğine karar verdi. Bunun bir terörist saldırısı olduğunu farz etmişti. Bir büfeden bir fincan Earl Grey aldı ve acele etmeden süt koydu. Bu ne olduğunu öğrenmeden önce çayıma en son süt kattığım zamandı, diye düşündü ve CNN'in

açık olduğu bir televizyonun altındaki kalabalığın yanına gidip orada durdu.

Salgının Kuzey Amerika'ya geldiği haberi o havadayken patlamıştı. Bu yıllar sonra açıklaması zor olan başka bir şeydi ama o sabaha kadar Gürcistan Gribi oldukça uzak görünüyordu, özellikle sosyal medyada olmayan birisi için. Clark haberleri hiç çok yakından takip etmemişti ve gribi sadece uçuştan bir gün önce, Paris'te esrarengiz bir virüs salgını hakkında kısa bir gazete haberinde duymuştu ve bir salgına dönüşeceği pek belli değildi. Ama şimdi şehirlerin çok geç kalmış boşaltılmasını, üç kıtadaki hastanelerin dışındaki isyanları, yollardaki yavaş ilerleyen göç tıkanıklığını izlemiş ve keşke daha fazla dikkat etseydim diye düşünmüştü. Tıkalı yollar şaşırtıcıydı çünkü bütün bu insanlar nereye gidiyorlardı? Eğer bu raporlara inanılacak olursa Gürcistan Gribi sadece gelmekle kalmamış, çoktan her yere yayılmıştı. Çeşitli hükümetlerin yetkililerinden klipler vardı, kolları yukarı sıyrılmış epidemiyolojistler, herkes yorgun, gözleri kanlanmış ve felaketin habercisi, mavi-siyah halkalar kanlı gözlerin etrafında.

"Bu acil durum çabucak bitecekmiş gibi görünmüyor," dedi haber spikeri, durumu hafife alma tarihinde daha önce emsali görülmemiş bir şekilde hafife alarak, sonra kameraya göz kırptı ve sanki içinde bir şey kekeledi, kişisel ve profesyonel hayatlarını daha önce ayıran bir mekanizma parçalandı ve kameraya yeni bir aceleyle konuştu. "Mel," dedi, "eğer bunu izliyorsan, aşkım, çocukları annen ile babanın çiftliğine götür. Arka yollardan, aşkım, otobanlara çıkma. Seni çok seviyorum."

"Emrinde bir kanalı bulunması güzel bir şey olmalı," dedi Clark'ın yanında duran bir adam. "Ben de karımın nerede olduğunu bilmiyorum. Karının nerede olduğunu biliyor musun?" Sesinde yüksek bir panik tonu vardı.

Clark, adam erkek arkadaşının nerede olduğunu sormuş gibi yapmaya karar verdi. "Hayır," dedi. "Hiçbir fikrim yok." Haberleri bir saniye daha dinlemeye dayanamayacak halde, ekrana arkasını

döndü. Ne kadar zamandır burada duruyordu? Çay soğumuştu. Yolcu salonunda amaçsızca ilerledi ve uçuş listesi ekranlarının önünde durdu. Sekiz uçuş iptal edilmişti.

Bütün bunlar nasıl bu kadar çabuk olmuştu? Niçin havaalanına gitmeden önce haberleri kontrol etmemişti? Clark'ın aklına birisini araması geldiği geldi, aslında herkesi, hatta o güne kadar sevdiği herkesi araması, onlarla konuşması, onlara önemli olan her şeyi söylemesi gerekiyordu ama belli ki bunun için artık çok geçti, telefonundan daha önce hiç görmediği bir mesaj görünüyordu: Sistem aşırı yüklü, sadece acil aramalar için. Bir çay daha aldı çünkü ilki soğumuştu, artık çok korkuyordu ve büfeye doğru gitmek anlamlı bir hareketmiş gibi görünmüştü. Aynı zamanda bunun nedeni büfede çalışan iki genç kadının CNN'de yayınlanan şeye son derece ilgisizmiş gibi görünmesiydi, ya aşırı soğukkanlılardı ya da henüz bunu fark etmemişlerdi, bu yüzden onların yanına gitmek yarım saat öncenin cennetine, her şeyin mahvolmaya başladığını henüz bilmediği zamana geri dönmek gibiydi.

"Bize... şey, insanların, belirti olarak nelere dikkat etmesi gerektiğini bize söyleyebilir misiniz?" diye sordu haber spikeri.

"Her grip sezonunda gördüğümüz şeyin aynısı," dedi epidemiyolojist, "sadece daha kötüsü."

"O zaman, mesela?..."

"Ağrı ve acılar. Aniden yükselen ateş. Nefes almakta zorluk. Bakın," dedi epidemiyolojist, "kuluçka dönemi çok hızlı. Eğer size bulaşırsa, üç ya da dört saat içinde hastalanır ve bir ya da iki günde ölürsünüz."

"Hızlı bir reklam arası alacağız," dedi haber spikeri.

Havayolu şirketinin çalışanlarının hiçbir bilgisi yoktu. Ağızları sıkıydı ve korkuyorlardı. Yiyecek fişleri dağıttılar ve yemek fişlerini görmek bile herkesin karnını acıktırdı, böylece yolcular yağlı peynirli quesadillalar ve nacholar satın almak için Yolcu Salonu B'nin,

görünüşte Meksika mutfağı olan tek lokantasında sıraya girdiler. Büfedeki iki genç kadın sıcak içecekler ve biraz bayat yiyecekler satmaya devam ettiler, arada sırada kaşlarını çatarak telefonlarına bakıyorlardı. Clark rüşvet vererek Skymiles Salonu'na girdi ve Elizabeth Colton'ı televizyon ekranının yanındaki bir koltukta buldu. Tyler yanında yere bağdaş kurmuş, Nintendo konsolunda uzaylı yaratıkları öldürüyordu.

"Bu çılgınlık," dedi Elizabeth'e Clark, kelimeler yetersiz kalıyordu.

Elizabeth haberleri izliyordu, elleri kendi boğazındaydı.

"Bu emsalsiz bir şey," dedi Elizabeth. "Bütün insanlık tarihinde..." sesi yavaş yavaş kesildi, başını iki yana salladı. Tyler hafifçe homurdandı; uzaylılarla savaşında geçici bir yenilgi yaşamıştı. Bir süre sessizce oturup izlediler, Clark artık izleyemeyene ve biraz daha nacho bulmak için müsaade isteyene kadar.

Son bir uçak, bir Air Gradia jeti iniyordu ama Clark izlerken, pistte yavaş bir dönüş yaptı ve terminal binasına gelmek yerine oradan uzaklaştı. Diğer uçta park etti ve onu karşılamak için yer personelinden hiç kimse gitmedi. Clark nacholarını bıraktı ve pencereye gitti. Air Gradia jetinin terminalden mümkün olan en uzak yerde olduğu dikkatini çekti. Anons yapıldığında Clark işte orada duruyordu: Kamu sağlığı nedenleri yüzünden havaalanı hemen kapanıyordu. Süresiz olarak uçuşlar yapılmayacaktı. Bütün yolculardan bagaj teslimden valizlerini almaları, düzenli bir şekilde tesisten ayrılmaları ve lütfen çıldırmamaları istendi.

"Bu mümkün değil," dediler birbirlerine ve kendi kendilerine yolcular, nacho tabakları üzerinde ve otomat makinelerinin önünde kızgın kümeler halinde. Havaalanı işletmesine, TSA'ya[3], havayollarına, işe yaramaz telefonlara küfrettiler, haber kanallarının bildirdiği şeyi anlamaya karşı son savunmaları hiddet olduğu için hiddetliydiler. Hiddetin altında gerçekten söylenemeyecek bir şey vardı, televizyon haberleri hiç kimsenin henüz düşünemeye-

3 Ulaştırma Güvenlik İdaresi. (ç. n.)

ceği bir çıkarım yayınlıyordu. Bu salgının kapsamını kavramak mümkündü ama ne manaya geldiğini kavramak mümkün değildi. Clark, Meksika lokantasındaki terminalin cam duvarının yanında durmuş, diğer uçtaki Air Gradia jetinin hareketsizliğini izliyordu ve daha sonra o an için uçağın niçin orada tek başına durduğunu anlamadığını fark etti, bunun tek nedeni anlamak istememesiydi.

Lokantalarda ve hediyelik eşya satan dükkânlarda çalışanlar müşterilerini dışarı kovaladılar, çelik kepenkleri kapattılar ve geriye bakmadan çekip gittiler. Clark'ın etrafındaki yolcular da gitmeye başladı, diğer iki yolcu salonundan yavaş sıralar halinde çıkan toplu bir göç yaşandı. Elizabeth ve Tyler Skymiles Salonu'ndan çıktılar.

"Gidiyor musun?" diye sordu Clark. Bu hâlâ tamamen gerçek değildi.

"Henüz değil," dedi Elizabeth. Biraz perişan görünüyordu ama diğer herkes de öyleydi. "Nereye gidebiliriz ki? Haberleri gördün." Haberleri izleyen herkes her yerdeki yolların geçilmez olduğunu, arabaların benzin bittiği yerde bırakıldığını, bütün ticari havayollarının kapandığını, ne tren ne de otobüs olmadığını biliyordu. Yine de çoğu havaalanını terk ediyordu çünkü yapılan anons gitmeleri gerektiğini söylemişti.

"Sanırım şimdilik burada kalacağım," dedi Clark. Belli ki birkaç kişi daha aynı düşüncedeydi ve gidenlerden bazıları yarım saat sonra kara ulaşımının olmadığı haberleriyle dönmüşlerdi. Diğerlerinin Severn City'ye yürüdüklerini söylemişlerdi. Clark bir havaalanı görevlisinin gelip kalan yüz küsur yolcuyu terminalden kovalamasını bekledi ama böyle bir şey yapan olmadı. Bir Air Gradia görevlisi kontuarda göz yaşları içindeydi. Üstündeki ekranda 452 NUMARALI AIR GRADIA UÇAĞININ şimdi geldiği yazıyordu ama telsizi hışırdadığında Clark *karantina* kelimesini duydu.

Geride kalan yolcuların yarısı ağız ve burunlarını ya atkı ya da tişörtle kapatmışlardı ama artık saatler geçmişti ve hepsi gripten

ölecekse, diye düşündü Clark, en azından bazılarının şimdiden hastalanmış olması gerekmiyor muydu?

Havaalanında kalan yolcuların çoğu yabancıydı. Pencerelerden geldikleri, apronda uç uca duran uçaklara –Cathay Pacific, Lufthansa, Singapur Havayolları, Air France– bakıyorlardı. Clark'ın anlamadığı diller konuşuyorlardı.

Küçük bir kız, Yolcu Salonu B boyunca çember hareketi yaparak gidip geliyordu.

Clark huzursuzdu, bütün havaalanı boyunca yürüdü ve güvenlik noktalarında hiç kimse olmadığını görünce şaşırıp kaldı. Sadece bunu yapabildiği için üç ya da dört kez geçip geldi. Bunun özgürleştirici olabileceğini düşünmüştü ama hissettiği tek şey korkuydu. Gördüğü herkese bakıp belirtiler aradığını fark etti. Hiç kimse hastaymış gibi görünmüyordu ama taşıyıcı olabilirler miydi? Diğer yolculardan mümkün olduğu kadar uzak bir köşe buldu ve bir süre orada kaldı.

"Beklememiz gerekiyor," dedi Elizabeth, Clark tekrar onun yanına oturmak için geldiğinde. "Kesinlikle yarın sabah Ulusal Muhafızlar'ı göreceğiz." Arthur'un onun iyimserliğinden hoşlandığını hatırladı Clark.

Air Gradia jetinden dışarı hiç kimse çıkmadı.

B20 kapısının yanında genç bir adam şınav çekiyordu. Onluk bir set yapıyor, sonra sırtüstü yatıp bir süre gözlerini kırpmadan tavana bakıyor, ardından bir on daha yapıyordu.

Clark bir bankta atılmış bir *New York Times* buldu ve Arthur'un ölüm haberini okudu. Ünlü sahne aktörü elli bir yaşında öldü. Başarısız evlilikler –Miranda, Elizabeth, Lydia– ve taşınabilir Nintendosuyla o anki meşguliyeti eksiksiz olan bir oğulla özetlenecek bir hayat. Arthur sahnede yıkıldığında, seyirciler arasındaki birisi kalp masajı yapmıştı, diye yazmıştı ölüm haberinde ama o seyircinin kimliği saptanmadan kalmıştı. Clark gazeteyi katlayıp valizine koydu.

Clark'ın Amerika'nın ortabatı coğrafya bilgisi sağlam değildi. Tam olarak nerede olduğundan emin değildi. Hediyelik eşya satan dükkânlardaki şeylerden anladığı kadarıyla Michigan Gölü yakınında bir yerdeydiler. Bu gölü gözünde canlandırabiliyordu çünkü Toronto'da yaşadığı zaman Büyük Göller'in kuşbakışı bir fotoğrafını saklamıştı ama Severn City'yi hiç duymamıştı. Havaalanı çok yeniye benziyordu. Pistlerin ötesinde sadece bir ağaç dizisi görebiliyordu. iPhone'la yerini saptamaya çalıştı ama harita yüklenmedi. Hiç kimsenin telefonu çalışmıyordu ama bagaj teslimde bir ankesörlü telefon olduğuna dair haber yayılmıştı. Clark sırada yarım saat bekledi ve sonra bütün numaralarını aradı ama hatlarda sadece meşgul sinyalleri ve bitmek bilmeyen çalma seslerinden başka bir şey yoktu. Herkes neredeydi? Arkasında sırada bekleyen adam yüksek sesle iç çekince Clark telefonu bıraktı ve havaalanında boş boş dolaşarak biraz zaman geçirdi.

Yürümekten yorulduğunda B17 kapısının yanında, daha önce sahiplendiği bir banka döndü, bank ve cam duvar arasındaki halıya sırtüstü yattı. Akşama doğru kar yağmaya başladı. Elizabeth ve Tyler, Skymiles Salonu'ndalardı. Girişken olup onlarla konuşması gerektiğini biliyordu ama yalnız olmak istedi ya da dehşete düşmüş ve ağlayan başka yüz kişinin daha olduğu bir havaalanında olabilecek kadar yalnız olmak istedi. Akşam yemeğinde bir otomattan aldığı mısır cipsini ve çikolata yedi, iPod'unda Coltrane dinleyerek biraz zaman geçirdi. Robert'ı, üç aylık erkek arkadaşını düşünüyordu. Clark onu görmeyi çok istedi. O an Robert ne yapıyordu? Clark

haberlere baktı. Akşam on civarında dişlerini fırçaladı, B17 kapısının yanındaki yerine döndü, halının üzerine uzandı ve evindeki yatağında olduğunu hayal etmeye çalıştı.

Sabahın üçünde titreyerek uyandı. Haberler daha da kötüleşmişti. Her şey çorap söküğü gibi çözülüyordu. Bundan geri dönmek zor olacak, diye düşündü, çünkü o ilk günlerde medeniyetin hiç geri gelmeyebileceği düşüncesi hâlâ olanaksızdı.

Clark NBC izlerken bir genç ona yaklaştı. Kızı önceden fark etmişti, başını ellerinin arasına almış, tek başına oturuyordu. Yaklaşık on yedi yaşında görünüyordu ve burnundaki elmas hızma ışıkta parıldadı.

"Kusura bakmayın," dedi, "ama hiç Effexor'unuz var mı?"

"Effexor mu?"

"Benimki bitti," dedi. "Herkese soruyorum."

"Üzgünüm, hiç yok. O da ne?"

"Bir antidepresan," dedi kız. "Şimdiye Arizona'daki evimde olacağımı sanmıştım."

"Çok üzgünüm. Çok kötü bir durumda olmalısın."

"Şey," dedi kız, "yine de teşekkürler," ve Clark onun gidip kendinden biraz daha büyük bir çifte sormasını izledi, onlar da bir süre dinleyip ardından beraberce başlarını iki yana salladılar.

Clark ileride bir gün New York ya da Londra'da Robert'la bir lokantada oturduklarını ve kurtuldukları için inanılmaz şanslı olmaları şerefine bir kadeh şarap kaldırdıklarını düşünüyordu. O Robert'ı tekrar gördüğünde kaç arkadaşları ölmüş olacaktı? Gitmeleri gereken cenazeler, anma törenleri olacaktı. Büyük ihtimalle başa çıkmaları gereken belli bir keder ve hayatta kaldıkları için suçluluk duygusu, terapi gibi şeyler.

"Ne kadar da berbat bir dönemdi," dedi Clark, hayali bir Robert'a yavaşça, gelecek için pratik yaparken.

"İğrenç," diye ona katıldı hayali Robert. "O havaalanındaki ve benim nerede olduğunu bilmediğim o günleri hatırlıyor musun?"

Clark gözlerini kapattı. Haberler yukarıdaki ekranlarda devam etti ama o izlemeye dayanamıyordu. Ceset torbası yığınları, isyanlar, kapalı hastaneler, şehirler arası otobanlarda yürüyen ölü bakışlı sığınmacılar. Başka bir şey düşün. Bu geleceği değil, geçmişi: Toronto'da gençken Arthur'la dans ettiğini. Sadece Kanada'daki alışveriş merkezlerinde içtiği o şekerli portakal içeceği Orange Julius'un tadını. Tam dirseğinin üstündeki, yedinci sınıfta çok kötü bir şekilde kırılan koldan kalan, Robert'ın kolundaki yara izini, daha geçen hafta Robert'ın Clark'ın bürosuna yolladığı kaplan zambağı buketini. Robert'ın sabahki halini: Kahvaltısını yaparken bir roman okumayı severdi. Bu Clark'ın şahit olduğu olası en medeni alışkanlıktı. Robert şu an uyanık mıydı? New York'tan ayrılmaya çalışıyor muydu? Fırtına dinmişti ve uçakların kanatlarının üstünü kar kalın bir şekilde kaplamıştı. Ortalıkta buz kırıcı makineler, lastik ve ayak izleri yoktu; yer işçileri gitmişlerdi. Air Gradia 452 hâlâ tek başına duruyordu.

O günün ilerleyen saatlerinde bir an Clark gözlerini kırpıştırdı ve bir süredir boşluğa baktığını fark etti. Düşüncelerinin çok gevşeyip dağılmasına izin vermesinin tehlikeli olacağını hissediyordu, bu yüzden çalışmayı, 360 derece raporlarını okumayı denedi ama düşünceleri dağılmıştı ve de 360 derece hedeflerinin ve görüşme yaptığı bütün insanların ölüp ölmediğini merak etmeden duramıyordu.

Rapor okumaktan daha az konsantrasyon gerektireceği teorisiyle tekrar gazete okumaya çalıştı, yine Arthur'un *New York Times* ölüm haberiyle karşılaştı ve Arthur'un ölmüş olduğu dünyanın artık çok uzakta olduğunu fark etti. En eski arkadaşını kaybetmişti ama eğer televizyon haberleri doğruysa, büyük ihtimalle şu anda onunla havaalanında olan herkes bir yakınını kaybetmişti.

Birdenbire etrafındaki sığınmacılara, havaalanındaki bu yüz kadar yabancıya karşı acı dolu bir şefkat hissetti. Gazetesini katladı ve onlara, uyuyan ya da bank ve halılar üzerinde huysuz bir şekilde uyanık duran, volta atan, ekranlara ya da ellerindeki aletlere ya da uçak ve kar manzarasına bakan, bundan sonra olacakları bekleyen hemşerilerine baktı.

43

Severn City Havaalanı'nda ilk kış:

İkinci Gün'de, birisi Elizabeth ve Tyler'ı tanıdığında büyük bir heyecan oldu ve haber yayıldı. Clark genç bir adamın düş kırıklığı içinde, "Telefonum," dediğini duydu. Yaklaşık yirmi yaşındaydı, saçları gözlerinin önüne düşmüştü. "Tanrım, niçin telefonlarımız çalışmıyor? Bunu tweet atmayı çok isterdim."

"Evet," dedi kız arkadaşı, özlemli bir şekilde. "'Dünyanın sonuna geldik, Arthur Leander'ın oğluyla takılıyoruz, pek bir şey yok,' gibi bir şey."

"Kesinlikle," dedi adam. Clark akıl sağlığını korumak için onlardan uzaklaştı, bununla beraber daha sonra, daha sevecen bir zamanda, onların büyük ihtimalle şoke olmuş oldukları aklına geldi.

Üçüncü Gün'de havaalanındaki bütün otomatlardaki aburcuburlar ve Tyler'ın Nintendo oyuncağının pili bitmişti. Tyler ağlıyor, yatıştırılamıyordu. Effexor'a ihtiyacı olan kız artık çok hastaydı. Yoksunluk, dedi. Havaalanındaki hiç kimsede onun ihtiyacı olan ilaç yoktu. Bir yağma grubu bütün idari büroları, TSA nezarethanesini, herkesin çalışma masalarının çekmecelerini aradılar ve sonra dışarı çıkıp park yerine terk edilmiş bir düzine kadar arabanın kapılarını kırıp torpido gözlerini ve bagajlarını karıştırdılar. Aramalarında bazı işe yarar şeyler buldular, bir çift ayakkabı, sıcak giysiler gibi ama eczacılık alanında sadece ağrı kesiciler, antiasitler ve birisinin mide ülseri için olduğunu sandığı esrarengiz bir kutu ilaç ortaya

çıkardılar. Bu arada, kız bir bankta yatmış titriyordu ve terden sırılsıklamdı, her kımıldanışında başından elektrik kıvılcımları çıktığını söyledi.

Bagaj teslim yerindeki ankesörlü telefondan 911'i aradılar ama hiç kimse açmadı. Boş boş dışarıda dolaştılar ve karlara baktılar – park yerinde, havaalanı yolu ağaçların içinde gözden kayboluyordu ama orada grip dışında başka ne olabilirdi ki?

Televizyondaki haber spikerleri bunun tam olarak dünyanın sonu olduğunu söylemiyorlardı ama *kıyamet* kelimesi belirmeye başlıyordu. "Bütün bu insanlar," dedi usulca hayali Robert'a Clark ama hayali Robert karşılık vermedi.

O akşam Meksika lokantasına zorla girdiler, kıymadan, tortilla cipslerinden ve peynirden üzerine soslar dökerek devasa bir yemek pişirdiler. Bazı insanların bu konuda karmaşık duyguları vardı – belli ki burası terk edilmişti, herkes açtı ve 911 çalışmıyordu bile; diğer yandan, hiç kimse hırsız olmak istemiyordu– ama sonra Max adındaki iş seyahati yapan biri, "Bakın," dedi, "herkes amına koduğumun şeyi için rahat olsun, Amex'le ödeyeceğim." Bu duyurunun arkasından bir alkış koptu. Cüzdanından Amex kartını süslü bir şekilde çıkarttı ve yazar kasanın yanına bıraktı, kart sonraki doksan yedi gün boyunca orada dokunulmadan kaldı.

Dördüncü Gün'de Meksika lokantasındaki ve Yolcu Salonu C'deki sandviççideki yiyecekler bitti. O gece apronda ilk kamp ateşlerini gazete büfesindeki gazeteler, dergiler ve Yolcu Salonu A'dan getirdikleri bir tahta bankla yaktılar. Skymiles Salonu yağmalanmıştı. Skymiles Salonu şampanyasıyla sarhoş oldular ve Skymiles Salonu portakal ve aburcubur karışımlarını yediler. Birisi geçen bir uçak

ya da helikopterin ateşi görüp onları kurtarmak için inebileceğini önerdi ama bulutsuz gökyüzünde dolaşan bir ışık yoktu.

Onun büyük ihtimalle yediği son portakal olduğunu sonra fark etti. Bu portakalsız dünya! dedi Clark, kendi kendine ya da belki hayali Robert'a ve öyle güldü ki diğerleri endişeyle ona baktılar. O ilk yıl herkes biraz deliydi. Beşinci Gün hediyelik eşya dükkânına girdiler çünkü bazılarının temiz giysileri yoktu ve sonrasında, oradakilerin yarısı parlak kırmızı ya da mavi "Güzel Kuzey Michigan" tişörtleri giymeye başladı. Giysilerini lavabolarda yıkadılar ve Clark nereye dönse bankların arkalarında kurumaları için asılmış rengarenk çamaşırlar gördü. Bu etki garip bir şekilde mutluluk verdi, sanki iplere dizilmiş rengarenk bayraklar gibiydiler.

Yolcu Salonu B hediyelik eşya dükkânındaki aburcuburlar Altıncı Gün'de bitmişti. Ulusal Muhafızlar hâlâ gelmemişlerdi.

Yedinci Gün'de televizyon yayınları birer birer kapanmaya başladı. "Çalışanlarımızın hepsinin aileleriyle birlikte olabilmeleri için, yayınımızı geçici olarak durduruyoruz," dedi bir CNN sunucusu, rengi kül gibiydi ve uykusuzluktan donuk bir şekilde bakıyordu. "İyi geceler ve iyi şanslar," dedi NBC, bir saat sonra. CBS hiçbir şey söylemeden *America's Got Talent*'ın tekrarlarını oynatmaya başladı. Bu sabahın beşinde olmuştu ve uyanık olan herkes birkaç saat onu izlediler –dünyanın sonundan kısa bir kopuş iyi olmuştu– ve sonra öğlene doğru, elektrikler gitti. Neredeyse hemen tekrar geldi ama bir pilot, bunun büyük ihtimalle şebekenin çöktüğünü ve havaalanının jeneratöre geçtiği manasına geldiğini söyledi. Jeneratörlerin nasıl çalıştığını bilen bütün işçiler çoktan gitmişlerdi. Üçüncü Gün'den itibaren insanlar yavaş yavaş kaybolmuşlardı. "Sorun beklemek," dediğini duymuştu bir kadınının Clark, "beklemeye

dayanamıyorum, bir şey yapmam gerekiyor, bu sadece en yakın kasabaya yürüyüp neler olduğuna bakmak olsa bile..."

Havaalanında, Tyrone adında, sadece bir tane TSA görevlisi kalmıştı ve avlanmayı biliyordu. Sekizinci Gün'de havaalanına yeni hiç kimse gelmemişti ve gidenlerden dönen yoktu, ne uçak ne helikopter inmişti, herkes açtı ve yıllar içinde gördükleri bütün kıyamet filmlerini düşünmemeye çalışıyorlardı. Tyrone ile eskiden park korucusu olan bir kadın TSA'ya ait iki tabancayla ağaçlara doğru gittiler ve bir süre sonra bir geyikle döndüler. Onu ateşin üstüne, metal iskemlelerle astılar ve güneş batarken herkes kızarmış geyiği yedi ve şampanyanın kalanını içerken Effexor'a ihtiyacı olan kız havaalanının diğer tarafındaki bir çıkıştan ağaçlara doğru gitti. Bir grup onu bulmaya çalıştı ama bulamadı.

Effexor'a ihtiyacı olan kız valizini, bütün eşyalarını, ehliyeti de dâhil olmak üzere geride bırakmıştı. Fotoğrafta uzun saçlı ve biraz daha genç haliyle uykulu görünüyordu. Adı Lily Patterson'dı. On sekiz yaşındaydı. Hiç kimse bu ehliyetle ne yapacağını bilmiyordu. En sonunda birisi onu Meksika lokantasındaki Max'ın Amex kartının yanına koydu.

Tyler günlerini Skymiles Salonu'ndaki bir koltuğa kıvrılıp çizgi romanlarını tekrar tekrar okuyarak geçirdi. Elizabeth gözleri kapalı onun yanında oturuyor, oynayan dudakları devamlı aynı duayı hızlı hızlı tekrarlıyordu.

Televizyonlarda sessiz deneme yayın şablonları dönüyordu.

Havaalanındaki on ikinci günde elektrikler kesildi. Ama tuvaletlerdeki sifonlar eğer haznelere su konulursa hâlâ çalışıyordu, bu yüzden güvenlik noktalarından plastik tepsiler topladılar ve üzerlerine kar doldurup erimeleri için tuvaletlere götürdüler. Clark

havaalanı tasarımları üzerine pek düşünmemişti ama özellikle bu havaalanının çoğunun cam olmasına memnundu. Gündüz oturuyor, gece olunca yatıyorlardı.

Mahsur kalanlar arasında üç pilot vardı. Havaalanındaki on beşinci günde, içlerinden biri bir uçakla Los Angeles'a gitmeye karar verdiğini bildirdi. Kar erimişti, buz çözücü makineler olmadan uçabileceğini düşünüyordu. İnsanlar ona Los Angeles'ın haberlerde çok kötü göründüğünü hatırlattılar.

"Evet ama haberlerde herkes kötü görünüyordu," dedi pilot. Ailesi L.A.'deydi. Onları bir daha görmemek olasılığını kabul etmeye istekli değildi. "Benimle gelmek isteyen varsa," dedi, "Los Angeles'a bedava uçuş var." Bu tek başına dünyanın sonunun geldiğinin kanıtı gibiydi çünkü bu insanların kontrol edilmiş bagajlar için fazladan para ödediği, yukarıdaki dolaplar dolmadan bagajını sıkıştırmak için, bacaklarına birkaç santim fazla yer sağlamak için ölüm kalım riskiyle çıkış yerine oturma ayrıcalığı için uçağa erken bindiği bir dönemdi. Yolcular bakıştılar.

"Uçağın yakıtı dolu," dedi pilot. "Rotadan çevrildiğimizde Boston'dan San Diego'ya gidiyordum ve dolu bir uçuş olmayacak gibi zaten." Havaalanındaki herkes onunla gitse bile uçakta hâlâ boş koltukların olacağı Clark'ın aklına geldi. "Size düşünmeniz için bütün bir gün veriyorum," dedi pilot, "ama yarın ısı tekrar düşmeden önce ben gideceğim."

Tabii ki ortada hiçbir garanti yoktu. Televizyonlar yayınları kestiğinden beri dış dünyadan hiçbir haber yoktu ve bu havaalanında kalan yetmiş dokuz kişinin dünyadaki son canlı insanlar olması mümkünmüş –olası değil! Ama mümkünmüş– gibi görünüyordu. Herkesin bildiği tek şey LAX'ın dumanlar tüten bir moloz yığını olduğuydu. Acı dolu hesaplamalar yapıldı. Neredeyse Rocky Dağları'nın batısında yaşayan herkes pilota yaklaştı. Asya'da yaşayan insanların çoğu uçağa binmeyi tercih etti, hâlâ kendileri

ile sevdikleri arasında bir okyanus kalacaktı ama bu en azından memleketlerine iki bin mil yaklaşmalarını sağlayacaktı.

Ertesi gün öğlen vaktinde, yolcular bir hangarda buldukları tekerlekli bir merdivenle uçağa bindiler ve uçağın gidişini izlemek için apronda bir kalabalık toplandı. O kadar sessiz günden sonra motorların gürültüsü ürkütücüydü. Hiçbir şey olmayan uzun bir dönem oldu, motorlar gürledi, sonra uçak bir dizi narin sallanan dönüşlerle park yapmış hava araçlarının arasından çıktı –Cathay Pacific ve Lufthansa jetlerinin arasında bir boşluk bıraktı– ve piste doğru yavaşça döndü. Birisi –uzaktan görmesi imkânsızdı– pencereden el sallıyordu. Birkaç kişi el sallayarak karşılık verdi. Uçak pistte ilerlemeye başladı, hız kazandı, tekerlekler yerden kesildi ve izleyenler kalkış anında nefeslerini tuttular ama makine teklemedi, düşeceğine yükseldi ve açık mavi gökyüzüne doğru uzaklaştıkça Clark yüzünde yaşlar olduğunu fark etti. Sık sık seyahat ettiği yaşamında uçuşun güzelliğini, inanılmazlığını niçin daha önce hiç fark etmemişti? Motorların gürültüsü yavaş yavaş kayboldu, uçak mavinin içinde uzaklaşırken sessizliğe büründü ve gökyüzündeki çok uzak bir noktaya dönüştü. Clark o gözden kaybolana kadar izledi.

O akşam ateşin etrafında hiç kimsenin söyleyeceği pek bir şey yoktu. Los Angeles'a gitmemeye karar verenler, artık elli dört kişi kalmıştı. Geyik eti çok sertti. Herkes sessizce çiğnedi. Neredeyse hiç konuşmuyormuş gibi görünen Tyler, Elizabeth'in yanında durup gözlerini alevlere dikti.

Clark kol saatine göz attı. O uçak beş saat önce gitmişti. Kıtanın batı yakasına yaklaşıyordu ya da California'ya yakın bir yerdeki ışıksız bir piste inmek zorunda kalmıştı ya da karanlık bir araziye çakılıp alev almıştı. Los Angeles'a inecek ve yolcular farklı bir dünyaya ayak basacaklardı ya da inecek ve bir çetenin eline geçeceklerdi ya da başka uçaklarla tıkalı bir piste düşeceklerdi. Yolcular ailelerini tekrar bulacaklardı ya da bulamayacaklardı. Los Angeles'ta hâlâ elektrik var mıydı? Güneş ışığındaki bütün o güneş

panelleri. O şehirdeki bütün anıları. O akşam yemekli partideki Miranda, kocası sonraki karısıyla flört ederken dışarıda sigara içiyordu. Arthur havuzun yanında güneşleniyor, hamile Elizabeth yanında uyukluyordu.

"Her şeyin normale dönmesi için sabırsızlanıyorum," dedi Elizabeth, şimdi ateşin ışığında titrerken ve Clark'ın aklına söyleyecek hiçbir şey kesinlikle gelemedi.

Los Angeles uçağının gidişinden sonra iki pilot kalmıştı, Stephen ve Roy. Roy Los Angeles uçağı gittikten sonraki gün kendisinin de gitmeye niyetli olduğunu haber verdi

"Sadece keşif," dedi. "Sanırım Marquette'ye gideceğim –orada bir dostum var– etrafa bir göz atacağım, neler döndüğü hakkında bilgi bulmaya çalışacağım, belki biraz erzak bulup geri gelirim."

Ertesi sabah küçük bir uçakla tek başına gitti. Geri gelmedi.

"Bu çok saçma," diye ısrar etti Elizabeth. "Medeniyetin sona erdiğine inanmamız mı gerekiyor?"

"Şey," dedi Clark, "medeniyet her zaman biraz kırılgandı, değil mi?" Elizabeth ve Tyler'ın kamp kurdukları Skymiles Salonu'nda oturuyorlardı.

"Bilmiyorum." Elizabeth aprona bakarken yavaş konuştu. "Projeler arasında, yıllardır kesintili olarak sanat tarihi dersleri alıyordum. Ve tabii ki sanat tarihi her zaman sanatsal olmayan tarihle yakındı, bildiğin gibi facia üstüne facia, korkunç şeyler, bütün bu zamanlarda herkes dünyanın sonu geldi diye düşünmüş olmalıydı ama bütün bu zamanların hepsi geçiciydi. Bu her zaman geçiyordu."

Clark sustu. Bunun geçeceğini sanmıyordu.

Elizabeth ona bir zamanlar, yıllar önce bir havaalanında mahsur kaldığında –ama tabii ki şimdi olduğu gibi mahsur kalmamıştı– okuduğu bir kitabı anlatmaya başladı. Bu bir vampir kitabıydı, aslında, onun genelde okuduğu bir şey değildi ama öyküde şimdi

sürekli düşündüğü bir anlatım vardı. Ortam kıyamet sonrasıydı, dedi, bu yüzden okurken doğal olarak bütün dünyanın sona ereceğini varsayıyordun ama sonra zekice bir zamanda ileri gidişle aslında bütün medeniyetin yok olmadığı, sadece vampirizmin yayılmasını engellemek için Kuzey Amerika'nın karantinaya alındığı ortaya çıkıyordu.

"Bunun bir karantina olduğunu sanmıyorum," dedi Clark. "Bence dışarıda hiçbir şey yok ya da en azından iyi bir şey yok."

Aslında karantina teorisi karşısında bir yığın sağlam sav vardı, şöyle ki salgın Avrupa'da başlamıştı, son haberler Antarktika hariç bütün kıtalardaki kaos ve kargaşa olduğunu gösteriyordu ve zaten, uçak yolculuğu ve Güney Amerika'nın öyle ya da böyle bağlı olduğu düşünüldüğünde Kuzey Amerika'yı kim izole edebilirdi?

Ama Elizabeth'in inançları sarsılmazdı. "Her şeyin bir nedeni vardır," dedi. "Bu geçecek. Her şey geçer." Onunla tartışmak Clark'ın içinden gelmedi.

Clark üç günde bir tıraş olma konusunda dikkatliydi. Erkekler tuvaletinin odaları penceresizdi, sadece hediyelik eşya dükkânındaki giderek azalan kokulu mum stokuyla aydınlanıyordu ve suyun dışarıdaki ateşte ısıtılması lazımdı ama Clark bu çabaya değdiğini düşünüyordu. Havaalanındaki erkeklerin bazıları artık hiç tıraş olmuyordu ve bunun etkisi hem yabanice hem de açıkçası güzel değildi. Clark genelde tıraş olunmamasından hoşlanmazdı, bunun nedeni kısmen estetik kaygılardı, kısmen de kentsel suç yönetiminin kırık cam teorisine inananlardan biri olmasıydı; ihmal edilme görüntüsü çok daha ciddi suçlara yol açabilirdi. Yirmi Yedinci Gün'de saçlarını ortadan düzgünce yana ayırdı ve sol tarafı kazıdı.

"Bu benim on yedi ile on dokuz yaşlarım arasındaki saç kesimimdi," dedi Dolores'e, kaşlarını kaldırıp ona baktığında. Dolores iş seyahatindeydi, bekardı, ailesi yoktu, ki bu da havaalanındaki en aklı başında insanlardan birisi olduğu manasına geliyordu. O ve Clark bir anlaşmaya varmışlardı: Clark eğer aklını kaybetme

emareleri göstermeye başlarsa Dolores bunu ona söyleyecekti ya da tam tersi olursa Clark ona söyleyecekti. Clark'ın bu kadar kurumsal saygınlık yıllarından sonra ona söyleyemediği şey, bu saç kesiminin kendisini tekrar kendisi gibi hissetmesini sağladığıydı.

Akıl sağlığını sürdürmenin hafıza ve görme duygusuyla bazı yeni ayarlamalara gereksinimi vardı. Clark'ın düşünmemek için kendini eğittiği şeyler vardı. Mesela, havaalanının dışında o güne kadar tanıdığı herkes. Ve orada, havaalanında, uzakta, sınır tel örgüsünün yanında, Air Gradia 452, hiç tartışılmamış bir anlaşmayla sessizce duruyordu. Clark ona bakmamaya çalışıyordu ve bazen neredeyse kendini onun boş olduğuna ikna etmeyi beceriyordu, tıpkı oradaki diğer uçaklar gibi. Tıklım tıklım bir havaalanına ölümcül bir salgını yaymaktansa jetin kapılarını açmamak konusundaki bu müthiş kararı düşünme. Bu kararı uygulamanın ne kadar güç olduğunu düşünme. Uçaktaki o son birkaç saati düşünme.

Roy gittikten sonra her birkaç günde bir kar yağdı ama Elizabeth her zaman bir pisti temiz tutmakta ısrar etti. Herkesin ondan korkmasını sağlayacak kadar korkunç bir şekilde insanlara bakmaya başlamıştı, bu yüzden başlangıçta tek başına yedinci pistin üzerindeki karları kürüyordu ama sonra birkaç kişi ona katılmaya gitti çünkü şöhret hâlâ biraz geçerlilik taşıyordu ve dışarıda tek başınaydı, güzel ve yalnız – ve hem, niçin yardım etmesinlerdi ki? Dışarıda fiziki çalışma aynı değişmeyen tatsız yolcu salonlarında boş boş dolaşmaktan ya da bir daha asla görmeyecekleri bütün sevdikleri insanları düşünerek oturmaktan ya da Air Gradia jetinden gelen sesleri duyduklarına kendilerini ikna etmelerinden daha iyiydi. En sonunda, pistin bakımını yapan dokuz ya da on kişi vardı, arada bir çevreden gönüllüler çeken çekirdek bir grup. Gerçekten, neden olmasındı ki? Elizabeth'in karantina teorisi gerçek olamayacak kadar harikaydı – bir yerlerde her şeyin eski gibi devam ettiği, virüsün dokunmadığı, çocukların okula ve doğum

günü partilerine gittiği, yetişkinlerin işe gittiği ve başka yerlerden kokteyller için buluştuğu, herkesin Kuzey Amerika'nın kaybedilmesinden çok yazık diye bahsettiği ama sohbetin eninde sonunda spora, politikaya, havaya dönüştüğü fikri. Bütün sırlarıyla, yeraltı sığınaklarıyla, yakıt, ilaç ve yiyecek depolarıyla ordu hâlâ vardı.

"Bizim için geldiklerinde temiz bir piste ihtiyaçları olacak," dedi Elizabeth. "Bizi almaya gelecekler. Bunu biliyorsun, değil mi?"

"Bu mümkün," dedi Clark, nazik olmaya çalışarak.

"Eğer bizi almaya gelecek birileri olsaydı," dedi Dolores, "sanırım çoktan burada olurlardı."

Ama çöküşten sonra bir hava aracı görmüşlerdi, sadece bir tane. Altmış Beşinci Gün'de bir helikopter gökyüzünde uzaktan geçmişti, çok hafif bir titreme sesi kuzeyden hızla güneye gitmişti ve geçtikten sonra bir süre bakakalmayı sürdürmüşlerdi. Ondan sonra bir süre nöbet tutulmuştu, gün ışığında hava taşıtını işaret vererek durdurmak için parlak renkli tişörtler giyen iki kişilik ekipler dışarıda bekliyordu, bir sinyal ateşi bütün gece yanıyordu ama kuşlar ve göktaşları dışında gökyüzünden hiçbir şey geçmemişti.

Gece gökyüzü hiç olmadığı kadar netti. En berrak gecelerde yıldızlar gökyüzünü kaplayan bir ışık bulutuydu, sayıları göz alıcıydı. Clark bunu ilk fark ettiğinde, halüsinasyon görüp görmediğini merak etti. Her an, büyükannesinin son aylarında röntgenlerde kararmış görünen kemik kanseri gibi, deliliğe dönüşebilecek müthiş duygusal yaraları olduğunu varsaydı. Ama birkaç hafta sonra, yıldızların durumunun bir halüsinasyon olamayacak kadar tutarlı –aynı zamanda da, hilal ay varken bile uçakların gölgelerini belli edecek kadar parlak– olduğunu hissetti, böylece bunu Dolores'e söyleme riskini göze aldı.

"Bu hayal gücün değil," dedi Dolores. Clark onu en yakın arkadaşı olarak görmeye başlamıştı. İçeride temizlik yaparak hoşça samimi bir gün geçirmişlerdi ve şimdi birisinin ormandan çekerek

getirdiği dallarla bir kamp ateşinin yakılmasına yardım ediyorlardı. Dolores bunu ona açıkladı. Galileo döneminin en büyük bilimsel sorularından biri Samanyolu'nun ayrı yıldızlardan mı oluştuğuydu? Bunun elektrik çağında sorgulanmasını bile hayal etmek imkânsızdı ama Galileo'nun çağında gece gökyüzü ışıklarla kaplıydı ve şimdi de öyleydi. Işık kirliliği devri bitmişti. Artan parlaklık, şebekenin çöktüğü, karanlığın dünyayı kapladığı manasına geliyordu. *Elektriğin sonunda buradaydım.* Bu düşünce Clark'ın omurgasından yukarı çıkan bir ürpertiye neden oldu.

"Elektrik bir gün gelecek," diye ısrar ediyordu Elizabeth, "ve ardından en sonunda hepimiz evimize döneceğiz." Ama ortada buna inanmak için gerçek bir neden var mıydı?

Havaalanı halkı her akşam kamp ateşinde buluşuyordu, bu Clark'ın hem nefret edip hem de sevdiği, açıkça söylenmemiş bir gelenekti. Sevdiği şey konuşma, neşe anları ya da hatta sadece sessizlik, kendisi olmadığı anlardı. Ama bazen bu küçük insan grubu ve alev ışığı kıtadaki tek boşluğu, kıtanın yalnızlığını vurgulayan tek şey, sonsuz karanlıkta titreyen bir mummuş gibi görünürdü.

Bir gidiş kapısının yanındaki bankın üzerinde el bagajıyla yaşama koşulunun bu kadar çabuk normal görünmeye başlayabilmesi şaşırtıcıydı.

Tyler Elizabeth'in dizlerine kadar gelen bir kazağını giyiyordu, gittikçe kirlenen kolları yukarı kıvrılmıştı. Çoğunlukla içine kapalıydı, ya çizgi romanlarını okuyordu ya da Elizabeth'in Yeni Ahit'ini.

Birbirlerine dil öğrettiler. Sekseninci Gün'de, İngilizce bilmeden gelen insanların çoğu, gayriresmi gruplar halinde öğrenmeye başlamıştı ve İngilizce konuşanlar da buraya Lufthansa, Singapur Havayolları, Cathay Pacific ve Air France'la gelen bir ya da daha çok dili öğreniyorlardı. Clark, Lufthansa'da uçuş görevlisi olan Annette'ten Fransızca öğreniyordu. Günlük işlerini yaparken, su

taşırken, lavaboda çamaşır yıkarken, bir geyiğin derisini yüzmeyi öğrenirken, kamp ateşi yakarken, temizlik yaparken kendi kendine cümleler fısıldıyordu. Je m'appelle Clark.[4] J'habite dans l'aeroport.[5] Tu me manques.[6] Tu me manques. Tu me manques.

Seksen Beşinci Gün'ün gecesi bir tecavüz oldu, havaalanı bir kadının çığlığıyla gece yarısından sonra uyandı. Güneş doğana kadar adamı bağladılar ve sonra silah zoruyla ormana götürdüler, dönerse vuracaklarını söylediler. "Burada tek başıma ölürüm," dedi hıçkırarak ve hiç kimse karşı çıkmadı ama başka ne yapabilirlerdi ki?

"Niçin hiç kimse buraya gelmedi?" diye sordu Dolores. "Devamlı merak ettiğim şey bu. Kurtarmadan bahsetmiyorum. Niçin insanlar dolaşmıyorlar demek istiyorum." Havaalanı özellikle uzak değildi. Severn City yirmi milden daha yakındı. Hiç kimse gelmemişti ama diğer taraftan, geride kim kalmıştı ki? İlk raporlar ölüm oranını yüzde 99 olarak belirtmişti.

"Ve sonra toplumsal çöküşü de düşünmemiz gerekiyor," dedi Garrett. "Geride hiç kimse kalmamış olabilir." Kanada'nın doğu yakasından bir iş adamıydı. Uçak indiğinden beri aynı takımı giyiyordu, sadece şimdi onu hediyelik eşya dükkânından aldığı bir "Güzel Kuzey Michigan" tişörtüyle eşleştirmişti. Clark'ın endişelendirici bulduğu bir şekilde gözleri parlıyordu. "Şiddet, belki kolera ve tifo, antibiyotik elde etmek mümkünken antibiyotiklerin iyileştirdiği bütün enfeksiyonlar ve sonra arı sokması, astım gibi... Bir sigarası olan var mı?"

"Komiksin," dedi Annette. Dördüncü Gün'de nikotin bantları bitmişti. Birkaç hafta önceki sıkıntılı bir süreçte, kahvecideki tarçını içmeyi denemişti.

4 (Fr.) Benim adım Clark. (ç. n.)

5 (Fr.) Havaalanında yaşıyorum. (ç. n.)

6 (Fr.) Seni özledim. (ç. n.)

"Bu bir hayır mıydı? Ve şeker hastalığı," dedi Garrett, belli ki sigarayı unutmuştu. "HIV. Yüksek tansiyon. Kemoterapi varken kemoterapiye karşılık veren kanser türleri."

"Artık kemoterapi yok," dedi Annette. "Ben onu da düşündüm."

"Olan her şeyin bir nedeni vardır," dedi Tyler. Clark onun yaklaştığını fark etmemişti. Tyler son zamanlarda havaalanında boş boş dolaşıyordu ve sanki birden ortaya çıkıyormuş gibi çok sessiz bir hareket etme tarzı vardı. O kadar nadir konuşuyordu ki onun orada olduğunu unutmak kolaydı. "Annem öyle dedi," diye ekledi herkes ona baktığında.

"Evet ama Elizabeth siktiğim manyağının teki," dedi Garrett. Clark onun ağzının ayarının olmadığını fark etmişti.

"Bu çocuğun önünde mi?" Annette Lufthansa fularını parmaklarının arasında çeviriyordu. "Biz burada onun annesinden bahsediyoruz. Tyler, sen onu dinleme." Tyler sadece gözlerini Garrett'a dikti.

"Üzgünüm," dedi Tyler'a Garrett. "Haddimi aştım." Tyler gözlerini bile kırpmadı.

"Biliyor musun," dedi Clark, "sanırım dışarı bir keşif ekibi yollamayı düşünmemiz gerekiyor."

Keşif ekibi Yüzüncü Gün'ün şafağında gitti: Tyrone, Dolores ve Allen, Chicagolu bir öğretmen. Keşif ekibi fikrinin gerçekten iyi bir fikir olup olmadığı üzerine tartışılmıştı. Yaşamaya devam edebilecek kadar geyik öldürebiliyorlardı ve kıt kanaat, yaşayacak kadar ihtiyaçları olan her şeyleri burada vardı, biten sabun ve piller hariç; ve salgın dışında dışarıda başka ne olabilirdi ki? Yine de, keşif ekibi Tyrone'un TSA tabancası ve yol haritalarıyla yola çıktı.

Yüzüncü Gün'ün sessizliği. Keşif ekibinin ya ikmal malzemeleriyle ya grip taşıyarak ya peşlerinde herkesi öldürmek isteyen kafadan kontak hayatta kalanlarla dönmesini ya da hiç dönmemesini bekliyorlardı. Önceki gece kar yağmıştı ve etraf durgundu. Beyaz karlar,

karanlık ağaçlar, gri gökyüzü, arazideki tek renk lekeleri yerdeki uçakların kuyruklarındaki havayolları logolarıydı.

Clark, Skymiles Salonu'na gitti. Son zamanlarda oradan uzak duruyordu çünkü Elizabeth'ten uzak duruyordu ama orası havaalanının güvenilir derecede sakin bir köşesiydi ve Clark aprona yukarıdan bakan koltuklardan hoşlanıyordu. Durup dizili uçaklara baktı ve uzun bir süredir ilk kez erkek arkadaşı Robert'ı düşündüğünü fark etti. Robert bir küratördü ama hâlâ öyle miydi? Evet, büyük ihtimalle Robert diğer her şeyle birlikte geçmişte kaldı, bunu düşünmemeye çalış – ve Clark pencereden uzaklaştığında bakışları bir zamanlar sandviçlerin olduğu bir vitrine takıldı.

Eğer Robert burada olsaydı –Tanrım, keşke– eğer Robert burada olsaydı, büyük ihtimalle rafları kalıntılarla doldurur ve doğaçlama bir müzeye başlardı. Clark işe yaramayan iPhone'unu en üst rafa yerleştirdi. Başka? Max, Los Angeles'a giden son uçakla ayrılmıştı ama Amex kartı hâlâ Yolcu Salonu B'deki Meksika lokantasının tezgâhında tozlanıyordu. Onun yanında, Lily Patterson'un ehliyeti vardı. Clark bu kalıntıları Skymiles Salonu'na götürdü ve yan yana cam vitrine yerleştirdi. Yetersiz görünüyorlardı, bu yüzden dizüstü bilgisayarını ekledi ve bu Medeniyet Müzesi'nin başlangıcı oldu. Bundan hiç kimseye bahsetmedi ama birkaç saat sonra geldiğinde birisi başka bir iPhone, bir çift on iki santimlik sivri topuklu ayakkabı ve bir kar küresi eklemişti.

Clark her zaman güzel objelere bayılırdı ve bu ruh halinde, bütün objeler güzeldi. Vitrinin yanında durdu ve orada gördüğü bütün objelerden, her objenin gerektirdiği insan girişiminden duygulandığını fark etti. Kar küresini düşün. Bu minyatür fırtınaları yaratan zekâyı, plastik yaprakları kar tanelerine dönüştüren fabrika işçisini, kilise kulesi ve belediye binasıyla Severn City minyatürü için planı çizen eli, Çin'de bir yerde bir taşıyıcı kayışta geçerken küreyi izleyen montaj hattı işçisini düşün. Daha büyük kutulara, sandıklara, nakliye konteynerlerine konmak için kar kürelerini kutulara koyan kadının ellerindeki beyaz eldivenleri düşün. Kon-

teynerleri taşıyan gemideki akşamlarda alt güvertelerde oynanan iskambil oyunlarını, taşan bir kül tablasında bir sigara söndüren eli, loş ışıktaki mavi duman pusunu, ortak küfürlerle birleşmiş altı dilin ritmini, denizcilerin kara ve kadınlarla bezeli rüyalarını, bu adamlar için okyanusun yan yatırılmış gökdelenler büyüklüğündeki gemilerin içinde zikzaklar çizerek geçilecek gri bir ufuk çizgisi olduğunu düşün. Gemi limana geldiğinde nakliye manifestosu üzerindeki dünyada başka bir örneği olmayan imzayı, kutuları dağıtım merkezine götüren şoförün elindeki kahve bardağını, kar küresi kutularını oradan Severn City Havaalanı'na götüren UPS elemanının gizli umutlarını düşün. Clark küreyi salladı ve ışığa doğru kaldırdı. İçine baktığında, uçaklar burgaçlar yapan karların içinde kalmışlardı.

Keşfe çıkanlar ertesi gün döndüler, bitkinlerdi ve üşüyorlardı, yanlarında bir endüstriyel mutfaktan alınma, erzaklarla tepeleme dolu, üç çelik yük arabası vardı. Henüz kimsenin yağmalamadığı bir Chili's bulduklarını ve geceyi çizmelerinin içinde tir tir titreyerek geçirdiklerini söylediler. Tuvalet kâğıdı, Tabasco sosu, peçeteler, tuz ve biber, devasa domates konserveleri, yemek takımları, torbalarla pirinç ve galonlarla pembe el sabunu getirmişlerdi.

Yolda tam görüş alanından çıktıklarında bir tabelada karantina uyarısı yazan bir barikat olduğunu söylediler. Tabelada burada grip var, hasta yolcular olduğu için uzak durun yazdığından hiç kimse havaalanına gelmemişti. Barikatın ötesinde, bazılarında içinde ceset olan, göz alabildiğine terk edilmiş arabalar vardı. Havaalanı yakınında bir otele gelmiş ve çarşaflarla havlular için içeri girmeyi düşünmüşlerdi ama koku o kadar kötüymüş ki karanlık lobide onları bekleyenleri anlamışlar ve girmemeye karar vermişlerdi. Sonra yolun biraz ilerisinde hazır yiyecek lokantaları vardı. Başka insan görmemişlerdi.

"Dışarısı nasıl?" diye sordu Clark.

"Sessizdi," dedi Dolores. Dönüşte, keşif ekibi peçeteler ve tıngırdayan Tabasco sosu şişeleri, erzak yüklü arabalarla barikatı geçmeye çabalarken, havaalanı yoluna girip sonra ağaçların arasından havaalanı göründüğünde kapıldığı duygulanmadan dolayı şaşırdığını söyledi. *Evim*, diye düşünmüştü ve büyük bir rahatlama hissetmişti.

Bir gün sonra ilk yabancı geldi. Bir yabancı yaklaştığında uyarmaları için düdüklü nöbetçiler dikmişlerdi. Hepsi tehlikeli, geride kalmış son birkaç kırıntı için savaşan başıboş insanların olduğu kıyamet sonrası filmlerini seyretmişlerdi. Bununla beraber bunu düşündüğünde, gördüğü kıyamet sonrası filmlerin hepsinde zombiler olduğunu söyledi Annette. "Ben sadece daha kötüsü olabilirdi diyorum," dedi.

Ama alçak gri bulutların altından yürüyerek gelen ilk adam tehlikeliden çok afallamış görünüyordu. Belirsiz bir yaşta, kirli, kat kat elbiseler içindeydi ve uzun zamandır tıraş olmamıştı. Elinde bir tabancayla yolda belirdi ama durdu ve Tyrone ona silahını atmasını bağırdığında silahını kaldırıma attı. Ellerini başının üzerine kaldırdı ve etrafında toplanan insanlara baktı. Herkesin soruları vardı. Adam konuşmakta zorlanıyormuş gibi görünüyordu. Dudakları sessizce oynadı ve konuşamadan önce birkaç kez gırtlağını temizledi. Clark onun bir süredir konuşmadığını fark etti.

"Ben oteldeydim," dedi en sonunda. "Karda ayak izlerinizi takip ettim." Yüzünde yaşlar vardı.

"Tamam," dedi birisi, "ama niçin ağlıyorsun?"

"Ben tek başıma kaldığımı sanmıştım," dedi.

44

On Beşinci Yıl'ın sonunda havaalanında üç yüz kişi vardı ve Medeniyet Müzesi Skymiles Salonu'nu dolduruyordu. Eskiden, havaalanında daha az insan varken, Clark hayatta kalmak için bütün gün çalışırdı; ateş için odun toplar, tuvaletleri çalışır halde tutmak için su taşır, terk edilmiş Severn City'den mal kurtarma operasyonlarına katılır, pistlerin yanındaki dar tarlalara mahsul eker, geyik derisi yüzerdi. Ama artık çok insan vardı, Clark yaşlanmıştı ve bütün gün müzeyle uğraşmasını hiç kimse umursuyormuş gibi görünmüyordu.

Dünyada pratikte bir kullanımı olmayan ama insanların saklamak istediği çok fazla obje varmış gibi görünüyordu: hassas düğmeleri olan cep telefonları, iPadler, Tyler'ın Nintendo konsolu, bir dizüstü bilgisayar koleksiyonu. Bir yığın kullanışsız ayakkabı vardı, çoğu ince topuklu, güzel ve garip. Bir sıra araba motoru, temizlenmiş ve cilalanmış, çoğunlukla parıldayan kromdan oluşan motosikletler. Tacirler bazen Clark'a bir şeyler getirirlerdi, onun hoşlanacağını bildikleri gerçek değeri olmayan objeler: dergiler ve gazeteler, bir pul koleksiyonu, metal paralar. Orada pasaportlar, ehliyetler ya da bazen havaalanında yaşamış ve sonra ölmüş insanların kredi kartları vardı. Clark kusursuz kayıtlar tutuyordu.

Elizabeth ve Tyler'ın pasaportlarının resimli sayfalarını açık tuttu. Elizabeth İkinci Yıl'ın yazında, oradan ayrılmadan önce o gece

onları Clark'a vermişti. Bu kadar yıl geçmesine rağmen, hâlâ bu pasaportlardan dolayı huzursuzdu.

"Onlar rahatsız insanlardı," dedi Dolores.

Elizabeth ve Tyler gitmeden birkaç ay önce, İkinci Yıl'da, Clark ateş yakmak için dalları kırarken başını kaldırmış ve Air Gradia jetinin yanında birisinin durduğunu gördüğünü sanmıştı. Bir çocuktu ama havaalanında bir yığın çocuk vardı ve bu mesafeden onun kim olduğunu tanıyamıyordu. O uçak kesinlikle yasak bölgeydi ama çocuklar hayalet hikâyeleriyle birbirlerini korkutmaktan hoşlanırlardı. Çocuğun elinde bir şey vardı. Bir kitap mı? Clark, Tyler'ı uçağın burnunda durmuş, bir kitaptan yüksek sesle bir şeyler okurken buldu.

"'Bu nedenle başına belalar gelecek,'" dedi uçağa, Clark yaklaşırken. Durakladı ve başını kaldırdı. "Bunu duyuyor musun? Belalar. 'Bu nedenle başına belalar gelecek. Ölüm, yas ve kıtlık. Ateş onu yiyip bitirecek, Çünkü onu yargılayan Rab Tanrı güçlüdür.'"

Clark bu metni tanıdı. Toronto'da yaşarken, eskiden Evanjelist olup yatağın yanında bir İncil bulunduran bir adamla üç ay birlikte olmuştu. Tyler okumayı kesti ve başını kaldırıp baktı.

"Yaşına göre çok iyi okuyorsun," dedi Clark.

"Teşekkür ederim." Çocuk açıkça garipti ama ona kim ne diyebilirdi ki? İkinci Yıl'da herkesin kafası hâlâ karışıktı.

"Ne yapıyordun?"

"İçerideki insanlara okuyorum," dedi Tyler.

"Orada hiç kimse yok." Ama tabii ki vardı. Clark'ın tüyleri güneş ışığında ürperdi. Bu uçak kapalı kalmıştı, çünkü onu açmak hiç kimsenin düşünmek istemediği bir kâbustu, çünkü hiç kimse virüsün ölülerden bulaşıp bulaşamayacağını bilmiyordu, çünkü orası neredeyse bir anıt mezar gibiydi. Clark hiç bu kadar yakınına gelmemişti. Uçağın pencereleri karanlıktı.

"Sadece bunun bir nedenden dolayı olduğunu bilmelerini istiyorum."

"Bak, Tyler, bazı şeyler nedensiz olur." Bu kadar yakında, hayalet uçağın sessizliği çok yoğundu.

"Ama niçin bizim yerimize onlar öldüler?" diye sordu çocuk, iyi prova yapılmış bir savı sabırlı bir havada ezberden okuyarak. Bakarken gözlerini kırpmıyordu.

"Çünkü onlara belli bir virüs bulaştı ve bize bulaşmadı. İstediğin kadar neden arayabilirsin ve Tanrı bilir birkaç kişi böyle uğraşıp kendilerini yarı delirttiler ama Tyler, ortada başka bir şey yok."

"Ya farklı bir nedenden dolayı kurtarıldıysak?"

"Kurtarılmak mı?" Clark, Tyler'la neden sık konuşmadığını hatırlıyordu.

"Bazı insanlar kurtarıldı. Bizim gibi insanlar."

"'Bizim gibi insanlar'la ne demek istiyorsun?"

"İyi olan insanlar," dedi Tyler. "Zayıf olmayan insanlar."

"Bak, bunun kötü olmakla bir ilgisi yok ya da... oradaki, Air Gradia jetindeki insanlar, onlar sadece yanlış zamanda yanlış yerdelerdi."

"Tamam," dedi Tyler. Clark arkasını döndü ve Tyler'ın sesi neredeyse hemen, artık daha yumuşak bir şekilde, yüksek sesle okumaya devam etti: "'Ateş onu yiyip bitirecek, Çünkü onu yargılayan Rab Tanrı güçlüdür.'"

Elizabeth ve Tyler, Air France jetinin birinci sınıf kabininde yaşıyorlardı. Clark onu girişe giden sarmal merdivende güneşte oturmuş, örgü örerken buldu. Clark onunla bir süredir konuşmamıştı. Aslında ondan uzak durmuyordu ama onunla arkadaş olmanın peşinde de değildi.

"Oğlundan endişeleniyorum," dedi.

Elizabeth örmeyi bıraktı. İlk günlerinin manik yoğunluğu dağılmıştı. "Niçin?"

"Şu anda karantina uçağının yanında," dedi Clark, "ölülere Vahiyler kitabını okuyor."

"Ya?" Gülümsedi ve örgüsüne devam etti. "Onun okuması çok iyi."

"Sanırım, şey, belki olanlar hakkında bazı garip fikirler edinmiş olabilir." Clark hâlâ bunun için uygun kelimeleri bulamadığını fark etti. Hiç kimse bu konuda doğrudan konuşmuyordu.

"Nasıl garip fikirler?"

"Salgının bir nedenden dolayı olduğunu düşünüyor," dedi Clark.

"Bir nedenden dolayı oldu."

"Şey, doğru ama dünyadaki neredeyse herkesin aşırı ölümcül bir domuz gribi mutasyonuna yakalandığı gerçeğinin dışında bir neden demek istiyorum. Sanki ilahi bir yargı olduğunu düşünüyor gibi."

"Haklı," dedi. Sıralarını saymak için bir süre için örmeyi bıraktı.

Clark başının döndüğünü hissetti. "Elizabeth, böyle bir şey için nasıl bir neden olabilir ki? Nasıl bir plan?.." Sesinin yükseldiğini hissetti. Yumrukları sıkılmıştı.

"Her şeyin bir nedeni vardır," dedi Elizabeth. Ona bakmadı. "Bizim bilmemiz gerekmiyor."

O yaz daha sonra, güneye giden, dinci bir gezgin grubu geldi. Dinlerinin tam ne olduğu belli değildi. "Yeni bir dünyanın yeni tanrılara ihtiyacı var," dediler. "Bize öngörüler yol gösteriyor," dediler. İşaretler ve rüyalar hakkında üstü kapalı şeyler söylediler. Havaalanı onları birkaç gergin gece misafir etti çünkü bu onları kaçırmaktan daha tehlikesiz görünmüştü. Gezginler onların yemeklerini yediler ve karşılık olarak, genelde alınlarına avuç sürmek ve dua mırıldanmayı içeren şükranlarını sundular. Yolcu Salonu C'de bir çember yaparak oturdular ve gece, havaalanındaki hiç kimsenin hiç duymadığı bir dilde ilahiler okudular. Gittiklerinde, Elizabeth ve Tyler da onlarla gittiler.

"Biz sadece daha ruhani bir hayat yaşamak istiyoruz," dedi Elizabeth, "oğlum ve ben," ve sanki gitmesi bir tür terk etmekmiş gibi geride bıraktığı herkesten özür diledi. Giderlerken, grubun arkasından takip eden Tyler çok küçük göründü. Elizabeth için daha çok şey yapmış olmalıydım, diye düşündü Clark. Elizabeth'i sınırdan geri çekmeliydim. Ama o sınırdan kendisini geri çekmek için tüm gücünü kullanmıştı ve ne yapabilirdi ki? Grup havaalanı

yolunun virajında gözden kaybolduğunda, rahatlayan tek kişinin kendisi olmadığından emindi.

"Bu tür delilik bulaşıcıdır," demişti Dolores, Clark'ın düşüncelerini yankılarcasına.

On Beşinci Yıl'da insanlar bütün gün çalıştıktan sonra geçmişe bakmak için müzeye geliyorlardı. Birinci sınıf salonunun birkaç koltuğu hâlâ oradaydı ve oturup Clark'ın bir otel çarşafından beceriksizce yaptığı eldivenlerle on beş yıllık gazetelerin kırılgan sayfalarını çevirerek okumak mümkündü. Burada insanlar sanki dua ediyordu. Buraya dışarıdan ilk gelen adam olan James, o motosiklete bakmak için neredeyse her gün geliyordu. Onu İkinci Yıl'da Severn City'de bulmuş, araba benzini bayatlayana ve uçak benzini bitene kadar kullanmıştı. Onu çok özlüyordu. Havaalanında doğan ilk çocuk olan Emmanuelle sık sık telefonlara bakmak için geliyordu.

Şimdi Yolcu Salonu C'de bir okul vardı. Her yerdeki eğitilmiş çocuklar gibi, havaalanı okulundaki çocuklar da soyut kavramları ezberliyorlardı: Dışarıdaki uçaklar bir zamanlar havada uçardı. Dünyanın diğer tarafına seyahat etmek için bir uçak kullanabilirdiniz ama –okulun öğretmeni iki havayolunda sık uçan yolcu konumu olan bir adamdı– bir uçaktayken kalkıştan ve inişten önce elektronik aletlerinizi kapatmanız gerekirdi, bu tip aletler müzik çalan minik düz makineler, kitap gibi açılan ve ekranları her zaman kararmış olmayan, içleri devre sistemleriyle dolup taşan, daha büyük makinelerdi ve bu makineler dünya çapında bir iletişim ağma açılan geçitlerdi. Uydular Dünya'ya bilgi ışınlıyorlardı. Mallar gemi ve uçaklarla dünyanın dört bir bucağına yollanıyorlardı. Dünyada ulaşması çok uzak olan hiçbir yer yoktu.

Onlara internetin, nasıl her yerde olduğu ve her şeyi nasıl birleştirdiği, nasıl kullanıldığı anlatılıyordu. Onlara haritalar ve dünya küreleri, internetin ulaştığı sınırlar gösteriliyordu. Şu eldiven şeklindeki sarı yer kara parçasıdır; duvardaki bu iğne Severn City'dir. Şurası Chicago'ydu. Şurası Detroit'ti. Çocuklar harita-

ların üzerindeki noktaları –burası– anlıyorlardı ama ergenlerin bile çizgiler karşısında kafaları karışıyordu. Bir zamanlar ülkeler ve sınırlar vardı. Bunu açıklamak zordu.

On Beşinci Yıl'ın güzünde, dikkat çekici bir şey oldu. Bir tacir bir gazeteyle geldi. Altıncı Yıl'dan beri havaalanına geliyordu ve özel ürünleri kap kacak, çoraplar ve dikiş malzemeleriydi. O gece Air France jetinde kamp yaptı ve sabah gitmeden önce Clark'a geldi.

"Bende hoşuna gidebilecek bir şey var," dedi, "senin müzen için," ve ona üç sayfa pürüzlü kâğıt verdi.

"Bu ne?"

"Bir gazete," dedi tacir.

Art arda gelen üç sayı, birkaç ay öncesinden. Düzensiz bir şekilde New Petoskey'de yayımlandı, dedi tacir. İçlerinde doğum, ölüm ve düğün bildirileri vardı. Bir takas sütunu: süt ve yumurta karşılığında yeni ayakkabılar arayan bir adam; 6 beden bir kot karşılığında okuma gözlüğü verecek bir kadın. Kasabanın güneybatısında üç kişilik, bir kadın ve iki çocuktan oluşan vahşi bir grup hakkında bir haber vardı. Kasaba sakinlerine onlardan uzak durmaları ve eğer kazaen bağlantı kurulursa, nazik konuşmaları ve ani hareketlerden kaçınmaları tavsiye ediliyordu. Kasabaya Seyyar Senfoni adındaki bir şey gelmişti ama Clark onların sadece bir senfoni orkestrası olmadığını anladı. Bir *Kral Lear* oyunu hakkında övgü dolu ve coşkulu bir yazı vardı, özellikle Lear olarak Gil Harris ve Cordelia olarak Kirsten Raymonde'un performansından bahsediyordu. Yerel bir kız vermek istediği kedi yavruları olduğunu ve yavruların annesinin iyi bir avcı kedi olduğunu söylüyordu. Kütüphanenin her zaman kitap aradığını ve karşılığının şarapla ödendiğine dair bir bilgi notu vardı.

Kütüphaneci, François Diallo aynı zamanda gazetenin yayıncısıydı ve gazetesinde ne zaman boş bir yer olsa, koleksiyonundan bir metinle onu dolduruyordu. Birinci sayıda bir Emily Dickenson şiiri vardı, ikincisinde Abraham Lincoln'ün biyografisinden bir

alıntı. Üçüncü sayının arkasının tamamı Cordelia'yı oynayan aktris, Kirsten Raymonde'la yapılmış bir röportajdı – belli ki haberler ve ilanlar için yavaş bir ay geçmişti. Kirsten Raymonde çöküş sırasında abisiyle Toronto'dan ayrılmıştı ama bunu sadece abisi ona söylediği için biliyordu. Anıları sınırlıydı ama tam sondan önceki bir geceyi detaylı hatırlıyordu.

RAYMONDE: Oyundaki iki diğer kızla sahnedeydim ve Arthur'un arkasında olduğum için yüzünü görmedim. Ama önde, tam sahnenin önünde bir kargaşa olduğunu hatırlıyorum. Ve sonra bir ses, sert bir "tak" hatırlıyorum ve bu Arthur'un elinin başımın yanındaki kontrplak sütuna vuruşuydu. Bir şekilde geriye yuvarlandı, kolları havada çırpındı ve sonra seyircilerin içinden bir adam sahneye çıkıp ona doğru koştu...

Clark bunu okurken bir an için nefes almayı kesti. Arthur'u tanıyan, sadece onu tanımakla kalmayıp aynı zamanda onun ölümünü gören birisiyle karşılaşmanın şokunu yaşıyordu.

Gazeteler havaalanında dört gün elden ele geçti. Bunlar çöküşten beri gördükleri ilk yeni gazetelerdi. Gazeteleri müzeye geri götürdüğünde, Clark onları elinde bir süre daha tutup aktrisle yapılan röportajı tekrar okudu. Arthur'dan bahsedilmesinin yanı sıra, bu inanılmaz bir gelişmeydi, diye düşündü. Şimdi gazeteler varsa, daha başka neler olabilirdi? Eskiden, New York'tan Los Angeles'a oldukça gece uçuşu yapmıştı ve uçuşta yükselen güneş ışığının doğudan batıya doğru manzarada yayıldığı, şafağın penceresinin otuz bin fit altındaki nehir ve göllerde yansıdığı bir an vardı ve bütün bunların saat dilimleri meselesi, dünyada her zaman bir yer gece ve bir yer sabah olduğunu bilse de o anlarda dünyanın uyandığını düşüncesinden gizli bir zevk alırdı.

Sonraki yıllarda başka gazetelerin geleceğini umdu ama gelmediler.

45

On Beşinci Yıl röportajı devam ediyor:

RAYMONDE: Başka sorun var mı?

DIALLO: Başka sorularım var ama onlara cevap vermek istemedin.

RAYMONDE: Eğer kaydetmezsen cevap veririm.

François Diallo kalemini ve defterini masanın üzerine koydu.

"Teşekkür ederim," dedi Kirsten. "Eğer istersen sorularına cevap veririm ama sadece bunlar gazetede yayımlanmazlarsa."

"Anlaştık. Hayatında dünyanın nasıl değiştiğini düşündüğünde, bu konuda aklına neler geliyor?"

"Öldürmek geliyor." Kirsten'in bakışı sabitti.

"Gerçekten mi? Niçin?"

"Hiç öldürmek zorunda kaldın mı?"

François iç çekti. Bu konuyu düşünmek hoşuna gitmedi. "Bir keresinde ormanda baskına uğramıştım."

"Ben de baskına uğradım."

Akşam olmuştu ve François kütüphanede bir mum yakmıştı. Güvenlik için, plastik bir kabın içinde duruyordu. Mum ışığı Kirsten'in sol elmacık kemiğinin üzerindeki yara izini yumuşatmıştı. Kırmızı üzerinde solmuş beyaz çiçek şekilleri olan bir yaz elbisesi giyiyordu, kemerindeki kınlarda duran üç bıçak vardı.

"Kaç tane?" diye sordu.

Kirsten bıçak dövmelerini göstermek için bileğini çevirdi. İki.

Senfoni o ana kadar bir buçuk haftadır New Petoskey'de dinleniyordu ve François neredeyse hepsiyle röportaj yapmıştı. August ona Massachusetts'teki boş evinden kemanıyla çıkıp gidişini, bir tarikata rastlamasını, tekrar çekip gitmeden önce onlarla üç yıl geçirmesini ve sonra tesadüfen Senfoni'yle karşılaşmasını anlatmıştı. Viyola'nın bir Connecticut varoşunun mahvolmuş harabelerinden, on beş yaşında bir bisikletle çıkıp gittiğine California'ya gitmeyi düşündüğü ama oraya varmadan çok önce yolda gelip geçenler tarafından tuzağa düşürüldüğüne, ağır bir şekilde yaralandığına, bir yağmacı çetede yarı vahşi ergenlere katıldığına ve sonra onlardan gizlice kaçtığına, tek başına yüz mil yürüdüğüne, hayatındaki bütün dehşet İngilizce olduğundan kendi kendine Fransızca fısıldadığı ve dil değiştirmenin onu kurtarabileceğini düşündüğüne, etrafta dolaştıktan beş yıl sonra Senfoni'nin geçtiği bir kasabaya geldiğine dair yürek paralayıcı bir öyküsü vardı. Üçüncü çello insülin olmadığı için ikisi de ölen ebeveynlerini gömmüş ve sonra Michigan'ın Yukarı Yarımadası'ndaki sapa bir kulübenin güvenliği ve sıkıntısında dört yıl saklanmış, en sonunda konuşmak için başka bir insan bulmazsa aklını kaybetmekten korktuğu için, hem de o kadar çok geyik eti yediği ve başka bir şey yemek için sağ kolunu vermeye hazır olduğundan yola çıkmış, güneye ve doğuya gitmiş, köprünün ortası çökmeden on yıl önce Mackinaw Köprüsü'nden geçmiş, Mackinaw City'deki birbirine bağlı balıkçı grubunun sınırlarında, Senfoni oradan geçene kadar yaşamıştı. Sonuçta, bütün Senfoni'nin öykülerinin iki varyasyonda aynı olduğunu fark etmişti François. Diğer herkes öldü, yürüdüm, Senfoni'yi buldum. Ya da bu olduğunda çok küçüktüm, ondan sonra doğdum, başka bir yaşam şekli hakkında hiç ya da birkaç anım var ve bütün hayatım boyunca yürüdüm.

"Şimdi seninkini anlat," dedi Kirsten. "Bu konuda ne düşünüyorsun?"

"Dünyanın nasıl değiştiğini düşündüğümdeki fikirlerimi mi demek istedin?"

"Evet."

"Paris'teki dairem." Hava yolculuğu durduğunda François, Michigan'da tatildeydi. Gözlerini kapattığında, salon tavanındaki karmaşık şekilleri, balkona açılan yüksek beyaz kapıları, ahşap zemini ve kitapları görebiliyordu. "Niçin öldürmeyi düşünüyorsun?"

"Eski dünyada hiç kimsenin canını yakmak zorunda kalmadın, değil mi?"

"Tabii ki hayır. Ben bir metin yazarıydım."

"Bir ne?"

"Reklamcılık." Bunu uzun bir süre düşünmemişti. "Bilirsin, ilan panoları gibi şeyler. Metin yazarları onların üzerindeki şeyleri yazardı."

Kirsten başıyla onayladı ve bakışları ondan uzaklaştı. Şu andaki yaşamında kütüphane François'nın en sevdiği yerdi. Yıllar içinde oldukça büyük bir koleksiyon toplamıştı. Kitaplar, dergiler, çöküş öncesi gazetelerin olduğu cam bir vitrin. Kendi başına bir gazete çıkarma fikri daha yeni aklına gelmişti ve şimdiye kadar bu proje dinçleştiriciydi. Kirsten odanın arkasındaki gölgelerdeki devasa, doğaçlama yapılmış matbaa makinesine bakıyordu.

"Yüzündeki yara izi nasıl oldu?" diye sordu.

Kirsten omuz silkti. "Hiçbir fikrim yok. Bu hatırlamadığım o yıl sırasında oldu."

"Abin ölmeden önce sana hiç anlatmadı mı?"

"Hatırlamasam daha iyi olacağını söyledi. Bu konuda sözüne güvendim."

"Abin nasıl biriydi?"

"Üzgündü," dedi Kirsten. "O her şeyi hatırlıyordu."

"Bana onun başına ne geldiğini hiç söylemedin."

"Eski dünyada asla olmayacak türden salakça bir ölüm. Bir çiviye bastı ve mikrop kapıp öldü." Pencereden azalan ışığa bir göz attı. "Gitmem gerekiyor," dedi, "neredeyse güneş batıyor." Ayağa kalktı ve kemerindeki bıçakların kabzaları loş ışıkta parıldadı. Hayatının her günü bıçaklarıyla dolaşan çekici kadın, nazik ama

ölümcüldü. Onun bıçak atma yetenekleri konusunda Senfoni'nin diğer üyelerinden öyküler duymuştu. İddialara göre gözleri kapalı bir şekilde hedefleri tam ortasından vurabiliyordu.

"Ben bu gece sadece müzik olacağını sanmıştım." Onun gittiğini görmek istemiyordu.

"Öyle ama arkadaşlarıma geleceğimi söyledim."

"Röportaj için teşekkür ederim." Kirsten'i kapıya geçirdi.

"Bir şey değil."

"Eğer sormamda bir sakınca yoksa, niçin son bölümün yazılmasını istemedin? İlk kez bu tip bir itiraf duymuyorum."

"Biliyorum," dedi Kirsten. "Senfoni'deki neredeyse herkes... ama bak, ben ünlülerin magazin kupürlerini topluyorum."

"Ünlülerin magazinleri mi?..."

"Sadece bir aktör hakkında olanları, Arthur Leander. Koleksiyonumdan dolayı, sabit kayıtların ne demek olduğunu biraz anlıyorum."

"Ve bu senin hatırlanmak istemediğin bir şey."

"Kesinlikle öyle," dedi Kirsten. "Gösteriye gelecek misin?"

"Tabii ki. Seninle yürüyeyim." Mumu söndürmeye gitti. Sokak artık gölgelerle kaplanmıştı ama gökyüzü koyun üzerinde hâlâ parıltılıydı. Senfoni kütüphaneden birkaç sokak ötedeki bir köprüde çalıyordu, karavanlar kenara park edilmişlerdi. François ilk notaları duydu, müzisyenlerin kendi bölümlerini çalışmasının ve akort yapmanın kakofonisi. August kaşlarını çatmış bir şekilde, aynı iki ölçüyü üst üste çalıyordu. Charlie partisyonları inceliyordu. Daha önce, kasabalılardan birkaçı tepenin üzerindeki belediye binasından banklar taşımış, şimdi körfeze bakan sıralar oluşturmuşlardı. Bankların çoğu doluydu, yetişkinler aralarında konuşuyor ya da müzisyenleri izliyordu, çocuklar enstrümanların büyüsüne kapılmışlardı.

"Arka sırada yer var," dedi Kirsten ve François onu takip etti.

"Bu akşamki programda ne var?"

"Bir Beethoven senfonisi. Hangisi olduğundan emin değilim."

Fark edilmeyen bir işaretle, müzisyenler çalışmayı, akort yapmayı, aralarında konuşmayı bırakıp sırtları suya dönük bir şekilde yerlerini aldılar ve sustular. Toplanan kalabalığın üzerine bir sessizlik çöktü. Şef sükûnet içinde ileri çıktı, izleyicilere gülümsedi ve eğilerek selam verdi, sonra tek kelime bile etmeden müzisyenlere ve koya döndü. Bir martı yukarıda süzüldü. Şef değneğini kaldırdı.

46

On Beşinci Yıl'ın yazında, o akşam Jeevan Chaudhary nehir kenarında şarap içiyordu. Dünya artık sadece tek tük yerleşimlerden oluşuyordu ve önemli olan tek şey bu yerleşim yerleriydi, ülkenin artık bir adı yoktu ama bir zamanlar Virginia eyaletinin bir parçasıydı.

Jeevan bin mil yürümüştü. Üçüncü Yıl'da ismini kasabayı kuranlardan alan McKinley'ye gelmişti. Kasabayı kuran aslında sekiz kişiydi, McKinley Stevenson Davies pazarlama şirketinin satış yetkilileri, Gürcistan Gribi kıtaya yayıldığında izole bir kurumsal enstitüde mahsur kalmışlardı. Enstitüden birkaç gün sonra çıkıp ana otobanlardan uzak, eski bir yolun üzerinde terk edilmiş bir motel bulmuşlardı ve burası kalmak için oldukça iyi bir yere benziyordu. Satış ekibi odalara taşınıp burada kalmıştı, başlangıçta bunun nedeni o ilk yılların çok korkunç olması ve hiç kimsenin diğerlerinden uzak yaşamak istememesiydi; daha sonra bu alışkanlığa dönmüştü. Orada şimdi yirmi yedi aile vardı, bir nehrin üzerinden geçen yolun karşısında huzurlu bir yerleşim. Onuncu Yıl'ın yazında Jeevan buranın kurucularından birisiyle, eski bir satış asistanı Daria'yla evlenmişti ve bu akşam Daria o ve bir arkadaşlarıyla nehrin kenarında oturuyordu.

"Bilmiyorum," diyordu şimdi arkadaşları. "Çocuklara eskiden nasıl olduğunu öğretmek hâlâ anlamlı mı?" Adı Michael'dı ve bir zamanlar kamyon şoförüydü. McKinley'nin okulu vardı, on çocuk en büyük motel odasında her gün buluşuyordu ve on bir yaşındaki kızı o gün öğleden sonra ağlayarak eve gelmişti çünkü öğret-

menleri Gürcistan Gribi'nden önce ortalama yaşam süresinin çok daha uzun olduğunu, bir zamanlar altmışın özellikle yaşlı olarak görünmediğini ağzından kaçırmıştı ve kız korkmuş, anlamamış, bunun adil olmadığını düşünmüş, bir zamanlar insanların yaşadığı kadar uzun süre yaşamak istemişti.

"Dürüst olmak gerekirse ben emin değilim," dedi Daria. "Ben çocuğumun bilmesini isterim. Bütün bilgileri, bir zamanlar sahip olduğumuz bütün o inanılmaz şeyleri."

"Ama niçin?" Michael başıyla teşekkür edip ondan şarap şişesini aldı. "Birisi onlara antibiyotikler ya da makinelerden bahsettiğinde gözlerinin nasıl parıldadığını görüyorsunuz. Bu onlar için bilim kurgu, değil mi? Ve bu sadece onları üzüyor..." Şarabı içmek için lafını kesti.

"Belki haklısın," dedi Daria. "Sanırım burada soru bunları bilmelerinin onları daha çok mu yoksa daha az mı mutlu ettiği?"

"Konu kızım olduğunda daha az."

Jeevan sadece yarı dinliyordu. Pek sarhoş değildi. Oldukça berbat bir günden sonra hoş bir şekilde rahatlamıştı: O sabah komşularından biri bir merdivenden düşmüştü ve yüz millik çevrede bir doktora en yakın kişi olan Jeevan, adamın kırılan kolunu alçıya almaya çalışmıştı. Korkunç bir işti. Hasta ev yapımı viskiyle sarhoş ama acıdan yarı çıldırmış durumdaydı, dişlerinin arasına sıkıştırılan bir odun parçasının arasından inliyordu. Jeevan kötü anlarda insanların geldiği adam olmaktan hoşlanıyordu, yardımcı olabilmenin manası onun için büyüktü ama anestezi sonrası dönemdeki fiziki acı sık sık onu kötü etkiliyordu. Şimdi, ateş böcekleri nehrin kıyısındaki uzun otların arasından yükseliyordu ve konuşmak istemiyordu, hem de hiç ama arkadaşı ve karısının yanında dinlenmek hoştu ve şarap, ağaçlardaki cırcır böceklerinin hafif müziği, karşı kıyıdaki salkımsöğütlerin üzerindeki yıldızlar günün anılarının en kötüsünü –Jeevan kırık kolu alçıya alırken, hastanın alnında terler birikiyordu– azaltıyordu. Bu kadar yıldan sonra bile bu yeri, bu huzuru, bu kadını bulduğu, yaşamaya değen

bir zamanı görecek kadar yaşadığı için iyi şansından etkilendiği anlar vardı. Daria'nın elini sıktı.

"Bu gün eve ağlayarak geldiğinde," dedi Michael, "kendi kendime onlara belki bu çılgınca hikâyeleri anlatmayı bırakmamızın zamanı geldi diye düşünmeye başladığımı fark ettim. Belki boş verme zamanımız gelmiştir."

"Boş vermek istemiyorum," dedi Jeevan.

"Birisi sana mı sesleniyor?" diye sordu Daria.

"Umarım seslenmiyordur," dedi Jeevan ama sonra o da o sesi duydu.

Onun peşinden motele gittiler, orada at sırtında yeni gelmiş bir adam vardı, bir koluyla eyerin üzerine yığılmış kadına sarılmıştı.

"Karım vuruldu," dedi ve konuşmasından Jeevan onun kadını sevdiğini anladı. Kadını aşağı indirdiklerinde, kadın akşamın sıcağına rağmen titriyordu, yarı baygındı, göz kapakları titreşiyordu. Onu Jeevan'ın ameliyathane olarak kullandığı motel odasına taşıdılar. Michael gaz lambalarını yaktı ve oda sarı ışıkla aydınlandı.

"Sen doktor musun?" diye sordu kadını getiren adam. Tanıdık görünüyordu ama Jeevan onu hatırlayamadı. Yaklaşık kırklarındaydı, saçları karısıyla aynı şekilde ince ince örülmüştü.

"Doktora en yakın ben varım," dedi Jeevan. "Adın ne?"

"Edward. Gerçek bir doktor olmadığını mı söylüyorsun?"

"Gripten önce sağlık görevlisi eğitimi aldım. Daha güneye taşınmaya karar verene kadar bir doktorun yanında beş yıl çıraklık yaptım. Kapabildiğimi kaptım."

"Ama tıp eğitimi almadın," dedi Edward, perişan bir tonla.

"Şey, çok isterdim ama bildiğim kadarıyla başvuruları kabul etmeyi bıraktılar."

"Üzgünüm." Edward bir mendille yüzündeki terleri sildi. "Senin iyi olduğunu duydum. Yanlış anlama. O biraz önce, vuruldu..."

"Bakalım yardım edebilecek miyim."

Jeevan bir süredir silah yarası görmemişti. On Beşinci Yıl'da, cephane azalmıştı, silahlar nadir ve sadece av için kullanılıyordu.

"Bana ne olduğunu anlat," dedi, daha çok Edward'ın dikkatini dağıtmak için.

"Peygamber oldu."

"Onun kim olduğunu bilmiyorum." En azından yara oldukça temizdi, merminin karnına girdiği yerde bir delik, çıkış deliği yok. Kan kaybetmişti. Nabzı zayıf ama düzenliydi. "Ne peygamberi?"

"O adamın efsanesi onun önünden yayılıyor sanıyordum," dedi Edward. Karısının elini tutuyordu. "Bütün güneye yayılmış durumda."

"Yıllar içinde bir düzine peygamber duydum. Bu pek nadir görülen bir meslek değil." Jeevan dolapta bir şişe ev yapımı viski buldu.

"Aletlerini bununla mı sterilize ediyorsun?"

"İğneyi kaynar suyla sterilize ettim ama bununla tekrar sterilize edeceğim."

"İğne mi? Mermiyi çıkarmadan mı onu dikeceksin?"

"Çok tehlikeli," dedi yavaşça Jeevan. "Bak, kanama durmak üzere. Eğer onu aramaya kalkarsam, kan kaybedebilir. İçeride bırakmak daha güvenli." Bir kâseye ev yapımı viski döktü ve ellerini içinde ovuşturdu, iğneyi ve ipliği içine soktu.

"Benim yapabileceğim bir şey var mı?" Edward etrafta dolaşıp duruyordu.

"Ben dikerken siz üçünüz onu sıkıca tutabilirsiniz. Demek bir peygamber vardı," dedi. Hastalarla gelen insanların dikkatini dağıtmanın çok önemli olduğunu öğrenmişti.

"Bu öğleden sonra geldi," dedi Edward. "O ve müritleri, hepsi belki yirmi kişi."

Jeevan, Edward'ı daha önce nerede gördüğünü hatırladı. "Siz eski büyük çiftlikte yaşıyorsunuz, değil mi? Çıraklık günlerimde birkaç kez oraya doktorla gittim."

"Evet, büyük çiftlikte. Biz tarlalardaydık ve bir arkadaşım koşarak gelip yirmi ya da yirmi iki kişilik bir grubun, bir tür garip ilahi söyleyerek yoldan yaklaştıklarını söyledi. Bir süre sonra,

ben de onları duydum ve sonunda bize ulaştılar. Gülümseyen, bir küme halinde yürüyen bir grup. Bizim yanımıza geldiklerinde ilahi söylemeyi kestiler ve beklediğimden azlardı, yaklaşık on beş kişi kadar." Jeevan kadının karnının üstüne alkol dökerken Edward bir an için sustu. Kadın inledi ve yaradan ince bir kan sızdı.

"Devam et anlatmaya."

"Biz de onlara kim olduklarını sorduk ve liderleri gülümseyip, 'Biz nuruz,' dedi."

"Nur mu?" Jeevan iğneyi kadının derisine geçirdi. "Bakma," dedi, Edward yutkunduğunda. "Sadece onu sıkıca tut ki kımıldamasın."

"İşte o an kim olduğunu anladım. Haberler bize tacirler ve benzerlerinden gelmişti. Bu insanlar merhametsizdir. Manyakça bir teolojileri vardır, silahlılar ve istediklerini alırlar. Bu yüzden sakin olmaya çalıştım, hepimiz öyle yaptık, komşularımın da kimlerle muhatap olduğumuzu fark ettiklerini görebiliyordum. İhtiyaçları olan bir şey mi var yoksa bu sosyal bir ziyaret mi diye sordum. Peygamber bana gülümsedi ve onlarda bizim istediğimiz bir şey olduğunu ve bu şeyi silah ve cephane karşılığında takas etmeye istekli olduklarını söyledi."

"Sizde hâlâ cephane var mı?"

"Bugüne kadar vardı. Çiftlikte yeteri kadar depolanmıştı. O konuşurken etrafa bakındım ve oğlumun nerede olduğunu bilmediğimi fark ettim. Annesiyle beraberdi ama annesi neredeydi? Onlara sordum. 'Sizde bizim istediğimiz ne var?'"

"Sonra ne oldu?"

"Sonra grup ortadan ikiye ayrıldı ve oğlum ortaya çıktı. Onu yakalamışlardı. Çocuk beş yaşındaydı, tamam mı? Ve onu bağlayıp ağzını tıkamışlardı. Artık dehşete düşmüştüm çünkü annesi neredeydi bilmiyordum."

"O zaman onlara silahları verdiniz mi?"

"Biz onlara silahları verdik, onlar bana oğlumu verdiler. Onlardan başka bir grup karımı yakalamıştı. Bu yüzden önümdekiler

yirmi değil on beş kişiydi. Onu önden götürmüşlerdi, bir tür *sigorta poliçesi* olarak," –sesi tiksintiden kalınlaştı– "ve eğer peşlerinden hiç kimse gitmezse, bir ya da iki saat sonra karımın zarar görmeden, yoldan yürüyerek geleceğini bize söylediler. Bu bölgeden çıkıp kuzeye gideceklerini ve onları bir daha görmeyeceğimizi söylediler. Sanki yanlış hiçbir şey yapmamış gibi, her zaman gülümsüyorlardı, çok barışçıymış gibiydiler. Böylece oğlumu aldık, onlar silah ve cephanelerle gittiler ve biz bekledik. Üç saat sonra, karım hâlâ yoldan gelmeyince birkaçımız peşlerinden gittik ve onu yolun kenarında vurulmuş olarak bulduk.

"Bunu niçin yaptılar?" Kadının ayılmış olduğunu fark etti Jeevan. Gözleri kapalı, sessizce ağlıyordu. Son bir dikiş.

"Karım peygamberin ondan onlarla kalmasını, onlarla kuzeye gitmesini, adamlarından birinin karısı olmasını istediğini söyledi," dedi Edward, "ve o hayır deyince peygamber onu vurmuş. Belli ki onu öldürmek için değil, en azından çabucak değil. Sadece acı vermek için."

Jeevan ipi kesti ve kadının karnına temiz bir havlu bastırdı. "Bir bandaj," dedi Daria'ya ama o çoktan eski bir çarşaftan yapılmış şeritlerle yanındaydı bile. Jeevan kadını dikkatlice sargıladı.

"İltihap kapmazsa iyileşecek," dedi Jeevan, "ve kapması için hiçbir neden yok. Mermiler ısıyla kendilerini sterilize ederler. Biz alkol konusunda dikkatliydik. Ama ikinizin birkaç gün burada kalması gerekiyor."

"Müteşekkirim," dedi Edward.

"Ben elimden geleni yapıyorum."

Adam temizlenip kadın da kocasının yanında kesintili bir uykuya daldığında, Jeevan kanlı iğneyi bir tencereye koydu ve yolu geçip nehre gitti. Diz çöküp tencereyi doldurdu ve motele geri döndü, yaşadığı odanın önündeki uydurma ocağı yaktı ve üstüne tencereyi koydu. Yakındaki bir piknik masasına oturup suyun kaynamasını bekledi.

Jeevan gömleğinin cebindeki tütünle pipo doldurdu, onu sakinleştiren bir ritüeldi bu. Nehrin sesi ve yıldızlar dışında hiçbir şey düşünmemeye çalıştı, acı ve kan içindeki kadını, inadına onu vurup yolun kenarında bırakan insanları düşünmemeye çalıştı. McKinley eski çiftliğin güneyindeydi. Eğer peygamber sözünde durursa, o ve adamları McKinley'den uzaklaşıyor, masum kuzeye doğru ilerliyorlardı. Niçin kuzey ve nereye kadar gidecekler diye merak etti Jeevan. Toronto'yu karların içinde yürümeyi düşünüyordu. Toronto düşünceleri, kaçınılmaz şekilde aklına kardeşini, gölün yanındaki kuleyi, dağılan hayalet şehri, Elgin ve Winter Garden Tiyatro Merkezi'ndeki hâlâ asılı duran *Kral Lear* posterini, Arthur öldüğündeki her şeyin başlangıcı ve sonu olan gecenin anısını getirdi.

Daria arkasından gelmişti. Koluna dokunduğunda Jeevan şaşırdı. Su kaynıyordu ve epey zaman geçmişti, iğnenin artık sterilize olmuş olması lazımdı. Daria onun elini tuttu ve nazikçe öptü. "Geç oldu," diye mırıldandı. "Yatağa gel."

47

On Dokuzuncu Yıl'da Clark yetmiş yaşındaydı: Hiç olmadığı kadar yorgundu ve yavaş hareket ediyordu. Eklemleri ve elleri ağrıyordu, özellikle soğuk havalarda. Artık yarısını değil bütün kafasını kazımıştı ve sol kulağında dört küpe vardı. Sevgili arkadaşı Annette On Yedinci Yıl'da bilinmeyen bir hastalıktan ölmüştü ve anısına boynuna onun Lufthansa fularını takıyordu. Artık özellikle üzgün değildi ama her zaman ölümün farkındaydı.

Müzede neredeyse bütün apronu görebileceği bir koltuk vardı. Avcıların geyik, yaban domuzu ve tavşanlarını astıkları askı, insanlar için et kestikleri ve sakatatları köpeklere verdikleri hazırlık yeri bir 737'nin kanadının altındaydı. Mezarlık altı ve yedinci pistlerin arasındaydı, her mezarı işaretlemek için toprağa uçak koltuk tepsilerinden biri sokulmuştu, merhumun detayları tepsinin sert plastiğine kazınmıştı. O sabah Annette'in mezarına kır çiçekleri bırakmıştı ve buradan mavi ve mor lekeyi görebiliyordu. Dış kenarın sonuna park etmiş jetlerin sırası şimdi pasla çizilmişti. Kapılarda park etmiş uçaklar bahçelerin görüntüsünü kısmen gizliyordu. Yirmi yıldır mısır tarlası, uzakta yalnız Air Gradia 452, sarmal bobinleriyle tel örgü ve ötesindeki orman, aynı ağaçlara bakıyordu.

Son zamanlarda, konuyla ilişkili herkesin kesinlikle ölmüş olması teorisinden yola çıkarak bütün Water A.Ş. 360 derece raporlarını halka açık hale getirmişti. Havaalanındaki eski yöneticiler bunları büyük bir ilgiyle okudular. Dan adındaki büyük ihtimalle çoktan

ölmüş bir Water A.Ş. yöneticisinin astlarının, eş düzeyindekilerin ve üstlerinin her birinden üç rapor vardı.

"Tamam, mesela bunu al," dedi Garrett, temmuz sonunda, havaalanındaki öğleden sonralarından birinde. Yıllar içinde yakın arkadaş olmuşlardı. Garrett özellikle bu raporlara hayran olmuştu. "Burada 'İletişim' başlığı var ve sonra..."

"Hangi rapora bakıyorsun?" Clark gözleri kapalı, en sevdiği koltuğa iyice çökmüştü.

"Astlar," dedi Garrett. "Tamam, işte 'İletişim,' altındaki ilk yorum. 'Personele bilgi aktarma konusunda iyi değil.' Rafting yapar mıydı, Clark? Merak ettim."

"Evet," dedi Clark, "Görüştüğüm kişinin bundan bahsettiğinden eminim. Gerçek çağlayanlar."

"En beğendiğim bu. 'Zaten sahip olduğumuz müşterilerle koordinasyonda başarılı ama yeni müşteriler söz konusu olduğunda, kolay yutulur bir lokmadır. Yüksek irtifadan bakar ama yeni fırsatları eylemleştirebileceğimiz, taneciklik seviyesine delip geçemez.'"

Clark irkildi. "Onu hatırlıyorum. Sanırım o bunu söylediğinde büroda küçük bir kriz geçirmiş olabilirim."

"Bu kafalarda soru işaretleri yaratıyor," dedi Garrett.

"Kesinlikle."

"Ortada belli ki yüksek irtifalar, kolay yutulan lokmalar, bir şeylerin tanecik seviyeleri, bir de delme var."

"Büyük olasılıkla, o boş zamanlarında bir bağ eylemleştiren, dağlara çıkan bir madenciydi. Gururla söyleyebilirim ki, ben asla böyle konuşmadım."

"Hiç 'karışık' diye bir ifade kullandı mı?"

"Sanmıyorum. Hayır. Kullanmazdım."

"Özellikle ondan nefret ettim." Garrett raporu inceliyordu.

"Ah, onu pek umursamadım. Aklıma fırıncılığı getiriyor. Annem ben çocukken bazen bana karışık kurabiyeler alırdı."

"Çikolata parçalı kurabiyeleri hatırlıyor musun?"

"Çikolata parçalı kurabiyeleri rüyalarımda görüyorum. Bana işkence etme."

Garrett o kadar uzun süre ses çıkarmadı ki Clark onun hâlâ nefes aldığından emin olmak için gözlerini açtı. Garrett apronda oynayan iki çocuğu izlemeye dalmıştı, Air Canada jetinin tekerleklerinin arkasında saklanıyor ve birbirlerini kovalıyorlardı. Yıllar içinde daha sakinleşmişti ama bir yerlere hiç odaklanmadan bakma yatkınlığını sürdürmüştü ve Clark artık onun bir sonraki sorusunun ne olacağını biliyordu.

"Sana hiç son telefon görüşmemi anlatmış mıydım?" diye sordu Garrett.

"Evet," dedi nazikçe Clark. "Sanırım anlatmıştın."

Garrett'ın Halifax'ta bir karısı ve dört yaşında ikizleri vardı ama en son aradığı kişi patronuydu. Telefonda konuştuğu bir dizi kurumsal klişe olan son kelimeleri hafızasına korkunç bir şekilde kazınmıştı. "Hadi Nancy'yle konuşalım," dediğini hatırlıyordu, "ve sonra Bob'a el uzatırız ve önümüzdeki hafta geri döneriz. Larry'ye bir e-posta atacağım." Şimdi, "Önümüzdeki hafta geri döneriz," cümlesini fısıldadı, belki farkında olmadan. Gırtlağını temizledi. "Niçin her zaman e-posta *atacağız* diyorduk?"

"Bilmiyorum. Bunu ben de düşündüm."

"Niçin onları yollayacağız diyemiyorduk? Sadece bir düğmeye basıyorduk, değil mi?"

"Hatta gerçek bir düğmeye de değil. Ekrandaki bir düğme resmine."

"Evet," dedi Garrett, "ben de tam bundan bahsediyorum."

"Doğrusu, orada bir e-posta yayı yoktu. Ama olsa iyi olurdu. Onu tercih ederdim."

Garrett parmağıyla bir tabanca işareti yaptı ve ağaçlara nişan aldı. "Bam!" diye fısıldadı. Ve sonra daha yüksek sesle, "'Teşekkür ederim' demek istediğimde 'TŞK' yazardım."

"Onu ben de yaptım. Teşekkürler diyerek fazladan sekiz harf daha yazmak çok mu zor geliyordu? Bunu anlayamıyorum."

"'Geri dönmek' ifadesi aklıma gizlice tekneleri getiriyor. Birisini sahile bırakıyorsun ve sonra onları almak için geri dönüyorsun." Garrett bir an için sustu. "Şunu beğendim," dedi. "'O özünde, yüksek fonksiyonlu bir uyurgezer."

"Bunu söyleyen kadını hatırlıyorum." Clark ona ne olduğunu merak etti.

Son zamanlarda geçmişte daha çok zaman geçiriyordu. Gözlerini kapatıp anılarının onu yakalamasına izin veriyordu. Bir dizi fotoğraf ve kopuk kısa filmlerden bir hayat, diye hatırladı: Dokuz yaşındayken bir okul tiyatrosu, babası ilk sıradan sevinçle bakıyordu; Toronto'da Arthur'la dönen ışıklar altında kulüpte eğleniyorlardı; NYU salonunda bir konferans. Bir yönetici, bir müşteri, berbat patronu hakkında konuşurken elleriyle saçlarını tarıyordu. Detaylıca hatırlanan sevgililerden bir geçit töreni: lacivert çarşaflar, mükemmel bir bardak çay, bir güneş gözlüğü, bir gülümseme. Silver Lake'te bir arkadaşının arka avlusundaki yalancı karabiber ağacı. Bir çalışma masasının üzerinde bir buket pars zambağı. Robert'ın gülümsemesi. Annesinin elleri, BBC dinlerken örgü örüyordu.

Alçak sesler duyarak uyandı. Bu beklenmedik uykuya dalmalar gitgide daha çok oluyor ve onu bu rahatsız edici prova hissiyle baş başa bırakıyordu. Önce kısa süreli uykulara dalarsın, sonra uzun süreli ve sonra sonsuza kadar uykuya dalarsın. Koltukta doğrulurken gözlerini kırpıştırdı. Garrett gitmişti. Camdan gelen günün son ışığı motosikletin krom mükemmelliğini yakalıyordu.

"Seni uyandırdım mı?" diye sordu Sullivan. O güvenlik şefiydi, kızıyla on yıl önce gelen elli yaşında bir adam. "Seni en son gelenlerle tanıştırmak istiyorum."

"Nasılsınız?" dedi Clark. Gelenler yaklaşık otuzlarının başında bir kadın ve erkekti, kadın bir askıda bir bebek taşıyordu.

"Ben Charlie," dedi kadın. "Bu Jeremy, kocam ve küçük Annabel." Çıplak kollarının neredeyse her santimi dövmelerle kaplıydı. Çiçekler, müzik notaları, şık bir parşömende isimler ve bir tavşan gördü. Sağ ön koluna sırayla dört bıçak dövmesi yapılmıştı. Bu

dövmelerin ne manaya geldiğini biliyordu ve baktığında kocasının derisinde onun kopyasını gördü, sol bileğinin arkasında iki küçük kara ok. Charlie o ana kadar dört, kocası iki kişi öldürmüş ve şimdi bebekleriyle oraya uğramışlardı ve bu yeni dünyanın saçma standartlarına göre –onun bu yeni dünyanın saçma standartlarına bağırmaktan hiç vazgeçmeyen bir parçası vardı– bu tamamen normaldi. Bebek, Clark'a gülümsedi. Clark da ona gülümsedi.

"Bir süre burada kalacak mısınız?" diye sordu Clark.

"Eğer bizi kabul ederseniz," dedi Jeremy. "Biz kendi arkadaşlarımızdan ayrılmak zorunda kaldık."

"Arkadaşlarının kim olduğunu duyana kadar bekle," dedi Sullivan. "New Petoskey'den gelen o gazeteleri hatırlıyor musun?"

"Seyyar Senfoni," dedi Charlie.

"Şu sizin arkadaşlarınız," Sullivan parmaklarını bebek Annabel'in karşısında oynatırken o parmaklarına değil yüzüne bakıyordu. "Onları nasıl kaybettiğinizi bana söylemediniz."

"Bu karmaşık bir hikâye," dedi Charlie. "Orada bir peygamber vardı. Buralı olduğunu söyledi."

Buradan mı? Havaalanında bir peygamber hiç olmuş muydu? Clark bir peygamber olsa kesin hatırlayacağını düşündü. "Adı neydi?"

"Hiç kimsenin bilmediğinden eminim," dedi Jeremy. Suyun Kenarındaki St. Deborah kasabasında etkili olan, karizma, vahşet ve Vahiy Kitabı'ndan ince eleyip sık dokuyarak seçtiği dizelerin bir karışımıyla yöneten sarışın adamı tarif etmeye başladı. Clark'ın yüzündeki bakışı gördüğünde durdu. "Bir sorun mu var?"

Clark koltuğundan sallanarak kalktı. Müzenin ilk vitrinine doğru giderken ona bakakaldılar.

"Annesi hâlâ yaşıyor mu?" Clark, Elizabeth'in fotoğrafına, bu kavranılamaz geçmişin fotoğrafına bakıyordu.

"Kimin annesi? Peygamberin mi?"

"Evet."

"Sanmıyorum," dedi Charlie. "Onunla ilgili bir şey hiç duymadım."

"Yanında yaşlı bir kadın var mıydı?"

"Hayır."

Oğlunla yola çıktığında orada sana ne oldu Elizabeth? Ama sonuçta herkese ne olmuştu? Ebeveynlerine, iş arkadaşlarına, havaalanından önceki hayatındaki bütün dostlarına, Robert'a? Eğer hepsi ortadan kaybolduysa, izleri kalmadan yok oldularsa, niçin Elizabeth de kaybolmamıştı? Gözlerini kapattı. Air Gradia 452 hayalet uçağının yanında, apronda duran bir oğlan çocuğunu, Arthur Leander'ın oğlunu, ölüm hakkındaki dizeleri yüksek sesle okurken düşündü.

8 . PEYGAMBER

48

Kirsten ve August, Senfoni'den ayrıldıktan üç gün sonra, Severn City'nin kenar mahallelerindeki yabani bitkilerle kaplanmış bir arka avlunun bahçe kulübesinin arkasındaydılar. Kirsten gözlerinde yaşlarla aniden uyandı. Rüyasında August'la yolda yürüdüğünü, sonra döndüğünde August'un orada olmadığını ve ölmüş olduğunu anladığını gördü. Avazı çıktığı kadar ona seslendi, yolda koşuşturdu ama August ortada yoktu. Kirsten uyandığında August onu izliyordu, elini Kirsten'in koluna koymuştu.

"Ben yanındayım," dedi August. Kirsten onun ismini yüksek sesle söylemiş olmalıydı.

"Bir şey değil. Sadece bir rüya."

"Ben de kâbuslar gördüm." Diğer elinde gümüş rengi uzay gemisi *Atılgan*'ı tutuyordu.

Sakin bir sabah değildi. Gökyüzü aydınlanıyordu ama aşağıdaki gece gölgeler, gri ışık, otların üzerinde duran çiğlerin içinde oyalanıyordu.

"Hadi yıkanalım," dedi August. "Bugün insanlarla karşılaşabiliriz."

Yolu geçip kumsala gittiler. Sular inci rengi gökyüzünü yansıtıyor, doğan güneşin ilk pembeliği dalgalanıyordu. Kirsten'in son girdikleri evde bulduğu şampuanla yıkandılar –şampuan tenlerinde sentetik şeftali kokusu ve gölde yüzen köpük adaları bıraktı– ve Kirsten elbisesini yıkayıp sıktı ve sonra ıslak ıslak giydi. August'un

valizinde makası vardı. Kirsten onun saçını kesiti –gözlerinin önüne düşüyordu– ve sonra August onun saçını kesti.

"İnançlı ol," diye fısıldadı August. "Onları bulacağız."

Göl kenarında resort otelleri vardı, pencerelerin çoğu kırıktı ve cam parçalarından gökyüzü yansıyordu. Ağaçlar, paslanmış arabaların arasında park yerlerinde yetişmişti. Kirsten ve August valizlerini bıraktılar, tekerlekler kaldırımda çok ses çıkarıyordu, yatak çarşaflarından bohçalar yaptılar ve eşyalarını omuzlarında taşıdılar. Bir ya da iki mil sonra, bir kavşağın üstünde çarpık asılmış, beyaz bir uçak resmi olan bir tabela gördüler, bir ok şehrin merkezini gösteriyordu.

Severn City bir zamanlar önemli bir yerdi. Kırmızı tuğla binalardan ticari caddeler, saksılardan fışkıran çiçekler vardı ve akçaağaçların kökleri kaldırımları parçalıyordu. Çiçek açan bir sarmaşık postanenin çoğunu kaplamış ve caddeye kadar çıkmıştı. Silahlar ellerinde, mümkün olduğu kadar sessizce yürüdüler. Kuşlar kırık pencerelerden girip çıkıyor ve sarkmış kabloların üzerine tünüyorlardı.

"August."

"Ne var?"

"Demin bir köpek havlaması duydun mu?"

Vahşi bir şekilde bitkilerle kaplanmış bir parkın biraz ilerisinde, yolun yanından yükselen alçak bir tepe vardı. Hızla ilerleyerek, çalıların içinden yukarı tırmandılar, bohçalarını kenara atıp iyice çömeldiler. Yandaki bir sokağın sonunda anlık bir hareket oldu: Bir geyik göl kıyısından zıplayarak uzaklaştı.

"Onu bir şey ürküttü," diye fısıldadı August. Kirsten bir bıçağı ayarlayıp hazırladı. Bir kral kelebeği pır pır ederek geçti. Kirsten dinleyip beklerken parlak kâğıt gibi kanatları izledi. Etraflarında böceklerin hafif bir vızıltısı vardı. Şimdi gürültüler ve ayak sesleri duydu.

Yoldan gelen adam o kadar kirliydi ki Kirsten onu hemen tanımadı ve tanıdığında nefesini tuttu. Sayid bir deri bir kemikti. Yavaş

hareket ediyordu. Yüzünde kan vardı, bir gözü şişip kapanmıştı. Elbiseleri pis ve yırtılmıştı, yüzünde birkaç günlük sakal vardı. İki adam ve bir oğlan çocuk birkaç adım gerisinden geliyordu. Çocuğun elinde bir pala vardı. Adamlardan birinde ucu kesilmiş bir pompalı tüfek vardı, namlusu yere doğrultulmuştu. Diğerinde yarı gerilmiş bir yay vardı, bir ok hazırda bekliyordu ve sırtında bir sadak asılıydı.

Kirsten, çok yavaş hareket ederek kemerinden ikinci bir bıçak çekti.

"Tüfekli benim," diye fısıldadı August. "Sen okçuyu al." Parmakları yumruk büyüklüğünde bir taşı kavradı. Ayağa kalkıp onu kavisli bir şekilde yola attı. Taş yarı yıkılmış bir evin duvarına çarptı ve adamlar şaşırıp sese doğru dönerken August'un ilk oku tüfekli adamın sırtına girdi. Kirsten uzaklaşan ayak seslerinin farkındaydı, palalı çocuk kaçıyordu. Okçu yayını gerdi ve ok Kirsten'in kulağının yanından ıslık çalarak geçti ama bıçağı artık Kirsten'in elinden fırlamıştı. Okçu dizlerinin üzerine çöküp kaburgalarının arasından çıkan bıçağın sapına baktı. Bir kuş sürüsü çatıların üzerinden havalanıp indiler ve ani bir sessizlik çöktü.

August içinden küfrediyordu. Sayid yola diz çöküp başını ellerinin arasında aldı. Kirsten ona doğru koştu ve başını göğsüne dayadı. Sayid buna karşı koymadı. "Çok üzgünüm," diye fısıldadı Kirsten, kurumuş kanla kaplı saçlarının içine, "Seni yaraladıkları için çok üzgünüm."

"Ortada köpek yok," dedi August. Çenesi kilitlenmişti, yüzünde bir ter tabakası vardı. "Köpek nerede? Bir köpek havlaması duyduk."

"Peygamber o köpekle peşimizde," diye fısıldadı Sayid. "Yanında iki adam var. Yaklaşık yarım mil geride farklı yollardan gitmek için ayrıldık." Kirsten ayağa kalkması için ona yardım etti.

"Okçu hâlâ yaşıyor," dedi August.

Okçu sırtüstü yatıyordu. Gözleri Kirsten'i takip etti ama başka bir hareket yapmadı. Kirsten onun yanına diz çöktü. Adam Suyun Kenarındaki St. Deborah'da *Bir Yaz Gecesi Rüyası*'nı oynarlarken

seyircilerin arasındaydı, oyunun sonunda ön sırada alkışlamıştı, gülümsüyordu, gözleri mum ışığında ıslaktı.

"Niçin Sayid'i kaçırdınız?" diye ona sordu Kirsten. "Diğer ikisi nerede?"

"Siz bize ait olan bir şeyi aldınız," diye fısıldadı adam. "Bir değiş tokuş yapacaktık." Gömleğinin üzerine hızla kan yayılıyor ve boyunun kıvrımlarından damlayıp altında birikiyordu.

"Biz hiçbir şey almadık. Senin neden bahsettiğin hakkında hiçbir fikrim yok."

August adamın çantalarını arıyordu. "Silah için cephane yok," dedi, tiksinerek. "Ve silah da boştu."

"O kız," dedi Sayid. Sesi kuru bir hırıltıydı. "O kaçak yolcudan bahsediyor."

"Beşinci gelin," diye fısıldadı okçu. "Bu benim görevimdi. O kız seçilmişti."

"Eleanor mu?" August başını kaldırıp baktı. "O korkmuş küçük kız mı?"

"O peygamberin malı."

"O on iki yaşında," dedi Kirsten. "Peygamberin söylediği her şeye inanıyor musun?"

Okçu gülümsedi. "O virüs bir melekti," diye fısıldadı. "İsimlerimiz hayat kitabında kayıtlı."

"Tamam," dedi Kirsten. "Diğerleri nerede?" Adam sadece gülümseyerek gözlerini ona dikti. Kirsten, Sayid'e baktı. "Gerimizde bir yerdeler mi?"

"Klarnet kaçtı," dedi Sayid.

"Ya Dieter?"

"Kirsten," dedi yavaşça Sayid.

"Aman Tanrım," dedi August. "Dieter olamaz. Hayır."

"Üzgünüm." Sayid yüzünü elleriyle kapadı. "Ben..."

"Ve işte," diye fısıldadı okçu, "yeni bir cennet ve yeni bir dünya; çünkü eski cennet ve eski dünya öldü." Yüzünün rengi soluyordu.

Kirsten kanırtıp bıçağı okçunun göğsünden çıkarttı. Adam soluğunu tuttu, kan birikti ve gözleri sönükleşirken gırtlağından gelen bir hırıltı duydu. Üç, diye düşündü ve kendini son derece yorgun hissetti.

"Ormanda bir sızlanma duyduk," dedi Sayid. Yavaşça, sekerek yürüyordu. "O gece devriyedeyken. Senfoni'den yaklaşık bir mil uzaktaydık, dönmek üzereydik ve çalıların içinde bir ses geldi, kaybolmuş bir çocuğun sesi gibi."

"Bir dalavere," dedi August. Kirsten ona göz attığında boş bir bakışı vardı.

"Böylece salak gibi bakmaya gittik ve hatırladığım tek şey yüzüme bir şeyle ıslatılmış bir çaputun bastırılması, kimyasal bir kokuydu ve ormandaki bir açıklıkta kendime geldim."

"Ya Dieter?" Bu kelimeleri gırtlağından çıkarmak için çok zorlandı.

"O kendine gelmedi."

"Ne demek istiyorsun?"

"Tam olarak bunu. Kloroforma alerjisi mi vardı? O kloroform muydu yoksa çok daha zehirli bir şey miydi? Peygamberin adamları bana su verdiler, o kızı istediklerini, iki rehine alıp değiş tokuş etmeye karar verdiklerini söylediler. Yola çıktığımız yönü, Charlie ve Jeremy'nin oraya gittiği söylentilerini göz önüne alıp Medeniyet Müzesi'ne gittiğimizi tahmin etmişlerdi. Ve onlar bunu açıklarken ben devamlı yanımda uyuyan Dieter'e bakıyordum, rengi gittikçe soluyor ve dudakları morarıyordu. Onu uyandırmaya çalıştım ama uyandıramadım. Beni onun yanına bağlamışlardı ve onu tekmeleyip durdum, uyan, uyan, diye ama..."

"Ama ne?"

"Ama uyanmadı," dedi Sayid. "Ertesi gün boyunca bekledik –ben orada bağlıydım ve adamlar gidip gidip geliyorlardı– ve sonra akşama doğru nefesi durdu. Bunun olmasını izledim." Kirsten'in gözleri yaşlarla doldu. "Onun nefes alışını izliyordum," dedi Sayid.

"Kül gibi olmuştu. Göğsü inip kalkıyordu, son bir kez nefes verdi ve o kadar. Bağırdım ve onu diriltmeye çalıştılar ama olmadı... Hiçbir şey işe yaramadı. Hiçbir şey. Bir süre tartıştılar, sonra ikisi gitti ve birkaç saat sonra klarnetle geri geldiler."

49

İşin doğrusu, klarnet Shakespeare'den nefret ediyordu. Üniversitede çift anadal yapıyordu, tiyatro ve müzik, dünyanın değiştiği yıl ikinci sınıf öğrencisiydi, yirmi birinci yüzyıl Alman tiyatrosuna saplantısıyla yanıp tutuşuyordu. Çöküşten yirmi yıl sonra, Senfoni'nin müziğini seviyordu, onun bir parçası olmayı seviyordu ama Senfoni'nin Shakespeare oynamaktaki ısrarını katlanılmaz buluyordu. Bu fikrini kendine saklamaya çalıştı ve arada sırada bunu başardı.

Peygamberin adamları tarafından yakalanmadan bir yıl önce, klarnet Mackinaw City'nin kumsalında tek başına oturuyordu. Serin bir sabahtı ve suyun üzeri sisle kaplanmıştı. Sayamayacağı kadar çok kez buradan geçmişlerdi ama o buradan asla bıkmamıştı. Yukarı Yarımada'nın sisli günlerde böyle gözden kaybolmasını severdi, köprünün bulutların içinde yavaş yavaş yok olmasının bir manada sonsuz olasılıklar vadettiği hissini.

Son zamanlarda kendi oyununu yazmayı düşünüyor, Gil'i Senfoni aktörleriyle sahneye koymaya ikna edip edemeyeceğini anlamaya çalışıyordu. Modern, bir şekilde kendilerini buldukları bu çağa hitap eden bir şey yazmak istemişti. Hayatta kalmak yeterli olmayabilirdi, demişti Dieter'e gece tartışmalarında ama diğer taraftan Shakespeare de yeterli değildi. Dieter her zamanki savlarını, Shakespeare'in tıpkı Seyyar Senfoni gibi elektriğin olmadığı, salgın hastalıklarla dolu bir toplumda yaşadığını ileri sürmüştü. Ama bak, demişti ona klarnet, fark onların elektriği, her şeyi gör-

"Kül gibi olmuştu. Göğsü inip kalkıyordu, son bir kez nefes verdi ve o kadar. Bağırdım ve onu diriltmeye çalıştılar ama olmadı... Hiçbir şey işe yaramadı. Hiçbir şey. Bir süre tartıştılar, sonra ikisi gitti ve birkaç saat sonra klarnetle geri geldiler."

49

İşin doğrusu, klarnet Shakespeare'den nefret ediyordu. Üniversitede çift anadal yapıyordu, tiyatro ve müzik, dünyanın değiştiği yıl ikinci sınıf öğrencisiydi, yirmi birinci yüzyıl Alman tiyatrosuna saplantısıyla yanıp tutuşuyordu. Çöküşten yirmi yıl sonra, Senfoni'nin müziğini seviyordu, onun bir parçası olmayı seviyordu ama Senfoni'nin Shakespeare oynamaktaki ısrarını katlanılmaz buluyordu. Bu fikrini kendine saklamaya çalıştı ve arada sırada bunu başardı.

Peygamberin adamları tarafından yakalanmadan bir yıl önce, klarnet Mackinaw City'nin kumsalında tek başına oturuyordu. Serin bir sabahtı ve suyun üzeri sisle kaplanmıştı. Sayamayacağı kadar çok kez buradan geçmişlerdi ama o buradan asla bıkmamıştı. Yukarı Yarımada'nın sisli günlerde böyle gözden kaybolmasını severdi, köprünün bulutların içinde yavaş yavaş yok olmasının bir manada sonsuz olasılıklar vadettiği hissini.

Son zamanlarda kendi oyununu yazmayı düşünüyor, Gil'i Senfoni aktörleriyle sahneye koymaya ikna edip edemeyeceğini anlamaya çalışıyordu. Modern, bir şekilde kendilerini buldukları bu çağa hitap eden bir şey yazmak istemişti. Hayatta kalmak yeterli olmayabilirdi, demişti Dieter'e gece tartışmalarında ama diğer taraftan Shakespeare de yeterli değildi. Dieter her zamanki savlarını, Shakespeare'in tıpkı Seyyar Senfoni gibi elektriğin olmadığı, salgın hastalıklarla dolu bir toplumda yaşadığını ileri sürmüştü. Ama bak, demişti ona klarnet, fark onların elektriği, her şeyi gör-

müş olmalarıydı, onlar bir medeniyetin çökmesini izlemişlerdi ve Shakespeare izlememişti. Shakespeare'in döneminde teknolojinin harikaları hâlâ önlerindeydi, gerilerinde kalmamış ve çok az şey kaybolmuştu. "Eğer daha iyisini yapabileceğini düşünüyorsan," demişti, "niçin bir oyun yazıp Gil'e göstermiyorsun?"

"Daha iyisini yapabileceğimi sanmıyorum," demişti Dieter'e. "Ben öyle bir şey demiyorum. Ben sadece repertuvarın yetersiz olduğunu söylüyorum." Yine de bir oyun yazmak ilginç bir fikirdi. Ertesi sabah kıyıda birinci sahneyi yazmaya başladı ama bir mektup olarak hayal ettiği, açılış monoloğunun ilk satırından sonrasını getirememişti: "Sevgili dostlar, kendimi sonsuz derecede bitkin hissediyorum ve dinlenmek için ormana gittim." Sonra ayağının yanına inen bir martı dikkatini dağıtmıştı. Kuş kayaların içindeki bir şeyi gagalamıştı ve o sırada Dieter'in yeni dünyada kahve yerine geçen maddeyle dolu iki çatlak kupayla Senfoni kampından geldiğini duymuştu.

"Ne yazıyordun?" demişti Dieter.

"Bir oyun," demişti. Kâğıdı katlamıştı.

August gülümsemişti. "Şey, onu okumayı dört gözle bekliyorum."

Sonraki aylarda açılış monoloğunu sık sık düşünmüş, o ilk kelimeleri bir cepteki metal paralar ve çakıl taşları gibi tartmış ama bir sonraki cümleyi yaratamamıştı. Bu monolog bir parça olarak durup on bir ay sonra, klarnet peygamberin adamları tarafından yakalandıktan sonraki saatlerde Senfoni tarafından bulunup onun bir intihar notu olup olmadığını merak edilene kadar sırt çantasının dibine sokuşturulmuş kalmıştı.

Onu okurlarken, klarnet bir açıklıkta yapay bir uykudan uyanıyordu. Rüyasında bir oda, üniversitedeki bir prova odası, bir kahkaha izlenimi –birisi bir şaka yapmıştı– görüyordu ve bunu yakalamaya, bu parçalara yapışmaya çalıştı çünkü daha tamamen uyanmadan bile her şeyin ters gittiği ortadaydı. Ormanda yanlamasına yatıyordu. Kendini zehirlenmiş gibi hissediyordu. Omzunun altındaki zemin

sertti ve çok üşüyordu. Elleri arkasından bağlanmıştı, ayak bilekleri bağlanmıştı ve Senfoni'nin yakınlarda bir yerde olmadığını hemen anladı, berbat bir yokluk hissine kapıldı. Jackson kaplara su dolduruyordu ve sonra ne olmuştu? Arkasındaki sesi, dönerken bir çaputun yüzüne bastırıldığını, birisinin elinin kafasının arkasında olduğunu hatırladı. Şimdi akşam olmuştu. Yakınlarda altı adam, diz çökerek bir çember yapmışlardı. İkisi ağır silahlı, birisi sıradan yay ve sadaklı, biri garip bir metal arbaletli ve beşincisi palalı. Altıncının sırtı ona dönüktü ve onun silahı olup olmadığını göremiyordu.

"Ama hangi yoldan gideceklerini bilmiyoruz," dedi silahlı adamlardan biri.

"Haritaya bak," diye karşılık verdi ona sırtı dönük olan adam. "Buradan Severn City Havaalanı'na giden sadece bir mantıklı yol var." Peygamberin sesini tanıdı.

"Severn City'ye geldiklerinde Lewis Bulvarı'nı takip edebilirler. Göründüğü kadarıyla çok fazla zaman kalmadı."

"Ayrılacağız," dedi peygamber. "İki grup, her yol için bir tane ve havaalanı yolunda buluşacağız."

"Sanırım bir planınız var, baylar." Bu yakında bir yerden gelen Sayid'in sesiydi. Sayid! Klarnet onunla konuşmak, nerede olduklarını ve neler olduğunu sormak, onlar ortadan kaybolduktan sonra Senfoni'nin onu ve Dieter'i aradığını söylemek istedi ama hareket edemeyecek kadar midesi bulanıyordu.

"Sana söyledik, gelin karşılığında ikinizi takas edeceğiz dedi," tüfekli adam, "ve birisi salakça bir şey yapmaya kalmadığı sürece onu alacağız ve sonra yolumuza gideceğiz."

"Anlıyorum," dedi Sayid. "Bu meslekten hoşlanıyor musunuz yoksa emeklilik için mi yapıyorsunuz?"

"Emeklilik ne demek?" diye sordu palalı olan. Çok gençti. Yaklaşık on beş yaşında görünüyordu.

"Bütün bunlar," dedi peygamber, huzurlu bir şekilde, "bütün eylemlerimiz, Sayid, bunu anlaman gerekiyor, bütün çektiğiniz acılar, bütün hepsi çok daha büyük bir planın parçaları."

"Bu fikrin beni ne kadar az avuttuğunu bilseniz şaşırırdınız." Klarnet, Sayid hakkında her zaman bildiği bir şeyi hatırlıyordu, kızgın olduğunda ağzını kapatmakta zorluk çekerdi. Klarnet boynunu uzattı ve Dieter'i gördü, birkaç metre ileride kımıldamadan sırtüstü yatıyordu. Teni mermermiş gibi görünüyordu.

"Bu hayatta bazı şeyler anlaşılmaz gibi görünür," dedi okçu, "ama büyük bir planın varlığına güvenmemiz gerekiyor."

"Üzgünüz," dedi palalı çocuk, bunu samimiymiş gibi söylemişti. "Arkadaşınızdan dolayı çok üzgünüz."

"Herkesten dolayı üzgün olduğunuza eminim," dedi Sayid, "ama hazır burada strateji tartışıyorken söyleyeyim, klarneti kaçırmanızın kesinlikle hiçbir nedeni yoktu."

"İki rehine bir taneden daha ikna edicidir," dedi okçu.

"Hepiniz çok *zekisiniz*," dedi Sayid. "Sanırım, en çok bu yönünüze hayranım."

Tüfekli adam bir şey mırıldandı ve ayağa kalkmaya başladı ama peygamber elini onun koluna koyunca tekrar yerine çökerken başını iki yana salladı.

"O rehine bir sınavdı," dedi peygamber. "Günahkârın alaylarına direnemez miyiz? Görevimizin bir parçası bu değil mi?"

"Beni affet," diye mırıldandı silahlı adam.

"Günahkâr aramızda dolaşıyor. Bizim nur olmamız gerekiyor. Biz nuruz."

"Biz nuruz," diye beraberce mırıldandı dördü. Acı içinde kımıldandı –bu hareket görüş alanının karanlık noktalarında bir fırtına oluşturdu– ve boynunu Sayid'i görene kadar eğdi. Üç ya da üç buçuk metre ileride, bağlanmış durumdaydı.

"Yol doğuya doğru elli adım ötede," diye ağzını oynattı. "Oraya varınca sola dön." Klarnet başıyla onayladı ve bir mide bulantısı dalgasıyla gözlerini kapattı.

"Klarnet arkadaşın hâlâ uyuyor mu?" Okçunun sesi.

"Eğer ona dokunursan, seni öldürürüm," dedi Sayid.

"Buna gerek yok, dostum. Hiç kimse ona rahatsızlık vermeyecek. Biz sadece bir tekrarı engellemeyi umuyoruz..."

"Bırak uyusun," dedi peygamber. "Senfoni zaten gece için durdu. Sabah onlara yetişiriz."

Klarnet gözlerini açtığında, adamlar ormanın zemininde sarıp sarmalanmış bir şekilde, belli ki uyuyorlardı. Biraz zaman geçmişti. Uyumuş muydu? Midesi öncesinden daha az bulanıyordu. Birisi Dieter'in yüzüne bir kumaş örtmüştü. Sayid onu son gördüğü yerde oturuyor, sırtı ona dönük olan palalı çocukla konuşuyordu.

"Güneyde mi?" diyordu oğlan. "Ne bileyim, bunu düşünmek istemiyorum. Yapmamız gerekeni yaptık."

Sayid'in cevabını duymadı.

"Bunu düşünmek içini oyar," dedi çocuk. "Yaptıklarımızı hatırlamak karnımı deşiyor. Bunu başka nasıl anlatabilirim bilmiyorum."

"Ama onun söylediklerine inanıyor musun? Hepiniz inanıyorsunuz, değil mi?"

"Şey, Clancy gerçek bir mümin," dediğini duydu çocuğun çok yavaşça. Çocuk uyuyan adamları eliyle işaret etti. "Steve de, büyük ihtimalle diğerlerinin çoğu. Eğer gerçekten inanmasan bile bu konuda konuşmazsın. Ama Tom? Genç silahlı? Dürüst olmak gerekirse, sanırım belki sadece liderimiz onun kız kardeşiyle evli olduğu için bu işin içinde."

"Çok akıllıca," dedi Sayid. "Peygamberin niçin sizinle beraber olduğunu hâlâ anlamıyorum."

"Arada sırada devriyelere çıkar. Liderin arada sırada adamlarının başında bakir bölgelere gitmesi gerekir." Klarnet çocuğun sesinde bir üzüntü mü hissediyordu? Kutup Yıldızı'nın yerini saptayana kadar bir süre kımıldamadan yattı. Yan yatıp, sırtını kamburlaştırıp ayak bileklerini bağlayan ipi gevşetecek kadar ayaklarını yaklaştırabileceğini keşfetti. Sayid ve çocuk hâlâ sessizce konuşuyorlardı.

"Tamam," dediğini duydu Sayid'in, "ama siz altı kişisiniz ve biz otuz kişiyiz. Senfoni'deki herkes silahlıdır."

"Bizim ne kadar sessiz olduğumuzu biliyorsun." Oğlan iç çekti. "Bunun doğru olduğunu söylemiyorum," dedi. "Doğru olmadığını biliyorum."

"Eğer doğru olmadığını biliyorsan..."

"Başka ne seçeneğim var ki? Sen nasıl... bir zamanda yaşadığımızı biliyorsun, bu çağın insanı bir şeyler yapmaya nasıl zorladığını biliyorsun."

"Bu, geçmişte her şeyin ne kadar farklı olduğunu hatırlamayacak kadar genç birisinden gelince bir tuhaf oluyor," dedi Sayid.

"Kitaplar okudum. Dergiler, hatta bir keresinde bir gazete buldum. Her şeyin bir zamanlar farklı olduğunu biliyorum."

"Ama tekrar konuya dönersek, hâlâ siz altı kişisiniz ve..."

"Yolda arkanızdan geldiğimizi duymadınız, değil mi? Biz böyle eğitildik. Sessizce hareket ederiz ve arkadan saldırırız. Biz Suyun Kenarındaki St. Deborah'ya gelmeden önce bu şekilde on kasabayı zararsız hale getirdik ve silahlarını aldık. Liderimizin iki karısını böyle aldık. Ve bak, mesela arkadaşın," –klarnet gözlerini kapattı– "biz ormanda arkasında geldik ve hiçbir şey duymadı."

"Ben..."

"Sizi teker teker haklayabiliriz," dedi çocuk. Sesi özür dilermiş gibiydi. "Ben beş yaşımdan beri eğitim görüyorum. Sizin silahlarınız var ama bizim yeteneklerimiz yok. Eğer Senfoni kızı değişmezse, sizi ormanın güvenliğinde birer birer kızı bize geri verene kadar öldürebiliriz."

Klarnet tekrar kımıldanmaya başladı, çılgınca ayak bileklerindeki düğümlerle uğraşıyordu. Sayid'in onu görebildiğini fark etti ama Sayid bakışını çocuğun yüzünden ayırmıyordu. İp dışında başka hiçbir şeye odaklanmadan, konuşmayı dinlemeden uzun bir zaman geçti. Ayak bilekleri çözüldüğünde, çabalayarak dizlerinin üzerinde doğruldu.

"Ama seni anladığımdan pek emin değilim," diyordu Sayid. "Şu felsefenizin nur olma parçasını. Eğer nursanız nasıl nur getiriyorsunuz? Acaba bunu bana açıklayabilir misin..."

Klarnet, Senfoni'nin en iyi avcılarından biriydi. Çöküşten sonra ormanda tek başına üç yıl hayatta kalmıştı ve şimdi, üzerinde kullandıkları zehir neyse, hâlâ ondan midesi bulanır bir şekilde, bilekleri arkasından bağlı olmasına rağmen, dönmesi ve ağaçların arasında gözden kaybolması, bu açıklıktan uzaklaşması, yola çıkarken neredeyse hiç ses çıkartmaması mümkündü. Gri şafak söküp güneş yükselmeye başlarken koştu, uzayıp giden saatlerde yürüdü ve tökezledi, bir süre halüsinasyon gördü, suyu hayal etti, gökyüzü yukarıda karanlıkken sabah Senfoni'nin arka gözcüleriyle karşılaştı, onu yolu kapatan son ağacın kesildiği yerdeki Senfoni'ye götürürlerken mesajını –"Rotanızı değiştirmeniz gerekiyor"– verdi. İlk yağmur damlaları yağarken şef mesajı dinledi ve hemen rotalarını değiştirmelerini emretti, Kirsten ve August –yolun ilerisinde bir yerde balık tutuyorlardı– için keşfe adam yollandı ama fırtınada onları bulamadılar, Senfoni yeni rotayla iç kısımlara döndü, eninde sonunda onları Severn City havaalanına götürecek dolambaçlı bir arka yollar kombinasyonu. Klarnet ilk karavanın arkasında bilincini kaybedip kazanırken Alexandra şu şişesini onun dudaklarına dayadı.

50

Kirsten'in bileğindeki bıçak dövmeleri:

Birincisi Senfoni'yle ilk yılında, on beş yaşındayken, çalıların altından hızlı ve ölümcül bir şekilde çıkıp ona saldıran bir adamdı ve tek kelime bile etmemişti ama Kirsten onun amacını anlamıştı. Kirsten'e yaklaştığında, dünyadaki bütün sesler yok olmuş ve zaman sanki yavaşlamıştı. Kirsten onun hızlı hareket ettiğinin farkındaydı ama bıçağını kemerinden çekip onu havada dönerek atacak –çok yavaş, çelik güneşte parıldıyordu– ve adamın gırtlağına saplayacak kadar zamanı bol bol vardı. Adam çığlık atmıştı – Kirsten onu duyamıyordu ama ağzının açılmasını izledi ve diğerlerinin onu duymuş olduğunu anladı çünkü bütün Senfoni aniden etrafını sarmıştı ve o esnada sesler yavaş yavaş yükselip zaman normal hızına ulaşmıştı.

"Bu tehlike karşısında verilen fizyolojik bir tepki," demişti ona Dieter, Kirsten o sessiz saniyelerden, zamanın uzayışından ve genişlemesinden bahsettiğinde. Bu yeteri kadar mantıklı bir açıklama gibi görünmüştü ama Kirsten'in anılarında ondan sonra, bıçağını adamın gırtlağından çekip temizlediğinde ne kadar sakin olduğunu açıklayacak hiçbir şey yoktu ve bu yüzden yoldaki kayıp yılı, Toronto'dan abisiyle ayrılıp Ohio'daki kasabaya gelişini, orada o ölene ve Senfoni'yle oradan ayrılana kadar geçirdiği on üç hatırlanmayan ayı hatırlamaya çalışmayı bırakmıştı. O yıl yolda her ne olduysa, bilmek istediği bir şey olmadığını fark etmişti.

İkinci bıçak Mackinaw City dışında, iki yıl sonra ölen bir adam içindi. Senfoni bölgedeki haydutlar konusunda uyarılmıştı ama ileride yolun üzerindeki sisin içinden bir anda çıktıklarında şoke olmuşlardı. İkisi palalı, ikisi tabancalı dört adam. Tabancalı adamlardan biri yavan ve monoton bir sesle yiyecek, dört at ve bir kadın istemişti. "Bize istediğimizi verirseniz," demişti, "hiç kimsenin ölmesi gerekmez." Ama Kirsten arkasından altıncı gitarın yayına bir ok yerleştirdiğini hissetmekten çok duymuştu. "Önce tabancalılar," diye mırıldanmıştı, kulağının yanından. "Ben soldakini alıyorum. Bir, iki..." ve üçte tabancalı adamlar yere yığılmıştı, biri alnından çıkan bir oka bakıyordu ve diğeri göğsündeki Kirsten'in bıçağına sıkı sıkı yapışmıştı. Şef hızlı iki el ateşle diğerlerinin işini bitirmişti. Silahlarını almış, adamları hayvanlara yem olsunlar diye ormanın içine çekmiş ve Romeo ve Juliet'i oynamak için Mackinaw City'ye doğru yollarına devam etmişlerdi.

Bir üçüncü olmayacağını ummuştu. "Yeni bir cennet ve yeni bir dünya var," diye fısıldadı okçu. Hemen sonrasında August'un yüzündeki bakışı gördü ve bu silahlı adamın onun ilki olduğunu fark etti –Yirminci Yıl'a hiç kimseyi öldürmeden gelmek için inanılmaz şanslı olmalıydı– ve eğer bu kadar çok yorgun olmamış olsa, eğer Sayid'in berbat haberleri karşısında hâlâ nefes almak bütün gücünü almamış olsa, Kirsten bildiği şeyi ona söyleyebilecekti: Bundan kurtulmak mümkün ama değişmemek imkânsız ve bu adamları hayatın boyunca her gece yanında taşıyacaksın.

Peygamber neredeydi? Kederden afallamış bir şekilde sessizce yürüdüler, Sayid aksıyor, köpeği dinliyordu. Havaalanı tabelaları onları gölden uzaklaştırmış, şehir merkezinden çıkarıp ahşap iskeletli evlerin olduğu meskûn caddelere getirmişti. Buradaki birkaç çatı yıkılmış ağaçların ağırlığından dolayı çökmüştü. Sabah ışığında, köhnelikte gizli bir güzellik vardı. Güneş ışığı garaj yollarının çok uzun zamandır yabani bitkilerle kaplanmış çakıllarının içinden yükselmiş çiçekleri aydınlatıyordu, yosunlu ön verandalar parlak

yeşile dönüşmüştü, beyaz çiçekler açan bir çalı kelebeklerle doluydu. Bu büyüleyici dünya, Kirsten'in boğazında bir ağrıya dönüştü. Evler azaldı, bitkilerle kaplı garaj yolları arasındaki mesafeler arttı ve şimdi yolun sağ şeridi arabalarla, patlak lastikli paslanmış kaportalarla tıkanmıştı. Pencerelerden içeri baktığında, sadece eski dünyadan döküntüler gördü, buruşmuş cips torbaları, pizza kutusu kalıntıları, elektronik objelerin düğmeleri ve ekranları.

Otobana çıktıklarında havaalanını gösteren bir tabela yoktu ama havaalanını bulmak trafik tıkanıklığını izlemek kadar kolay olacaktı. Belli ki benzinleri bitmeden ya da tıkanıklıkta arabalarını terk etmek zorunda kalmadan ya da direksiyonda gripten ölmeden önce herkes oraya gitmeye çalışıyordu. Ortada peygamberden iz yoktu, güneş ışığında parıldayan, sonsuza dek uzanıp giden arabaların arasında hiç hareket yoktu.

Çakıl banketin üstünde yürüdüler. Sarmaşıkların ormandan yayılıp otobanın üstünü kapladığı bir yer vardı. Onun içinde zorlukla ilerlediler, Kirsten'in sandaletli ayaklarına değen yapraklar yumuşacıktı. Bütün duyuları etrafındaki havayla uyum sağlamış, peygamberin pozisyonunu anlamaya çalışıyordu –arkada mı yoksa önde mi?– ve sadece etraflarındaki dünyanın curcunasını algılıyordu; cırcır böcekleri, kuşlar, yusufçuklar, geçen bir geyik ailesi. Arabaların sırası çarpıktı, bazıları bir sonraki aracın tamponuna dayanmıştı, diğerleri yoldan biraz dışarı çıkmıştı. Ön cam sileceklerı kalkmıştı, bazı tekerleklerin etrafında karman çorman, paslı zincir birikintileri vardı. Demek ki o zamanlar, belki de yoğun bir şekilde kar yağıyordu ve otoban temizlenmemişti. Arabalar biriken kar ve buzda kayıp savrulmuşlardı.

"Ne oldu?" diye sordu August ve Kirsten durmuş olduğunu fark etti. Grip, kar, trafik tıkanıklığı, karar: Arabanın içinde, önünde ve arkasında yığılmış bütün bu arabalardan dolayı sıkışmış, benzini bitene kadar sıcak kalmak için boşta çalıştırıp bekler miydin? Yoksa küçük çocuklarla beraber yürümek için arabayı

bırakır mıydın ama nereye gidecektin? İleri, havaalanına doğru mu? Yoksa geriye, eve mi?

"Bir şey görüyor musun?" diye fısıltıyla konuştu Sayid. August yaklaşık son bir milden beri ona destek veriyordu, Sayid'in kolu onun omzundaydı.

Her şeyi görüyorum. "Hiçbir şey yok," dedi Kirsten. Bir keresinde Kincardine yakınında öldürülenlerin katillerini mezara kadar takip edeceğine yemin eden bir adamla karşılaşmıştı ve yürürlerken bunu, öldürdüğü ruhları bir ipin ucundaki teneke kutular gibi peşinden çektiği fikrini düşünüyordu. Ölmeden önce okçunun nasıl gülümsediğini.

Havaalanı sapağına girdiler ve öğleden sonra barikata geldiler. Kadim bir kontrplak karantina tabelası Gürcistan Gribi uyarısını taşıyordu, bir dizi düşmüş trafik konisi ve yere yıkılmış turuncu plastik parmaklık. Kar fırtınasında oraya yürüme fikri, kasabadaki hastalıktan kaçmak için çaresizsin ve o yürüyüşün en sonunda bu tabela ve okuduğunda bundan kaçmanın mümkün olmadığını anlıyorsun. Artık belki çoktan hastasın, belki kollarında ateşler içinde bir küçük çocuk taşıyorsun. Kirsten barikattan geri döndü ve daha bakmadan oradaki ormanda iskeletler olduğunu anladı. Bazı insanlar miller boyunca geri yürümüş, her yerde olan, artık kaçması mümkün olmayan bir hastalıktan kaçmak için başka bir yol bulmaya çalışmışlardı. Diğerleri, hasta ya da çok yorgun, yoldan çıkmış ve karın üzerlerine yağmasını izlemek, soğuk gökyüzüne bakmak için sırtüstü yatmışlardı. Dün gece rüyamda bir uçak gördüğümü gördüm. Aklına gelen Dieter'in düşüncesiyle başa çıkamayıp durdu ve o sessizlik anında uzaktan gelen köpek havlamasını duydu:

"Kirsten," dedi August, omzunun üstünden. Kirsten onun yüzüne bakınca kendi duyduğu şeyi duymadığını anladı. "Neredeyse oraya geldik."

"Ormana," dedi yavaşça. "Sanırım peygamberin köpeğini duydum." Sayid'in yolun kenarına çıkmasına yardım ettiler. Ar-

tık kül gibi soluklaşmıştı. Nefes nefese çalıların altına yığıldı ve gözlerini kapattı.

Köpek havlamasının ardından gelen sessizlikte, Kirsten çalıların içine diz çöküp kalp atışlarını dinledi. Peygamber ve adamları biraz gerilerindeydi. Ayak seslerini duymadan önce sanki uzun bir zaman geçmişti. Bu ses tuhaf bir şekilde sanki çok yüksek çıkıyordu ama bunun sadece içinde çınlayan gerginlik ve korkuyla keskinleşen hisleri olduğunu biliyordu. Yolun bu kısmını aydınlatan güneş ışığı yaprakların arasından sızıyordu ve Kirsten'in ilk gördüğü şey yürürken peygamberin tüfeğinin uzun namlusunun gölgeye girip çıkışıydı. Grubun önünde o ilerliyordu, sakin ve acele etmeden, köpek de yanında yürüyordu. O sabah Kirsten ve August'un tuzağından kaçan çocuğun elinde şimdi bir tabanca vardı, pala sırtına takılmıştı ve arkalarında Kirsten'in daha önce hiç görmediği türden karmaşık bir silahlı, dört oku üstünde hazır, korkunç bir arbaleti olan bir adam ve çifteli bir adam yürüyordu.

Durmayın. Durmayın. Ama köpek Kirsten'in saklandığı çalının yanından geçerken yavaşladı ve burnunu havaya kaldırdı. Kirsten nefesini tuttu. Yoldan çok uzaklaşmamış olduğunu fark etti. En fazla on adım uzaktı.

"Bir şeyin kokusunu mu aldın, Luli?" diye sordu arbaletli adam. Köpek bir kez havladı. Kirsten nefesini tuttu. Adamlar köpeğin etrafında toplandılar.

"Büyük ihtimalle başka bir sincaptır," dedi çocuk ama sesi gergindi. Kirsten onun korktuğunu fark etti ve bunu fark etmek onu üzdü. *Bunların hiçbirini asla istemedim.*

"Ya da belki ormanda birisi vardır."

"Son kez havladığında, bir sincaptı."

Köpek kımıldamadan durdu, burnu seğirdi. Lütfen, diye düşündü Kirsten, lütfen. Ama Luli tekrar havladı ve yaprak perdesinin içinden Kirsten'e doğru ilerlemeye başladı.

Peygamber gülümsedi.

"Seni görüyorum," dedi arbaletli adam.

Çalıların içinden kalkabilir, bir bıçak atabilir ve bıçak havada dönerken bir mermi ya da metal okla vurulabilirdi –arbalet ve üç silah şimdi ona çevrilmişti– ya da yakından saldırmak için onlar yaklaşmak zorunda kalana kadar kımıldamadan durur ve diğerlerinden biri tarafından öldürülebilirdi. Ama yaklaşacaklar mıydı yoksa arkasında saklandığı çalılara ateş mi edeceklerdi? August'un ıstırabını havada hafif bir cereyan olarak hissetti. August bir kütüğün arkasına çökerek ondan daha iyi saklanmıştı.

Metal bir ok tok bir sesle ayaklarının arasındaki toprağa saplandı.

"Bir sonraki kalbine girecek." Arbaletli adam peygamberden yaşlıydı, yüzünde ve burnunda eski bir yanık izi vardı. "Ayağa kalk. Yavaşça. Ellerini havaya kaldır."

Kirsten saklandığı yerden ayağa kalktı.

"Bıçağı bırak."

Kirsten elinden bıraktı ve bıçak çalıların içine düştü. Diğer iki bıçağın kemerinde olduğunun farkındaydı, çok yakın ama ulaşılamaz. Şimdi ulaşmaya kalksa, eğer yeteri kadar hızlı olsa, ilk mermi kalbine girmeden önce en azından peygamberin işini bitirecek kadar zamanı olabilir miydi? Mümkün değildi.

"Yaklaş. Eğer o bıçaklara uzanırsan ölürsün." Arbaletli adam sakince konuştu. İçinde bulundukları durumda ona yeni gelen hiçbir şey yoktu. Çocuk ıstırap çekiyormuş gibi görünüyordu.

Bu kadar zaman sonra, bir ömür boyu kıl payı kurtulmalardan sonra, bunun büyük ihtimalle gerçekten sonu olduğunu fark etmenin şokunu yaşadı. Aydınlık dünyanın, güneş ışığının, gölgenin ve yeşilin içinden yürüdü. Ölürken havada dönerek giden bir bıçak atıp kahramanca bir şey yapmayı düşünüyordu. Lütfen, August ve Sayid'i bulmasınlar diye düşünüyordu. Dieter'i düşünüyordu, bununla beraber, Dieter'i düşünmek neredeyse fiziki, sanki açık bir yaraya dokunmak gibi bir acı veriyordu. Yolun sert zeminine çıktı ve ellerini havaya kaldırmış bir şekilde, peygamberin önünde durdu.

"Titania," dedi peygamber. Tüfeğinin namlusunu Kirsten'in gözlerinin arasına kadar kaldırdı. Peygamberin gözünde sadece

merak gördü. Peygamber bundan sonra ne olacağını görmekle ilgileniyordu. Üç silah da Kirsten'e doğrultulmuştu. Arbaletli adam silahıyla çalılara nişan alıyordu ama nişanındaki hiçbir şey August ya da Sayid'i görmüş izlenimi uyandırmıyordu. Peygamber çocuğa başıyla işaret verdi, o da yaklaşıp Kirsten'in kemerindeki bıçakları çok nazik bir şekilde çekip aldı. Kirsten artık onu tanımıştı. O Suyun Kenarındaki St. Deborah'dan çıkarlarken nöbet tutuyor ve bir sopanın ucunda akşam yemeğini kızartıyordu. Çocuk onun gözlerine bakmadı. Köpek belli ki ormanda iz takip etmeye olan ilgisini kaybetmişti ve kaldırıma yatmış, çenesi patisinin üstünde onları izliyordu.

"Diz çök," dedi peygamber. Kirsten diz çöktü. Tüfeğin ucu onu takip etti. Yaklaştı.

Kirsten yutkundu. "Adın var mı?" diye sordu. Zaman kazanmak için belirsiz bir içgüdüyle konuşuyordu.

"Bazen isimler engeldir. Arkadaşların nerede?"

"Senfoni mi? Bilmiyorum." Artık önemli olmayacak kadar çok geç olduğunda bile bu acı veriyordu. Senfoni'yi, sıcak gökyüzü altında ilerleyen atların çektiği karavanları, atların nal sesini düşünmek. Bir yere gidiyorlar ya da belki çoktan havaalanında, güvendeydiler. Onları çaresizce seviyordu.

"Ve yol arkadaşların? Bu sabah bu yolda adamlarımı öldürmene yardım edenler."

"Başka seçeneğimiz yoktu."

"Anlıyorum," dedi peygamber. "Neredeler?"

"Öldüler."

"Emin misin?" Peygamber tüfeğini hafifçe oynatıp havada küçük bir çember çizdi.

"Üç kişiydik," dedi Kirsten, "Sayid dâhil olmak üzere. Okçun ölmeden önce diğer ikisini hakladı." Bu akla yakındı. Palalı çocuk okçu yere yığılmadan kaçmıştı. Kirsten ona bakmamaya dikkat ediyordu.

"Okçum iyi bir adamdı," dedi peygamber. "Sadıktı."

Kirsten hiçbir şey söylemedi. O an August'un yaptığı hesaplamaları düşündü. Peygamberin tüfeği alnından birkaç santim uzaktaydı. Eğer August adamlardan birini haklayıp yerini belli ederse, diğerleri bir anda o ve Sayid'in işini bitirirlerdi. Sayid savunmasız bir durumda, kanlar içinde, bitap bir şekilde yatıyordu ve Kirsten –yolda diz çökmüş, silahsız, kafasında bir silahla duruyordu– büyük ihtimalle ölecekti.

"Bütün hayatım boyunca bu lekelenmiş dünyada dolaştım," dedi peygamber, "ve muazzam bir karanlık, gölgeler ve çok büyük dehşetler gördüm."

Kirsten artık peygambere bakmak istemiyordu ya da daha doğrusu, dünyada gördüğü son şeyin onun yüzü ve tüfeğin ucu olmasını istemiyordu. Başını kaldırıp onun yanında güneş ışığında titreşen yapraklara, masmavi gökyüzüne baktı. Kuşların şakımalarını dinledi. Aldığı her nefesin, kalbinin her atışının farkındaydı. August'a bir mesaj iletebilmek, onu bir şekilde rahatlatabilmek istedi: *Ya ben ya da üçümüz olacağını biliyorum. Niçin ateş edemediğini anlıyorum.* Sayid'e hâlâ onu sevdiğini söyleyebilmek istedi. Ayrılmalarından önceki gecelerde Sayid'in yanında yattığını, Kirsten elini onun vücudunda dolaştırırken elinin altındaki kaburgalarının eğrisini, ense kökündeki yumuşak bukleleri hatırladı.

"Bu dünya," dedi peygamber, "bir karanlık denizi."

Tabancalı çocuğun ağladığını, yüzünün ıslak olduğunu görünce Kirsten hayretlere düştü. August'la bir konuşabilseydi. *Şimdiye kadar beraber seyahat ettik ve dostluk her şey demektir.* Çok zordu ama güzel anlar da vardı. *Her şey sona erer. Korkmuyorum.*

"Birisi geliyor," dedi peygamberin adamlarından biri. Kirsten de onu duydu. Uzaktan gelen toynak sesleri, iki ya da üç at otoban yönünden canlı bir yürüyüşle yaklaşıyorlardı.

Peygamber kaşlarını çattı ama bakışını Kirsten'in yüzünden kaçırmadı.

"Kimin geldiğini biliyor musun?" diye sordu.

"Hayır," diye fısıldadı Kirsten. Atlar ne kadar uzaktı? Bunu anlayamıyordu.

"Gelenler artık kimse," dedi peygamber, "çok geç gelecekler. Sen bir adamın önünde eğildiğini sanıyorsun ama sen doğan güneşin önünde diz çöküyorsun. Biz suyun yüzeyinin üzerindeki nuruz, Sualtı'nın karanlığının üzerinde."

"Sualtı mı?" diye fısıldadı ama peygamber artık onu dinlemiyordu. Yüzüne mükemmel bir huzur gelmişti ve Kirsten'e bakıyordu, hayır Kirsten'in *içinden* bakıyordu, dudaklarında bir tebessüm vardı.

"'Biz sadece eve dönmenin özlemini çekiyoruz,'" dedi Kirsten. Bu, *İstasyon On Bir*'in ilk sayısındandı. Doktor On Bir ve Sualtı'ndan bir düşmanı arasında bir yüzleşme. "'Biz güneş ışığını düşlüyoruz, biz dünyada yürümeyi düşlüyoruz.'"

Peygamberin ifadesi okunamıyordu. Bu metni hatırlamış mıydı?

"'Çok uzun zamandır kaybolduk,'" dedi Kirsten, hâlâ o sahneden alıntı yaparak. Bakışları onun yanından çocuğa gitti. Çocuk gözlerini ellerindeki tabancaya dikmişti. Sanki kendi kendine yapıyormuş gibi başıyla onaylıyordu. "'Biz sadece doğduğumuz dünyanın özlemini çekiyoruz.'"

"Ama bunun için artık çok geç," dedi peygamber. Nefes aldı ve tüfeğini sıkıca tuttu.

Silah sesi o kadar yüksekti ki Kirsten onu göğsünde, kalbinin yanında bir gümbürtü olarak hissetti. Çocuk hareket halindeydi ve Kirsten ölmemişti, mermi peygamberin tüfeğinden çıkmamıştı. O sesi takip eden derin sessizlik içinde, Kirsten parmak uçlarını alnına değdirdi ve peygamberin önünde yıkılmasını izledi, tüfeği tutan elleri gevşedi. Çocuk peygamberi başından vurmuştu. Diğer iki adam hayretler içinde donakalmış gibi göründü, sadece bir an için ama o anda August'un oklarından biri havada ıslık çalarak uçtu ve arbaletli adam kanında boğularak yere yığıldı. Çifteli adam çılgınca ağaçlara ateş etti ve sonra tetiği boşta takırdadı, mermi bitmişti, küfretti ve el yordamıyla cebini ararken başka bir ok

alnına girdi ve yere yığıldı ve sonra Kirsten ile çocuk yolda karşı karşıya kaldılar.

Çılgınca bakan çocuğun dudakları oynuyor, peygamberin hızla yayılan kan gölünün içinde yattığı yere bakıyordu. Tabancasını ağzına götürdü. "Yapma," dedi Kirsten, "hayır, lütfen..." Ama çocuk namluyu ağzına aldı ve ateş etti.

Kirsten orada diz çökmüş, onlara bakıyordu ve sonra sırtüstü yatıp gökyüzüne baktı. Kuşlar daireler çiziyorlardı. Hayatta kalmanın şokunu yaşıyordu. Başını çevirdi ve peygamberin ölü mavi gözlerine baktı. Kulakları çınlıyordu. Şimdi yoldan gelen toynakların titreşimlerini hissetti. August ona ismiyle bağırdı ve Kirsten başını kaldırdığında, Senfoni'nin ileri gözcüleri yolun virajından bir rüya gibi at üstünde çıktılar, Viyola ve Jackson, güneş ışığı silahlarında ve Viyola'nın boynunda asılı dürbünde parıldıyordu.

"Bunu istiyor musun?" diye sordu August, bir süre sonra. Kirsten peygamberin yanında oturmuş ona bakarken, Jackson Sayid'in ormandan çıkmasına yardım ediyordu, August ve Viyola peygamber ve adamlarına ait çantaları araştırıyorlardı. "Bunu peygamberin çantasında buldum."

Bantlanarak dağılması engellenmiş bir Yeni Ahit kitabı. Kirsten rastgele bir sayfa açtı. Kenar notları, ünlem işaretleri ve karmaşık bir biçimde altı çizili satırlarla neredeyse okunamaz haldeydi.

Kitaptan katlanmış bir kâğıt parçası düştü.

Bu *Doktor On Bir*, Cilt. 1, No. 1: *İstasyon On Bir*'den koparılmış bir sayfaydı, ondaki sayılarda hiç görmediği *İstasyon On Bir*'in ilk sayfasıydı. Bütün sayfada tek bir çizim vardı: Doktor On Bir öğretmeni ve arkadaşı Kaptan Lonagan'ın cansız cesedi önünde diz çökmüştü. Doktor On Bir'in bazen toplantı için kullandığı bir odadaydılar. Şehre, köprülere, adalara ve teknelere yukarıdan bakan cam duvarlı bir büroydu. Doktor On Bir bir eli ağzında, perişan bir durumdaydı. Bir iş arkadaşı da oradaydı, başının üzerinde bir

konuşma balonu vardı: "Sen onun yardımcısıydın, Doktor On Bir. Onun yokluğunda senin başa geçmen gerekiyor."

Sen kimdin? Bu sayfa nasıl eline geçti? Kirsten onun kan birikintisinin yanında, peygamberin yanında diz çöktü ama o sadece yoldaki ölülerden biriydi, cevapsız, bir dünyadan diğerine geçen akıl sır ermez başka bir hikâyenin sahibi. Kollarından biri Kirsten'e doğru uzanmıştı.

August yanma çömelmiş, yine Kirsten'le konuşuyordu. "Senfoni sadece birkaç saat gerimizde," diyordu çok nazik bir şekilde. "Viyola ve Jackson onlara geri dönecekler ve üçümüz önden havaalanına gideceğiz. Çok uzak değil."

Bütün hayatım boyunca bu lekelenmiş dünyada dolaştım. Abisiyle yürüyerek Toronto'dan çıktıktan sonra, hatırlamadığı ilk yıldan sonra, abisi kâbuslar görmeye başlamıştı. "Yol," demişti her seferinde, Kirsten onu sarsarak uyandırdığında ve rüyasında ne gördüğünü sorduğunda. "Umarım asla hatırlamazsın," diyordu abisi.

Peygamber yaklaşık onun yaşındaydı. O neye dönüşmüş olursa olsun, peygamber bir zamanlar yolda başı boş sürüklenen bir çocuktu ve belki de talihsizce her şeyi hatırlıyordu. Kirsten eliyle peygamberin gözlerini kapattı ve *İstasyon On Bir*'in katlanmış sayfasını elinin içine yerleştirdi.

51

Sayid, August ve Kirsten yoldaki cesetlerden uzaklaşıp havaalanına doğru yavaş yavaş ilerlerken peygamberin köpeği uzaktan takip etti. Dinlenmek için durduklarında, köpek birkaç metre ileride oturup onları izledi.

"Luli," dedi Kirsten. "Luli." Kuru bir geyik eti parçasını attı ve köpek onu havada kaptı. Yaklaştı ve Kirsten'in başını okşamasına izin verdi. Kirsten parmaklarını ensesindeki kalın kürkün içinde dolaştırdı. Tekrar yola çıktıklarında, köpek onun yanından ayrılmadı.

Yarım mil daha gittiklerinde, yol ağaçların arasından kıvrılarak çıktı, terminal binası yakında devasa duruyordu. Beton ve camdan iki katlı bir anıttı, bir park yeri denizinin üzerinde ışıldıyordu. Kirsten neredeyse kesinlikle çoktan beri izlendiklerini biliyordu ama ortalıkta hiçbir hareket görmedi. Köpek inledi ve burnunu havaya dikti.

"Bu kokuyu alıyor musun?" diye sordu Sayid.

"Birisi bir geyik kızartıyor," dedi August. Yol önlerinde ayrıldı, Geliş, Gidiş ve Park Yeri'ne giden üç ayrı yol vardı. "Hangisi?"

"Hadi bu kıtadan bir çıkış yolu varmış gibi yapalım." Sayid'de soğuk bir bakış vardı. En son bir havaalanını çöküşten iki ay önce görmüştü, Berlin'deki ailesini ziyaret edip dönüşte son kez Chicago O'Hare'ye indiğinde. "Hadi Gidiş'e gidelim."

Gidiş yolu bir ikinci kat girişine, bir sıra cam ve çelik döner kapıya doğru yükseldi, bir belediye otobüsü güneşin altında pa-

rıldıyordu. Kapıya yüz metreleri vardı ki bir düdük sesi geldi, üç kısa ötüş. İki nöbetçi, bir adam ve bir kadın otobüsün arkasından çıktı, arbaletleri yere dönüktü.

"Arbaletler için özür dileriz," dedi adam hoş bir şekilde, "gerekli bir önlem, korkarım..." Ama sonra şaşkın bir şekilde durdu, çünkü kadının yayı kaldırımda takırdadı ve yeni gelenlere doğru koşmaya başladı, gülüyor, isimlerini haykırıyor ve hepsini bir anda kucaklamaya çalışıyordu.

Severn City Havaalanı'nda o yıl 320 kişi yaşıyordu, burası Kirsten'in gördüğü en büyük yerleşim yerlerinden biriydi. August, Sayid'i revire götürdü ve Kirsten, Charlie'nin çadırında sersem sersem yattı.

İkinci Yıl'ın başında havaalanı sakinleri birbirlerine bakmaktan bıkmışlardı ama diğer taraftan çok uzakta uyumak istemiyorlardı, bu yüzden Yolcu Salonu B boyunca iki sıra çadır kurdular. Çadırlar çeşitli boyutlardaydı, iskeletleri ormandan getirilmiş dallardan yapılmış, üç buçuğa üç buçuk metrelik iki kanat çatıları olan karelerdi. Havaalanı bürolarını zımbalar için talan etmiş, çarşafları çerçevenin üzerine zımbalamışlardı. Yakındaki otellerden topladıkları çarşaf dağlarının en iyi kullanımının bu olup olmadığı konusunda bir tartışma olmuştu ama o zamanlar mahremiyet için müthiş bir özlem vardı. Charlie ve Jeremy'nin oradaki çadırında bir yatak, giysiler ve çocuk bezleri, enstrümanları için iki plastik sandık vardı. Soluk bir ışık kumaşın içinden işliyordu. Luli içeri girip Kirsten'in yanına uzandı.

"Dieter'den dolayı üzgünüm," dedi Charlie. "August bana söyledi."

"Gerçekmiş gibi gelmiyor." Kirsten gözlerini kapatmak istedi ama eğer uyursa göreceği şeyden korktu. "Burada bir dövmeci var mı, Charlie?"

Charlie parmak uçlarını Kirsten'in sağ bileğine sürttü, iki siyah bıçak iki yıl arayla yapılmıştı. "Kaç tane?"

"Bir. Yolda bir okçu."

"Lufthansa jetinde yaşayan bir dövmeci var. Yarın seni tanıştırırım."

Kirsten dışarıdaki çadırın çatısında yürüyen bir karıncayı izliyordu, minik vücudunun gölgesini ve bacaklarının kumaş üzerindeki iğne ucu gibi izlerini. "O çocuk odasını düşünüyordum," dedi.

Birkaç yıl önce, Kirsten, Charlie ve August St. Clair Nehri'nin ağzında devasa bir kır evini araştırıyorlardı, orası birçok kez yağmalanmıştı ama yıllardır ya da on yıldır hiç kimse dokunmamıştı, her yer tozla kaplıydı ve en sonunda August, Senfoni'ye geri dönmekle ilgili bir şey söylemişti. Kirsten, Charlie'yi aramak için yukarı çıkmış ve onu belli ki bir zamanlar çocuk odası olan bir odada, oyuncak bebek boyutlarında porselen bir çay takımına bakarken bulmuştu. Kirsten ona ismiyle seslendiğinde başını kaldırıp bakmamıştı.

"Gitmemiz gerekiyor, Charlie," demişti. "Yoldan bir mil uzaktayız." Ama Charlie onu duymamış gibiydi. "Hadi ama," demişti Kirsten, "onu yanımızda götürebiliriz," minyatür bir masanın üzerine inanılmaz bir hassasiyetle yerleştirilmiş çay takımını işaret edip. Charlie hâlâ hiçbir şey söylememişti. Sanki transa geçmiş gibi çay takımına bakıyordu. August aşağıdan onlara seslenmişti ve aniden Kirsten odanın köşesinden birisinin onları izlediği hissine kapılmıştı ama Kirsten ve Charlie hariç oda boştu. Çocuk odasının mobilyalarının çoğu alınmıştı, geride bu oyuncak bebek masası ve köşedeki çocuk boyunda salıncaklı iskemle hariç hiçbir şey kalmamıştı. Evin geri kalanı yağma edilmiş ve dağınıkken bu masa nasıl bozulmadan kalabilmişti? Kirsten dikkatle baktığında, çay takımının üstünde hiç toz olmadığını fark etmişti. Odadaki tek ayak izleri ona ve Charlie'ye aitti ve Charlie masaya ona dokunacak kadar yakın oturmuyordu. Bebeklerin çay fincanlarını bu masaya yerleştiren hangi küçük eldi? Salıncaklı iskemlenin hafifçe kımıldadığını hayal etmek çok kolaydı. Kirsten ona bakmamaya çalışmıştı. Charlie hâlâ konuşmadan izlerken Kirsten minik tabakları mümkün olduğu kadar çabucak bir yastık kılıfının içine sarmış ve sonra bu bohçayı Charlie'nin çantasını sokuşturmuştu.

Charlie'nin elini tutmuş, merdivenlerden indirip yabani bitkilerle kaplı çimenliğe çıkarmış ve orada Charlie gözlerini kırpıp ilkbaharın son günlerinin ışığında yavaş yavaş tekrar kendine gelmişti.

"O çocuk odası sadece tuhaf bir andı," dedi Charlie, o kadar yıl sonra havaalanı çadırının içinde. "Tuhaf anlardan oluşan bir yaşamın tuhaf bir anı. Orada başıma gelen şeyi açıklayamıyorum."

"Sadece o kadar mı? Sadece tuhaf bir an mı?"

"Bu konuda belki yüz kez konuştuk. O odada bizden başka hiç kimse yoktu."

"Çay takımının üzerinde toz yoktu."

"Bana hayaletlere inanıp inanmadığımı mı soruyorsun?"

"Bilmiyorum. Belki. Evet."

"Tabii ki hayır. Kaç tane olabileceğini bir hayal et."

"Evet," dedi Kirsten, "tam manasıyla öyle."

"Gözlerini kapat," diye mırıldandı Charlie. "Burada seninle oturacağım. Uyumaya çalış."

Gece müzik vardı, August, Charlie ve altıncı gitarla. Sayid aşağıdaki bagaj teslim yerindeki revirde uyudu, yaraları temizlenip sarıldı. Charlie gülümseyerek, gözleri kapalı çello çaldı. Kirsten kalabalığın arkasında durdu. Sese odaklanmaya çalıştı ama müzik her zaman onun yelkenlerini fora ederdi ve düşünceleri dağıldı. Dieter. O zamana kadar tanıştığı *İstasyon On Bir*'e sahip diğer tek kişi olan peygamber. Yoldaki okçu, onun göğsündeki bıçağı. *Bir Yaz Gecesi Rüyası*'nda Theseus olarak Dieter. Dieter sabahları sahte kahvesini yapıyor, Dieter onunla dövmelerini tartışıyor. Orta Ohio'da Dieter'le tanıştığı akşam, Kirsten on dört yaşında ve Dieter yirmilerinin sonlarında, ömrünün yarısı kadar önce.

Senfoni'yle ilk akşamında Dieter ona ateşin yanında yemek getirmişti. Kirsten abisinin ölümünden beri çok yalnızdı. Senfoni onlara katılmasına izin verdiğinde, sanki o zamana kadar olan en iyi şey başına gelmişti ve ilk akşam neredeyse yemek yiyemeyecek kadar heyecanlı olduğunu hatırladı. Dieter'in ona Shakespeare'i,

Shakespeare'in eserlerini ve ailesini, Shakespeare'in vebayla geçen hayatını anlatışını hatırladı.

"Dur bir saniye, vebalı mıydı demek istiyorsun?" diye sorduğunu hatırladı.

"Hayır," dedi Dieter, "öyle tanımlandığını anlatmak istiyorum. Ne kadar okula gittiğini bilmiyorum. Bir şey tarafından tanımlanmanın ne manaya geldiğini biliyor musun?"

Evet. Yeni bir cennet ve yeni bir dünya vardı. Kirsten ışık ve müziğe arkasını döndü. Terminalin güney duvarı neredeyse tamamen camdı, orada burada bel yüksekliğinde çocukların el izi lekeleri vardı. Gece çöküyordu, yıldızların ışığında uçaklar parlıyordu. Havaalanının dört ineğinin uzaktaki hareketlerini, gece için bir yükleme bölümüne sokulmuşlardı, tavukların gıdaklamasını duydu. Aşağıda apron üzerinde akıcı bir hareket; bir kedi, gölgeleri avlıyor.

Yaşlı bir adam gösteriden biraz uzaktaki bir bankta oturmuş, Kirsten'in yaklaşmasını izliyordu. Bütün saçlarını kazımıştı ve boynunda karmaşık bir bağı olan ipek bir fular vardı. Kirsten küpelerin parıltısını gördü, sol kulak memesinde dört halka. Kirsten hiç kimseyle konuşmak istemiyordu ama onu gördüğünde kabalık etmeden yolunu değiştirmek için çok geç kalmıştı, bu yüzden başıyla ona selam verdi ve bankın diğer ucuna oturdu.

"Sen Kirsten Raymonde'sun." Konuşması İngiliz aksanından izler taşıyordu. "Clark Thompson."

"Üzgünüm," dedi Kirsten, "daha önce tanıştırılmıştık, değil mi?"

"Sana müzemi gezdirecektim."

"Onu görmek isterim. Belki yarın. Bu akşam çok yorgunum."

"Anlıyorum." Birkaç dakika müziği dinleyerek sessizce oturdular. "Senfoni'nin yakında geleceği söylendi," dedi.

Kirsten başıyla onayladı. Dieter olmadan Senfoni artık farklı olacaktı. İstediği tek şey uyumaktı. Luli onu bulmak için gelirken yerde pati sesleri duyuldu. Köpek onun yanına oturdu ve çenesini kucağına koydu.

"Bu köpek sana sadıkmış gibi görünüyor."

"O benim arkadaşım."

Clark gırtlağını temizledi. "Geçen yıl, Charlie'yle oldukça çok zaman geçirdim. Elektrikle ilgilendiğini söyledi." Clark ayağa kalkıp bastonuna dayandı. "Yorgun olduğunu biliyorum," dedi. "Birkaç zor gün geçirdiğini anlıyorum. Ama burada görmek isteyeceğin bir şey var."

Kirsten bunu kabul etmeden önce bir an düşündü. Yabancıların peşinden gitmek âdeti değildi ama Clark yaşlıydı, yavaş hareket ediyordu ve Kirsten'in kemerinde üç bıçağı vardı. "Nereye gidiyoruz?"

"Kontrol kulesine."

"Dışarıda mı?"

Clark onun önünden yürüyordu. Kirsten onun peşinden müzenin girişinin yanındaki çelik bir kapıdan geçti, aydınlatılmamış merdivenlerden gecenin karanlığına çıktılar. Cırcır böceklerinin şarkıları, avına doğru ok gibi dalan küçük bir yarasa. Aprondan, Yolcu Salonu C'deki konser bir ışık lekesi gibi gözüküyordu.

Yakından, uçaklar Kirsten'in hayal edebileceğinden daha büyüktüler. Kirsten karanlık pencerelere, kanatların kıvrımına baktı. Bu kadar büyük makinelerin havalandığını hayal etmek imkânsızdı. Clark yavaş yürüdü. Kirsten o kediyi tekrar gördü, kontrol kulesinin altında hızlı ve alçaktan koşuyordu, saldırdığında bir kemirgenin viyaklamasını duydu. Kulenin çelik kapısı açıldı ve Kirsten kendini küçük bir odada buldu, nöbetçi sürekli gözetleme deliğinden bakıyor, mum ışığı asansör kapılarının üstünde parıldıyordu. Merdivene açılan kapının arasına bir kaya konmuştu.

"Dokuz katlı," dedi Clark. "Korkarım biraz zaman alacak."

"Acelem yok." Clark'la merdivenlerden çıkmak huzur vericiydi. Clark sanki ondan sohbet beklemiyormuş gibiydi. Gölgeli basamaklar ve ayın aydınlattığı merdiven sahanlıklarından yavaş bir çıkış, Clark'ın çelik bastonunun takırtısı. Clark zorlukla nefes alıyordu. Her sahanlıkta dinlenmek için durdular, bir keresinde o

kadar uzun kaldılar ki Kirsten onun parmaklığa tutunup kendini çekmesini duymadan önce neredeyse uykuya dalacaktı. Köpek her sahanlıkta yatıp teatral bir şekilde iç çekti. Her katta açık pencereler vardı ama o gece rüzgâr yoktu ve hava hem sıcak hem de durgundu.

"Birkaç yıl önce seninle yapılan röportajı okudum," dedi Clark altıncı katta.

"New Petoskey'deki gazetedeki?"

"Evet." Clark alnını bir mendille kuruluyordu. "Yarın seninle onun hakkında konuşmak istiyorum."

Dokuzuncu sahanlıkta, Clark bir kapıyı bastonuyla özel bir şekilde tıkladı ve cam duvarları, dizi dizi karanlık ekranları olan sekizgen bir odaya alındılar; dürbünlü dört kişi apronu, terminali, bahçelerin gölgelerini, çit engeli izliyordu. Köpek gölgeler içindeki etrafı kokladı. Yerden bu kadar yüksek olmak kafa karıştırıcıydı. Uçaklar yıldızların altında soluk parıldıyorlardı. Yolcu Salonu C'deki konser bitmiş gibi görünüyordu.

"Şuraya bak," dedi Clark, "güneye. Sana göstermek istediğim şey bu." Kirsten onun parmağını yıldızların diğer her yerden daha donuk olduğu güney ufkundaki bir yere doğru takip etti. "Bu bir hafta önce belirdi," dedi Clark. "Çok olağanüstü bir şey. Bu kadar büyük ölçekte nasıl yaptıklarını bilmiyorum."

"Neyi nasıl kimin yaptığını bilmiyorsun?"

"Sana göstereceğim. James, teleskopu alabilir miyim?" James üç ayaklı sehpayı kenara çekti ve Clark teleskoptan baktı, lens gökyüzündeki loş noktanın tam altına doğrultulmuştu. "Bu akşam yorgun olduğunu biliyorum." Clark odaklanmasını ayarladı, parmakları kadranın üzerinde gergin bir şekilde duruyordu. "Ama umarım bunun yukarı çıkmaya değdiğini kabul edersin."

"Bu ne?"

Clark geri çekildi. "Teleskop odaklandı," dedi. "Kımıldatma, sadece bak."

Kirsten baktı ama önce gördüğü şeyi anlayamadı. Geri çekildi. "Bu imkânsız," dedi.

"Ama orada. Tekrar bak."

Uzakta, ışık noktaları bir örgü şeklinde dizilmişlerdi. Orada, millerce ötedeki tepenin açıkça görünen bir yanında, sokakları elektrikle aydınlanmış bir kasaba ya da bir köy vardı.

52

Kirsten teleskopla elektrikle aydınlatılmış kasabaya baktı.

Terminal binasında, Charlie ve August bagaj teslim yerindeki revirdeki Sayid'in yatağının yanında oturmuş, ona konseri anlatıyorlardı ve Sayid günlerdir ilk kez gülümsüyordu.

Havaalanının bin mil güneyinde, Jeevan bir açık hava fırınında ekmek yapıyordu. Eski hayatını nadiren düşünüyordu, buna rağmen bazen bir sahne, parıldayan karlar içinde düşen bir aktör hakkında rüyalar ve kar fırtınasında alışveriş arabaları ittiği başka rüyalar görüyordu. Küçük oğlu ayaklarının dibinde diz çökmüş, bir yavru köpekle oynuyordu. Bu çocuk yeni dünyada doğmuştu, annesi içeride bebekle dinleniyordu.

"Frank," dedi oğluna Jeevan, "git bak bakalım annen acıkmış mı." Ekmeğin olduğu tavayı, daha önce bir yağ fıçısı olan fırından çıkardı. Oğlu içeri koşarken yavru köpek hemen peşindeydi.

Sıcak bir geceydi ve bir komşusunun güldüğünü duydu. Rüzgâr bir gardenya kokusu getirdi. Birazdan, suyun içindeki eski bir kahve kutusunun içinde soğuyan konserve eti almak için nehre gidecek, küçük ailesi için sandviçler yapacak ve ekmeğin bir kısmını komşularına verecekti ama şimdilik yaşadıkları odanın ince perdeleri arkasındaki karısı ve çocuklarının siluetlerini izleyerek oyalanıyordu. Daria bebeği beşiğinden almak için eğildi, mumu

söndürmek için tekrar eğildi ve birden gözden kayboldu, siluetler titreşti ve Frank koşarak Daria'nın önünden çimenliğe çıktı.

"Gel ekmeğe bak," dedi ve küçük Frank ekmeğin yanında diz çöktü, yüzünde ciddi bir ifade vardı, bir parmağıyla dokundu, sıcaklığı içine çekmek için iyice yaklaştı.

"Daha iyi gibi," dedi Daria. Frank'in bir gece önce ateşi vardı. Jeevan onun alnına soğuk kompres yaparken Daria ona hafif ninniler söylemişti.

"Normale döndü," dedi Jeevan. "Ekmek nasıl görünüyor, Frank?"

"Sanırım henüz yenmeyecek kadar sıcak."

"Bir süre dinlenmesi için bırakacağız." Çocuk ebeveynlerine döndü ve bir anda alacakaranlıkta adaşına, Jeevan'ın abisine benzedi. Onların yanına geldi, o an hemen geçti ve Jeevan onu kucağına alıp ipek gibi saçlarını öptü. Daima bu anılar, güçbela gizli kalırlardı.

Çok kuzeyde, bu uçuşsuz dünyada başka bir gezegen sayılabilecek kadar uzak bir yerde, Seyyar Senfoni'nin karavanları Severn City Havaalanı'na geldiler.

9. İSTASYON ON BİR

53

Dünyadaki son sabahında, Arthur yorgundu. Güneş doğana kadar uyumamıştı ve sonra kuşluk vakti yarı uykuya dalmış, miskin ve dili damağı kurumuş durumda, gözlerinin arkasında zonklayan bir baş ağrısıyla uyanmıştı. Portakal suyu işe yarayabilirdi ama buzdolabına baktığında kartonun dibinde sadece bir yudumluk kalmıştı. Niçin daha fazla satın almamıştı? Son üç gecedir uykusuzluk çekiyordu ve o kadar çok bitkindi ki bu onu hiddetin eşiğine getirmeye yeterliydi, bu hiddet derin nefesler alarak ve beşe kadar sayarak, yüzüne çarpan soğuk havanın da etkisiyle kontrol altına alınmıştı. Buzdolabının kapısını kapattı, kahvaltısını yaptı –sahanda yumurta– ve duş aldı, giyindi, saçlarını taradı, vaktinden bir saat önce tiyatroya doğru yola çıktı, böylece en sevdiği yerde sondan ikinci kahvesini içerken bir gazete okuyarak oyalanmaya zamanı olacaktı, bir sabahı, bir hayatı oluşturan bütün küçük detaylar mevcuttu.

Meteoroloji haberleri yaklaşan kar fırtınasıyla doluydu ve havada, sabah gökyüzünün kumru grisi ağırlığında onu hissetti. *Lear* bittiğinde, kesinlikle İsrail'e taşınmaya karar verdi. Bu fikir canlandırıcıydı. Zorunluluklarını ve pılı pırtısını bir kenara atacak ve oğlunun olduğu ülkede yeni baştan başlayacaktı. Elizabeth'in evine yürüme mesafesinde bir daire satın alacak ve her gün Tyler'ı görecekti.

"Kar yağacağa benziyor," dedi kafeteryadaki kız.

Arthur her zaman otel ile tiyatronun tam ortasındaki aynı köşede duran sosisçiye başıyla selam verdi. Sosisçinin yüzü sevinçle parladı. Bir güvercin sosisçi tezgâhının altında daireler çizerek yürürken garnitür ve kırıntılar düşmesini umuyordu. Güvercinin parıldayan boynunun güzelliği.

Öğlen notlar için tiyatroya geldi ama notlar bir tartışmayı başlattı ve gerekenden fazla uzadı. Arthur dikkatini vermeye çalıştı ama kahve umduğu kadar işe yaramıyordu. Akşama doğru soyunma odasındaki bir kanepeye uzanıp biraz kestirmeyi umdu ama o kadar bitkin olmasına rağmen oda ona bunaltıcı gelmişti. Düşünceleri hızla aktı. En sonunda vazgeçti ve tiyatrodan ayrıldı. Sahne kapısının dışında fotoğraflar çeken ve Miranda hakkında sorular soran sıkılmış fotoğrafçıları umursamayıp geçen bir taksiye el kaldırdı. Miranda iki hafta önce ziyaret ettiğinde onu tekrar magazin dünyasına mı çekmişti? Eski suçluluk duygusunu hissetti. Miranda bunların hiçbirini istememişti.

"Queen West ve Spadina," dedi turuncu-yeşil bir taksinin şoförüne ve Queen Caddesi'nden geçişlerini izlemek için alnını cama dayadı. Burası bir zamanlar yaşadığı yerlerden biriydi ama bütün bildiği dükkânlar ve kafeteryalar yok olmuştu. Queen West ve Spadina yakınında bir akşam yemeği düşünüyordu, Clark'ın on yedi yaşında sık sık gittiği bir yerde. Tam olarak nerede olduğunu hatırlayamıyordu ama en sonunda orasını buldu, beklediğinden biraz daha doğudaydı.

O kadar yıl sonra, burası ürkütücü bir şekilde değişmemişti. Aynı kırmızı kanepeler, bar boyunca uzanan tabureler, duvardaki çok eski bir saat. Aynı garson kadın hâlâ burada olabilir miydi? Hayır, yanlış hatırlıyordu çünkü on yedi yaşındayken yanık kahve servisi yapan ellilerindeki kadın hâlâ ellilerinde olamazdı. Clark'la beraber sabahın üçünde, dördünde ya da bazen beşinde, o zamanlar yetişkinlik gibi görünen ama şimdi geçmişe baktığında bir rüya gibi görünen dönemde oraya gelişlerini hatırladı. O rüya sadece bir an sürdü ama o an netti: İkisi de oyunculuk dersi alıyorlardı,

Arthur bir garson olarak çalışırken Clark küçük bir mirası harcıyordu. Geçmişe bakıldığında aslında Clark harikuladeydi. Bir seksen sekiz boyunda ve cılızdı, eski takım elbiselere merakı vardı, kafasının yarısı kazınmıştı ve diğer yarısındaki saçlar yarı sarkıktı, pembeye ya da arada sırada turkuaz ya da mora boyanırdı, özel durumlarda göz farı kullanırdı, büyüleyici bir şekilde İngiliz yatılı okul tarzıyla sözcükleri uzatarak konuşurdu.

Arthur'un kızarmış peynirli sandviçi geldi. Clark'ı aramayı düşündü, hızla geçip giden, "Nereden aradığımı asla tahmin edemezsin!" anı ama aramamaya karar verdi. Oğlunu aramak istedi ama saat İsrail'de sabahın dördüydü.

Arthur akşam yemeğini bitirdi ve bir taksiyle tiyatroya geri döndü, hâlâ biraz zamanı vardı. Soyunma odasındaki bir kanepeye oturdu ve metne bir göz attı –repliklerini baştan sona biliyordu ama başka birisinin repliğini de ezberlemeye çalışmak onun alışkanlığıydı çünkü neler olacağını bilmek isterdi– ama birinci sahnenin sonunda kapı çalındı. Ayağa kalktığında oda dönmedi tam olarak ama olması gerektiği kadar sabit değildi. Tanya ona sürtünerek yanından geçti.

"Berbat görünüyorsun," dedi Tanya. "Her şey yolunda mı?"

"Yorgunum," dedi Arthur. "Yine uykusuzluk yaşadım." Tanya'yı öptü ve kız kanepelerden birinin üzerine oturdu. Tanya'yı ne zaman görse hissettiği o keyif. Her zaman olduğu gibi onun aşırı gençliğinden büyülenmişti. Tanya onun yaşının yarısından biraz daha büyüktü. Lear'ın kızlarının çocukluk versiyonlarını oynayan üç küçük aktrise göz kulak olmak onun işiydi.

"Benimle kahvaltı için buluşacağını unuttun, değil mi?"

Arthur eliyle alnına vurdu. "Çok özür dilerim. Bugün kafam hiç yerinde değil. Ne kadar bekledin?"

"Yarım saat."

"Niçin bana telefon etmedin?"

"Telefonun şarjı bitmişti," dedi. "Sorun değil. Bir kadeh şarapla gönlümü alabilirsin." Her şeyi bu kadar kolay boş vermesi

Tanya'da hayranlık duyduğu bir şeydi. Kin tutmayan bir kadınla beraber olmanın ne kadar hoş bir gidişat olduğunu düşünüyordu son zamanlarda. Buzdolabında yarım şişe kırmızı şarap buldu –Tanya soğuk severdi– ve kadehe doldururken ellerinin titrediğini fark etti.

"Gerçekten berbat görünüyorsun," dedi Tanya. "Hasta olmadığından emin misin?"

"Sanırım sadece yorgunum." Arthur onun şarap içişini, tadına konsantre oluş tarzını izlemeyi seviyordu. Tanya sadece az parayla büyüyenlerin bildiği bir şekilde güzel şeylerden zevk alabiliyordu.

"Hiç o çikolatalarından kaldı mı?"

"Sanırım."

Tanya ona gülümsedi –Arthur'un içini ısıtan o gülümsemeyle– ve kadehini sehpanın üzerine koydu. Lavabonun yanındaki dolabı birkaç dakika altüst ettikten sonra, küçük, altın rengi bir kutuyla doğruldu. Bir ahududu bitter çikolatalı trüf seçti.

"Bu da ne?" diye sordu, çikolatanın ortasında, sehpadan *Doktor On Bir*; Cilt. 1 No 1: *İstasyon On Bir*'i alırken.

"Eski karım birkaç hafta önce onları bıraktı."

"Hangisi?"

Arthur biraz üzüldü. Bu ciddi bir şekilde yoldan çıktığının işaretiydi, değil mi? Birden fazla eski eşinin olması... Tam nerede hata yaptığından emin değildi. "İlki. Miranda. Onlarla ne yapacağımdan emin değilim."

"Ne, bunları saklamayacak mısın?"

"Ben çizgi roman okumam," dedi Arthur. "Bana ikisinden de ikişer sayı verdi, bu yüzden diğer iki tanesini oğluma yolladım."

"Bana sahip olduğun şeyleri dağıttığını söylemiştin, değil mi?"

"Evet. Bunlar çok hoş ama daha çok *şey* istemiyorum."

"Sanırım anlıyorum." Tanya okuyordu. "İlginç bir konu," dedi, birkaç sayfa sonra.

"Bilmiyorum," dedi Arthur. "Konusunu doğru dürüst hiç anlamadım, doğru söylemek gerekirse." Bu kadar yıl sonra, bunu birisine

itiraf etmek rahatlatıcıydı. "Özellikle Sualtı. Bu çıkmazdaki o kadar insan, bir şey yapmadan duruyorlar, komplolar kuruyorlar, niçin?"

"Hoşuma gitti," dedi Tanya. "Çizimler çok iyi, değil mi?"

"Miranda diyalogları yazmaktan daha çok çizim yapmaktan hoşlanırdı."

Arthur bunu şimdi hatırlıyordu. Bir keresinde Miranda'nın çalışma odasının kapısını açmış ve o Arthur'un orada olduğunu fark etmeden önce birkaç dakika onun çalışmasını izlemişti. Çizim masası üzerine eğilirken boynunun kıvrımı, mutlak konsantrasyonu. İşine daldığında ne kadar da savunmasız görünürdü.

"Bu çok güzel." Tanya Sualtı çizimini inceliyordu, İstasyon On Bir'in batık ormanlarından maun kemerleri olan aşırı taramalı bir oda. Bu oda Arthur'a bulunduğu bir yeri hatırlattı ama onu belirleyemedi.

Tanya saatine göz attı. "Büyük ihtimalle gitmem gerekiyor. Benim küçük haylazlarım on beş dakika içinde burada olacaklar."

"Bekle, sana bir şey aldım." Arthur'la görüştükten sonra, Miranda'nın otelden yolladığı cam bir kâğıt ağırlığı kuryeyle iki hafta önce gelmişti. Miranda notunda onu Clark'ın Los Angeles'taki eve getirdiğini ve onu aldığı için pişmanlık duyduğunu, Clark'ın onu kendisi için değil kesinlikle Arthur için aldığını düşündüğünü açıklamıştı ama Arthur cam kütleyi eline aldığında ona ait anısı olmadığını fark etmişti; Clark'ın onu onlara verdiğine dair hiçbir şey hatırlamıyordu ve zaten hayatında istediği en son şey bir kâğıt ağırlığıydı.

"Bu muhteşem," dedi Tanya, Arthur kâğıt ağırlığını ona verdiğinde. Bulutların içine baktı. "Teşekkür ederim."

"Kirsten buraya gelirse seni ararım. Seni gösteriden sonra görecek miyim?"

Tanya onu öptü. "Tabii ki," dedi.

Tanya gittiğinde, Arthur kanepeye yattı ve gözlerini kapattı ama Kirsten on beş dakika sonra kapısındaydı. Arthur'un bitkin-

liği hastalığa dönüşüyordu. Ayağa kalktığında alnında ter taneleri belirdi. Kirsten'i içeri alıp çabucak oturdu.

"Annem kapağında senin resmin olan bir kitap aldı," dedi Kirsten. Arthur'un karşısındaki diğer kanepeye oturdu.

Kapağında Arthur'un olduğu tek kitap *Sevgili V*'ydi. Arthur midesinin bulandığını hissetti.

"Onu okudun mu?"

"Annem okumama izin vermiyor. Onun uygunsuz olduğunu söylüyor."

"Öyle mi dedi? Uygunsuz mu?"

"Evet."

"Şey," dedi Arthur, "bence o kitabın var olması uygunsuz. Onu sana göstermeme konusunda haklı." Arthur, Kirsten'in annesiyle görüştüğü tek seferinde, yakında küçük bir kız rolü olan bir projesi olup olmadığını sormak için köşeye sıkıştırmıştı. Arthur onu omuzlarından tutup sarsmak istemişti. Kızın çok küçük, demek istemişti. Bırak çocukluğunu yaşasın, ona bir şans ver, neden onun için bunu istediğini bilmiyorum. İnsanların çocuklarının filmlere bulaşmasını niçin istediğini anlamıyordu.

"Bu kitap kötü mü?"

"Keşke hiç olmamış olsaydı. Ama biliyor musun, geldiğine sevindim," dedi.

"Niçin?"

"Sana bir hediyem var." *Doktor On Bir* çizgi romanlarını ona verirken biraz suçluluk hissetti çünkü sonuçta Miranda onları kendisine vermişti ama Arthur bu çizgi romanları istemiyordu çünkü bir şeye sahip olmak istemiyordu. Oğlu dışında hiçbir şey istemiyordu.

Tekrar yalnız kaldığında, Arthur kostümünü giydi. Süslü elbisesinin içinde birkaç dakika oturdu, kadife pelerinin ağırlığının zevkini çıkardı, tacını sehpanın üzerindeki üzümlerin yanına bıraktı ve koridordan Makyaj'a yürüdü. Diğer insanlarla beraber olmak

zevkliydi. Kötü bir şey yediğini düşündü. Belki akşam yemeğinde. Soyunma odasında tek başına bir saat geçirdi, papatya çayı içti, aynadaki yansımasına yüksek sesle repliklerini söyledi, volta attı, gözlerinin altındaki torbalarla oynadı, tacını düzeltti. Yarım saat kaldığı bildirildiğinde, Tanya'ya telefon etti.

"Senin için bir şey yapmak istiyorum," dedi Arthur. "Bu çok ani olmuş gibi görünecek ama bir haftadır bunu düşünüyorum."

"Neymiş?" Tanya'nın kafası karıştı. Arthur geri planda üç küçük kızın didiştiğini duydu.

"Öğrenci kredinde daha ne kadar borcun var?" Tanya bir keresinde bunu ona söylemişti ama Arthur sayıyı hatırlayamıyordu.

"Kırk yedi bin dolar," dedi Tanya ve Arthur onun sesinde o umudu, umut etmeye cesaret edememeyi, kuşkuyu duydu.

"Onu ödemek istiyorum." Para bunun için değil miydi? Bu kadar yıl Oscar kazanmayı başaramamaktan, gişe hasılatı fiyaskolarından sonra, en sonunda hayatının anlamı bu olacaktı. Servetini dağıtan adam olarak bilinecekti. Sadece yaşamını sürdürecek kadar para saklayacaktı. Kudüs'te bir daire alacak, Tyler'ı her gün görecek ve baştan başlayacaktı.

"Arthur," dedi Tanya.

"Bırak da bunu senin için yapayım."

"Arthur, bu çok fazla."

"Değil. Şu anda ödediğin hızla borcun ne zaman bitecek?" diye nazikçe sordu Arthur.

"Altmışlarımın ortasında olacağım ama bu benim borcum, ben..."

"O zaman bırak da yardım edeyim," dedi Arthur. "Koşulsuz şartsız. Söz veriyorum. Bu akşam oyundan sonra soyunma odama gel de sana bir çek vereyim."

"Annem ile babama ne diyeceğim? Eğer onlara söylersem, parayı nereden bulduğumu bilmek isterler."

"Onlara doğruyu söyle. Onlara eksantrik bir aktörün sana koşulsuz şartsız kırk yedi bin dolarlık bir çek verdiğini söyle."

"Sana nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum," dedi.

Arthur telefonu kapattığında, içinde beklenmedik bir huzur hissetti. Yükünden kurtulabileceği her şeyi üstünden atacaktı, parasını, mallarını ve bunu yaparak çok daha hafif bir adam olacaktı.

"On beş dakika," diye kapının dışından seslendi sahne amiri.

"Teşekkür ederim, on beş," dedi Arthur ve repliklerini tekrarlamaya başladı. "Önce en büyük olan konuşacak"ta kol saatine baktı. Saat İsrail'de daha altıydı ama Tyler ve Elizabeth'in erken kalktıklarını biliyordu. Eski karısını konuşarak ikna etti –"İki dakika, Elizabeth, okula hazırlandığını biliyorum, ben sadece sesini duymak istiyorum,"– ve gözlerini kapatıp telefonun oğlunun küçük ellerine verilirken çıkan hışırtıyı dinledi. En büyük olan, tek çocuğum, yüreğim.

"Niçin arıyorsun?" Sesi cılız ve şüpheliydi. Tyler'ın ona kızgın olduğunu hatırladı.

"Merhaba demek istemiştim."

"O zaman niçin doğum günümde burada değildin?" Arthur, Tyler'ın doğum gününde Kudüs'te olmaya söz vermişti ama bu sözü on ay önce vermişti ve Tyler onu dün arayana kadar bunu unutmuştu. Arthur'un özürleri bir işe yaramamıştı.

"Orada olamadım, ahbap. Eğer olabilseydim, olurdum. Ama yakında New York'a gelmiyor musun? Seni önümüzdeki hafta görmeyecek miyim?" Tyler'ın buna söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. "Bu akşam New York'a uçuyorsun, değil mi?"

"Sanırım öyle."

"Sana yolladığım çizgi romanları okudun mu?"

Tyler hiçbir şey söylemedi. Arthur kanepeye oturdu ve alnını avucuna koydu. "Onları beğendin mi, Tyler? O çizgi romanları?"

"Evet."

"On dakika," dedi kapıdan sahne amiri.

"Teşekkür ederim, on. O çizgi romanlara baktım," dedi Arthur, "ama tamamen ne hakkında olduklarını anladığımı sanmıyorum. Onları bana açıklayabileceğini umuyordum."

"Neyi anlamadın?"

"Şey, bana Doktor On Bir'i anlat."

"O bir uzay istasyonunda yaşıyor."

"Gerçekten mi? Bir uzay istasyonu mu?"

"Bir gezegen gibi ama küçük bir gezegen," dedi Tyler. "Aslında bir şekilde bozuk. Bir kurtdeliğinden geçti, bu yüzden uzayın derinliklerinde saklanıyor ama hem sistemleri hem de yüzeyi zarar gördü. Neredeyse tamamı su." Tyler konuya ısınıyordu.

"Tamamen su!" Arthur başını kaldırdı. Tyler'ın ondan uzaklaşmasına izin vermek bir hataydı ama belki bu hata düzeltilemez değildi. "O zaman suda mı yaşıyorlar, Doktor On Bir ve onun... onun halkı?"

"Onlar adalar üzerinde yaşıyorlar. Tamamen adalardan oluşan bir şehirleri var. Orada köprüler ve tekneler var. Ama orası tehlikeli, denizatlarından dolayı."

"Denizatları tehlikeli mi?"

"Bir zamanlar Çin mahallesinde bir kavanozda gördüğümüz denizatları gibi değiller. Onlar büyükler."

"Ne kadar büyük?"

"Çok büyükler. Sanırım çok büyükler. Onlar kocaman – bu kocaman şeyler suyun üstünde gidiyorlar ve balık gibi gözleri var ve onlara binen insanlar ve seni yakalamak istiyorlar."

"Bir denizatı seni yakalarsa ne olur?"

"O zaman seni suyun altına çeker," dedi Tyler, "ve sonra sen Sualtı'na ait olursun."

"Sualtı mı?"

"Orası bir su altı yeri." Artık heyecanlanmış, hızlı konuşuyordu. "Onlar Doktor On Bir'in düşmanları ama aslında kötü değiller. Onlar sadece dünyalarına gitmek istiyorlar."

"Ahbap," dedi Arthur, "Tyler, seni sevdiğimi bilmeni istiyorum."

Sessizlik o kadar uzun sürdü ki geçen bir arabanın gürültüsü olmasa bağlantı kopmuş sanabilirdi. Çocuk açık bir pencerenin yanında duruyor olmalıydı.

"Ben de seni," dedi Tyler. Onu duymak zordu. Sesi çok kısıktı.

Soyunma odasının kapısı aralandı. "Beş dakika," dedi sahne amiri. Arthur elini sallayarak karşılık verdi.

"Ahbap," dedi, "şimdi gitmem gerekiyor."

"Film mi çekiyorsun?"

"Bu akşam değil, ahbap. Sahneye çıkacağım."

"Tamam, hoşça kal," dedi Tyler.

"Güle güle. Önümüzdeki hafta New York'ta görüşürüz." Arthur telefonu kapattı ve birkaç dakika tek başına oturdu. Soyunma odasının aynasında kendi gözlerine bakmakta zorlanıyordu. Çok yorgundu.

"Yerlerinize," dedi sahne amiri.

Bu *Lear* oyununun dekoru harikaydı. Sahnenin arkasına yüksek bir platform inşa edilmiş, önü taş, arkada kontrplak detaylı sütunları olan bir balkona benzeyecek şekilde boyanmıştı. Birinci sahnede, platform yaşlanan bir kralın çalışma odasıydı ve seyirciler içeri dolarken, Arthur'un, profili onlara dönük bir şekilde, elinde tacını tutarak, mor bir koltukta oturması gerekiyordu. Saltanatının sonunda yorgun bir kral, zekâsı belki bir zamanlar olduğu kadar zehir gibi değildi, krallığının korkunç bir paylaşımını düşünüp taşınıyordu.

Aşağıdaki ana sahnede, üç küçük kız hafif bir spot ışığının altında el çırpma oyunu oynuyorlardı. Sahne amirinden gelen bir işaretle ayağa kalktılar ve soldan sahne arkasında kayboldular, tiyatronun ışıkları söndü ve bu Arthur'un işaretiydi. Karanlıkta kanatlara doğru ilerledi, yolu bir sahne görevlisinin feneriyle aydınlanıyordu, tam o sırada Kent, Gloucester ve Edmund sağdan sahneye girdiler.

"Anlamıyorum," demişti adı Quentin olan ve Arthur'un içten içe pek hoşlanmadığı yönetmene. "Ben niçin oradayım?"

"Şey, sen bana söyle," dedi Quentin. "Sen gücün sapıklığını düşünüyorsun, değil mi? Sen İngiltere'nin parçalanmasını düşünü-

yorsun. Emeklilik için birikimlerini düşünüyorsun. Nasıl oynamak istiyorsan öyle olsun. Bana güven, bu güzel bir görsel efekt."

"O zaman ben sadece görünüşünden hoşlandığın için oradayım."

"Bunu fazla kafaya takmamaya çalış," dedi Quentin.

Ama o platformda düşünmekten başka ne yapılabilirdi ki? Açılış gecesinin özel gösterimlerinde, insanlar içeri dolarken Arthur o koltukta oturmuş, orada olduğunu fark ettiklerinde seyircilerin fısıltılarını dinlemiş, elindeki taca bakışlarını görmüş ve kendisini bu kadar istikrarsız hissetmesine şaşırmıştı. Bunu daha önce yapmıştı, seyirciler girerken sahnede oyalanmıştı ama son kez bunu yaptığında yirmi bir yaşındaydı. O zaman bundan hoşlandığını hatırladı, oyun düzgün bir şekilde başlamadan önce oyunun dünyasında yaşamaya meydan okumaktı ama şimdi ışıklar çok yakın, çok sıcaktı ve terler sırtından akıyordu.

İlk evliliğinde, o ve Miranda gecenin sonunda kötü sonuçlanan bir Altın Küre partisine gitmişlerdi. Belki kokteylleri fazla kaçıran ve yüksek topuklu ayakkabılara alışık olmayan Miranda oradan ayrılırlarken, kameraların flaşları patlarken Arthur'un uzanamayacağı bir yerde tökezlenmiş, ayak bileğini burkmuştu ve o düşerken Arthur onun bir magazin haberi olacağını anlamıştı. O günlerde, kariyerleri rehabilitasyon ve boşanmalarla yarıda sönen birkaç aktör tanıyordu ve bir magazin haberinin bir kişiye ne yapabileceğini, bu tip bir dikkatli incelemenin yıpratıcı etkisini biliyordu. Miranda'yı terslemişti, daha çok suçluluktan dolayı ve ikisi de arabada nahoş şeyler söylemişlerdi. Miranda onunla konuşmadan eve sessizce girmişti.

Daha sonra, Arthur açık banyonun kapısından geçerken Miranda'nın makyajını silerken kendi kendine konuştuğunu duymuştu. Onun aynadaki yansımasına, "Hiçbir şeye pişman değilim," dediğini duymuştu. Dönmüş ve oradan uzaklaşmıştı ama bu sözleri unutmamıştı. Yıllar sonra Toronto'da, *Kral Lear*'ın kontrplak ikinci kat dekorunda, bu sözler sorunu açıklığa kavuşturmuştu. Kendisinin neredeyse her şeyden pişman olan bir adam olduğunu,

pişmanlıkların ışığın etrafındaki güveler gibi onun etrafında toplandığını fark etmişti. Bunun, bu katışıksız pişmanlığın aslında yirmi bir ve elli bir arasındaki ana fark olduğuna karar vermişti. Gurur duymadığı şeyler yapmıştı. Miranda Hollywood'da bu kadar mutsuzken, niçin onu oradan uzaklaştırmamıştı? Bu hiç de zor olmazdı. Miranda'yı Elizabeth için, Elizabeth'i Lydia için ve Lydia'yı başka birisi için terk etme şekli. Tyler'ın dünyanın diğer tarafına götürülmesine izin verme şekli. Bütün hayatını bir şey, para ya da şöhret ya da ölümsüzlük ya da bütün bunların hepsinin peşinde koşarak geçirme şekli. Tek kardeşini bile gerçekten tanımamıştı. Ortadan kaybolana kadar kaç arkadaşını ihmal etmişti? Oyunun ilk gecesinde, sahneden zor bela kaçabilmişti. İkinci gece, platforma bir stratejiyle gelmişti. Gözlerini tacına dikmiş ve iyi olan her şeyin gizli bir listesini gözden geçirmişti.

Los Angeles'taki evinin arka bahçesindeki pembe manolyalar.

Açık hava konserleri, sesin gökyüzüne yükseliş tarzı.

Tyler iki yaşında küvette, bir köpük banyosu bulutunun içinde gülüyor.

Elizabeth gece havuzda, başlangıçta, tek bir kavga bile etmeden önce, neredeyse sessizce atlayış tarzı, yüzeydeki ikiz ay parçalara ayrılıyor.

İkisi de on sekiz yaşındayken Clark'la dans edişi, sahte kimlikleri ceplerinde, Clark yanıp sönen ışıklarda titreşiyor.

Miranda'nın gözleri, yirmi yedi yaşında ve hâlâ Arthur'a âşıkken ona bakış tarzı.

Üçüncü karısı, Lydia, sabahları arka avluda yoga yapıyor.

Otelinin karşısındaki kafeteryadaki kruvasanlar.

Tanya şarap yudumluyor, onun gülümsemesi.

Dokuz yaşında babasının kar temizleme makinesinde gidişi, Arthur bir espri yaptığı zaman babası ile küçük kardeşinin gülmekten katılmaları, o an hissettiği katışıksız neşe.

Tyler.

Son performansının gecesinde, Arthur'un işareti ve çıkış zamanı geldiğinde listesinin daha yarısındaydı. Beyaz banttan oku ve sahne görevlisinin el fenerini izledi ve sağdan sahneye çıktı. Sahnenin diğer ucundaki kanatta Tanya'yı gördü, üç küçük kızı soyunma odalarına doğru götürüyordu. Arthur'a gülümseyip bir öpücük yolladı. Arthur da ona bir öpücük yolladı –niçin olmasın ki?– ve sahne gerisinde yükselen mırıldanmaları umursamadı.

Daha sonra, kostümcü bir kadın başına çiçeklerden yapılmış bir taç yerleştirdi. Deli sahnesi için paçavra kostümünü giymişti. Tekrar Tanya'yı sahnenin karşısında gördü –hayatının son haftasını çoktan yaşıyordu, Gürcistan Gribi artık çok yakındı– ve sonra bir sahne görevlisi yanında belirdi, Kirsten'in elini tutuyordu.

"Selam," diye fısıldadı Kirsten. "O çizgi romanları sevdim."

"Onları hemen okudun mu?"

"Sadece başlangıcını okuyacak kadar zamanım oldu."

"Benim sıram geldi," diye fısıldadı Arthur, "sonra konuşuruz," ve ses efektli fırtınanın içine girdi.

"Ama orada kim var?" dedi Edgar'ı oynayan adam. Dört gün içinde gripten ölecekti. "Hiçbir zaman kendini bu kılığa sokamaz."

"Hayır, para bastığım için beni tutuklayamazlar," dedi Arthur, repliği bozarak. Odaklan, dedi kendi kendine ama kafası karışmıştı, biraz başı dönüyordu. "Ben Kral'ın ta kendisiyim."

"Ne," dedi Edgar, "yürek parçalayıcı bir manzara!" Gloucester gözlerini kapatan tüle doğru elini kaldırdı. Yedi gün içinde Quebec'teki bir otobanda ölecekti.

Arthur soluk almakta güçlük çekiyordu. Arp müziğinin titreşimini duydu ve sonra çocuklar gelmişti, başlangıçta kendi kızları olan çocuklar, halüsinasyonlar, küçük hayaletler. İkisi gelecek hafta salı günü gripten ölecekti, biri sabah, diğeri akşama doğru. Üçüncü, Kirsten, hızla bir sütunun arkasına geçti.

"Onların belden aşağısı sentor," dedi Arthur ve her şey o anda oldu. Sert bir acı, bir sıkışma, göğsünde bir ağırlık. Sendeledi ve

yakında olduğunu bildiği kontrplak bir sütuna ulaşmaya çalıştı ama mesafeyi yanlış hesapladı ve elini sertçe tahtaya çarptı. Elini göğsüne götürdü ve bunu daha önce yapmış gibi hissetti, bu harekette tanıdık bir şey vardı. Delano Adası'nda yedi yaşındayken, o ve kardeşi kumsalda yaralı bir kuş bulmuşlardı.

"O çalıkuşu da aynı şeyi yapıyor," dedi Arthur, o kuşu düşünerek ama sesi kendi kulaklarında boğuldu, Edgar ona sanki repliğini berbat etmiş gibi düşünmesine neden olacak bir şekilde bakıyordu, şimdi başı iyice dönüyordu. "Çalıkuşu..."

İlk sıradaki bir adam yerinden kalkıyordu. Arthur elini kalbinin üzerine yapıştırdı, tam kuşu tutuyormuş gibi. Artık nerede olduğundan emin değildi ya da bir anda iki yerde birden bulunuyordu. Kumsaldaki dalgaları duyabiliyordu. Sahne ışıkları bir zamanlar bir kuyruklu yıldızın yaptığı gibi karanlıkta izler bırakıyordu, Arthur ergenken arkadaşı Victoria'nın evinin dışındaki toprağın üzerinde durduğunda, Hyakutake Kuyruklu Yıldız'ı soğuk gökyüzünde bir fener gibi durduğunda olduğu gibi. Yedi yaşındayken o kumsaldaki günden hatırladığı şey kuşun kalbinin avucunda durması, tekleyerek titremesi ve hareketsiz kalmasıydı. Ön sıradaki adam şimdi koşuyordu ve Arthur da hareket halindeydi; bir sütuna çarptı, aşağı kaymaya başladı ve şimdi etrafında karlar yağıyor, ışıkların içinde parıldıyorlardı. Bunun hayatında gördüğü en güzel şey olduğunu düşündü.

54

Doktor On Bir Cilt. 1 No. 2: *Takip*'te, daha henüz bir Sualtı suikastçısı tarafından öldürülen öğretmeni Kaptan Lonagan'ın hayaleti Doktor On Bir'i ziyaret ediyordu. Miranda hayaleti tam doğru yaptığına emin olmadan önce bu resmin on beş farklı çizimini atmıştı, saatlerce çalışmış ve yıllar sonra, nihayetinde, Malezya sahilinin boş bir kumsalında, deniz kuşları havaya yükselip dikine çakılırken ve ufuktaki bir gemi sırası yavaş yavaş yok olurken, sayıklar bir halde, sürekli düşündüğü resim buydu, ondan uzaklaşıyor ve sonra ona yakınlaşıyordu ve sonra bir şekilde kareden taşıyordu: Kaptan, sulu boyayla zarif bir şekilde canlandırılmıştı, Leon Prevant'ın Toronto süit bürosunun idari bölümünün, masanın üzerindeki iki tel zımbaya kadar tıpatıp eşi olan, Doktor On Bir'in bürosunun loş ışığında yarı şeffaf bir siluet. Aralarındaki tek fark, Leon Prevant'ın bürosu Ontario Gölü'nün sakin enginliğine yukarıdan bakarken, Doktor On Bir'in bürosunun şehre, kayalık adalara ve limanların üzerindeki köprülere bakmasıydı. Pomeranya, Luli karenin bir köşesinde kıvrılmış, uyuyordu. Büronun iki parçası konuşma balonlarıyla gizlenmişti:

Doktor On Bir: En sonunda, senin için nasıl bir şeydi?

Kaptan Lonagan: Tıpkı bir rüyadan uyanmak gibiydi.

55

Seyyar Senfoni, eylülde güzel bir sabah havaalanından ayrıldı. Orada beş hafta kaldılar, dinlendiler ve karavanlarını tamir ettiler, değişimli akşamlarda Shakespeare oynadılar ve müzik çaldılar, arkalarında orkestral ve tiyatral bir mahmurluk bıraktılar. O öğleden sonra, Garrett bahçelerde çalışırken bir Brandenburg konçertosu mırıldanıyordu, Dolores yolcu salonunun yerlerini süpürürken kendi kendine Shakespeare'den replikler fısıldıyor, çocuklar sopalarla kılıç oynuyorlardı. Clark müzeye gitti. Objelerini tüylü toz alıcıyla sildi ve Senfoni'nin sahilden aşağı inerken Shakespeare'ini, silahlarını ve müziğini yanında götürmesini düşündü.

Dün Kirsten ona iki *Doktor On Bir* çizgi romanından birini vermişti. Clark onun çizgi romanlardan ayrılmasından dolayı hissettiği üzüntüyü görebiliyordu ama Senfoni bilinmeyen bir bölgeden geçecekti ve yolda başlarına bir bela gelirse diye, Kirsten en azından çizgi romanların birinin güvende olmasını istemişti.

"Bildiğim kadarıyla gittiğiniz yön tamamen güvenli," dedi ona Clark. Şefi de birkaç gün önce aynı konuda temin etmişti. "Tacirler bazen oradan buraya gelirler."

"Ama orası bizim her zamanki bölgemiz değil," dedi Kirsten ve Senfoni Yolcu Salonu A'da haftalardır yaşamış ve müzik yapmış ya da her gece Shakespeare oynamış olduğundan Clark onu birazcık tanımışsa, sesindeki heyecanı yakalamış olabilirdi. "Ama geri

geldiğimizde, bunu geri alacağım ve diğerini sana bırakacağım. Bu şekilde, en azından bir kitap güvende olacak."

Akşamın erken saatlerinde, Clark Medeniyet Müzesi'nde sevdiği objelerin tozunu almayı bitirdi ve mum ışığında Doktor On Bir'in maceralarını okumak için en sevdiği koltuğa yerleşti.

İstasyon On Bir'deki bir yemekli parti sahnesinde durakladı. Resimde ona tanıdık gelen bir şey vardı. Kare çerçeveli gözlüğü olan bir kadın Dünya'daki eski günlerden konuşuyordu: "Savaştan önce dünyaya gittim," diyordu. "Çek Cumhuriyeti'nde biraz zaman geçirdim, bilirsiniz *Pra*ha'da..." ve gözlerine yaşlar doldu çünkü bir anda o yemekli partiyi hatırladı, oradaydı, Praha kadını, gözlüğünü ve sunumunu hatırladı. Onun yanında oturan adam geçmişteki Clark'ı andırıyordu. Çizgi roman masasının diğer ucundaki sarışın kadın kesinlikle Elizabeth Colton'dı ve onun ötesindeki gölgeler içindeki adam biraz Arthur'a benziyordu. Bir zamanlar Clark hepsiyle beraber Los Angeles'ta, elektrik ışığı altındaki bir masada oturmuştu. Sayfada, sadece Miranda yoktu, onun iskemlesinde Doktor On Bir oturuyordu.

Çizgi roman versiyonunda, Doktor On Bir kollarını kavuşturmuş bir şekilde oturuyor, sohbeti dinlemiyordu, düşüncelere dalmıştı. Clark'ın hatırladığı kadarıyla, garsonlar şarap koyuyorlardı ve onları şefkatle hatırladı, hepsini: garsonları, ev sahiplerini, misafirleri, hatta rezil bir şekilde davranan Arthur'u, hatta Arthur'un turuncu yanık tenli avukatı, "Prag" yerine "Praha" diyen kadını, camdan bakan köpeği. Masanın diğer ucunda, Elizabeth şarabının içine göz atıyordu. Anılarında, Miranda izin isteyip kalkıyordu ve Clark onun gecenin dışarıdaki karanlığına kaçmasını izliyordu. Clark onu merak etmişti ve onu daha iyi tanımak istiyordu, bu yüzden diğerlerine bir sigara içmek istediğini söylemiş ve onun peşinden çıkmıştı. Miranda'ya ne olmuştu? Çok uzun zamandır onu düşünmemişti. Bütün bu hayaletleri düşünmemişti. Onun gemi taşımacılığı işine girdiğini hatırladı.

Clark başını kaldırıp aprondaki akşam aktivitesine, yirmi yıldır kalkmamış olan uçaklara, camdaki mumun titreşen yansımasına baktı. Kalan hayatında bir uçağın tekrar kalkacağını görmek gibi bir beklentisi yoktu ama bir yerlerde gemilerin denize açılması mümkün müydü? Sokak lambaları olan kasabalar tekrar var mıydı, senfoniler ve gazeteler var mıydı, o zaman bu uyanan dünyada başka neler olabilirdi? Belki haritaları olan ve yıldızları tanıyan, ihtiyaçtan ya da sadece diğer taraftaki ülkelere ne olduğunu merak eden gemicilerin dümen tuttuğu tekneler şimdi yola çıkıyorlar, ona ya da ondan uzaklara doğru gidiyorlardı.

Başka bir şey olmasa bile, bu olasılığı düşünmek hoş bir şeydi. Suyun üzerinde giden, gözle görünmeyen başka bir dünyaya giden gemileri düşünmek hoşuna gitti.

NOTLAR

43. Bölüm'de geçen kitap (vampirler, Kuzey Amerika'nın karantinaya alınması, vs.) Justin Cronin'in yazdığı *The Passage* adlı kitaptır.

Kirsten'in kolundaki dövme ve baş karavanın üzerindeki yazı, "Çünkü hayatta kalmak yeterli değil," *Uzay Yolu: Voyager*; 122. Bölüm'den, ilk kez 1999 Eylül'ünde yayınlandı ve Ronald D. Moore tarafından yazıldı.

28, Eylül 2009'da *Daily Mail'de* "Durgunluk Piyasasının Hayalet Filosunun Singapur'un Doğusunda Demirlediği Ortaya Çıktı" haberinden dolayı Simon Parry'ye Malezya'daki bölümlerin ilhamını verdiği için borçluyum..

Bu kitapta anlatılan *Kral Lear*'ın Toronto'da sahneye konulması, kısmen James Lapine'in 2007'de New York'taki Halk Tiyatrosu'ndaki üstün yapımından yola çıkmıştır, o Lapine yapımında Lear'ın kızlarının çocukluk versiyonları olarak konuşmayan rolleri olan sıra dışı üç küçük kız vardı.

TEŞEKKÜRLER

Harika ajansım Katherine Fausset ve Curtis Brown'daki iş arkadaşlarına;

Anna Webber ve United Agents'taki iş arkadaşlarına;

Bu ana kadar onu olamayacağı kadar iyi bir kitap haline getiren bitmez tükenmez çalışmalarından dolayı editörlerime. Alfabetik sırayla: Knopf'tan Jenny Jackson, Picador UK'de Sophie Jonathan'a ve HarperCollins Kanada'dan Jennifer Lambert'a;

Knopf, Picador, HarperCollins ve yurtdışında bu kitapta çalışan ve/veya alan herkese;

Destekleri ve cömertlikleri için Greg Michalson'a, Fred Ramey'e ve Unbridled'daki iş arkadaşlarına;

İlk müsveddeleri okuyup yorumladıkları için Michele Filgate ve Peter Geye'e;

Esere duydukları coşku ve aşırı faydalı editör yorumları için Pamela Murray, Sarah MacLachlan, Nancy Miller, Christine Kopprasch, Kathy Pories, Maggie Riggs, Laura Perciaseppe ve Andrea Schulz'a;

Antropolojik yardımları için Richard Fausset'e;

Mackinac Köprüsü hakkındaki bilgisi için Jon Rosten'a;

Her zaman, her şey için Kevin Mandel'e.

YAZAR HAKKINDA

Emily St. John Mandel Kanada, British Columbia'da doğdu. Hepsi de Indie Next seçimi olan, daha önceki üç kitabın – *Last Night in Montreal*, *The Singer's Gun* ve *The Lola Quartet*– yazarıdır. *The Millions*'ın düzenli yazarıdır ve eserleri 2013 En İyi Amerikan Gizem Öyküleri ve *Venice Noir* gibi birçok antolojide yer almıştır. New York'ta kocasıyla birlikte yaşamaktadır.